

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

kallas härmed till sammanträde **tisdagen den 6 maj 2025 kl. 08:15 i KS-salen.**

Hålltider för sammanträdet

08.15	Upprop
08.20	Avdelningen informerar – EKA/HR – Anna Bostedt, chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen och Marie Englund, HR-chef
08.40	Information Bredbandspolicy – Henrik Olsson, mark och exploatering, Andrea Hall, bredbandssamordnare och Alexander Pettersson, platschef Servanet
09.05	Information Lokalförsörjningsstrategi – Uno Jonsson
09.20	Fika
09.35	Återrapportering utvärdering av höjt pris på buskort – Ulf Andersson, trafik och fritidschef
09.55	Information Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll och God ekonomisk hushållning – Anna Bostedt
10.15	Information 11-årig investeringsplan – Anna Bostedt
10.30	Aweckling av arbetslivsnämnden och Gemensamt reglemente kommunstyrelsen och nämnder – Anna Bostedt och Lars Liljedahl, kommundirektör
10.50	Ekonomisk månadsrapport och dialoger förstärkt uppsiktsplikt – Lars Liljedahl
11.10	Ärendegenomgång
11.35	Gruppmöte och lunch
14.00	Beslutsmöte

Föredragningslista

1. Informationsärenden
2. Val av justerare
3. Fastställande av föredragningslista 2025
4. Motion - Genomlysning av bidrag till olika projekt
5. Mål, budget och skattesats 2026
6. 11-årig investeringsplan 2026-2035
7. Dialog utifrån uppsiktsplikt 2025
8. Uppsiktsplikt kommunala bolag 2024
9. Aweckling av arbetslivsnämnd
10. Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun
11. Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026

12. Revidering av Reglemente för god ekonomisk hushållning
13. Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll
14. Ansvarsfrihet 2024 – Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen
15. Återrapportering utvärdering av höjt pris på periodkort
16. Sammanträdestider 2026
17. Revisionsrapport - Granskning uppföljning inom budget och långsiktig finansiell planering
18. Remiss - Kommunal anslutning till utbetalningsmyndighetens verksamhet (SOU 2025:20)
19. Remiss - Energi- och klimatstrategi för Västernorrland 2025-2030
20. Remiss – Plikten kallar! En modern personalförsörjning av det civila försvaret (SOU 2025:6)
21. Kommunstyrelsens uppdragsbeslut 2025
22. Anmälan av delegationsbeslut 2025
23. Anmälan av ärenden för kännedom till kommunstyrelsen 2025

Andreas Sjölander
ordförande

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Motion - Genomlysning av bidrag till olika projekt

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Beskrivning av ärendet

Eva-Clara Viklund (M) har lämnat in en motion där en genomlysning önskas av vilka projekt kommunen har och hur mycket pengar som kommunen stöttar projekten med.

Efter en dialog med motionsställaren förtydligades att det gäller projekt som kommunstyrelseförvaltningen finansierar och är part i/driver.

I genomlysningen ses att den totala kostnaden för projekt som kommunen är projektägare till är knapp 2,6 mnkr och den totala projektomslutningen uppgår till drygt 42 mnkr.

I projekt där kommunen är en part är kostnaden i kontanta medel avrundat 4,2 mnkr och kostnaden räknat i tid cirka 112 000 kronor.

Projekt tillsammans med Mittuniversitetet innebär en medfinansiering om cirka 3,0 mnkr.

Genomlysningen i sin helhet ses i bilaga.

Bedömning

Motionären efterfrågade en genomlysning. Fördelningen i genomlysningen i projektägare, projektpart samt kontanta medel respektive kostnader i tid bedöms ge ett gott underlag för vad som efterfrågades i motionen.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag KF 2024-11-25 § 143 Motion – Genomlysning av bidrag till olika projekt

Datum
2024-09-23

Dnr
KS/2024-000425

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Petra Werner
Chef Kanslienheten

Bilagor

Redovisning av projekt och kostnader

Projektfinansiering

20250317

Härnösands
kommun

Härnösand som projektägare

Start	Slut	Finansering	Projektnamn	Område	Förvaltning/ Avdelning	Ägare	Engagemang Härnösand	
							Projektomslutning	Kontata medel
2024	2027	ERUF/RVN	HSO- Hållbar Samhällsomställning	Effektivisera processer kring samhällsbyggandet, påverkansarbete	Tillväxt	Härnösands kommun	31 942 086	1 023 763
2021	2025	EU-kommisionen	EDH- Europa Direkt Härnösand	Europa frågor lokalt	Tillväxt	Härnösands kommun	2 885 882	1 408 900
2023	2025	Länsstyrelsen	Kulturmiljöprogram	Kulturmiljö	Tillväxt	Härnösands kommun	500 000	
2024	2026	Länsstyrelsen	DigiNylis	Digital delaktighet	Tillväxt	Härnösands kommun	400 000	
2024	2026	Jordbruksverket	Kommunalt framtidssäkrad matfisk	Etablering	Tillväxt	Härnösands kommun	4 705 039	
2024	2025	Leader	Vårdkasen	Platsutveckling	Tillväxt	Härnösands kommun	1 603 278	160 328
						summa egna	42 036 285	2 592 991

Härnösand som projektpart

								Engagemang Härnösand	Engagemang Härnösand
Start	Slut	Finansering	Projektnamn	Område	Förvaltning/ Avdelning	Ägare	Projektomslutning	Kontata medel	Medfinansering i tid
2025	2028 ESF+		Komlin Kompetensmatchning och inkludering	Kompetensmatchning näringsliv	Tillväxt	Projektpart HK, ägare Övik	27 149 114	1 024 916	
2023	2025 URBACT		MetaCity	Visualisering och stadsutveckling	Tillväxt	Projektpart HK, ägare Fundö,	762 332		
2024	2027 ERUF/RVN		Avancerad digital acceleration i samverkan (ADAS)	Digitalisering	Tillväxt	BRON Innovation AB	12 833 991	180 000	
2023	2025 ERUF/RVN		Kompetenskompassen	Kompetensförsörjning, medvetna studie- och yrkesval	Tillväxt	Handelskammaren	19 540 416	360 070	
2024	2025 Leader		Grön omställning i Höga Kusten	Samverkan kring grön omställning i kommuner	Tillväxt	Leader Höga Kusten	775 081		100 000
2024	2026 Svenska institutet		RESCOM	Beredskap och resiliens	Tillväxt	Projektpart HK, ägare CBSS	1 000 000		11 600
						summa externa	62 060 934	1 564 986	111 600
						Summa egna och externa	104 097 219	4 157 977	111 600

Projekt via MIUN-avtalet

Projekt Härnösandsavtal forskning	Start	Slut	Område	Verksamhet	Medfinansiering
Govtech chall forskarskola	2023	2025	Skapa en gemensam forskarskola och utveckla djupare kunskap och nya arbetsformer kring samhällets digitalisering med en utmaningsdriven logik.	KSF, tillväxt utv.	179 790
Nyttorealiseri	2024	2029	Metoder, verktyg och processer inom nyttorealiseri	KSF, ledning, It,	2 051 718
Från nuläge till Nyläge,	2024	2026	Att få forskningsbaserad kunskap om faktorer som påverkar platsers attraktivitet och därmed möjligheterna till tillväxt.	KSF, nliv/utv	300 000
Cirkulär biomassa 3.0	2024	2027	Ren miljö och hållbar lokal mat och energiproduktion. Hsands fokusområde Foodtech/Framtidens livsmedelsindustri. samt PFAS Hemab.	KSF/utveckling, nliv.	300 000
En för alla alla för en	2025	2025	Förbättra samverkan inom det civila försvaret	KSF/beredskap	123 923
Hållbara stora etableringar 2.0	2025	2026	Identifiera faktorer och kartlägga effekter som större etableringar kan få på näringslivet	KSF näringsliv, utveckling	250 000
					2 955 681

Lämna in en motion, interpellation eller fråga

1. Ärende

Vill du lämna in en motion, interpellation eller fråga?

motion

GENOMLYSNING AV BIDRAG TILL OLIKA PROJEKT

Hur vill du lämna din motion *

Skriva fritt i ärende

Skriv din motion här *

I senaste Kommunstyrelsen så godkändes två projekt gällande kompetensförsörjning. Vi stöttar med ca 570 000kr/ år olika projekt gällande kompetensförsörjning. I årsbokslutet läser vi om samarbetet med MIUN gällande kompetensförsörjningen. Dessa är några exempel på stöd vi ger men vi stödjer flera andra. Behöver vi alla dessa projekt, vad får vi tillbaka? Finns det liknande projekt där syftet är detsamma och som kan slås i hop?

Med anledning av det yrkar jag

-att en genomlysning görs i kommunen som belyser vilka olika projekt vi har och hur mycket pengar vi som kommun stöttar med.

Ange kontaktuppgifter

För- och efternamn

Eva-Clara Susanne Viklund

Mobiltelefon

0703428823

Notifieringar

SMS

Ange din harnosand.se e-postadress

E-postadress

eva-clara.viklund@harnosand.se

Vilket parti tillhör du?

Moderata samlingspartiet

Kommunstyrelseförvaltningen
Anna Bostedt, +46-611-348028
anna.bostedt@harnosand.se

Kommunfullmäktige

11-årig investeringsplan 2025-2035

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta 11-årig investeringsplan 2025-2035,

att förändra investeringsramen för 2025 från 257,8 till 252,3 mnkr i enlighet med bilaga 1-3,

att förändra beslut om nyupplåning för 2025 från 158,4 till 192,1 mnkr i enlighet med bilaga 1-3,

att lägga till projekten Hamnbassäng och avlopp Smitingen i portföljen större strategiska projekt,

att finansiera investeringsprojekt Nybrogatan med 56,0 mnkr åren 2025-2028, samt

att återrapportera investeringsprojekt Nybrogatan efter genomförande.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2020-11-23, § 90, i ärende Mål, budget och skattesats 2021, att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en 10-årig investeringsplan. Den första planen antogs i fullmäktige 2022-06-20 § 67. Föreliggande plan är den tredje som är framtagen. Planen syftar till att säkerställa en god planering och ge goda ekonomiska förutsättningar för att både kunna genomföra nödvändiga investeringar och investeringar som är av större vikt för kommunens utveckling. Respektive investeringsprojekt behöver beslutas i särskild ordning utifrån mer detaljerade underlag inför genomförande.

Den nu föreliggande investeringsplanen bygger vidare på den plan som beslutades 2023 för perioden 2024-2033 samt Årsplan 2025.

Investeringsplanen innehåller förutom de normalt förekommande investeringarna för kommunens verksamhet även de större strategiska investeringsprojekten som arbetades fram 2021-2022 med de föreslagna tilläggen Hamnbassängen och VA Smitingen.

Datum
2025-04-29Dnr
KS/2024-000239

De större förändringarna jämfört med tidigare beslutad investeringsplan 2024-2033 är att projekt utsprångskajen flyttats från 2025-2027 till 2027-2029, strategiska markinköp har flyttat fram till 2029, nya tillagda investeringar VA Smitingen och Hamnbassängen.

För att klara av den väsentligt ökade investeringsvolymen kommande år framför allt utifrån de strategiska investeringsprojekten och den samplanering som sker tillsammans med Hemabs kring deras planering av investeringar i kring vatten och avlopp och kommunens investeringar i gata, visar de ekonomiska analyserna att kommunen behöver uppta nya lån för att säkerställa god likviditet framöver. Utifrån den ekonomiska kalkylens grundantaganden behöver investeringar lånefinansieras med 527,6 mnkr åren 2025-2030.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning är att förslaget och finansieringen av planerade investeringar kommande 11 år är välbalanserad och ger bra förutsättningar för både samhällsutveckling och ekonomisk hållbarhet.

.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Anna Bostedt
Chef för ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Bilagor

Bilaga 1 Sammanställning 11-årig investeringsplan
Bilaga 2 Finansieringsplanering
Bilaga 3 Investeringsplanering

Sammanställning (tkr)	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033	Plan 2034	Plan 2035	
Totalt Kommunstyrelsen	20 960	25 036	12 477	6 917	12 844	7 361	11 208	12 923	9 175	13 963	6 581	
Totalt Arbetslivsnämnden	2 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totalt Skolnämnden	5 200	3 730	4 605	3 881	3 958	4 437	4 118	4 201	4 685	4 370	4 370	
Totalt Socialnämnden	5 223	4 020	1 118	1 136	1 155	1 174	1 194	1 214	1 234	1 254	1 276	
Totalt Samhällsnämnden	218 115	168 292	75 250	119 301	133 554	64 848	42 191	39 736	44 273	42 307	40 843	
Summa	252 298	201 078	93 450	131 235	151 511	77 820	58 711	58 073	59 366	61 896	53 070	
Strategiska projekt (SAM och KS)	166 661	120 582	29 000	70 000	86 000	24 000	0	0	0	0	0	
SAM "reinvestering"	51 454	47 710	46 250	49 301	47 554	40 848	42 191	39 736	44 273	42 307	40 843	
Lånebehov kommunen												
	UB 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Ny upplåning		192 104	141 482	28 000	63 000	83 000	20 000	0	0	0	0	0
Amortering nya lån, 2%		3842	2830	560	1260	1660	400	0	0	0	0	0
Total amortering	4 400	9547	12377	12937	14197	15857	16257	16257	16257	16257	16257	16257
Total låneskuld UB 2024	285 250	467 807	596 912	611 975	660 779	727 922	731 665	715 409	699 152	682 895	666 638	650 382
Avskrivningar		52 463	58 372	65 008	66 210	69 193	71 293	70 286	70 466	71 461	71 704	71 912
Räntekostnad 3,1 %		14 502	18 504	18 971	20 484	22 566	22 682	22 178	21 674	21 170	20 666	20 162
Resultatnivå 2 %		41 343	42 437	43 781	45 293	46 581	47 819	49 259	50 564			
Utrymme nettokostnad		1 958 836	2 002 523	2 061 299	2 132 678	2 190 732	2 249 163	2 321 236	2 385 498			
Självfinansieringsgrad		37%	50%	116%	85%	76%	153%	204%	208%	120%	116%	136%
Självfinansieringsgrad, netto		156%	169%	166%	163%	169%	206%	204%	208%	120%	116%	136%

(tkr)

Investeringsplanering	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Normal förekommande projekt	85 637	80 496	64 450	61 235	65 511	53 820	58 711	58 073	59 366	61 896	53 070
Strategiska projekt	166 661	120 582	29 000	70 000	86 000	24 000	0	0	0	0	0
Total investeringbudget	252 298	201 078	93 450	131 235	151 511	77 820	58 711	58 073	59 366	61 896	53 070
Finansieringsplanering	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Skattemedelsfinansiering	60 194	59 596	65 450	68 235	68 511	57 820	58 711	58 073	59 366	61 896	53 070
Lånfinansiering	192 104	141 482	28 000	63 000	83 000	20 000	0	0	0	0	0
Totalt	252 298	201 078	93 450	131 235	151 511	77 820	58 711	58 073	59 366	61 896	53 070
Lånefinansieringsplan	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Ny upplåning	192 104	141 482	28 000	63 000	83 000	20 000	0	0	0	0	0
Amortering nya lån	3 842	2 830	560	1 260	1 660	400	0	0	0	0	0
Total amortering	9 547	12 377	12 937	14 197	15 857	16 257	16 257	16 257	16 257	16 257	16 257
Total låneskuld	467 807	596 912	611 975	660 779	727 922	731 665	715 409	699 152	682 895	666 638	650 382
Påverkan på nettokostnadsutrymmet	2025	2026	2027	2028	2029	2030					
Avskrivningar	52 463	58 372	65 008	66 210	69 193	71 293					
Räntekostnad 3,1%	14 502	18 504	18 971	20 484	22 566	22 682					
Resultatnivå målnivå 2%	41 343	42 437	43 781	45 293	46 581	47 819					
Totalt	108 308	119 313	127 761	131 988	138 340	141 794					
Utrymme nettokostnad	1 958 836	2 002 523	2 061 299	2 132 678	2 190 732	2 249 163					

(tkr)	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033	Plan 2034	Plan 2035
TOTAL INVESTERINGSBUDGET	252 298	201 078	93 450	131 235	151 511	77 820	58 711	58 073	59 366	61 896	53 070
KOMMUNSTYRELSE	20 960	25 036	12 477	6 917	12 844	7 361	11 208	12 923	9 175	13 963	6 581
Allmänt	2 420	3 800	300	300	300	300	300	3 337	300	300	300
Lärcentrum och YH	0	900	400	1 900	300	700	700	200	500	600	0
IT-avdelningen	2 140	6 220	5 661	2 885	6 895	995	4 825	3 985	2 956	7 626	825
Kultur	800	1 616	816	832	849	866	883	901	919	937	956
Enheten för strategisk samhällsutveckling	7 000	0	0	0	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Tillväxtavdelningen	2 600	2 500	1 300	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Större strategiska projekt	6 000	10 000	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Avlopp smitingen (låneprojekt)	6 000	10 000	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0
KOMMUNFULLMÄKTIGE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lokaler och inventarier	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ARBETSLIVSNÄMND	2 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventarier	2 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Förbättringsutgifter i annans fastighet	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SKOLNÄMND	5 200	3 730	4 605	3 881	3 958	4 437	4 118	4 201	4 685	4 370	4 370
Inventarier	2 600	1 630	1 663	1 696	1 730	1 764	1 800	1 836	1 872	1 910	1 910
Komvux	0	0	800	0	0	400	0	0	400	0	0
Förbättringsutgifter i annans fastighet	1 600	1 100	1 122	1 144	1 167	1 191	1 214	1 239	1 264	1 289	1 289
IT och digitala verktyg	1 000	1 000	1 020	1 040	1 061	1 082	1 104	1 126	1 149	1 172	1 172
SOCIALNÄMND	5 223	4 020	1 118	1 136	1 155	1 174	1 194	1 214	1 234	1 254	1 276
Inventarier	4 123	3 120	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Förbättringsutgifter i annans fastighet	1 100	900	918	936	955	974	994	1 014	1 034	1 054	1 076
SAMHÄLLSNÄMND	218 115	168 292	75 250	119 301	133 554	64 848	42 191	39 736	44 273	42 307	40 843
Kostverksamhet	550	600	550	440	562	574	2 085	597	900	600	600
Trafik & Fritid	5 650	1 710	6 370	10 100	1 900	1 650	450	450	3 650	2 950	450
Gata	32 943	36 900	23 300	20 300	22 800	17 300	17 300	17 300	17 300	17 300	17 300
Övrigt	13 636	13 700	13 700	14 100	14 100	14 100	14 100	14 100	14 100	14 100	14 100
Genomförande DP	1 000	500	2 000	2 000	4 800	4 800	4 800	4 800	4 800	4 800	4 800
Naturvårdsåtgärder	675	800	1 800	800	800	800	800	800	800	800	800
Hållplatsåtgärder	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000
Utredningar/projektering	2 000	3 500	1 530	1 561	1 592	1 624	1 656	1 689	1 723	1 757	1 793
Större strategiska projekt	160 661	110 582	25 000	70 000	86 000	24 000	0	0	0	0	0
Utsprångskajen (låneprojekt)	0	0	8 000	48 000	63 000	0	0	0	0	0	0
Industriområde Västra Saltvik et. 2 och 3	4 000	0	1 000	7 000	3 000	4 000	0	0	0	0	0
Nybrogatan (låneprojekt)	14 000	21 000	16 000	5 000	0	0	0	0	0	0	0
Muddring Nattviken	0	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nya Nybron (låneprojekt)	129 161	73 582	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skeppsbron (låneprojekt)	0	0	0	10 000	20 000	20 000	0	0	0	0	0
Gymnasiekajen och hamnbassängen (låneprojekt)	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kanaludden från badhus till Bryggaren Strand	3 500	12 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Dialog utifrån uppsiktsplikt 2025

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att lägga informationen om dialogen i april utifrån uppsiktsplikt 2025 till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2025-01-21 att dialogerna gällande uppsiktsplikten i form av minnesanteckningar skulle redovisas i kommunstyrelsen i nästkommande möte, för kännedom. Dialogerna har genomförts mellan kommunstyrelsens presidium, socialnämnden, skolnämnden och arbetslivsnämndens presidier med särskilt fokus på respektive nämnds kostnadsutveckling.

Bedömning

Beslutet medför att förtroendevalda i kommunstyrelsen kan följa dialogerna och innehållet i densamma och därmed möjliggöra att frågor kan ställas till kommunstyrelsens presidium vid oklarheter. Sammantaget ger det alla enskilda ledamöter ökade möjligheter att utföra sin uppsikt över de nämnder som ingår i den förstärkta uppsiktsplikten.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag KS 2025-01-21 §10

Petra Werner
Chef Kanslienheten

Bilagor

Bilaga: Uppsiktspliktsdialog 2025-04-14

Uppsiktspliktsdialog 2025-04-14

Arbetslivsnämnden

Deltagare:

Lars Liljedahl, Kommundirektör

Jonas Albonius, T.f. förvaltningschef

Julia Enander, ekonomicontroller

Petra Werner, chef Kanslienheten

Arbetslivsnämndens presidium: Monica Fällström.

Kommunstyrelsens presidium: Andreas Sjölander, Knapp Britta Thyr, Eva-Clara Viklund

År: 2025	Period: Mars	Ansvar: 30 - Arbetslivsförvaltning	Verksamhet: Verksamhetsstruktur		
Konto	Utfall jan-mar 2025	Budget jan-mar 2025	Budget helår	Avvikelse jan-mar 2025	
RL	-4 410	0	0	-4 410	
INTÄKTER	27 980	29 040	112 350	-1 060	
3 - Intäkter o inkomster	27 980	29 040	112 350	-1 060	
KOSTNADER/UTGIFTER	-32 390	-29 040	-112 350	-3 350	
4 - Kostnader o utgifter	-1 819	-1 018	-4 071	-801	
5 - Kostnader för arbetskraft	-19 930	-20 105	-78 083	175	
6 - Lokaler, inköp, övriga kost	-4 977	-5 034	-18 544	58	
7 - Tjänster, resa, avg, övriga	-5 665	-2 882	-11 652	-2 782	
8 - Övr intäkter o kostnader	0			0	

År: 2025	Period: Mars	Konto: RL	Verksamhet: Verksamhetsstruktur		
	Utfall jan-mar 2025	Budget jan-mar 2025	Budget helår	Avvikelse jan-mar 2025	
30 - Arbetslivsförvaltning	-4 410	0	0	-4 410	
301 - Arbetslivsnämnd	47	0	0	47	
302 - Förvaltningsledning	-817	0	0	-817	
303 - Arbete och mottagning	-1 194	0	0	-1 194	
304 - Vuxenutbildning	-2 446	0	0	-2 446	

Det ackumulerade utfallet för februari månad ackumulerat 2025 visade ett underskott om drygt 3,5 mnkr och förklaras av högre kostnader och mindre intäkter än budgeterat. För mars månad är underskottet 4,4 mnkr.

1,8 mnkr av underskottet förklaras av intäkter och kostnader som felaktigt belastar 2025, transaktionerna avser 2024 eller tidigare.

Personalkostnaderna visar ett överskott om 175 tkr, vilket är en kostnadsminskning jämfört med februari månad som visade ett underskott om 346 tkr – en förbättring motsvarande 521 tkr.

En förklaring till underskottet inom ALN är högre konsultkostnader än budgeterat, underskottet för konsultkostnader har ökat med 0,9 mnkr sedan föregående månad.

Högt söktryck just nu till YH-utbildningarna. Om det hoppar av elever så finns nu möjligheter att sälja utbildningsplatser.

Yrkeshögskolans och Uppdragsutbildningens konsultkostnader är 1,0 mnkr respektive 1,2 mnkr högre än budgeterat för perioden.

Inför stundande tertiälsboksutslut har konsultkostnader setts över.

Yrkeshögskolans konsultkostnader prognostiseras uppgå till 4,2 mnkr vid årets slut, vilket är 1,0 mnkr högre i jämförelse med budget 2025 och 1,3 mnkr lägre i jämförelse med utfallet 2024.

Arbete och mottagnings underskott uppgår till 1,1 mnkr, vilket innebär en minskning av underskottet med 0,4 mnkr sedan föregående period. Beslut i arbetslivsnämnden som ännu inte fullt ut ses i resultatet;

- Minska beredskapsanställda – här ses effekter nu.
- Minska lokalkostnaderna – ser ut att minska under våren
- Se över kostnaderna för externa konsulter till uppdragsutbildningarna för att istället använda sig av befintlig intern kompetens. – omställningen är på gång, men kommer att vara svårt att nå budgetnivå trots egen personal istället för att använda konsulter.

Arbetslivsnämndens kostnader i relation till budgeten omfattar ett underskott mot budget på 3,3 mnkr vilket är en marginell ökning i relation till februari månad.

Mindre intäkter och högre kostnader än vad man har hunnit hämta hem är en orsak till det negativa utfallet som helhet för arbetslivsnämnden för perioden.

En bedömning är att underskott kommer att hamna på cirka 5,6 mnkr på helåret.

Socialnämnden**Deltagare:**

Lars Liljedahl, Kommundirektör

Petra Werner, Chef Kanslienheten

Ingrid Nilsson, förvaltningschef

Socialnämndens presidium: Krister McCarthy, Elisabeth Strömqvist,

Kommunstyrelsens presidium: Andreas Sjölander, Knapp Britta Thyr, Eva-

Clara Viklund

Konto	Utfall jan-mar 2025	Budget jan-mar 2025	Budget helår 2025	Avvikelse jan-mar 2025
RL	8 563	0	0	8 563
INTÄKTER	250 238	249 723	1 014 700	515
3 - Intäkter o inkomster	250 238	249 723	1 014 700	515
30 - Försäljningsintäkter	4 311	4 013	16 063	297
31 - Taxor o avgifter	6 534	5 996	24 000	538
34 - Hyror o arrenden	7 251	7 496	29 992	-245
35 - Bidrag o kostn.ersättn.	7 272	5 721	38 682	1 551
36 - Förs vht o konsulttjänst	793	1 667	6 670	-874
36000 - Förs vht o konsulttjänst		1 667	6 670	-1 667
361 - Försäljning vht	784			784
369 - Övriga ers och intäkter	9			9
39 - Interna intäkter	224 077	224 829	899 294	-752
KOSTNADER/UTGIFTER	-241 675	-249 723	-1 014 700	8 048
4 - Kostnader o utgifter	-29 413	-30 925	-123 010	1 511
5 - Kostnader för arbetskraft	-148 991	-155 423	-638 345	6 432
6 - Lokaler,inköp,övriga kost	-32 939	-32 892	-131 784	-47
7 - Tjänster,resa,avg,övriga	-7 287	-6 687	-26 757	-600
8 - Övr intäkter o kostnader	-23 045	-23 796	-94 805	751

År: 2025 Period: Mars Konto: RL Verksamhet: Verksamhetsstruktur	Utfall jan-mar 2025	Budget jan-mar 2025	Budget helår 2025	Avvikelse jan-mar 2025
74 - Socialförvaltning	8 563	0	0	8 563
741 - Socialnämnd	32	0	0	32
742 - Förvaltningsledning	-84	0	0	-84
743 - Individ- o familjeomsorg	545	0	0	545
744 - Hemtjänst	-1 552	0	0	-1 552
745 - Funktionsstöd	3 702	0	0	3 702
746 - Särskilt boende	3 023	0	0	3 023
747 - Hälso- o sjukvård	1 009	0	0	1 009
748 - Internt stöd	840	0	0	840
749 - Stöd o förebyggande	1 048	0	0	1 048

Det ackumulerade utfallet till och med februari månad 2025 visade ett överskott om 4,7 mnkr. För mars månad har det ökat till 8,6 mnkr, vilket är en förbättring med 3,9 mnkr.

Det är alltjämt hemtjänsten som uppvisar ett underskott, vilket har ökat med blygsamma 0,2 mnkr. Nya scheman har inte varit i bruk en hel månad och

därför är det svårt att dra slutsatser om hur mycket det har påverkat hemtjänstens kostnader och utfall för mars.

Både kostnadssidan och intäkterna visar ett överskott. Personalkostnaderna har fortsatt ett överskott som har ökat mellan februari och mars med 3,3 mnkr. Ackumulerat är det en positiv avvikelse på 6,4 mnkr.

Socialnämnden totala kostnader visar ett överskott per mars om på drygt 8,0 mnkr.

Bedömning av helåret anges till några miljoner i överskott, men man avvaktar till fyramånaders uppföljningen för att ge mer exakta siffror i prognosen.

Arbetar med tanken att jobba mer teambaserat (minska till 2 verksamhetsområden med 4 hemtjänstgrupper).

Vill gå ifrån snäva biståndsbedömningar, kräver mer revideringar som är tidskrävande.

Man ser över organisationen, behöver ha kortare beslutsvägar, vill decentralisera och inte gå genom flera verksamhetsområden för att få ett beslut. Det har genomförts intervjuer och workshops kring de styrande principerna framåt. Avsikten är att minska hinder i arbetet och bättre förutsättningar för enhetschefer att fatta beslut utifrån sitt VEPA-ansvar. Vill skapa tillit och trygghet i organisationen. Den nya styrmodellen skapar förutsättningar för detta.

Sjukfrånvaron i SÄBO har minskat från 12 till 7 procent efter förändrade schemat. Lösningen bör bli flexibla scheman som ger medarbetare att arbeta utifrån sina egna behov.

Skolnämnden

Deltagare:

Lars Liljedahl, Kommundirektör

Marie Blomberg, Skolchef

Petra Werner, Chef Kanslienheten

Skolnämndens presidium: Nina Skyttberg, Karin Andersson,

Kommunstyrelsens presidium: Andreas Sjölander, Knapp Britta Thyr, Eva-

Clara Viklund

År: 2025 Period: Mars Ansvar: 60 - Skolförvaltning Verksamhet: Verksamhetsstrul				
Konto	Utfall jan-mar 2025	Budget jan-mar 2025	Budget helår	Avvikelse jan-mar 2025
RL	4 153	1 040	0	3 113
INTÄKTER	275 319	276 224	1 098 917	-905
3 - Intäkter o inkomster	275 319	276 224	1 098 917	-905
KOSTNADER/UTGIFTER	-271 166	-275 184	-1 098 917	4 018
4 - Kostnader o utgifter	-29 664	-27 871	-109 169	-1 793
5 - Kostnader för arbetskraft	-120 335	-121 359	-490 403	1 024
6 - Lokaler,inköp,övriga kost	-32 160	-34 206	-136 622	2 046
7 - Tjänster,resa,avg,övriga	-5 560	-5 216	-20 771	-345
8 - Övr intäkter o kostnader	-83 447	-86 531	-341 952	3 085

År: 2025 Period: Mars Konto: RL Verksamhet: Verksamhetsstruktur				
	Utfall jan-mar 2025	Budget jan-mar 2025	Budget helår	Avvikelse jan-mar 2025
60 - Skolförvaltning	4 153	1 040	0	3 113
600 - Skolnämnd	-1 848	-1 134	0	-714
601 - Förvaltningsledning	4 083	314	0	3 768
602 - Förskola	-1 107	1 252	406	-2 359
603 - Övrig förskoleverksamhet	-138	-33	-406	-105
604 - Grundskola	1 504	115	250	1 390
605 - Övrig grundskoleverksamhet	362	2	-250	360
606 - Gymnasieskola	631	417	0	214
607 - Övrig gymnasieverksamhet	178	48	0	130
608 - Kulturskola	488	59	0	429

Resultatet för mars ackumulerat är drygt 4 mnkr.

Övriga intäkter och köp av verksamhet uppvisar en negativ budgetavvikelse. Det är framförallt fler elever som valt att läsa på andra orter än budgeterat.

Förskola och övrig förskoleverksamhet uppvisar en negativ budgetavvikelse. En förklaring är att förskoleverksamheten "Nattis" har fler barn än man beräknat.

Haft en slutförhandling den 14 april, alla som var föremål för omplacering har fått erbjudande om arbete. Tre har tackat nej och de har då en uppsägningstid framåt.

Ingen lärare har varit föremål för LAS förhandlingar då statistiken visar att 10-15 lärare lämnar vår organisation årligen.

Antalet timanställda vikarier har till andelen minskat men skulle behöva minska mer. Ett svar på frågan om antalet timanställda är högre än önskat är att förskolorna är små enheter och därmed mer sårbara vid sjukfrånvaro med mera. Där behöver vikarier kallas in för att klara verksamheten.

Osäkerhet råder kring om underskottet kommer att minska på förskolan och övrig förskoleverksamhet vid en utfördelning av statsbidrag. Den större andelen av statsbidragen riktas mot grundskolan.

Förvaltningen har arbetat fram en ny resursfördelningsmodell och en socioekonomisk fördelningsmodell som SCB utgår ifrån. De ska upp till nämnden för beslut i maj och börja att gälla från nästa år.

Kommunstyrelseförvaltningen

Johanna Laine, 0611-34 80 08

johanna.laine@harnosand.se

Uppsiktsplikt kommunala bolag 2024

1. Berör beslutet individer (kvinnor/män)

Ja

Nej

2. Om svaret är ja – vilka grupper av individer berörs?

(tex äldre/barn/unga/företagare/funktionsnedsatta)

-

3. Vilka konsekvenser (både positiva och negativa) får beslutet för berörd grupp? Beskriv

-

4. Har berörd grupps synpunkter inhämtats innan beslut?

Ja

Nej

5. Om ja – beskriv på vilket sätt och vilka synpunkter som inkommit

Ej aktuellt.

Datum
2025-04-29Dnr
KS/2025-000155

6. Om nej – motivera varför inte

Ej aktuellt.

7. Beskriv hur beslutet bidrar till att uppfylla nämndens mål och uppdrag samt kommunens övergripande utveckling
(Nämndens mål/uppdrag i verksamhetsplan, gemensamt reglemente, lagstiftning eller andra dokument som är viktiga för nämnden samt övergripande styrdokument – Översiktsplan samt tillväxtstrategi)

Beslutet fattas enligt kraven i kommunallagen och avser att förstärka kommunens styrning och uppföljning av kommunala bolag. Beslutet bidrar till att skapa insyn i bolagens verksamhet och säkerställa att de följer kommunallagen.

8. Beskriv vilken eventuell påverkan beslutet har på kommunens ekonomi

Beslutet har ingen påverkan på kommunens ekonomi.

9. Beskriv om beslutet har någon påverkan på miljö/klimat? (positiv/negativ)
Ingen Liten Stor

Ej aktuellt.

10. Beskriv på vilket sätt beslutet påverkar jämställdhet/jämlikhet?

Beslutet avser enbart formalia och har ingen påverkan på jämställdhet eller jämlikhet.

Till årsstämman i Servanet AB
organisationsnummer 556765-9296
Till fullmäktige i Sundsvalls kommun
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2024

Vi, av fullmäktige i Sundvall och Härnösands kommuner utsedda lekmannarevisor, har granskat Servanet AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Sundsvall 2025-02-24, digitala signaturer

Reinhold Hellgren
Lekmannarevisor
Sundsvall

Sven-Arne Staflund
Lekmannarevisor
Härnösand

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Siwert Reinhold Edefast Hellgren

Lekmannarevisor

Serienummer: 8a1703f776f90b[...]cfa6b51386c47

IP: 95.203.xxx.xxx

2025-02-24 16:27:03 UTC

SVEN ARNE STAFLUND

Lekmannarevisor

Serienummer: 73b14e7f671ee7[...]115263c77ddd6

IP: 90.143.xxx.xxx

2025-02-24 20:21:47 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Granskningsrapport år 2024

Gällande Technichus i Mitt Sverige AB556558-7242

Undertecknad av fullmäktige i Härnösands kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Technichus i Mitt Sverige AB:s verksamhet.

Det är styrelsen och VD som ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorns uppgift är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Granskningen har utförts enligt aktiebolagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och utifrån bolagsordningen och av årsstämman fastställda ägardirektiv.

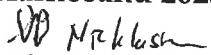
Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävts för att ge ett skäligt underlag för bedömning och prövning.

Jag bedömer att bolagets verksamhet sköts på ett utomordentligt och ändamålsenligt sätt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare bedömer jag att bolagets interna kontroll varit tillfredsställande.

Technichus och hela dess verksamhet är alltid i rörelse, så även detta år.

Att ta det av årsberättelsen är en glädje för en var. Nästan 32 000 personer kan även i år tacka Technichus för ett oerhört stimulerande utbud. Från AI till att bara klättra på klätterväggen. Det är med en uppriktig beundran jag ser all den verksamheten som bedrivs med hög kvalitet och en gedigen ekonomi. Mitt ärliga beröm till VD och all personalen även detta år.

Härnösand 2025-03-19

Lekmannarevisor

Larsa Nicklasson

Till årsstämman i Härnösand
Energi och Miljö AB
556526-3745
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2024

Vi, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Härnösands Energi och Miljö AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2025-04-03, digital signatur

Peter Hasselborg
Lekmannarevisor

Samuel Möller
Lekmannarevisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

SAMUEL MÖLLER

Lekmannarevisor

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 17:00:12 UTC

PETER HASSELBORG

Lekmannarevisor

Serienummer: 8ce4e6be7d51ab[...]1d5606efca1f0

IP: 95.192.xxx.xxx

2025-04-04 08:33:10 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Till årsstämman i HEMAB
Elförsäljning AB
559113-8366
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2024

Vi, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat HEMAB Elförsäljning AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2025-04-03, digital signatur

Peter Hasselborg
Lekmannarevisor

Samuel Möller
Lekmannarevisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

SAMUEL MÖLLER

Lekmannarevisor

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 17:01:10 UTC

PETER HASSELBORG

Lekmannarevisor

Serienummer: 8ce4e6be7d51ab[...]1d5606efca1f0

IP: 95.192.xxx.xxx

2025-04-04 08:31:36 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Till årsstämman i Härnösand Elnät AB
556133-3328
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2024

Vi, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Härnösand Elnät AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi noterar dock att bolaget har lånat ut drygt 1,2 mnkr räntefritt till Invest i Härnösand AB. Vi bedömer att det kan strida mot ägardirektivet. Vi noterar också att det inte är möjligt att lämna koncernbidrag mellan bolagen eftersom det inte föreligger någon äkta koncern. Lånet är enligt uppgift löst per 2024-04-26.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2025-04-03, se digital signering

Peter Hasselborg
Lekmannarevisor

Samuel Möller
Lekmannarevisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

SAMUEL MÖLLER

Lekmannarevisor

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 16:59:09 UTC

PETER HASSELBORG

Lekmannarevisor

Serienummer: 8ce4e6be7d51ab[...]1d5606efca1f0

IP: 95.192.xxx.xxx

2025-04-04 08:35:49 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Till årsstämman i AB Härnösands
kommunfastigheter
556437-7272
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2024

Vi, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat AB Härnösands kommunfastigheters verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2025-04-03, digital signering

Lars Göran Spång
Lekmannarevisor

Lillemor Andersson
Lekmannarevisor, ersättare

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LILLEMOR ANDERSSON

Lekmannarevisor ersättare

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 95.203.xxx.xxx

2025-04-03 16:12:36 UTC

Lars Göran Lennart Spång

Lekmannarevisor

Serienummer: 7942698ac6bad3[...]7aced80991538

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 19:43:56 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Till årsstämman i AB Härnösandshus
556160-8430
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2024

Vi, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat AB Härnösandshus verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2025-04-03, digital signering

Lars-Göran Spång
Lekmannarevisor

Lillemor Andersson
Lekmannarevisor, ersättare

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LILLEMOR ANDERSSON

Lekmannarevisor ersättare

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 95.203.xxx.xxx

2025-04-03 16:13:49 UTC

Lars Göran Lennart Spång

Lekmannarevisor

Serienummer: 7942698ac6bad3[...]7aced80991538

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 19:45:18 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Till årsstämman i Invest i
Härnösand AB
556127-2633
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2024

Vi, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Invest i Härnösand AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi noterar att bolaget erhållit ett räntefritt lån från Härnösand Elnät AB. Lånet är per 2024-04-26 löst.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2025-04-03, digital signering

Sven-Arne Staflund
Lekmannarevisor

Larsa Nicklasson
Lekmannarevisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

SVEN ARNE STAFLUND

Lekmannarevisor

Serienummer: 73b14e7f671ee7[...]115263c77ddd6

IP: 90.143.xxx.xxx

2025-04-03 15:38:56 UTC

LARS ÅKE NIKLASSON

Lekmannarevisor

Serienummer: 11df816525fb38[...]bd06abe87d885

IP: 193.181.xxx.xxx

2025-04-06 11:08:56 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Till årsstämman i Restore i
Höga Kusten AB
559370-7473
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2024

Jag, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Restore i Höga Kusten AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag har under året genom våra sakkunniga biträden genomfört en grundläggande granskning. Rapportens slutsats är att styrelsen inte i tillräcklig omfattning skapat förutsättningar för styrning och uppföljning och kontroll av verksamheten.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet inte har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bolaget har under året redovisat stora förluster och per 2024-08-31 upprättat kontrollbalansräkning. Det egna kapitalet är efter tillskott från ägaren Härnösands kommun per 2024.12-31 intakt. Jag uppmanar styrelsen att förstärka ekonomiska styrningen och uppföljningen.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll inte har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2025-04-03, digital signering

Hans Gustafsson
Lekmannarevisor

Bilaga
Rapport – grundläggande granskning

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

HANS GUSTAFSSON

Lekmannarevisor

Serienummer: 99701d1fb11eb9[...]4c118bcb4ceeb

IP: 85.225.xxx.xxx

2025-04-03 17:38:43 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Till årsstämman i Skeppet 5&6 AB
559417-4525
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2024

Jag, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Skeppet 5&6 AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2025-04-03, digital signatur

Sven-Arne Staflund
Lekmannarevisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

SVEN ARNE STAFLUND

Lekmannarevisor

Serienummer: 73b14e7f671ee7[...]115263c77ddd6

IP: 90.143.xxx.xxx

2025-04-03 15:42:17 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Kommunstyrelseförvaltningen
Johanna Laine, 0611-34 80 08
johanna.laine@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Avveckling av arbetslivsnämnd

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att avveckla arbetslivsnämnden och flytta över dess ansvarsområden till socialnämnden, skolnämnden och kommunstyrelsen från och med den 30 juni 2025 samt

att utöka socialnämnden med två ledamöter och två ersättare, från det datum arbetslivsnämnden är avvecklad.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktiges presidium fick av kommunfullmäktige den 25 november 2024 i uppdrag att inleda ett arbete med avveckling av arbetslivsnämnden per den 30 juni 2025. Presidiet har den 10 februari 2025 föreslagit kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att avveckla arbetslivsnämnden och flytta över dess ansvarsområden till socialnämnden och skolnämnden från och med den 30 juni 2025 och

att utöka socialnämnden med två ledamöter och två ersättare.

Som ett led i kommunstyrelsens beredning har därefter de nämnder som berörs av beslutet beretts tillfälle att yttra sig. Socialnämnden och skolnämnden har ställt sig positiva till mottagandet av nya ansvarsområden. Skolnämnden har i sitt yttrande lyft vikten av en tydlig övergångsplan och en tydlig ekonomisk reglering för att undvika negativ påverkan på skolnämndens ekonomi. Arbetslivsnämnden har ställt sig positiv till förslagen och uppmärksammat att även kommunstyrelsen föreslås tilldelas ett ansvarsområde varför även den behöver vara inkluderad i kommunfullmäktiges beslut.

Beslut om upprättande och avveckling av nämnder samt om deras storlek ankommer på kommunfullmäktige, likaså valet av ledamöter och ersättare till nämnder. Beslutet ska beredas av kommunstyrelsen och de berörda nämnderna ska ges tillfälle att yttra sig enligt kommunallagen (2017:725) 5 kap §§ 26-27.

Datum
2025-04-10Dnr
KS/2025-000050

Berörda styrdokument såsom gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder samt reglementet för ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda behöver ses över och kan tas upp i samma beslutsmöte som kommunfullmäktige beslutar om överflyttningen av ansvarsområden från arbetslivsnämnden till skolenämnden, socialnämnden och kommunstyrelsen.

Bedömning

Frågan om avveckling av arbetslivsnämnden har varit föremål för politiska diskussioner under 2024. Avveckling av nämnden syftar till att effektivisera kommunens nämndsorganisation ur ekonomisk synpunkt.

Arbetslivsnämndens ansvarsområden gränsar till skolenämndens och socialnämndens varför en överflyttning kan bedömas rimlig. Med anledning av nya ansvarsområden och för att bevara kontinuiteten i den politiska ledningen kan det vara lämpligt att lyfta in kompetens i mottagandenämnd enligt presidiets förslag.

Beslutsunderlag

Remissvar socialnämnden 2025-04-08

Remissvar skolenämnden 2025-04-04

Remissvar arbetslivsnämnden 2025-03-26

Protokollsutdrag kommunfullmäktiges presidieberedning 2025-02-10 § 7

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2024-11-25 § 144 (sista attsats)

Petra Werner
Chef kanslienheten

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Socialnämnden

§ 32

Dnr 2025-000048 1.1.1.1

Remissvar - Avveckling av arbetslivsnämnd

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att anta svaret gällande avveckling av arbetslivsnämnd som sitt eget, samt
att översända svaret till kommunstyrelsen.

Bakgrund

Kommunfullmäktiges presidium har av kommunfullmäktige den 25 november 2024 fått i uppdrag att inleda ett arbete med avveckling av arbetslivsnämnden per den 30 juni 2025. Beslut om upprättande och avveckling av nämnder samt om deras storlek ankommer på kommunfullmäktige, likaså valet av ledamöter och ersättare till nämnder. Beslutet ska beredas av kommunstyrelsen och de berörda nämnderna ska ges tillfälle att yttra sig.

Frågan om avveckling av arbetslivsnämnden har varit föremål för politiska diskussioner under 2024. Avveckling av nämnden syftar till att effektivisera kommunens nämndsorganisation ur ekonomisk synpunkt.

Arbetslivsnämndens ansvarsområden gränsar till skolnämndens och socialnämndens varför en överflyttning av verksamheten till dessa nämnder kan bedömas rimlig.

Med anledning av nya ansvarsområden och för att bevara kontinuiteten i den politiska ledningen kan det även vara lämpligt att lyfta in kompetens i mottagandenämnd.

Nämnden bereds härmed tillfälle att yttra sig i ärendet med hänvisning till kommunallagen (2017:725) 5 kap. 27 §.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2025-03-16.

Remissvar – tillfälle till yttrande över avveckling av arbetslivsnämnden.

Remissutskick - tillfälle till yttrande över avveckling av arbetslivsnämnden.

Socialförvaltningen

Ingrid Nilsson

ingrid.nilsson@harnosand.se

**Remissvar – Avveckling av arbetslivsnämnden,
dnr. 2025-000050 KS**

Remissvaret

Socialnämnden ser positivt på förslaget att avveckla arbetslivsnämnden och ser rimligheten i att de ansvarsområden som gränsar till socialnämndens verksamheter flyttas över.

En förutsättning för att verksamheterna ska fortsätta fungera och utvecklas är att erforderliga medel även överförs från arbetslivsnämnden till socialnämndens budget.

Ingrid Nilsson
Förvaltningschef

Skolnämnden

§ 32

Dnr 2025-000093 1.1.1.1

Avveckling av arbetslivsnämnd

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

att anta det reviderade svaret som sitt och översända det till kommunstyrelseförvaltningen för vidare beredning.

Bakgrund

Kommunfullmäktiges presidium har fått i uppdrag att inleda ett arbete att avveckla arbetslivsnämnden per den 30 juni 2025. Skolnämnden har därför beretts tillfälle att yttra sig i ärendet med hänvisning till kommunallagen (2017:725) 5 kap 27 §: "Om ett ärende har beretts enbart av en fullmäktigeberedning, ska en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör alltid ges tillfälle att yttra sig".

Ärendet planeras gå upp i kommunstyrelsen den 6 maj och i kommunfullmäktige den 26 maj.

Skolnämnden har tagit del av förslaget att avveckla arbetslivsnämnden och att vuxenutbildningen kommer att tillföras som ett nytt ansvarsområde för skolnämnden.

Vuxenutbildningens överflyttning till skolnämnden ses som en möjlighet att stärka det livslånga lärandet inom en och samma organisatoriska helhet. Vuxenutbildningen är en viktig del av kommunens arbete med kompetensförsörjning, integration och individers möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden. Genom att samla utbildningsfrågor inom skolnämnden kan vi skapa ännu bättre samordning, effektivare resurshantering och en tydligare utbildningskedja – från grundskola till vuxenstudier.

Beslutsunderlag

Remissvar 2025-04-02.

Skolnämnden

Nina Skyttberg

nina.skyttberg@harnosand.se

REMISSVAR

Datum

2025-04-02

Ert datum

2025-02-17

Sida

1(2)

Diarienummer

SKN2025-000093

Er referens

KS/2025-000050

Kommunstyrelseförvaltningen

Avveckling av arbetslivsnämnd

Förslag till beslut

Att anta det reviderade svaret som sitt och översända det till kommunstyrelseförvaltningen för vidare beredning.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktiges presidium har fått i uppdrag att inleda ett arbete att avveckla arbetslivsnämnden per den 30 juni 2025. Skolnämnden har därför beretts tillfälle att yttra sig i ärendet med hänvisning till kommunallagen (2017:725) 5 kap 27 §: "Om ett ärende har beretts enbart av en fullmäktigeberedning, ska en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör alltid ges tillfälle att yttra sig".

Ärendet planeras gå upp i kommunstyrelsen den 6 maj och i kommunfullmäktige den 26 maj.

Remissinstansernas synpunkter

Skolnämnden har tagit del av förslaget att avveckla arbetslivsnämnden och att vuxenutbildningen kommer att tillföras som ett nytt ansvarsområde för skolnämnden.

Vi vill lyfta vuxenutbildningens överflyttning till skolnämnden som en möjlighet att stärka det livslånga lärandet inom en och samma organisatoriska helhet. Vuxenutbildningen är en viktig del av kommunens arbete med kompetensförsörjning, integration och individers möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden. Genom att samla utbildningsfrågor inom skolnämnden kan vi skapa ännu bättre samordning, effektivare resurshantering och en tydligare utbildningskedja – från grundskola till vuxenstudier.

Skolnämnden vill lyfta följande punkter som särskilt viktiga i förändringsarbetet:

Ett fortsatt starkt arbetsmarknadsfokus

Vuxenutbildningen behöver fortsatt ha en tydlig koppling till arbetslivets behov. Ett nära samarbete med socialtjänst, näringsliv och andra aktörer är fortsatt avgörande för att utbildningarna ska leda till arbete eller vidare studier.

Skolnämnden ser därför gärna att det i samband med överflyttningen inrättas en presidiesamverkan med fokus på arbetsmarknads-/kompetensförsörjningsfrågorna mellan kommunstyrelsen och skolnämnden. Det finns idag en befintlig samverkan med socialnämnden som kommer fortsätta sitt arbete.

Kompetensöverföring som grund för kontinuitet

Den erfarenhet och kompetens som byggts upp inom arbetslivsnämnden bör tas tillvara och integreras i skolnämndens arbete. Det ger stabilitet och trygghet för både personal och elever under omställningen.

Skolnämnden vill skicka med att det är viktigt att det ges tid och möjlighet till erforderlig kompetensöverföring och/eller utbildning för både tjänstepersoner och förtroendevalda för att ge bästa förutsättningar för överflyttningen.

Tydlig fördelning av ansvarsområden

Skolnämnden vill poängtera vikten av att man innan arbetet med verksamhetsflytt säkerställer att alla verksamhetsområden inom arbetslivsnämnden tydliggörs och hur dessa kommer fördelas mellan mottagande nämnder för att garantera att inget verksamhetsområde faller mellan stolarna.

Ekonomisk ram

Det är av stor vikt att överföringen av verksamhet sker under ordnade former, där både ansvar, resurser och eventuella ekonomiska konsekvenser tydligt framgår. Nämnden vill särskilt uppmärksamma den ekonomiska risk som föreligger i samband med ett eventuellt övertagande, i det fall verksamheten i dagsläget uppvisar ett ekonomiskt underskott.

Att ta över en verksamhet som eventuellt inte är fullt finansierad eller som dragit på sig strukturella underskott riskerar att påverka skolnämndens befintliga ekonomi negativt. Det finns därmed en risk att nämndens möjlighet att fullgöra sitt ordinarie uppdrag påverkas, om övertagandet inte föregås av en tydlig ekonomisk reglering.

Sammanfattningsvis välkomnar vi förändringen som ett tillfälle att stärka vuxenutbildningen och öka förutsättningarna för en sammanhållen, flexibel och behovsstyrd utbildningsverksamhet. Med rätt förberedelser och en tydlig övergångsplan kommer detta bli ett positivt steg för både individ och samhälle.

Nina Skyttberg

Arbetslivsnämnden

§ 25

Dnr 2025-000019 1.1.1.1

Avveckling av arbetslivsnämnden

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden beslutar

att anta remissvaret som sitt eget, och

att skicka remissvaret till kommunstyrelsen för vidareberedning.

Bakgrund

Kommunstyrelseförvaltningen har ställt en remissfråga till arbetslivsnämnden för återkoppling på kommunfullmäktiges presidieberednings beslut om att föreslå kommunfullmäktige besluta

att avveckla arbetslivsnämnden och flytta över dess ansvarsområden till socialnämnden och skolnämnden från och med 30 juni 2025 samt

att utöka socialnämnden med två ledamöter och två ersättare.

Arbetslivsnämndens yttrande

Arbetslivsnämnden bifaller i stort kommunfullmäktiges presidieberednings förslag till beslut. Förslaget ger goda förutsättningar för förvaltande av nämndens ansvarsområden som rör verksamheter som förflyttats till skolförvaltning och socialförvaltning.

Arbetslivsnämnden föreslår utöver remissfrågans förslag även att kommunfullmäktige fördelar ansvarsområden till kommunstyrelsen för enheten Campus Härnösands verksamheter, vilka förflyttas från arbetslivsförvaltning till kommunstyrelseförvaltningen.

Förslag på uppdaterad att-sats:

att avveckla arbetslivsnämnden och flytta över dess ansvarsområden till socialnämnden, skolnämnden samt kommunstyrelsen från och med 30 juni 2025.

Beslutsunderlag

Arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-03-14

Remiss – tillfälle till yttrande över avveckling av arbetslivsnämnden

Arbetslivsnämnden

Protokollsutdrag kommunfullmäktiges presidieberedning

2025-02-10 § 7 avveckling av arbetslivsnämnd

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2024-11-25 § 144 Mål, budget och
skattesats 2025

Arbetslivsförvaltningen
Jonas Albonius
jonas.albonius@harnosand.se

Remissvar: Avveckling av arbetslivsnämnd

Förslag till beslut

Arbetslivsförvaltningen föreslår arbetslivsnämnden besluta

att anta remissvaret som sitt eget, och

att skicka remissvaret till kommunstyrelsen för vidareberedning.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har ställt en remissfråga till arbetslivsnämnden för återkoppling på kommunfullmäktiges presidieberednings beslut om att föreslå kommunfullmäktige besluta

att avveckla arbetslivsnämnden och flytta över dess ansvarsområden till socialnämnden och skolnämnden från och med 30 juni 2025 samt

att utöka socialnämnden med två ledamöter och två ersättare.

Arbetslivsnämndens yttrande

Arbetslivsnämnden bifaller i stort kommunfullmäktiges presidieberednings förslag till beslut. Förslaget ger goda förutsättningar för förvaltande av nämndens ansvarsområden som rör verksamheter som förflyttats till skolförvaltning och socialförvaltning.

Arbetslivsnämnden föreslår utöver remissfrågans förslag även att kommunfullmäktige fördelar ansvarsområden till kommunstyrelsen för enheten Campus Härnösands verksamheter, vilka förflyttas från arbetslivsförvaltning till kommunstyrelseförvaltningen.

Förslag på uppdaterad att-sats:

att avveckla arbetslivsnämnden och flytta över dess ansvarsområden till socialnämnden, skolnämnden samt kommunstyrelsen från och med 30 juni 2025

Jonas Albonius
Tf. Förvaltningschef

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 7

Dnr 2025-000050 1.1.1.1

Avveckling av arbetslivsnämnd

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att avveckla arbetslivsnämnden och flytta över dess ansvarsområden till socialnämnden och skolnämnden från och med den 30 juni 2025 samt

att utöka socialnämnden med två ledamöter och två ersättare.

Bakgrund

Kommunfullmäktiges presidium har av kommunfullmäktige den 25 november 2024 i § 144 fått i uppdrag att inleda ett arbete med avveckling av arbetslivsnämnden per den 30 juni 2025. Beslut om upprättande och avveckling av nämnder samt om deras storlek ankommer på kommunfullmäktige, likaså valet av ledamöter och ersättare till nämnder. Beslutet ska beredas av kommunstyrelsen och de berörda nämnderna ska ges tillfälle att yttra sig enligt kommunallagen (2017:725) 5 kap §§ 26-27.

Berörda styrdokument såsom gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder samt reglementet för ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda behöver ses över och kan tas upp i samma beslutsmöte som kommunfullmäktige beslutar om överflyttningen av ansvarsområden från arbetslivsnämnden till skolnämnden och socialnämnden.

Bedömning

Frågan om avveckling av arbetslivsnämnden har varit föremål för politiska diskussioner under 2024. Avveckling av nämnden syftar till att effektivisera kommunens nämndsorganisation ur ekonomisk synpunkt.

Arbetslivsnämndens ansvarsområden gränsar till skolnämndens och socialnämndens varför en överflyttning kan bedömas rimlig. Med anledning av nya ansvarsområden och för att bevara kontinuiteten i den politiska ledningen kan det vara lämpligt att lyfta in kompetens i mottagandenämnd enligt förslag.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-01-27

Kommunfullmäktiges presidieberedning

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2024-11-25 § 144

Kommunfullmäktige

§ 144

Dnr 2024-000222 1.2.4.1

Mål, budget och skattesats 2025

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa den kommunala skattesatsen 2025 till 23,34 kronor,

att anta majoritetens Årsplan 2025,

att fastställa särskilda uppdrag till kommunstyrelse, nämnder och helägda bolag i enlighet med prioriteringar i majoritetens Årsplan 2025,

att kommunstyrelsens budget för överförmyndarenheten överförs till kommunfullmäktiges budgetram,

att arbetslivsnämndens budgetram minskas med anledning av den omställning som påbörjats under 2024 utifrån förändrade yttre omständigheter,

att uppdra till skolnämnden att besluta om indikatorer för jämställdhetsmålet i samband med beslut om verksamhetsplan 2025, som varande del av Årsplan 2025,

att avsätta 39,2 mnkr för särskilda initiativ under 2025 i den kungemensamma verksamhetens budget,

att bemyndiga kommunstyrelsen att disponera avsatta medel för särskilda initiativ i syfte att gynna kommunens utveckling,

att uppdra till kommunstyrelsen att vidta åtgärder för att förbättra kommunens likviditet,

att bemyndiga kommunstyrelsen att förvärva och försälja fast egendom inom ramen 10,0 mnkr per objekt,

att bemyndiga kommunstyrelsen att för eventuellt tillkommande brådskaande investeringar disponera rörelsekapital inom ramen 10,0 mnkr per objekt,

att bemyndiga kommunstyrelsen att under 2025 nyupplåna, det vill säga öka kommunens långfristiga skulder, med maximalt 158,4 mnkr,

att ge kommunstyrelsen rätt att under 2025 omsätta lån, det vill säga låna upp belopp, motsvarande de lånebelopp som förfaller till betalning under 2025, samt

Kommunfullmäktige

att uppdra till kommunfullmäktiges presidium att inleda ett arbete för att avveckla arbetslivsnämnden per den 30 juni 2025.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Eva-Clara Viklund (M), Glenn Sehlin (SD), Christina Lindberg (C), Knapp Britta Thyr (MP), Natalia Sjöberg (V), Christina Ögrim (KD), Olle Löfgren (L), Baran Hosseini (-), Monica Fällström (S), Helena Elfvendal (MP), Christian Wasell (M), Johan Wester (C), Ingemar Ljunggren (M), Krister McCarthy (S) och Nina Skyttberg (S).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till liggande förslag med en förändring av attsats tolv samt ett yrkande om en ytterligare attsats.

attsats tolv;

att bemyndiga kommunstyrelsen att under 2025 nyupplåna, det vill säga öka kommunens långfristiga skulder, med maximalt 158,4 mnkr.

ny attsats;

att uppdra till kommunfullmäktiges presidium att inleda ett arbete för att avveckla arbetslivsnämnden per den 30 juni 2025.

Knapp Britta Thyr (MP), Christina Ögrim (KD), Baran Hosseini (-), Monica Fällström (S), Helena Elfvendal (MP), Krister McCarthy (S) och Nina Skyttberg (S) instämmer till Andreas Sjölanders (S) yrkande.

Olle Löfgren (L) yrkar bifall till Liberalernas budgetförslag, samt bifall till majoritetens följande attsatser, ett, tre, fyra, fem, sex, tolv, tretton och fjorton, samt avslag på attsats två, sju, åtta, nio, tio, elva.

Eva-Clara Viklund (M) yrkar bifall till moderaterna budgetförslag med skattesats 23,24 kronor samt bifall till majoritetens attsats fem, sex, nio, tolv, tretton och fjorton. Avslag på attsats ett, två, tre, fyra, sju, åtta, tio och elva.

Christian Wasell (M) instämmer till Eva-Clara Viklunds (M) yrkande.

Christina Lindberg (C) yrkar bifall till Centerpartiets budgetförslag.

Johan Wester (C) instämmer till Christina Lindbergs (C) yrkande.

Natalia Sjöberg (V) yrkar att vänsterpartiet ställer sig bakom majoritetens budgetförslag men med följande ändringar;

Fri frukost för alla grundskoleelever två dagar per vecka.

Detta finansieras genom neddragningar inom Tillväxt- och

Näringslivsverksamheterna Att översyn görs inom Kommunikation vad gäller antal tjänster.

Kommunfullmäktige

Att översyn görs inom Funktionsstöd vid socialförvaltningen vad gäller antal chefer.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger sex förslag till beslut, kommunstyrelsens förslag med Andreas Sjölanders (S) tillägg, Moderaternas, Sverigedemokraternas, Centerpartiets, Liberalernas och Vänsterpartiets förslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser besluta enligt kommunstyrelsens förslag med Andreas Sjölanders (S) tillägg.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser besluta enligt Moderaternas förslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser besluta enligt Sverigedemokraternas förslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser besluta enligt Centerpartiets förslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser besluta enligt Vänsterpartiets förslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser besluta enligt Liberalernas förslag.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutat enligt kommunstyrelsens förslag med Andreas Sjölanders (S) tillägg.

Reservation

Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2024-10-29 § 161

Ordförandebeslut - Årsplan 2025

Årsplan 2025

Budget Centerpartiet 2025

Budget Sverigedemokraterna 2025

Budget Moderaterna 2025

Budget Liberalerna 2025

Kommunstyrelseförvaltningen
Johanna Laine, 0611-34 80 08
johanna.laine@harnosand.se

Avveckling av arbetslivsnämnd

1. Berör beslutet individer (kvinnor/män)
Ja Nej
2. Om svaret är ja – vilka grupper av individer berörs?
(tex äldre/barn/unga/företagare/funktionsnedsatta)

Beslutet berör nämndens ledamöter och ersättare. Beslutet berör inte allmänheten då verksamheterna fortsätter under annan nämnds ansvar.

3. Vilka konsekvenser (både positiva och negativa) får beslutet för berörd grupp? Beskriv

Beslutet att avveckla en nämnd innebär att de enskilda förtroendevalda som sitter i nämnden tappas sina uppdrag.

4. Har berörd grupps synpunkter inhämtats innan beslut?
Ja Nej

5. Om ja – beskriv på vilket sätt och vilka synpunkter som inkommit

Arbetslivsnämnden har ställt sig positiv till avvecklandet.

Datum
2025-04-29Dnr
KS/2025-000050

6. Om nej – motivera varför inte

-

7. Beskriv hur beslutet bidrar till att uppfylla nämndens mål och uppdrag samt kommunens övergripande utveckling
(Nämndens mål/uppdrag i verksamhetsplan, gemensamt reglemente, lagstiftning eller andra dokument som är viktiga för nämnden samt övergripande styrdokument – Översiktsplan samt tillväxtstrategi)

Beslut om avvecklandet av nämnden bidrar till kommunens mål om god ekonomisk hushållning genom effektivisering av organisationen.

8. Beskriv vilken eventuell påverkan beslutet har på kommunens ekonomi

Se ovan.

9. Beskriv om beslutet har någon påverkan på miljö/klimat? (positiv/negativ)
Ingen Liten Stor

Inte aktuellt.

Datum
2025-04-29Dnr
KS/2025-000050

10. Beskriv på vilket sätt beslutet påverkar jämställdhet/jämlikhet?

Beslutet påverkar inte jämställdhet då det avser avvecklande av en hel instans i vilken det finns både män och kvinnor i olika åldrar.

Kommunstyrelseförvaltningen

Ina Lindström Skandevall, +46-611-348017

ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta reviderat reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun, samt

att det reviderade reglementet träder i kraft 2025-07-01

Beskrivning av ärendet

När Arbetslivsnämnden föreslås läggas ner krävs det en rad följdbeslut. Ett sådant är att revidera det gemensamma reglementet för kommunstyrelse och nämnder så att de nämnder som tar över arbetslivsnämndens ansvarsområden också ges det formella ansvaret i reglementet.

Enligt kommunallagen (6 kap 44§) ska fullmäktige anta reglementen om nämndernas verksamhet och arbetsformer. Reglementet är fullmäktiges sätt att bestämma nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden.

Arbetslivsnämndens ansvarsområden har i förslaget på reviderat reglemente flyttats över till socialnämnden, skolenämnden samt kommunstyrelsen. Dessa nämnder tar över ansvaret när arbetslivsnämnden avvecklas. Därför föreslås det reviderade reglementet träda i kraft 1 juli 2025.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att anta det reviderade reglementen för att på så sätt säkerställa att arbetslivsnämndens ansvarsområden förs över till nya nämnder.

Då reglementet är ett styrdokument som måste finnas föreslås att det inte finns något sista giltighetsdatum på reglementet utan att det istället är giltigt tills vidare.

Petra Werner
Chef Kanslienheten

Ina Lindström Skandevall
Utredare

Bilagor

Bilaga 1 - Reviderat reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun med revideringar

Bilaga 2 - Reviderat reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun

Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun

Dokumentnamn	Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2024-04-03	Diarienummer KS 2022/415
Dokumentansvarig/processägare	Styrelse/nämnd för sina respektive reglementen	Version 1.2	Senast reviderad 2024-10-21	Giltig t o m 2027-01-31
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Alla kommunens nämnder samt kommunstyrelsen			
Annan information	Reglemente för överförmyndarnämnden är gemensamt med Kramfors kommun.			

Innehåll

1	Gemensamma bestämmelser	3
2	Kommunstyrelsen	8
3	Arbetslivsnämnd	11
4	Samhällsnämnd	12
5	Skolnämnd	14
6	Socialnämnd	15
7	Valnämnd	17
8	Krisledningsnämnd	18
9	Överförmyndare	19

1 Gemensamma bestämmelser

Detta reglemente innehåller bestämmelser som är gemensamma för kommunstyrelse och samtliga kommunens nämnder. Utöver gemensamma bestämmelser i kapitel 1, tydliggörs även kommunstyrelse och nämndernas verksamhet och uppgifter i kapitel 2 till 9.

Ansvar, behörighet och verksamhet

I kommunallagens (KL) kapitel 6 finns bestämmelser om hur kommunstyrelse och nämnder ska utföra sina uppgifter. Där står också om hur sammanträden ska gå till och på det sätt som man ska arbeta på.

Kommunstyrelse och nämnder ska vid verkställighet och förvaltning inom sina verksamhetsområden följa vad som anges i lag, föreskrifter, förordningar och fullmäktiges beslut.

Sammansättning och arbetsformer

Nämnd, ledamöter och ersättare (3 kap. §1 - §4 KL)

§1 Kommuner är skyldiga enligt lag att utöver kommunstyrelse tillsätta krisledningsnämnd, valnämnd och överförmyndarnämnd /överförmyndare samt de nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag och förordning.

Ersättares tjänstgöring (6 kap. §17 KL)

§2 Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

§3 En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har inträtt i ledamotens ställe.

§4 Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

§5 En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

§6 Ersättare som inte tjänstgör äger rätt att delta i styrelse/nämnds överläggningar.

Skyldighet anmäla förhinder

§7 En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i del av sammanträde, ska snarast anmäla detta till styrelse/nämnds sekreterare eller styrelse/nämnds ordförande.

§8 Det åligger den ledamot som planerar att vara frånvarande att underrätta den ersättare som står i tur att tjänstgöra om hon/han ska tjänstgöra vid sammanträdet.

Sammanträden

§9 Styrelse/nämnd sammanträder på dag och tid som ordföranden eller styrelse/nämnd bestämmer.

Deltagande på distans

§10 Deltagande får ske på distans vid styrelse/nämnds sammanträde under förutsättning att kommunallagens 5 kap. §16 är uppfylld och efter beslut av ordförande.

Styrelse/nämnds presidium har ej rätt att delta på distans, detsamma gäller protokollförare.

Om någon eller flera av styrelse/nämnds ledamot/ledamöter deltar på distans får ej sekretessärenden eller ärenden som gäller personval (sluten omröstning) behandlas.

Offentliga sammanträden

§11 Styrelse/nämnd får besluta om offentliga sammanträden.

Kallelse

§12 Ordförande ansvarar för att kallelse i digital form utfärdas till sammanträdena. Kallelse ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

§13 Kallelsen ska digitalt tillsändas varje ledamot och ersättare senast fem dagar före sammanträdesdagen. Kallelse kan i undantagsfall ske på annat sätt. När varken ordförande eller någon av de två vice ordförandena kan kalla till sammanträdet ska den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten göra detta.

§14 Kallelsen bör åtföljas av en föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

Närvarorätt

§15 Varje styrelse/nämnd äger rätt att själva besluta vilka, förutom ledamöter och ersättare, som får närvara på styrelse/nämnds sammanträde, och i vilken utsträckning de får delta i olika överläggningar.

§16 Kommun råd, kommundirektör, samt avdelningschef för ekonomi och kansli, har rätt att närvara vid nämndernas sammanträden och delta i överläggningar, under förutsättning att kommunstyrelsen fattat beslut om rätten att närvara. Kommunstyrelsen får därutöver, om särskilda skäl föreligger för detta, medge annan ledamot av kommunstyrelsen denna rätt.

§17 Vid styrelse/nämnds sammanträden får, om ordförande begär det, kommundirektör och förvaltningschef eller annan föredragande tjänsteman vara närvarande med rätt att föredra och delta i överläggningar i ärenden, som berör vederbörandes verksamhetsområde.

Ersättare för ordförande

§18 Om både ordförande och vice ordförandena har förhinder att delta i ett sammanträde, är det den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten som fullgör ordförandes uppgifter.

§19 Om ordförande på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får styrelse/nämnd utse en annan ledamot att vara ersättare för ordförande. Ersättaren fullgör ordförandes samtliga uppgifter.

Jäv och avbruten tjänstgöring

§20 Den som är jävig får inte delta eller närvara vid handläggning av ärendet. Handläggning av ett ärende innefattar såväl beredning, föredragning, överläggning som beslut.

§21 En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet behandlats.

§22 Den som på grund av annat hinder än jäv avbryter tjänstgöringen under sammanträde får tjänstgöra igen endast om placerad ersättare tillhör annat parti.

Initiativrätt

§23 Initiativrätten hanteras i enlighet med kommunallagen.

Reservation

§24 Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Den skriftliga motiveringen ska lämnas in till sekreteraren innan den beslutade tidpunkten för justering av protokollet.

Protokollsanteckning

§25 Om en ledamot eller ersättare önskar lämna en protokollsanteckning måste den medges av ordförande, som ansvarar för protokollets innehåll.

Om ordförandes bedömning ifrågasätts bör styrelse/nämnd avgöra frågan. Endast ledamot och ersättare kan få sin mening antecknad i protokollet.

Innehållet i en protokollsanteckning ska redovisas skriftligen innan den kan medges av ordförande och tas med i protokollet.

Justering av protokoll

§26 Protokoll justeras senast 14 dagar efter sammanträdet av ordförande och en ledamot.

Styrelse/nämnd kan i undantagsfall besluta att en paragraf i protokollet justeras omedelbart. Paragraftexten måste redovisas vid sammanträdet innan beslut tas och det ska framgå av protokollet att paragrafen är omedelbart justerad.

Utskott

§27 Styrelse/nämnd får utse de utskott som krävs för att fullgöra de uppgifter som ingår i styrelse/nämnds uppdrag.

Vård av handlingar

§28 För vården av styrelse/nämnds handlingar gäller kommunens arkivreglemente.

Demokrati och invånardialog

§29 Styrelse/nämnd ska utifrån sitt kompetensområde uppmuntra till och delta i demokratiarbete och dialog med invånarna.

Uppgift och befogenhet

Verksamhet

§30 Styrelse/nämnds huvuduppgift är att besluta i frågor som rör förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ansvara för samt besluta i de frågor som kommunfullmäktige delegerat till dem.

Styrelse/nämnd ska se till att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Information och samråd

§31 Styrelse/nämnd får själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som faller inom styrelse/nämnds verksamhetsområde.

§32 Styrelse/nämnd ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd ska även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda.

§33 Styrelse/nämnd ansvarar för att information lämnas om styrelse/nämnds verksamhet till allmänheten, anställda, andra styrelser/nämnder samt andra myndigheter.

Arbetsmiljö

§34 Styrelse/nämnd har huvudansvar för arbetsmiljön inom sitt verksamhetsområde. Detta innebär ansvar för att nödvändiga arbetsmiljöåtgärder vidtas och att det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt gällande föreskrifter.

Övriga uppgifter

§35 Styrelse/nämnd får besluta om konkurrensutsättning. Vid principiella eller andra frågeställningar av större vikt för kommunen totalt, ska frågan om konkurrensutsättning överlämnas till kommunfullmäktige för prövning.

§36 Styrelse/nämnd får träffa avtal inom sitt verksamhetsområde så länge det inte är av principiell natur eller av större vikt.

§37 Styrelse/nämnd ska inom ramen för sitt uppdrag samverka internt i kommunen och med externa aktörer för att utveckla kommunens verksamheter.

Ekonomi

§38 Styrelse/nämnd ska följa de av fullmäktige angivna budgetramarna och de i kommunens årsplan preciserade budgetbesluten.

§39 Styrelse/nämnd ska redovisa till fullmäktige hur verksamheten utvecklas och den ekonomiska ställningen under budgetåret.

Lokalförsörjning

§40 Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens lokalförsörjning.

§41 Styrelse/nämnd ansvarar för planering av nämndens behov av lokaler. Behovet ska behandlas i den av kommunstyrelsen utsedda lokalgruppen.

§42 Vid förhyrning av lokaler längre än sex (6) år eller en årlig hyra överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt hyresavtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar hyresavtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Rätt att teckna avtal

§43 Styrelse/nämnd äger rätt att teckna avtal inom sitt verksamhetsområde.

Vid övriga avtal som inte regleras på andra sätt med en löptid längre än sex (6) år eller en årlig kostnad överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt avtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar avtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Personuppgiftsansvar för nämnder internt inom den kommunala förvaltningen

§44 Personuppgiftsansvaret inom Härnösands kommun är fördelat mellan de olika nämnderna och anges i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvarig för kommunövergripande system och behandlingar (tex. HR, e-post och övriga system) och anges även dessa i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Det är varje personuppgiftsansvarig nämnds ansvar att hålla förteckningen aktuell.

Varje personuppgiftsansvarig nämnd är skyldig att ge instruktioner till en nämnd som ska utföra personuppgiftsbehandlingar för den personuppgiftsansvarige nämndens räkning.

Nämnd som agerar personuppgiftsbiträde

§45 Personuppgiftsbiträdet får bara behandla personuppgifterna enligt de dokumenterade instruktionerna från den personuppgiftsansvarige nämnden.

Det måste finnas instruktioner för den nämnd som agerar personuppgiftsbiträde och en behandling får enbart utföras enligt den personuppgiftsansvariges nämnds instruktion.

Social hållbarhet/jämställdhetsintegrering

§46 Nämnden/styrelsen ska se till att styrningen av verksamheterna präglas av social hållbarhet och med jämställdhetsintegrering som strategi och metod.

2 Kommunstyrelsen

Övergripande uppgifter

§1 Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska styrelsen inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Styrelsen ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

§2 Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen samordnar, genom att leda och styra, den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planering och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen.

§3 Kommunstyrelsen ska vidare:

- 1) ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund
- 2) ha uppsikt över verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation vilken kommunen ingår i
- 3) besluta i frågor om samordning mellan nämnder och gränsdragning mellan nämndernas kompetens när något är oklart eller tvistigt
- 4) fullgöra sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd
- 5) kontrollera och följa upp verksamhet, när vård av kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare
- 6) årligen fatta beslut enligt kommunallagen 6 kap. §9 gällande uppsiktsplikt gällande kommunala bolag
- 7) ansvara för samverkan vid regional, nationell och internationell utveckling samt vid myndighetskontakter
- 8) leda den strategiska utvecklingen inom verksamhetsområdena arbetsmarknad, vuxnas lärande och mottagning av nyanlända
- 9) leda och samordna kommunens IT-verksamhet och digitala utveckling
- 10) avge yttranden som ankommer på kommunfullmäktige när det inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrande behandlas av kommunfullmäktige
- 11) upprätta översiktsplaner och fördjupningar
- 12) leda den strategiska planeringen och utvecklingen av friluftslivet

Ansvarsområde**§4 Kommunstyrelsens ansvarsområden är**

- 1) översiktlig planering av användning av mark och vatten
- 2) demokrati och inflytande
- 3) bostadsförsörjning
- 4) miljö-, klimat- och energiarbete
- 5) näringslivsutveckling inklusive besöksnäring
- 6) mark- och exploateringsverksamhet
- 7) infrastruktur inklusive bredbandsutveckling (digital tillgänglighet)
- 8) övergripande kommunikations- och trafikförsörjning
- 9) kultur
- 10) Strategisk samordning av
 - tillgänglighet
 - folkhälsa och suicidprevention
 - brotts- och våldsförebyggande arbete
 - jämställdhetsintegrering
- 11) VA- och avfallsplanering samt renhållningsansvarig nämnd enligt 15 kap. Miljöbalken
- 12) planering för och samordning av kommunens arbete med extraordinära händelser i fredstid (lag 2006:544) och höjd beredskap
- 13) leder den del av det civila försvaret som kommunen enligt lag (2006:544) ska bedriva under höjd beredskap
- 14) planering för och samordning av kommunens arbete med civilt försvar och säkerhetsskydd
- 15) det strategiska och samordnande arbetet inom informationssäkerhet
- 16) samordning av kommunens externa och interna kommunikation, information och marknadsföring
- 17) den digitala anslagstavlan
- 18) samordning av de kommunala råden
- 19) fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån styrelsens verksamhet
- 20) regelreformer
- 21) central administration
- 22) statistik och samhällsanalys
- 23) medborgarservice
- 24) bruk av kommunens heraldiska vapen och kommunens logotyp

- 25) anskaffning av konstverk till kommunens förvaltningar, konstnärliga utsmyckningar av kommunens byggnader samt vara rådgivande vid utsmyckning av offentliga miljöer
- 26) lagmässig skyldighet enligt bibliotekslagen
- 27) frågor enligt hemvärnsförordningen (1997:146)
- 28) arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782) och kommunens arkivreglemente
- 29) kommunens officiella representation tillsammans med kommunfullmäktiges presidium
- 30) tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där annan nämnd på grund av jäv inte kan fatta beslut
- 31) kommunens kollektivtrafik
- 32) erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov
- 33) drift av Härnösands energitekniska arena
- 34) erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv

Utskott

§5 Kommunstyrelsen ska ha ett arbetsutskott, som även utgör finansutskott, krisledningsnämnd samt personalorgan för den personal som arbetar inom samtliga nämnders verksamhetsområden.

§6 Kommunstyrelsen har rätten att utöver arbetsutskott inrätta de utskott som styrelsen anser vara befogade.

Ekonomisk förvaltning

§7 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens ekonomiska och finansiella utveckling.

§8 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens medelsförvaltning.

§9 Kommunstyrelsen ansvarar för förvärv, överlåtelse och upplåtelse av fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter vad avser kommunens fasta egendom.

§10 Kommunstyrelsen ansvarar för underhåll och förvaltning av kommunens fasta och lösa egendom i den mån detta inte har uppdragits åt annan nämnd eller bolag.

Arbetsgivarfrågor

§11 Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för hela Härnösands kommun.

§12 Kommunstyrelsen har ansvar för att samordna kommunens arbetsmiljöarbete.

§13 Kommunstyrelsen ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

§14 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens personalpolitik.

§15 Kommunstyrelsens arbetsutskott är kommunens löne- och pensionsmyndighet.

~~3 Arbetslivsnämnd~~

~~Övergripande uppgifter~~

~~§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.~~

~~Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.~~

~~Detsamma gäller när vårdn av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.~~

~~Ansvarsområde~~

~~§2 Arbetslivsnämnden ansvarar för att:~~

- ~~1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna enligt skollagen (2010:800)~~
- ~~2) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)~~
- ~~3) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)~~
- ~~4) samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden~~
- ~~5) samordna kommunens sommarjobb för ungdomar~~
- ~~6) erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov~~
- ~~7) drift av Härnösands energitekniska arena~~
- ~~8) erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv~~
- ~~9) stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser~~
- ~~10) förmedla tolktjänster~~

4 Samhällsnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Samhällsnämnden ansvarar för:

- 1) att vara verkställande organ för mark- och exploateringsverksamhet inklusive förvaltning och förädling av mark- och skogstillgångar
- 2) att vara kommunal väghållningsmyndighet
- 3) teknisk försörjning avseende kommunens gator och vägar inklusive gatu- och vägbelysning
- 4) skötsel och utveckling av allmän platsmark samt park- och grönområden inklusive skötsel och utveckling av odlingslotter
- 5) myndighetsfrågor och förvaltning av kommunens hamnar och kajer
- 6) uppgifter inom plan- och byggväsendet och har närmaste kontroll av byggverksamhet enligt plan- och bygglagen
- 7) uppgifter som enligt annan lag ska verkställas av kommunal nämnd inom plan- och byggväsendet
- 8) uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet med stöd av miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen och strålskyddslagen
- 9) uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av nämnd inom miljö- och hälsoskyddsområdet
- 10) uppgifter inom miljövårds- och naturvårdsfrågor och planering inom kulturmiljöområdet
- 11) Samhällsnämnden utgör kommunens trafiknämnd enligt lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor
- 12) alla frågor enligt lag (1978:24) om kommunal parkeringsövervakning samt för alla frågor enligt samma lag om kontrollavgift vid olovlig parkering vad avser kommunalt ägd eller förhyrd mark, där lagen är tillämplig
- 13) trafikplanering och trafiksäkerhet
- 14) lokala trafikföreskrifter
- 15) mätteknisk verksamhet, kartproduktion och samordning av GIS-tjänster
- 16) kommunala namngivningsfrågor, adressering och lägenhetsregister
- 17) fritids- och idrottsområdet

- 18) att utöva tillsyn över sprängämnesprekursorer
- 19) att anta detaljplaner och områdesbestämmelser om planärendet inte är av principiell betydelse eller av större vikt
- 20) att driva miljö- och energistrategiskt arbete och miljöledning inom ramen för nämndens verksamhetsområde
- 21) kommunens energirådgivning
- 22) beslut om flyttning av fordonsvrak enligt lag om flyttning av fordon i vissa fall
- 23) genomförande av bostadsanpassning enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag
- 24) förvalta markområden och anläggningar för friluftsliv
- 25) kommunens ungdomsgårdsverksamhet samt annan ungdomsverksamhet inom nämndens ansvarsområde
- 26) att stödja, stimulera och samverka med föreningar, enskilda och organisationer inom nämndens verksamhetsområde
- 27) drift och upplåtande av lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde
- 28) att fördela bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån nämndens verksamhetsområde
- 29) beslut om taxor och avgifter för verksamhet i lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde
- 30) utarbetande av förslag till planer och yttra sig över planer, utredningar och remisser som rör nämndens verksamhetsområde
- 31) beredning och beslut i ärenden rörande tillstånds- och registreringsprövningar av lokala lotterier
- 32) kommunens prövning av tillstånd för servering av alkoholdrycker
- 33) tillsyn över servering av alkoholdrycker och detaljhandel med öl
- 34) tillsyn enligt tobakslagen samt kontroll enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel
- 35) uppgifter som tillfaller kommunen i enlighet med lagen om tobaksfria nikotinprodukter
- 36) kommunens kostverksamhet
- 37) ansvaret för kommunens uppgifter enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg till miljö- och hälsoskyddsnämndens uppgifter

5 Skolnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Skolnämnden ansvarar för att:

- 1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar enligt skollagen (2010:800)
- 2) ge stöd och service till funktionsnedsatta som inte ankommer på annan nämnd
- 3) leda och samordna verksamheten inom skol- och utbildningsformerna:
 - förskola
 - pedagogisk omsorg
 - öppen förskola
 - förskoleklass
 - grundskola
 - grundsärskola
 - fritidshem
 - gymnasieskola
 - gymnasiesärskola
 - musik- och kulturskola
 - kommunal vuxenutbildning
- 4) utforma utbildning i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar
- 5) utforma utbildning i enlighet med bestämmelser i arbetsmiljölagen (1997:1160)
- 6) bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever
- 7) utbildning kommer till stånd för alla skolformer inom nämndens ansvarsområde för alla barn och elever i kommunen
- 8) alla skolpliktiga barn fullgör sin skolgång
- 9) utöva tillsyn över förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem vars huvudmän kommunen har godkänt
- 10) kommunens uppgifter enligt skollagen 29 kap. §9, kommunens aktivitetsansvar för ungdomar
- 11) systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen på huvudmannanivå

6 Socialnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Socialnämnden ansvarar för:

- 1) kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg
- 2) kommunens uppgifter inom omsorg om funktionshindrade
- 3) kommunens uppgifter inom äldreomsorg
- 4) kommunens uppgifter inom hemtjänst
- 5) kommunens uppgifter inom kommunala hälso- och sjukvården
- 6) kommunens uppgifter inom vad som i lag sägs om socialnämnd
- 7) insatser och avgifter inom socialtjänsten för vård och omsorg till äldre och funktionshindrade
- 8) kommunens uppgifter inom socialtjänsten för individ- och familjeomsorg
- 9) att familjerådgivning kan erbjudas den som begär det
- 10) fördelning av bidrag till ideella organisationer inom nämnds verksamhetsområde
- 11) fördelning av bidrag ur fonder inom nämndens verksamhetsområde
- 12) insatser och avgifter med stöd av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) förutom korttidstillsyn avseende elever i den obligatoriska skolan
- 13) insatser och avgifter inom den kommunala hälso- och sjukvården
- 14) insatser, avgifter och upphandling enligt lagen om kommunala befogenheter att tillhandahålla servicetjänster åt äldre inom nämndens ansvarsområde
- 15) uppgifter enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962)
- 16) ensamkommande asylsökande barn/unga, och barn/unga som beviljats uppehållstillstånd
- 17) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)
- 18) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)

- 19) samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden
- 20) stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser
- 21) förmedla tolktjänster
- 22) samordna kommunens sommarjobb för ungdomar

7 Valnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på kommunal valnämnd enligt vallagen och övriga valförfattningar samt lag om kommunala folkomröstningar.

8 Krisledningsnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544) ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod utse en krisledningsnämnd som ska fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid. I övrigt tillämpas kommunallagens (2017:725) bestämmelser.

Nämndens sammansättning

§2 Kommunstyrelsens arbetsutskott utgör kommunens krisledningsnämnd.

Ansvarsområde

§3 Ordförande i krisledningsnämnden bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion och fattar då beslut om att så ska ske.

Beslutet och motiv till beslutet ska dokumenteras.

Var och en i krisledningsnämnden som får kännedom om en händelse som motiverar att krisledningsnämnden bör aktiveras har ansvar att larma ordföranden.

§4 Ordförande får besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska därefter snarast anmälas till kommunstyrelsen.

§5 Har ordföranden i krisledningsnämnden förhinder träder i första hand 1:e vice ordföranden och i andra hand 2:e vice ordförande in i dennes ställe.

§6 Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen och helägda kommunala bolag där det är reglerat i avtal eller ägardirektiv. Om möjligt ska berörd ordförande getts tillfälle att yttra sig.

§7 Krisledningsnämnden får vid en extraordinär händelse i fredstid vid behov begära bistånd från eller bevilja bistånd till andra kommuner eller regioner/landsting.

Kommunernas biståndsinsatser måste emellertid, alltid ligga inom ramen för den kommunala kompetensen enligt kommunallagen.

§8 Krisledningsnämnden får under en extraordinär händelse i fredstid lämna begränsat ekonomiskt stöd till enskild som direkt eller indirekt drabbats av händelsen.

§9 När förhållandena medger det ska krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden har övertagit från andra nämnder ska återgå till ordinarie nämnd och att krisledningsnämndens verksamhet ska upphöra.

§10 Krisledningsnämndens beslut ska anmälas vid närmast följande fullmäktigesammanträde. Fullmäktige beslutar om omfattning av redovisningen och formerna för denna.

9 Överförmyndare

Utöver vad som stadgas i kommunallagen (2017:725) (KL) och överförmyndarnämnd i föräldrabalken (1949:381) (FB) gäller bestämmelserna i detta reglemente. I FB framgår att i varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd.

Vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (2017:725) gäller, med de avvikelser som följer av föräldrabalkens bestämmelser.

Härnösands kommun och Kramfors kommun utgör en gemensam överförmyndarnämnd. Härnösands kommun är värdkommun för nämnden.

9.1 Överförmyndarnämndens verksamhetsområde och övergripande uppgifter

§1 Överförmyndarnämnden är en kommunal förvaltnings- och tillsynsmyndighet med uppgift att utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare.

- 1) Överförmyndarnämnden ansvarar för att överförmyndarverksamheten i kommunerna bedrivs i enlighet med reglerna i föräldrabalken samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarverksamhet.
- 2) Överförmyndarnämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun

Dokumentnamn	Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2024-04-03	Diarienummer KS 2022/415
Dokumentansvarig/processägare	Styrelse/nämnd för sina respektive reglementen	Version 1.2	Senast reviderad 2024-10-21	Giltig t o m Tillsvidare
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Alla kommunens nämnder samt kommunstyrelsen			
Annan information	Reglemente för överförmyndarnämnden är gemensamt med Kramfors kommun.			

Innehåll

1	Gemensamma bestämmelser	3
2	Kommunstyrelsen	8
3	Samhällsnämnd	12
4	Skolnämnd	14
5	Socialnämnd	15
6	Valnämnd	17
7	Krisledningsnämnd	18
8	Överförmyndare	19
8.1	Överförmyndarnämndens verksamhetsområde och övergripande uppgifter	19

1 Gemensamma bestämmelser

Detta reglemente innehåller bestämmelser som är gemensamma för kommunstyrelse och samtliga kommunens nämnder. Utöver gemensamma bestämmelser i kapitel 1, tydliggörs även kommunstyrelse och nämndernas verksamhet och uppgifter i kapitel 2 till 9.

Ansvar, behörighet och verksamhet

I kommunallagens (KL) kapitel 6 finns bestämmelser om hur kommunstyrelse och nämnder ska utföra sina uppgifter. Där står också om hur sammanträden ska gå till och på det sätt som man ska arbeta på.

Kommunstyrelse och nämnder ska vid verkställighet och förvaltning inom sina verksamhetsområden följa vad som anges i lag, föreskrifter, förordningar och fullmäktiges beslut.

Sammansättning och arbetsformer

Nämnd, ledamöter och ersättare (3 kap. §1 - §4 KL)

§1 Kommuner är skyldiga enligt lag att utöver kommunstyrelse tillsätta krisledningsnämnd, valnämnd och överförmyndarnämnd /överförmyndare samt de nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag och förordning.

Ersättares tjänstgöring (6 kap. §17 KL)

§2 Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

§3 En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har inträtt i ledamotens ställe.

§4 Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

§5 En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

§6 Ersättare som inte tjänstgör äger rätt att delta i styrelse/nämnds överläggningar.

Skyldighet anmäla förhinder

§7 En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i del av sammanträde, ska snarast anmäla detta till styrelse/nämnds sekreterare eller styrelse/nämnds ordförande.

§8 Det åligger den ledamot som planerar att vara frånvarande att underrätta den ersättare som står i tur att tjänstgöra om hon/han ska tjänstgöra vid sammanträdet.

Sammanträden

§9 Styrelse/nämnd sammanträder på dag och tid som ordföranden eller styrelse/nämnd bestämmer.

Deltagande på distans

§10 Deltagande får ske på distans vid styrelse/nämnds sammanträde under förutsättning att kommunallagens 5 kap. §16 är uppfylld och efter beslut av ordförande.

Styrelse/nämnds presidium har ej rätt att delta på distans, detsamma gäller protokollförare.

Om någon eller flera av styrelse/nämnds ledamot/ledamöter deltar på distans får ej sekretessärenden eller ärenden som gäller personval (sluten omröstning) behandlas.

Offentliga sammanträden

§11 Styrelse/nämnd får besluta om offentliga sammanträden.

Kallelse

§12 Ordförande ansvarar för att kallelse i digital form utfärdas till sammanträdena. Kallelse ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

§13 Kallelsen ska digitalt tillsändas varje ledamot och ersättare senast fem dagar före sammanträdesdagen. Kallelse kan i undantagsfall ske på annat sätt. När varken ordförande eller någon av de två vice ordförandena kan kalla till sammanträdet ska den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten göra detta.

§14 Kallelsen bör åtföljas av en föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

Närvarorätt

§15 Varje styrelse/nämnd äger rätt att själva besluta vilka, förutom ledamöter och ersättare, som får närvara på styrelse/nämnds sammanträde, och i vilken utsträckning de får delta i olika överläggningar.

§16 Kommun råd, kommundirektör, samt avdelningschef för ekonomi och kansli, har rätt att närvara vid nämndernas sammanträden och delta i överläggningar, under förutsättning att kommunstyrelsen fattat beslut om rätten att närvara. Kommunstyrelsen får därutöver, om särskilda skäl föreligger för detta, medge annan ledamot av kommunstyrelsen denna rätt.

§17 Vid styrelse/nämnds sammanträden får, om ordförande begär det, kommundirektör och förvaltningschef eller annan föredragande tjänsteman vara närvarande med rätt att föredra och delta i överläggningar i ärenden, som berör vederbörandes verksamhetsområde.

Ersättare för ordförande

§18 Om både ordförande och vice ordförandena har förhinder att delta i ett sammanträde, är det den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten som fullgör ordförandes uppgifter.

§19 Om ordförande på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får styrelse/nämnd utse en annan ledamot att vara ersättare för ordförande. Ersättaren fullgör ordförandes samtliga uppgifter.

Jäv och avbruten tjänstgöring

§20 Den som är jävig får inte delta eller närvara vid handläggning av ärendet. Handläggning av ett ärende innefattar såväl beredning, föredragning, överläggning som beslut.

§21 En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet behandlats.

§22 Den som på grund av annat hinder än jäv avbryter tjänstgöringen under sammanträde får tjänstgöra igen endast om placerad ersättare tillhör annat parti.

Initiativrätt

§23 Initiativrätten hanteras i enlighet med kommunallagen.

Reservation

§24 Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Den skriftliga motiveringen ska lämnas in till sekreteraren innan den beslutade tidpunkten för justering av protokollet.

Protokollsanteckning

§25 Om en ledamot eller ersättare önskar lämna en protokollsanteckning måste den medges av ordförande, som ansvarar för protokollets innehåll.

Om ordförandes bedömning ifrågasätts bör styrelse/nämnd avgöra frågan. Endast ledamot och ersättare kan få sin mening antecknad i protokollet.

Innehållet i en protokollsanteckning ska redovisas skriftligen innan den kan medges av ordförande och tas med i protokollet.

Justering av protokoll

§26 Protokoll justeras senast 14 dagar efter sammanträdet av ordförande och en ledamot.

Styrelse/nämnd kan i undantagsfall besluta att en paragraf i protokollet justeras omedelbart. Paragraftexten måste redovisas vid sammanträdet innan beslut tas och det ska framgå av protokollet att paragrafen är omedelbart justerad.

Utskott

§27 Styrelse/nämnd får utse de utskott som krävs för att fullgöra de uppgifter som ingår i styrelse/nämnds uppdrag.

Vård av handlingar

§28 För vården av styrelse/nämnds handlingar gäller kommunens arkivreglemente.

Demokrati och invånardialog

§29 Styrelse/nämnd ska utifrån sitt kompetensområde uppmuntra till och delta i demokratiarbete och dialog med invånarna.

Uppgift och befogenhet

Verksamhet

§30 Styrelse/nämnds huvuduppgift är att besluta i frågor som rör förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ansvara för samt besluta i de frågor som kommunfullmäktige delegerat till dem.

Styrelse/nämnd ska se till att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Information och samråd

§31 Styrelse/nämnd får själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som faller inom styrelse/nämnds verksamhetsområde.

§32 Styrelse/nämnd ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd ska även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda.

§33 Styrelse/nämnd ansvarar för att information lämnas om styrelse/nämnds verksamhet till allmänheten, anställda, andra styrelser/nämnder samt andra myndigheter.

Arbetsmiljö

§34 Styrelse/nämnd har huvudansvar för arbetsmiljön inom sitt verksamhetsområde. Detta innebär ansvar för att nödvändiga arbetsmiljöåtgärder vidtas och att det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt gällande föreskrifter.

Övriga uppgifter

§35 Styrelse/nämnd får besluta om konkurrensutsättning. Vid principiella eller andra frågeställningar av större vikt för kommunen totalt, ska frågan om konkurrensutsättning överlämnas till kommunfullmäktige för prövning.

§36 Styrelse/nämnd får träffa avtal inom sitt verksamhetsområde så länge det inte är av principiell natur eller av större vikt.

§37 Styrelse/nämnd ska inom ramen för sitt uppdrag samverka internt i kommunen och med externa aktörer för att utveckla kommunens verksamheter.

Ekonomi

§38 Styrelse/nämnd ska följa de av fullmäktige angivna budgetramarna och de i kommunens årsplan preciserade budgetbesluten.

§39 Styrelse/nämnd ska redovisa till fullmäktige hur verksamheten utvecklas och den ekonomiska ställningen under budgetåret.

Lokalförsörjning

§40 Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens lokalförsörjning.

§41 Styrelse/nämnd ansvarar för planering av nämndens behov av lokaler. Behovet ska behandlas i den av kommunstyrelsen utsedda lokalgruppen.

§42 Vid förhyrning av lokaler längre än sex (6) år eller en årlig hyra överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt hyresavtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar hyresavtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Rätt att teckna avtal

§43 Styrelse/nämnd äger rätt att teckna avtal inom sitt verksamhetsområde.

Vid övriga avtal som inte regleras på andra sätt med en löptid längre än sex (6) år eller en årlig kostnad överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt avtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar avtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Personuppgiftsansvar för nämnder internt inom den kommunala förvaltningen

§44 Personuppgiftsansvaret inom Härnösands kommun är fördelat mellan de olika nämnderna och anges i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvarig för kommunövergripande system och behandlingar (tex. HR, e-post och övriga system) och anges även dessa i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Det är varje personuppgiftsansvarig nämnds ansvar att hålla förteckningen aktuell.

Varje personuppgiftsansvarig nämnd är skyldig att ge instruktioner till en nämnd som ska utföra personuppgiftsbehandlingar för den personuppgiftsansvarige nämndens räkning.

Nämnd som agerar personuppgiftsbiträde

§45 Personuppgiftsbiträdet får bara behandla personuppgifterna enligt de dokumenterade instruktionerna från den personuppgiftsansvarige nämnden.

Det måste finnas instruktioner för den nämnd som agerar personuppgiftsbiträde och en behandling får enbart utföras enligt den personuppgiftsansvariges nämnds instruktion.

Social hållbarhet/jämställdhetsintegrering

§46 Nämnden/styrelsen ska se till att styrningen av verksamheterna präglas av social hållbarhet och med jämställdhetsintegrering som strategi och metod.

2 Kommunstyrelsen

Övergripande uppgifter

§1 Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska styrelsen inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Styrelsen ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

§2 Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen samordnar, genom att leda och styra, den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planering och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen.

§3 Kommunstyrelsen ska vidare:

- 1) ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund
- 2) ha uppsikt över verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation vilken kommunen ingår i
- 3) besluta i frågor om samordning mellan nämnder och gränsdragning mellan nämndernas kompetens när något är oklart eller tvistigt
- 4) fullgöra sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd
- 5) kontrollera och följa upp verksamhet, när vård av kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare
- 6) årligen fatta beslut enligt kommunallagen 6 kap. §9 gällande uppsiktsplikt gällande kommunala bolag
- 7) ansvara för samverkan vid regional, nationell och internationell utveckling samt vid myndighetskontakter
- 8) leda den strategiska utvecklingen inom verksamhetsområdena arbetsmarknad, vuxnas lärande och mottagning av nyanlända
- 9) leda och samordna kommunens IT-verksamhet och digitala utveckling
- 10) avge yttranden som ankommer på kommunfullmäktige när det inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrande behandlas av kommunfullmäktige
- 11) upprätta översiktsplaner och fördjupningar
- 12) leda den strategiska planeringen och utvecklingen av friluftslivet

Ansvarsområde**§4 Kommunstyrelsens ansvarsområden är**

- 1) översiktlig planering av användning av mark och vatten
- 2) demokrati och inflytande
- 3) bostadsförsörjning
- 4) miljö-, klimat- och energiarbete
- 5) näringslivsutveckling inklusive besöksnäring
- 6) mark- och exploateringsverksamhet
- 7) infrastruktur inklusive bredbandsutveckling (digital tillgänglighet)
- 8) övergripande kommunikations- och trafikförsörjning
- 9) kultur
- 10) Strategisk samordning av
 - tillgänglighet
 - folkhälsa och suicidprevention
 - brotts- och våldsförebyggande arbete
 - jämställdhetsintegrering
- 11) VA- och avfallsplanering samt renhållningsansvarig nämnd enligt 15 kap. Miljöbalken
- 12) planering för och samordning av kommunens arbete med extraordinära händelser i fredstid (lag 2006:544) och höjd beredskap
- 13) leder den del av det civila försvaret som kommunen enligt lag (2006:544) ska bedriva under höjd beredskap
- 14) planering för och samordning av kommunens arbete med civilt försvar och säkerhetsskydd
- 15) det strategiska och samordnande arbetet inom informationssäkerhet
- 16) samordning av kommunens externa och interna kommunikation, information och marknadsföring
- 17) den digitala anslagstavlan
- 18) samordning av de kommunala råden
- 19) fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån styrelsens verksamhet
- 20) regelreformer
- 21) central administration
- 22) statistik och samhällsanalys
- 23) medborgarservice
- 24) bruk av kommunens heraldiska vapen och kommunens logotyp

- 25) anskaffning av konstverk till kommunens förvaltningar, konstnärliga utsmyckningar av kommunens byggnader samt vara rådgivande vid utsmyckning av offentliga miljöer
- 26) lagmässig skyldighet enligt bibliotekslagen
- 27) frågor enligt hemvärnsförordningen (1997:146)
- 28) arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782) och kommunens arkivreglemente
- 29) kommunens officiella representation tillsammans med kommunfullmäktiges presidium
- 30) tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där annan nämnd på grund av jäv inte kan fatta beslut
- 31) kommunens kollektivtrafik
- 32) erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov
- 33) drift av Härnösands energitekniska arena
- 34) erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv

Utskott

§5 Kommunstyrelsen ska ha ett arbetsutskott, som även utgör finansutskott, krisledningsnämnd samt personalorgan för den personal som arbetar inom samtliga nämnders verksamhetsområden.

§6 Kommunstyrelsen har rätten att utöver arbetsutskott inrätta de utskott som styrelsen anser vara befogade.

Ekonomisk förvaltning

§7 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens ekonomiska och finansiella utveckling.

§8 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens medelsförvaltning.

§9 Kommunstyrelsen ansvarar för förvärv, överlåtelse och upplåtelse av fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter vad avser kommunens fasta egendom.

§10 Kommunstyrelsen ansvarar för underhåll och förvaltning av kommunens fasta och lösa egendom i den mån detta inte har uppdragits åt annan nämnd eller bolag.

Arbetsgivarfrågor

§11 Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för hela Härnösands kommun.

§12 Kommunstyrelsen har ansvar för att samordna kommunens arbetsmiljöarbete.

§13 Kommunstyrelsen ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

§14 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens personalpolitik.

§15 Kommunstyrelsens arbetsutskott är kommunens löne- och pensionsmyndighet.

3 Samhällsnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Samhällsnämnden ansvarar för:

- 1) att vara verkställande organ för mark- och exploateringsverksamhet inklusive förvaltning och förädling av mark- och skogstillgångar
- 2) att vara kommunal väghållningsmyndighet
- 3) teknisk försörjning avseende kommunens gator och vägar inklusive gatu- och vägbelysning
- 4) skötsel och utveckling av allmän platsmark samt park- och grönområden inklusive skötsel och utveckling av odlingslotter
- 5) myndighetsfrågor och förvaltning av kommunens hamnar och kajer
- 6) uppgifter inom plan- och byggväsendet och har närmaste kontroll av byggverksamhet enligt plan- och bygglagen
- 7) uppgifter som enligt annan lag ska verkställas av kommunal nämnd inom plan- och byggväsendet
- 8) uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet med stöd av miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen och strålskyddslagen
- 9) uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av nämnd inom miljö- och hälsoskyddsområdet
- 10) uppgifter inom miljövårds- och naturvårdsfrågor och planering inom kulturmiljöområdet
- 11) Samhällsnämnden utgör kommunens trafiknämnd enligt lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor
- 12) alla frågor enligt lag (1978:24) om kommunal parkeringsövervakning samt för alla frågor enligt samma lag om kontrollavgift vid olovlig parkering vad avser kommunalt ägd eller förhyrd mark, där lagen är tillämplig
- 13) trafikplanering och trafiksäkerhet
- 14) lokala trafikföreskrifter
- 15) mätteknisk verksamhet, kartproduktion och samordning av GIS-tjänster
- 16) kommunala namngivningsfrågor, adressering och lägenhetsregister
- 17) fritids- och idrottsområdet

- 18) att utöva tillsyn över sprängämnesprekursorer
- 19) att anta detaljplaner och områdesbestämmelser om planärendet inte är av principiell betydelse eller av större vikt
- 20) att driva miljö- och energistrategiskt arbete och miljöledning inom ramen för nämndens verksamhetsområde
- 21) kommunens energirådgivning
- 22) beslut om flyttning av fordonsvrak enligt lag om flyttning av fordon i vissa fall
- 23) genomförande av bostadsanpassning enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag
- 24) förvalta markområden och anläggningar för friluftsliv
- 25) kommunens ungdomsgårdsverksamhet samt annan ungdomsverksamhet inom nämndens ansvarsområde
- 26) att stödja, stimulera och samverka med föreningar, enskilda och organisationer inom nämndens verksamhetsområde
- 27) drift och upplåtande av lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde
- 28) att fördela bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån nämndens verksamhetsområde
- 29) beslut om taxor och avgifter för verksamhet i lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde
- 30) utarbetande av förslag till planer och yttra sig över planer, utredningar och remisser som rör nämndens verksamhetsområde
- 31) beredning och beslut i ärenden rörande tillstånds- och registreringsprövningar av lokala lotterier
- 32) kommunens prövning av tillstånd för servering av alkoholdrycker
- 33) tillsyn över servering av alkoholdrycker och detaljhandel med öl
- 34) tillsyn enligt tobakslagen samt kontroll enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel
- 35) uppgifter som tillfaller kommunen i enlighet med lagen om tobaksfria nikotinprodukter
- 36) kommunens kostverksamhet
- 37) ansvaret för kommunens uppgifter enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg till miljö- och hälsoskyddsnämndens uppgifter

4 Skolnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Skolnämnden ansvarar för att:

- 1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar enligt skollagen (2010:800)
- 2) ge stöd och service till funktionsnedsatta som inte ankommer på annan nämnd
- 3) leda och samordna verksamheten inom skol- och utbildningsformerna:
 - förskola
 - pedagogisk omsorg
 - öppen förskola
 - förskoleklass
 - grundskola
 - grundsärskola
 - fritidshem
 - gymnasieskola
 - gymnasiesärskola
 - musik- och kulturskola
 - kommunal vuxenutbildning
- 4) utforma utbildning i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar
- 5) utforma utbildning i enlighet med bestämmelser i arbetsmiljölagen (1997:1160)
- 6) bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever
- 7) utbildning kommer till stånd för alla skolformer inom nämndens ansvarsområde för alla barn och elever i kommunen
- 8) alla skolpliktiga barn fullgör sin skolgång
- 9) utöva tillsyn över förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem vars huvudmän kommunen har godkänt
- 10) kommunens uppgifter enligt skollagen 29 kap. §9, kommunens aktivitetsansvar för ungdomar
- 11) systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen på huvudmannanivå

5 Socialnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Socialnämnden ansvarar för:

- 1) kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg
- 2) kommunens uppgifter inom omsorg om funktionshindrade
- 3) kommunens uppgifter inom äldreomsorg
- 4) kommunens uppgifter inom hemtjänst
- 5) kommunens uppgifter inom kommunala hälso- och sjukvården
- 6) kommunens uppgifter inom vad som i lag sägs om socialnämnd
- 7) insatser och avgifter inom socialtjänsten för vård och omsorg till äldre och funktionshindrade
- 8) kommunens uppgifter inom socialtjänsten för individ- och familjeomsorg
- 9) att familjerådgivning kan erbjudas den som begär det
- 10) fördelning av bidrag till ideella organisationer inom nämnds verksamhetsområde
- 11) fördelning av bidrag ur fonder inom nämndens verksamhetsområde
- 12) insatser och avgifter med stöd av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) förutom korttidstillsyn avseende elever i den obligatoriska skolan
- 13) insatser och avgifter inom den kommunala hälso- och sjukvården
- 14) insatser, avgifter och upphandling enligt lagen om kommunala befogenheter att tillhandahålla servicetjänster åt äldre inom nämndens ansvarsområde
- 15) uppgifter enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962)
- 16) ensamkommande asylsökande barn/unga, och barn/unga som beviljats uppehållstillstånd
- 17) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)
- 18) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)

- 19) samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden
- 20) stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser
- 21) förmedla tolktjänster
- 22) samordna kommunens sommarjobb för ungdomar

6 Valnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på kommunal valnämnd enligt vallagen och övriga valförfattningar samt lag om kommunala folkomröstningar.

7 Krisledningsnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544) ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod utse en krisledningsnämnd som ska fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid. I övrigt tillämpas kommunallagens (2017:725) bestämmelser.

Nämndens sammansättning

§2 Kommunstyrelsens arbetsutskott utgör kommunens krisledningsnämnd.

Ansvarsområde

§3 Ordförande i krisledningsnämnden bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion och fattar då beslut om att så ska ske.

Beslutet och motiv till beslutet ska dokumenteras.

Var och en i krisledningsnämnden som får kännedom om en händelse som motiverar att krisledningsnämnden bör aktiveras har ansvar att larma ordföranden.

§4 Ordförande får besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska därefter snarast anmälas till kommunstyrelsen.

§5 Har ordföranden i krisledningsnämnden förhinder träder i första hand 1:e vice ordföranden och i andra hand 2:e vice ordförande in i dennes ställe.

§6 Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen och helägda kommunala bolag där det är reglerat i avtal eller ägardirektiv. Om möjligt ska berörd ordförande getts tillfälle att yttra sig.

§7 Krisledningsnämnden får vid en extraordinär händelse i fredstid vid behov begära bistånd från eller bevilja bistånd till andra kommuner eller regioner/landsting.

Kommunernas biståndsinsatser måste emellertid, alltid ligga inom ramen för den kommunala kompetensen enligt kommunallagen.

§8 Krisledningsnämnden får under en extraordinär händelse i fredstid lämna begränsat ekonomiskt stöd till enskild som direkt eller indirekt drabbats av händelsen.

§9 När förhållandena medger det ska krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden har övertagit från andra nämnder ska återgå till ordinarie nämnd och att krisledningsnämndens verksamhet ska upphöra.

§10 Krisledningsnämndens beslut ska anmälas vid närmast följande fullmäktigesammanträde. Fullmäktige beslutar om omfattning av redovisningen och formerna för denna.

8 Överförmyndare

Utöver vad som stadgas i kommunallagen (2017:725) (KL) och överförmyndarnämnd i föräldrabalken (1949:381) (FB) gäller bestämmelserna i detta reglemente. I FB framgår att i varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd.

Vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (2017:725) gäller, med de avvikelser som följer av föräldrabalkens bestämmelser.

Härnösands kommun och Kramfors kommun utgör en gemensam överförmyndarnämnd. Härnösands kommun är värdkommun för nämnden.

Överförmyndarnämndens verksamhetsområde och övergripande uppgifter

§1 Överförmyndarnämnden är en kommunal förvaltnings- och tillsynsmyndighet med uppgift att utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare.

- 1) Överförmyndarnämnden ansvarar för att överförmyndarverksamheten i kommunerna bedrivs i enlighet med reglerna i föräldrabalken samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarverksamhet.
- 2) Överförmyndarnämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Kommunstyrelseförvaltningen

Ina Lindström Skandevall, +46-611-348017

ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023–2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta reviderat Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023–2026, samt

att det reviderade reglementet träder i kraft 2025-07-01.

Beskrivning av ärendet

När Arbetslivsnämnden föreslås läggas ner krävs det en rad följdbeslut. Ett sådant är att revidera Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023–2026 så att Arbetslivsnämnden tas bort samt att Socialnämnden utökas med 2 ledamöter och 2 ersättare.

Även månadsarvodet för Arbetslivsnämndens ordförande samt 1:e och 2:e vice ordförande stryks ur reglementet.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att anta det reviderade reglementen för att på så sätt säkerställa att reglementet överensstämmer med den nya politiska organisationen.

Beslutsunderlag

Petra Werner
Chef Kanslienheten

Ina Lindström Skandevall
Utredare

Bilagor

Reviderat Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026 med markerade ändringar

Reviderat Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026 utan markerade ändringar

Reglemente- Ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026

Dokumentnamn	Reglemente – Ekonomiska ersättningar ledigheter för förtroendevalda 2023 - 2026		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2023-05-22	Diarienummer 2021-369
Dokumentansvarig/processägare	Kommunfullmäktiges presidium	Version 1.3	Senast reviderad 2023-05-22	Giltig t o m 2026-12-31
Dokumentinformation	Reglerar ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda i Härnösands kommun			
Dokumentet gäller för	Alla förtroendevalda i Härnösands kommun			
Annan information	Kommunfullmäktiges presidium har tolkningsföreträde av reglementets innehåll			

Innehåll

1	Ekonomiska ersättningar för förtroendevalda	3
	Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna	3
	Ersättningsberättigade sammanträden m.m.	3
	Årsarvoden 1-30 procent	4
	Särskilda regler för ordförande	4
	Årsarvoden överstigande 31 procent	4
	Gruppledare i kommunfullmäktige	5
	Maximala årsarvoden	5
	Sammanträdes- och förrättningsarvoden	5
	Förlorad arbetsinkomst	5
	Särskilda arbetsförhållanden m.m.	6
	Förlorad semesterförmån	6
	Förlorad pensionsförmån	6
	Resekostnader och traktamentsersättning	6
	Kostnader för barmtillsyn	7
	Kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk	7
	Särskilda kostnader för förtroendevald med funktionsnedsättning	7
	Övriga kostnader	7
	Förutsättningar för utbetalning av begärd ersättning	7
	Utbetalning av förtroendevaldas ersättning	8
2	Administrativt stöd	9
	Arbetsplats	9
	Mobiltelefon	9
	Digital utrustning	9
	Möteslokaler	10
	Övrigt	10
3	Ledigheter m.m.	11
	Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om 1-39 procent av heltid 11	
	Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om minst 40 procent av heltid	11
4	Övrigt	13
	Tolkning av arvodesregler	13
	Omfördelning av arvode	13
5	Månadsarvoden	14
6	Bilaga 1 Antal förtroendevalda i nämnder, styrelser och bolag	17

1 Ekonomiska ersättningar för förtroendevalda

Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna

1 §

Dessa bestämmelser gäller förtroendevalda som avses i 4 kap 1 § kommunallagen samt för förtroendevalda i de kommunala bolagen. Tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser åligger kommunfullmäktiges presidium.

Ersättningsberättigade sammanträden m.m.

2 §

Tjänstgörande ledamöter, närvarande ersättare och andra förtroendevalda som i kallelse medgetts närvarorätt, har rätt till ersättning enligt vad som närmare anges i 6-10 §§, samt 13-20 §§ för

- a) Sammanträde med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning, kommunstyrelse och övriga nämnder, nämndutskott, nämndberedningar, styrelsemöte inom kommunägt bolag samt för revisorernas sammanträden (även de kommunalvalda revisorernas sammanträden inom de kommunägda bolagen),
- b) Sammanträden med projektgrupper och arbetsgrupper,
- c) Justering av protokoll, när särskild tid och plats bestämts. För belopp, se rubrik 5, månadsarvoden.
- d) Det sammanträde (ett) med partigrupp som hålls med anledning av, eller i direkt anslutning till, sammanträde med kommunfullmäktige, kommunstyrelse, kommunstyrelsens au eller nämnd. Vid synnerliga skäl kan ytterligare sammanträde påkallas efter samråd med ordförande,
- e) Konferens, informationsmöte, studiebesök, studieresa, kurs eller representativa uppdrag som rör kommunal angelägenhet och kan styrkas med närvaroförteckning, protokoll eller liknande. Ersättning utgår under förutsättning att deltagandet beslutats av respektive nämnd,
- f) Förhandling eller förberedelse inför förhandling med personalorganisation eller annan motpart till kommunen,
- g) Överläggning med företrädare för annat kommunalt organ än det den förtroendevalde själv tillhör,
- h) Sammankomst med kommunalt samrådsorgan eller intressesammansatt organ,
- i) Överläggning med förvaltningschef eller annan anställd¹,
- j) Presidiemöte eller au-möte inom fullmäktige, nämnd eller utskott,
- k) Besiktning eller inspektion,
- l) Överläggning med utomstående myndighet eller organisation,
- m) Fullgörande av granskningsuppdrag inom ramen för revisionsuppdrag.

¹ Tf förvaltningschef eller kontorschef

Årsarvoden 1-30 procent**3 §**

Förtroendevalda som innehar förtroendeuppdrag motsvarande högst 30 procent av heltid har rätt till årsarvode med belopp enligt bilaga. Förutom årsarvoden utgår sammanträdesersättning samt ersättning för förlorad arbetsinkomst för

- Sammanträden med berörd nämnd, utskott eller partigrupp,
- Presidieberedning
- Deltagande i konferens, kurs, studieresa eller representativa uppdrag där nämnden beslutat om deltagande,
- Sammanträde med annan kommunal nämnd eller styrelse i kommunägt företag,
- Deltagande i besiktning eller inspektion

Årsarvudet motsvarande högst 30 procent av heltid ska bland annat täcka följande arbetsuppgifter:

- Rutinmässigt följa/leda förvaltningen eller verksamhetens arbete
- Överläggningar med tjänsteman eller annan anställd
- Genomgång och beredning av ärenden med sekreterare, föredragande eller annan anställd i anledning av sammanträden, besiktning, förrättning eller dylikt.
- Besök på förvaltningar för information, utanordning eller påskrift av handling
- Mottagning av allmänheten, telefonsamtal och dylikt.
- Utövande av delegationsbeslut
- Överläggningar med företrädare för andra kommunala organ eller med icke kommunala organ.
- Restid i anledning av ovan uppräknade åtgärder.

Särskilda regler för ordförande**4 §**

Ordförande i nämnd eller bolag har inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst för sammanträden med den nämnd eller styrelse ordförandeskapet gäller eftersom det ingår i ordförandens arvoderade huvuduppdrag.

Årsarvoden överstigande 31 procent**5 §**

Förtroendevalda som sammantaget innehar förtroendeuppdrag motsvarande lägst 31 procent av heltid har rätt till årsarvoden med belopp enligt bilaga.

Förutom årsarvoden utgår sammanträdesersättning endast för sammanträden med fullmäktige och fullmäktigegrupp. För förtroendevalda med årsarvode om lägst 31 procent utgår ingen ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Gruppledare i kommunfullmäktige**6 §**

Gruppledare har rätt till ett årsarvode, belopp framgår enligt bilaga.

Gruppledarna har rätt till arvode och ersättning för förlorad arbetsinkomst för möten de kallats till i rollen som gruppledare.

Möten med gruppledarna kan endast sammankallas av fullmäktiges presidium.

Gruppledare ansvarar för att innan fullmäktige meddela kommunledningskontoret om vilka ledamöter som anmält frånvaro

Maximala årsarvoden**7 §**

Inga förtroendevalda kan få årsarvode överstigande 100 procent, med undantag för kommunstyrelsens ordförande som uppbär årsarvode om 120 procent.

Sammanträdes- och förrättningsarvoden**8 §**

Förtroendevalda har rätt till ersättning per sammanträde eller förrättning med belopp enligt bilaga,

Förtroendevalda som samma dag deltar i flera sammanträden äger rätt till ersättning för högst två av dessa.

Förlorad arbetsinkomst**9 §**

För att få ersättning för förlorad arbetsinkomst ska den förtroendevalda lämna in ett intyg där aktuell timlön framgår. Intyget ska lämnas till nämndens sekreterare. Intyget måste förnyas årligen. Vid eventuella löneförändringar, eller andra förändringar som kan påverka ersättningens storlek ska omgående ett nytt intyg lämnas in.

10 §

Ersättning betalas ut för den faktiska sammanträdestiden samt eventuell restid till/från sammanträdet. Om ersättning ska betalas ut för ytterligare tid utöver detta krävs ett intyg från arbetsgivaren.

11 §

Förtroendevald som kan påvisa förlorad arbetsinkomst men inte till vilket belopp har rätt till ersättning grundad på den sjukpenninggrundande inkomsten SGI. Om SGI inte utgör tillräcklig grund för fastställande av förlorad arbetsinkomst har den förtroendevalde möjlighet att styrka denna på annat sätt. Den förtroendevalde ska, vid varje års ingång, till nämndens sekreterare lämna ett intyg där aktuell SGI framgår.

12 §

Rätten till ersättning inkluderar även nödvändig tid för resa till och från sammanträdesplats samt tid för praktiska förberedelser föranledda av detta.

Särskilda arbetsförhållanden m.m.**13 §**

Rätten till ersättning enligt § 8 inkluderar nödvändig ledighet för förtroendevald med oregelbundna arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden i övrigt när det inte kan anses skäligt att den förtroendevalde skall fullgöra sin ordinarie arbetstid i anslutning till sammanträde eller motsvarande.

Förtroendevalda utan fast anställning som behöver tacka nej till arbetspass på grund av sammanträde med fullmäktige, nämnd eller styrelse har rätt till ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

För att ersättning för sådan tid ska betalas ut krävs ett intyg från arbetsgivaren.

Förlorad semesterförmån**14 §**

Förtroendevalda, som på grund av uppdrag åt Härnösands kommun gått miste om betald semesterdag/semesterersättning, har rätt till ersättning för detta.

Yrkanden om ersättning för förlorad semesterförmån ska styrkas av arbetsgivare eller dess representant. Intyg som styrker förlorad semesterförmån inlämnas årsvis till lönenheten.

Förlorad pensionsförmån**15 §**

Förtroendevalda omfattas av pensionsbestämmelsen OPF-KL18.

Förtroendevalda som sedan tidigare omfattas av PBF kvarstår i denna bestämmelse.

Bestämmelser i OPF-KL18 (Omställningsstöd och Pension för Förtroendevalda inom kommuner och landsting) reglerar pensionsavsättning för förtroendevalda som tidigare omfattas av OPF-KL14 eller som tillträder vid valet 2018 och inte tidigare omfattas av PBF.

Resekostnader och traktamentsersättning**16 §**

Ersättning för resekostnader vid sammanträde eller förrättning inom kommunen utgår för färdstätt som innebär lägsta möjliga kostnad och minst påverkan på miljön.

Resekostnader till och från sammanträdesplats eller motsvarande ersätts med utgångspunkt från folkbokföringsadressen. Traktamenten utgår i enlighet med de kommunala traktamentsavtalen.

Resekostnader för resa med taxi ersätts endast om berörd nämnds presidium beslutar godkänna det.

De förtroendevalda som sammantaget uppbär årsarvode motsvarande lägst 31 procent omfattas ej av § 16

Kostnader för barntillsyn

17 §

Ersättning utgår för påvisade kostnader, till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande, för vård och tillsyn av barn som tillhör den förtroendevaldes familj och som ej fyllt 10 år. Om särskilda skäl föreligger kan ersättning utgå även för tillsyn av äldre barn. Ersättning betalas dock med högst 1 procent av grundbeloppet. Ersättning betalas inte för tillsyn, som utförs av egen familjemedlem eller av annan närstående och inte heller för tid då barnet vistas i den kommunfinansierade barnomsorgen.

Kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk

18 §

Ersättning utgår för påvisade kostnader, till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande, för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk person som vårdas permanent i den förtroendevaldes hem.

Särskilda kostnader för förtroendevald med funktionsnedsättning

19 §

Ersättning utgår, till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande, till förtroendevald med funktionsnedsättning för särskilt uppkomna kostnader som ej ersätts på annat sätt. Här avses kostnader för resor, ledsagare, uppläsning av handlingar eller liknande.

Övriga kostnader

20 §

För övriga kostnader än de som omfattas av §§ 14-19 utges ersättning om den förtroendevalde kan påvisa att särskilda skäl förelegat. Ersättning utges ej om den förtroendevalde bedöms ha rimliga möjligheter att omdisponera arbete eller på annat sätt kunna förhindra kostnadens uppkomst.

Ersättning för övriga kostnader ersätts endast om berörd nämnds presidium beslutar godkänna det.

Förutsättningar för utbetalning av begärd ersättning

21 §

För att få ersättning skall den förtroendevalde styrka uppkomna kostnader och anmäld närvaro. Deltagande vid förrättning som faller utanför den ordinarie nämndsorganisationen ska styrkas med närvarolista eller protokoll.

Uppvisad kallelse till förrättning räcker ej för utbetalning av arvode.

Utbetalning av förtroendevaldas ersättning**22 §**

Årsarvoden utbetalas med en tolfedel per månad. Ersättningen för redovisat sammanträde eller förrättning utbetalas vid närmast påföljande löneutbetalningstillfälle.

2 Administrativt stöd

Arbetsplats

23 §

Kommunfullmäktiges ordförande, förtroendevalda eller person med förtroendeuppdrag med ett månadsarvode på minst 50 procent har rätt till en kontorsarbetsplats. Detta omfattar

- del av möblerat rum i kommunens lokaler
- bärbar dator samt dockningslist med skärm enligt gällande kommunstandard inklusive internetuppkoppling, e-post-adress harnosand.se, standardprogram samt tillgång till nätverksskrivare
- telefonanknytning och telefon
- postfack för internpost och inkommande post
- tillgång till kopiator
- tillgång till lokaltidning.

Mobiltelefon

24 §

Kommunfullmäktiges ordförande, person med förtroendeuppdrag med ett månadsarvode på minst 50 procent samt ordförande/vice ordförande i nämnder har rätt till mobiltelefon inklusive abonnemang som beställs genom kommunens försorg inom ramen för gällande ramavtal.

Kommunens riktlinjer för mobiltelefon gäller även för förtroendevalda med rätt till mobiltelefon inklusive abonnemang.

Digital utrustning

25 §

Förtroendevalda i Härnösands kommun har rätt till den digital utrustning som behövs för att utföra uppdraget. Den digitala utrustningen kan till exempel vara bärbar dator eller iPad. Utrustningen beställs genom kommunens försorg.

Ledamoten disponerar utrustningen under mandatperioden. Efter mandatperiodens slut, eller om ledamoten avgår under mandatperioden, ska utrustningen med tillbehör återlämnas.

Vilken digital utrustning som behövs till respektive uppdrag beslutas av fullmäktiges presidium.

Vid upphörande av uppdrag ska den förtroendevalda kunna köpa loss iPad till restvärdet, dock lägst 300 kr.

Om iPad eller dator inte lämnas tillbaka inom en månad efter att Kommunfullmäktige behandlat ärendet om uppdragets avslut debiteras den förtroendevalde datorns/iPadens restvärde dock lägst 1000:-

Möteslokaler

26 §

Gruppledare har rätt att kostnadsfritt disponera sammanträdesrum i kommunens kontorslokaler för möten med sin partigrupp inför kommunfullmäktige, nämndsmöten eller styrelsemöten i kommunala bolag.

Denna rätt omfattar inte andra politiska möten, t ex medlemsmöten med partiet, föreningsmöten mm. Sammanträdesrummen i kommunens kontorslokaler är avsedda för möten anordnade av kommunen.

Övrigt

27 §

All utrustning enligt ovan ägs av kommunen. När förtroendevald eller person med förtroendeuppdrag lämnar sitt uppdrag ska utrustningen återlämnas till kommunen.

28 §

Samtliga förtroendevalda och personer med förtroendeuppdrag ska ha en e-postadress harnosand.se. Kommunens kommunikation med förtroendevalda sker via harnosand.se-adressen. Detta gäller även de kommunala bolagen.

3 Ledigheter m.m.

Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om 1-39 procent av heltid

29 §

För förtroendevald som sammantaget innehar förtroendeuppdrag motsvarande 1-39 procent av heltid gäller punkterna a) och b) nedan

- a) Om den förtroendevalde på grund av sjukdom ej kan fullgöra sitt uppdrag ska månadsarvodet reduceras. Anmälan skall göras till berörd nämnd/HR-avdelning. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag oavsett månad,
- b) Förtroendevald kan erhålla ledighet från uppdrag av annan orsak än punkten a). Sådan ledighet skall beslutas av fullmäktiges presidium. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag, oavsett månad.

Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om minst 40 procent av heltid

30 §

Förtroendevald som sammantaget innehar förtroendeuppdrag motsvarande minst 40 procent av heltid omfattas av nedanstående bestämmelser

Förtroendevald har rätt till betald ledighet från förtroendeuppdraget.

Ledigheten motsvarar 32 arbetsdagar per år,

Heltidsengagerad förtroendevald anses fullgöra en arbetsvecka om 40 timmar. För deltidsengagerad förtroendevald som fullgör mindre än fem arbetsdagar per helgfri vecka, beräknas en ledighetskoefficient på samma sätt som för arbetstagare i kommunen,

- a) För varje ledighetsdag utgår ett dagstillägg som utgör 18,4% av årsarvodet, dividerat med 365. Dagstilläggen, 32 stycken, utbetalas i juli månad, oavsett när under året ledigheten tas ut.
- b) Förtroendevald som p.g.a. sjukdom är oförmögen att fullgöra sitt uppdrag har rätt till ledighet och erhåller arvode motsvarande sjuklön i enlighet med sjuklönelagen och kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser. Anmälan skall göras till berörd nämnds sekreterare/HR – avdelning. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag, oavsett månad,
- c) Förtroendevald har rätt till ledighet när föräldrapenning eller tillfällig föräldrapenning utges från Försäkringskassan. Den förtroendevalde erhåller också föräldrapenning i enlighet med Allmänna Bestämmelser. Anmälan skall göras till berörd nämnds sekreterare/HR-kontor. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag oavsett månad,
- d) Under ledighet för enskilda angelägenheter kan förtroendevald, om synnerliga skäl finns, medges behålla månadsarvodet under högst 10 arbetsdagar per kalenderår. Som synnerliga skäl ska anses nära anhörigs svårare sjukdom eller bortgång, begravning och gravsättning av urna samt bouppteckning efter sådan anhörig. Med

nära anhörig avses exempelvis make, maka, registrerad partner, sambo, barn, förälder, syskon, svärföräldrar, barnbarn samt mor- och farföräldrar. Sådan ledighet skall beslutas av fullmäktiges presidium,

- e) Förtroendevald kan erhålla ledighet från uppdraget av annan orsak än punkterna a-d. Sådan ledighet skall beslutas av fullmäktiges presidium. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag oavsett månad.

4 Övrigt

Tolkning av arvodesregler

31 §

Fullmäktiges presidium har tolkningsrätt för reglementet, och eventuella oklarheter eller skiljaktigheter avgörs av dem.

Omfördelning av arvode

32 §

Nämndernas presidium kan välja att omfördela arvudet inom sig. Beslut om en sådan omfördelning tas av fullmäktige.

5 Månadsarvoden

Årsarvoden m.m. 2023-2026. Alla förändringar gällande bolagen träder ikraft efter nästa ordinarie bolagsstämma efter att beslut om förändring fattats.

Årsarvoden beräknas på ett arvode för en riksdagsledamot. 80 % av ett riksdagsarvode utgör 100 % i Härnösands kommun. Arvodet uppräknas årligen den 1 januari utifrån de ändringar som skett i riksdagsledamöternas arvoden.

Kommunfullmäktige

Ordförande: 20 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Gruppledare

Gruppledare: 3 %

Kommunstyrelse

Ordförande: 120 %

Förste vice ordförande: 100 %

Andre vice ordförande: 100 %

Arvodena för de vice ordförandena i kommunstyrelsen kan delas upp på flera personer, dock bara inom respektive politiskt block.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ordförande, förste och andre vice ordförande arvoderas genom ordförandeskap i kommunstyrelsen, ingen ytterligare ersättning utgår för ordförandeskap i arbetsutskottet.

Ledamot och ersättare: 3 %

Skolnämnd

Ordförande: 80 %

Förste vice ordförande: 15 %

Andre vice ordförande: 15 %

Socialnämnd

Ordförande: 85 %

Förste vice ordförande: 20 %

Andre vice ordförande: 20 %

Samhällsnämnd

Ordförande: 75 %

Förste vice ordförande: 15 %

Andre vice ordförande: 15 %

Härnösand Energi & miljö AB

Ordförande: 25 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Ledamot: 3 %

AB Härnösandshus

Ordförande: 20 %

Förste vice ordförande: 5 %

Andre vice ordförande: 5 %

Ledamot: 3 %

Technichus Mittsverige AB

Ordförande: 10 %

Förste vice ordförande: 5 %

Andre vice ordförande: 5 %

Ledamot: 3 %

Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse

Ordförande: 2 %

Valnämnd

	<u>Valår</u>	<u>Icke valår</u>
Ordförande:	10 %	2 %
Förste vice ordförande:	5 %	1 %
Andre vice ordförande:	5 %	1 %

Ersättning 200 kronor/timmen ges till valnämndens ledamöter för arbete i samband med valdagen samt arbete dagen före valdagen.

Revisorer

(3 % i kommunala bolag)

Ordförande: 25 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Ledamot: 5 %

Överförmyndarnämnden

Ordförande: 26 %

Vice ordförande 10 % (Detta arvode hanteras av Kramfors kommun)

Sammanträdes- och förrättningsarvode

För ersättningsberättigade sammanträden och förrättningar utgår ersättning med 700 kronor per sammanträde eller förrättningsdag.

Justering av protokoll

Nämnd - ledamot i nämnd erhåller 0,5 sammanträdesarvode samt reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst vid justering av protokoll

Fullmäktige – ledamot i fullmäktige erhåller sammanträdesarvode samt reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst vid justering av protokoll

6 Bilaga 1 Antal förtroendevalda i nämnder, styrelser och bolag

Nämnder

Namn	Ordinarie ledamöter	Ersättare
Kommunstyrelsen	15	15
Kommunstyrelsens AU	7	7
Krisledningsnämnd	7	7
Revisorer	1 per parti som finns i KF	-
Samhällsnämnden	11	7
Skolnämnden	11	7
Socialnämnden	13	9
Valnämnd	5	5
Överförmyndarnämnden	7 varav 4 väljs av Härnösands kommun	7 varav 4 väljs av Härnösands kommun

Kommunala bolag

Namn	Ordinarie ledamöter	Ersättare
Härnösandshus	7	5
Härnösands Energi och Miljö AB	7	7
Technichus MittSverige AB	5	3

Reglemente- Ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026

Dokumentnamn	Reglemente – Ekonomiska ersättningar ledigheter för förtroendevalda 2023 - 2026		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2023-05-22	Diarienummer 2021-369
Dokumentansvarig/processägare	Kommunfullmäktiges presidium	Version 1.3	Senast reviderad 2023-05-22	Giltig t o m 2026-12-31
Dokumentinformation	Reglerar ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda i Härnösands kommun			
Dokumentet gäller för	Alla förtroendevalda i Härnösands kommun			
Annan information	Kommunfullmäktiges presidium har tolkningsföreträde av reglementets innehåll			

Innehåll

1	Ekonomiska ersättningar för förtroendevalda	3
	Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna	3
	Ersättningsberättigade sammanträden m.m.	3
	Årsarvoden 1-30 procent	4
	Särskilda regler för ordförande	4
	Årsarvoden överstigande 31 procent	4
	Gruppledare i kommunfullmäktige	5
	Maximala årsarvoden	5
	Sammanträdes- och förrättningsarvoden	5
	Förlorad arbetsinkomst	5
	Särskilda arbetsförhållanden m.m.	6
	Förlorad semesterförmån	6
	Förlorad pensionsförmån	6
	Resekostnader och traktamentsersättning	6
	Kostnader för barmtillsyn	7
	Kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk	7
	Särskilda kostnader för förtroendevald med funktionsnedsättning	7
	Övriga kostnader	7
	Förutsättningar för utbetalning av begärd ersättning	7
	Utbetalning av förtroendevaldas ersättning	8
2	Administrativt stöd	9
	Arbetsplats	9
	Mobiltelefon	9
	Digital utrustning	9
	Möteslokaler	10
	Övrigt	10
3	Ledigheter m.m.	11
	Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om 1-39 procent av heltid 11	
	Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om minst 40 procent av heltid	11
4	Övrigt	13
	Tolkning av arvodesregler	13
	Omfördelning av arvode	13
5	Månadsarvoden	14
6	Bilaga 1 Antal förtroendevalda i nämnder, styrelser och bolag	17

1 Ekonomiska ersättningar för förtroendevalda

Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna

1 §

Dessa bestämmelser gäller förtroendevalda som avses i 4 kap 1 § kommunallagen samt för förtroendevalda i de kommunala bolagen. Tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser åligger kommunfullmäktiges presidium.

Ersättningsberättigade sammanträden m.m.

2 §

Tjänstgörande ledamöter, närvarande ersättare och andra förtroendevalda som i kallelse medgetts närvarorätt, har rätt till ersättning enligt vad som närmare anges i 6-10 §§, samt 13-20 §§ för

- a) Sammanträde med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning, kommunstyrelse och övriga nämnder, nämndutskott, nämndberedningar, styrelsemöte inom kommunägt bolag samt för revisorernas sammanträden (även de kommunalvalda revisorernas sammanträden inom de kommunägda bolagen),
- b) Sammanträden med projektgrupper och arbetsgrupper,
- c) Justering av protokoll, när särskild tid och plats bestämts. För belopp, se rubrik 5, månadsarvoden.
- d) Det sammanträde (ett) med partigrupp som hålls med anledning av, eller i direkt anslutning till, sammanträde med kommunfullmäktige, kommunstyrelse, kommunstyrelsens au eller nämnd. Vid synnerliga skäl kan ytterligare sammanträde påkallas efter samråd med ordförande,
- e) Konferens, informationsmöte, studiebesök, studieresa, kurs eller representativa uppdrag som rör kommunal angelägenhet och kan styrkas med närvaroförteckning, protokoll eller liknande. Ersättning utgår under förutsättning att deltagandet beslutats av respektive nämnd,
- f) Förhandling eller förberedelse inför förhandling med personalorganisation eller annan motpart till kommunen,
- g) Överläggning med företrädare för annat kommunalt organ än det den förtroendevalde själv tillhör,
- h) Sammankomst med kommunalt samrådsorgan eller intressesammansatt organ,
- i) Överläggning med förvaltningschef eller annan anställd¹,
- j) Presidiemöte eller au-möte inom fullmäktige, nämnd eller utskott,
- k) Besiktning eller inspektion,
- l) Överläggning med utomstående myndighet eller organisation,
- m) Fullgörande av granskningsuppdrag inom ramen för revisionsuppdrag.

¹ Tf förvaltningschef eller kontorschef

Årsarvoden 1-30 procent**3 §**

Förtroendevalda som innehar förtroendeuppdrag motsvarande högst 30 procent av heltid har rätt till årsarvode med belopp enligt bilaga. Förutom årsarvoden utgår sammanträdesersättning samt ersättning för förlorad arbetsinkomst för

- Sammanträden med berörd nämnd, utskott eller partigrupp,
- Presidieberedning
- Deltagande i konferens, kurs, studieresa eller representativa uppdrag där nämnden beslutat om deltagande,
- Sammanträde med annan kommunal nämnd eller styrelse i kommunägt företag,
- Deltagande i besiktning eller inspektion

Årsarvudet motsvarande högst 30 procent av heltid ska bland annat täcka följande arbetsuppgifter:

- Rutinmässigt följa/leda förvaltningen eller verksamhetens arbete
- Överläggningar med tjänsteman eller annan anställd
- Genomgång och beredning av ärenden med sekreterare, föredragande eller annan anställd i anledning av sammanträden, besiktning, förrättning eller dylikt.
- Besök på förvaltningar för information, utanordning eller påskrift av handling
- Mottagning av allmänheten, telefonsamtal och dylikt.
- Utövande av delegationsbeslut
- Överläggningar med företrädare för andra kommunala organ eller med icke kommunala organ.
- Restid i anledning av ovan uppräknade åtgärder.

Särskilda regler för ordförande**4 §**

Ordförande i nämnd eller bolag har inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst för sammanträden med den nämnd eller styrelse ordförandeskapet gäller eftersom det ingår i ordförandens arvoderade huvuduppdrag.

Årsarvoden överstigande 31 procent**5 §**

Förtroendevalda som sammantaget innehar förtroendeuppdrag motsvarande lägst 31procent av heltid har rätt till årsarvoden med belopp enligt bilaga.

Förutom årsarvoden utgår sammanträdesersättning endast för sammanträden med fullmäktige och fullmäktigegrupp. För förtroendevalda med årsarvode om lägst 31procent utgår ingen ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Gruppledare i kommunfullmäktige**6 §**

Gruppledare har rätt till ett årsarvode, belopp framgår enligt bilaga.

Gruppledarna har rätt till arvode och ersättning för förlorad arbetsinkomst för möten de kallats till i rollen som gruppledare.

Möten med gruppledarna kan endast sammankallas av fullmäktiges presidium.

Gruppledare ansvarar för att innan fullmäktige meddela kommunledningskontoret om vilka ledamöter som anmält frånvaro

Maximala årsarvoden**7 §**

Inga förtroendevalda kan få årsarvode överstigande 100 procent, med undantag för kommunstyrelsens ordförande som uppbär årsarvode om 120 procent.

Sammanträdes- och förrättningsarvoden**8 §**

Förtroendevalda har rätt till ersättning per sammanträde eller förrättning med belopp enligt bilaga,

Förtroendevalda som samma dag deltar i flera sammanträden äger rätt till ersättning för högst två av dessa.

Förlorad arbetsinkomst**9 §**

För att få ersättning för förlorad arbetsinkomst ska den förtroendevalda lämna in ett intyg där aktuell timlön framgår. Intyget ska lämnas till nämndens sekreterare. Intyget måste förnyas årligen. Vid eventuella löneförändringar, eller andra förändringar som kan påverka ersättningens storlek ska omgående ett nytt intyg lämnas in.

10 §

Ersättning betalas ut för den faktiska sammanträdestiden samt eventuell restid till/från sammanträdet. Om ersättning ska betalas ut för ytterligare tid utöver detta krävs ett intyg från arbetsgivaren.

11 §

Förtroendevald som kan påvisa förlorad arbetsinkomst men inte till vilket belopp har rätt till ersättning grundad på den sjukpenninggrundande inkomsten SGI. Om SGI inte utgör tillräcklig grund för fastställande av förlorad arbetsinkomst har den förtroendevalde möjlighet att styrka denna på annat sätt. Den förtroendevalde ska, vid varje års ingång, till nämndens sekreterare lämna ett intyg där aktuell SGI framgår.

12 §

Rätten till ersättning inkluderar även nödvändig tid för resa till och från sammanträdesplats samt tid för praktiska förberedelser föranledda av detta.

Särskilda arbetsförhållanden m.m.**13 §**

Rätten till ersättning enligt § 8 inkluderar nödvändig ledighet för förtroendevald med oregelbundna arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden i övrigt när det inte kan anses skäligt att den förtroendevalde skall fullgöra sin ordinarie arbetstid i anslutning till sammanträde eller motsvarande.

Förtroendevalda utan fast anställning som behöver tacka nej till arbetspass på grund av sammanträde med fullmäktige, nämnd eller styrelse har rätt till ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

För att ersättning för sådan tid ska betalas ut krävs ett intyg från arbetsgivaren.

Förlorad semesterförmån**14 §**

Förtroendevalda, som på grund av uppdrag åt Härnösands kommun gått miste om betald semesterdag/semesterersättning, har rätt till ersättning för detta.

Yrkanden om ersättning för förlorad semesterförmån ska styrkas av arbetsgivare eller dess representant. Intyg som styrker förlorad semesterförmån inlämnas årsvis till lönenheten.

Förlorad pensionsförmån**15 §**

Förtroendevalda omfattas av pensionsbestämmelsen OPF-KL18.

Förtroendevalda som sedan tidigare omfattas av PBF kvarstår i denna bestämmelse.

Bestämmelser i OPF-KL18 (Omställningsstöd och Pension för Förtroendevalda inom kommuner och landsting) reglerar pensionsavsättning för förtroendevalda som tidigare omfattas av OPF-KL14 eller som tillträder vid valet 2018 och inte tidigare omfattas av PBF.

Resekostnader och traktamentsersättning**16 §**

Ersättning för resekostnader vid sammanträde eller förrättning inom kommunen utgår för färdstätt som innebär lägsta möjliga kostnad och minst påverkan på miljön.

Resekostnader till och från sammanträdesplats eller motsvarande ersätts med utgångspunkt från folkbokföringsadressen. Traktamenten utgår i enlighet med de kommunala traktamentsavtalen.

Resekostnader för resa med taxi ersätts endast om berörd nämnds presidium beslutar godkänna det.

De förtroendevalda som sammantaget uppbär årsarvode motsvarande lägst 31 procent omfattas ej av § 16

Kostnader för barntillsyn

17 §

Ersättning utgår för påvisade kostnader, till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande, för vård och tillsyn av barn som tillhör den förtroendevaldes familj och som ej fyllt 10 år. Om särskilda skäl föreligger kan ersättning utgå även för tillsyn av äldre barn. Ersättning betalas dock med högst 1 procent av grundbeloppet. Ersättning betalas inte för tillsyn, som utförs av egen familjemedlem eller av annan närstående och inte heller för tid då barnet vistas i den kommunfinansierade barnomsorgen.

Kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk

18 §

Ersättning utgår för påvisade kostnader, till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande, för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk person som vårdas permanent i den förtroendevaldes hem.

Särskilda kostnader för förtroendevald med funktionsnedsättning

19 §

Ersättning utgår, till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande, till förtroendevald med funktionsnedsättning för särskilt uppkomna kostnader som ej ersätts på annat sätt. Här avses kostnader för resor, ledsagare, uppläsning av handlingar eller liknande.

Övriga kostnader

20 §

För övriga kostnader än de som omfattas av §§ 14-19 utges ersättning om den förtroendevalde kan påvisa att särskilda skäl förelegat. Ersättning utges ej om den förtroendevalde bedöms ha rimliga möjligheter att omdisponera arbete eller på annat sätt kunna förhindra kostnadens uppkomst.

Ersättning för övriga kostnader ersätts endast om berörd nämnds presidium beslutar godkänna det.

Förutsättningar för utbetalning av begärd ersättning

21 §

För att få ersättning skall den förtroendevalde styrka uppkomna kostnader och anmäld närvaro. Deltagande vid förrättning som faller utanför den ordinarie nämndsorganisationen ska styrkas med närvarolista eller protokoll.

Uppvisad kallelse till förrättning räcker ej för utbetalning av arvode.

Utbetalning av förtroendevaldas ersättning**22 §**

Årsarvoden utbetalas med en tolfedel per månad. Ersättningen för redovisat sammanträde eller förrättning utbetalas vid närmast påföljande löneutbetalningstillfälle.

2 Administrativt stöd

Arbetsplats

23 §

Kommunfullmäktiges ordförande, förtroendevalda eller person med förtroendeuppdrag med ett månadsarvode på minst 50 procent har rätt till en kontorsarbetsplats. Detta omfattar

- del av möblerat rum i kommunens lokaler
- bärbar dator samt dockningslist med skärm enligt gällande kommunstandard inklusive internetuppkoppling, e-post-adress harnosand.se, standardprogram samt tillgång till nätverksskrivare
- telefonanknytning och telefon
- postfack för internpost och inkommande post
- tillgång till kopiator
- tillgång till lokaltidning.

Mobiltelefon

24 §

Kommunfullmäktiges ordförande, person med förtroendeuppdrag med ett månadsarvode på minst 50 procent samt ordförande/vice ordförande i nämnder har rätt till mobiltelefon inklusive abonnemang som beställs genom kommunens försorg inom ramen för gällande ramavtal.

Kommunens riktlinjer för mobiltelefon gäller även för förtroendevalda med rätt till mobiltelefon inklusive abonnemang.

Digital utrustning

25 §

Förtroendevalda i Härnösands kommun har rätt till den digital utrustning som behövs för att utföra uppdraget. Den digitala utrustningen kan till exempel vara bärbar dator eller iPad. Utrustningen beställs genom kommunens försorg.

Ledamoten disponerar utrustningen under mandatperioden. Efter mandatperiodens slut, eller om ledamoten avgår under mandatperioden, ska utrustningen med tillbehör återlämnas.

Vilken digital utrustning som behövs till respektive uppdrag beslutas av fullmäktiges presidium.

Vid upphörande av uppdrag ska den förtroendevalda kunna köpa loss iPad till restvärdet, dock lägst 300 kr.

Om iPad eller dator inte lämnas tillbaka inom en månad efter att Kommunfullmäktige behandlat ärendet om uppdragets avslut debiteras den förtroendevalde datorns/iPadens restvärde dock lägst 1000:-

Möteslokaler

26 §

Gruppledare har rätt att kostnadsfritt disponera sammanträdesrum i kommunens kontorslokaler för möten med sin partigrupp inför kommunfullmäktige, nämndsmöten eller styrelsemöten i kommunala bolag.

Denna rätt omfattar inte andra politiska möten, t ex medlemsmöten med partiet, föreningsmöten mm. Sammanträdesrummen i kommunens kontorslokaler är avsedda för möten anordnade av kommunen.

Övrigt

27 §

All utrustning enligt ovan ägs av kommunen. När förtroendevald eller person med förtroendeuppdrag lämnar sitt uppdrag ska utrustningen återlämnas till kommunen.

28 §

Samtliga förtroendevalda och personer med förtroendeuppdrag ska ha en e-postadress harnosand.se. Kommunens kommunikation med förtroendevalda sker via harnosand.se-adressen. Detta gäller även de kommunala bolagen.

3 Ledigheter m.m.

Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om 1-39 procent av heltid

29 §

För förtroendevald som sammantaget innehar förtroendeuppdrag motsvarande 1-39 procent av heltid gäller punkterna a) och b) nedan

- a) Om den förtroendevalde på grund av sjukdom ej kan fullgöra sitt uppdrag ska månadsarvodet reduceras. Anmälan skall göras till berörd nämnd/HR-avdelning. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag oavsett månad,
- b) Förtroendevald kan erhålla ledighet från uppdrag av annan orsak än punkten a). Sådan ledighet skall beslutas av fullmäktiges presidium. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag, oavsett månad.

Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om minst 40 procent av heltid

30 §

Förtroendevald som sammantaget innehar förtroendeuppdrag motsvarande minst 40 procent av heltid omfattas av nedanstående bestämmelser

Förtroendevald har rätt till betald ledighet från förtroendeuppdraget.

Ledigheten motsvarar 32 arbetsdagar per år,

Heltidsengagerad förtroendevald anses fullgöra en arbetsvecka om 40 timmar. För deltidsengagerad förtroendevald som fullgör mindre än fem arbetsdagar per helgfri vecka, beräknas en ledighetskoefficient på samma sätt som för arbetstagare i kommunen,

- a) För varje ledighetsdag utgår ett dagstillägg som utgör 18,4% av årsarvodet, dividerat med 365. Dagstilläggen, 32 stycken, utbetalas i juli månad, oavsett när under året ledigheten tas ut.
- b) Förtroendevald som p.g.a. sjukdom är oförmögen att fullgöra sitt uppdrag har rätt till ledighet och erhåller arvode motsvarande sjuklön i enlighet med sjuklönelagen och kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser. Anmälan skall göras till berörd nämnds sekreterare/HR – avdelning. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag, oavsett månad,
- c) Förtroendevald har rätt till ledighet när föräldrapenning eller tillfällig föräldrapenning utges från Försäkringskassan. Den förtroendevalde erhåller också föräldrapenning i enlighet med Allmänna Bestämmelser. Anmälan skall göras till berörd nämnds sekreterare/HR-kontor. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag oavsett månad,
- d) Under ledighet för enskilda angelägenheter kan förtroendevald, om synnerliga skäl finns, medges behålla månadsarvodet under högst 10 arbetsdagar per kalenderår. Som synnerliga skäl ska anses nära anhörigs svårare sjukdom eller bortgång, begravning och gravsättning av urna samt bouppteckning efter sådan anhörig. Med

nära anhörig avses exempelvis make, maka, registrerad partner, sambo, barn, förälder, syskon, svärföräldrar, barnbarn samt mor- och farföräldrar. Sådan ledighet skall beslutas av fullmäktiges presidium,

- e) Förtroendevald kan erhålla ledighet från uppdraget av annan orsak än punkterna a-d. Sådan ledighet skall beslutas av fullmäktiges presidium. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag oavsett månad.

4 Övrigt

Tolkning av arvodesregler

31 §

Fullmäktiges presidium har tolkningsrätt för reglementet, och eventuella oklarheter eller skiljaktigheter avgörs av dem.

Omfördelning av arvode

32 §

Nämndernas presidium kan välja att omfördela arvodet inom sig. Beslut om en sådan omfördelning tas av fullmäktige.

5 Månadsarvoden

Årsarvoden m.m. 2023-2026. Alla förändringar gällande bolagen träder ikraft efter nästa ordinarie bolagsstämma efter att beslut om förändring fattats.

Årsarvoden beräknas på ett arvode för en riksdagsledamot. 80 % av ett riksdagsarvode utgör 100 % i Härnösands kommun. Arvodet uppräknas årligen den 1 januari utifrån de ändringar som skett i riksdagsledamöternas arvoden.

Kommunfullmäktige

Ordförande: 20 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Gruppledare

Gruppledare: 3 %

Kommunstyrelse

Ordförande: 120 %

Förste vice ordförande: 100 %

Andre vice ordförande: 100 %

Arvodena för de vice ordförandena i kommunstyrelsen kan delas upp på flera personer, dock bara inom respektive politiskt block.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ordförande, förste och andre vice ordförande arvoderas genom ordförandeskap i kommunstyrelsen, ingen ytterligare ersättning utgår för ordförandeskap i arbetsutskottet.

Ledamot och ersättare: 3 %

Skolnämnd

Ordförande: 80 %

Förste vice ordförande: 15 %

Andre vice ordförande: 15 %

Socialnämnd

Ordförande: 85 %

Förste vice ordförande: 20 %

Andre vice ordförande: 20 %

Samhällsnämnd

Ordförande: 75 %

Förste vice ordförande: 15 %

Andre vice ordförande: 15 %

Arbetslivsnämnd

~~Ordförande: 50 %~~

~~Förste vice ordförande: 10 %~~

~~Andre vice ordförande: 10 %~~

Härnösand Energi & miljö AB

Ordförande: 25 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Ledamot: 3 %

AB Härnösandshus

Ordförande: 20 %

Förste vice ordförande: 5 %

Andre vice ordförande: 5 %

Ledamot: 3 %

Technichus Mittsverige AB

Ordförande: 10 %

Förste vice ordförande: 5 %

Andre vice ordförande: 5 %

Ledamot: 3 %

Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse

Ordförande: 2 %

Valnämnd

	<u>Valår</u>	<u>Icke valår</u>
Ordförande:	10 %	2 %
Förste vice ordförande:	5 %	1 %
Andre vice ordförande:	5 %	1 %

Ersättning 200 kronor/timmen ges till valnämndens ledamöter för arbete i samband med valdagen samt arbete dagen före valdagen.

Revisorer

(3 % i kommunala bolag)

Ordförande: 25 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Ledamot: 5 %

Överförmyndarnämnden

Ordförande: 26 %

Vice ordförande 10 % (Detta arvode hanteras av Kramfors kommun)

Sammanträdes- och förrättningsarvode

För ersättningsberättigade sammanträden och förrättningar utgår ersättning med 700 kronor per sammanträde eller förrättningsdag.

Justering av protokoll

Nämnd - ledamot i nämnd erhåller 0,5 sammanträdesarvode samt reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst vid justering av protokoll

Fullmäktige – ledamot i fullmäktige erhåller sammanträdesarvode samt reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst vid justering av protokoll

6 Bilaga 1 Antal förtroendevalda i nämnder, styrelser och bolag

Nämnder

Namn	Ordinarie ledamöter	Ersättare
Arbetslivsnämnden	9	7
Kommunstyrelsen	15	15
Kommunstyrelsens AU	7	7
Krisledningsnämnd	7	7
Revisorer	1 per parti som finns i KF	-
Samhällsnämnden	11	7
Skolnämnden	11	7
Socialnämnden	11 13	7 9
Valnämnd	5	5
Överförmyndarnämnden	7 varav 4 väljs av Härnösands kommun	7 varav 4 väljs av Härnösands kommun

Kommunala bolag

Namn	Ordinarie ledamöter	Ersättare
Härnösandshus	7	5
Härnösands Energi och Miljö AB	7	7
Technichus MittSverige AB	5	3

Reglemente för god ekonomisk hushållning

Dokumentnamn	Reglemente för god ekonomisk hushållning		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2022-12-19	Diarienummer KS2025-000197
Dokumentansvarig/processägare	Ekonomi- och kommunledningsavdel.	Version 1.1	Senast reviderad 2025-05-26	Giltig t o m 2028-12-31
Dokumentinformation	Reglementet uppfyller kommunallagens 11 kap. 1§ krav på riktlinje för god ekonomisk hushållning.			
Dokumentet gäller för	Härnösands kommun			
Annan information	Reglemente för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv.			

1 Inledning

Kommuner ska enligt kommunallagen bedriva sin verksamhet med ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige ska fatta beslut om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. Detta reglemente för god ekonomisk hushållning utgör det kommunallagen 11 kap. §1 fastställer. Reglementet om god ekonomisk hushållning ska kopplas till både finansiella mål och verksamhetsmål. Om kommunen har inrättat en resultatreserv ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den. Detta reglemente är dels till för att skapa mer långsiktighet och tydlighet i Härnösands kommuns verksamhet och planering, dels till för att uppfylla dessa lagkrav.

2 God ekonomisk hushållning

Grunden för god ekonomisk hushållning är ett långsiktigt tänkande. God ekonomisk hushållning kännetecknas enligt lagstiftningen av att en kommun inte bör förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov. Det kommunala balanskravet innebär att det i grunden ska råda balans mellan utgifter och inkomster. Varje generation ska stå för de kostnader de själva ger upphov till. I annat fall kommer morgondagens medborgare att få betala, inte bara för den verksamhet de själva konsumerar, utan även för tidigare generationers överkonsumtion. Härnösands kommun är ansvarig för förvaltningen av invånarnas skattepengar. Kommunen ska därför eftersträva att skattepengarna används på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. De ekonomiska medlen utgör en restriktion för verksamhetens omfattning. De mål kommunfullmäktige fastställer ska bidra till att resurserna används effektivt och till rätt saker. Resultatet måste vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå ska kunna säkerställas för kommande generationer.

2.1 Styrning och ledning för god ekonomisk hushållning

För att skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning måste det finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. För att åstadkomma detta samband krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig uppföljning som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål.

2.2 Mål för god ekonomisk hushållning

Kommunens mål för god ekonomisk hushållning, både verksamhetsmässiga och finansiella, beslutas av kommunfullmäktige i samband med beslutet om Årsplan för kommande år.

I Årsplanen ska även anges hur bedömning av god ekonomisk hushållning ska göras för såväl kommunen som för kommunkoncernen som helhet.

Budgeten ska innehålla en beräknad resultatnivå motsvarande minst en (1) procent av skatteintäkter och statsbidrag. Endast i undantagsfall får den beräknade resultatnivån understiga en (1) procent av skatteintäkter och statsbidrag.

2.3 Roller och ansvarsfördelning

2.3.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige uppdrar i Årsplanen åt nämnderna att ansvara för att vissa verksamheter blir utförda inom ramen för tilldelade resurser.

Uppdraget anges som:

- Årliga uppdrag och särskilda politiska prioriteringar
- Driftsbudget genom skattemedelsanslag per nämnd
- Investeringsbudget genom ramanslag per nämnd

Kommunfullmäktige bär också det yttersta politiska och ekonomiska ansvaret för verksamheter som bedrivs i de kommunägda bolagen.

Ägarinflytandet konkretiseras genom att kommunfullmäktige:

- Utser styrelseledamöterna i bolagen
- Får ta ställning till frågor av principiell beskaffenhet och andra ärenden av större vikt
- Fastställer ägardirektiv och bolagsordning
- Verkar som ägare genom bolagsstämma

2.3.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det löpande ansvaret för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen har uppsikt över att kommunfullmäktiges beslut om mål och riktlinjer efterlevs. Vidare samordnar och leder kommunstyrelsen arbetet med planering- och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen.

2.3.3 Nämnder

Nämnderna ansvarar för att kommunfullmäktiges uppdrag beträffande ekonomi och verksamhet blir utförda. Nämnden ska tolka fullmäktiges inriktning och resultatkrav för den egna förvaltningen. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om detta kan medföra att kommunens övergripande mål och nyckeltal inte helt kan uppnås. Om det uppstår konflikt mellan ekonomiskt utrymme i budget och verksamhetsmål ska nämnden agera och prioritera så att budgetramen inte överskrids. Då den kommunala organisationen bygger på ett decentraliserat ansvar i fråga om ekonomi, verksamhet och befogenhet är det en grundförutsättning att åtgärder initieras och genomförs på rätt nivå och inte transporteras till högre beslutsnivå än detta reglemente kräver. Åtgärderna får därmed inte heller innebära att problem överförs till annan nämnd eller förvaltning eller på kommunstyrelsen. Nämnd ska således själv lösa, eller föreslå lösning, på problem som härrör från det egna verksamhetsområdet.

2.3.4 Kommunrevision

Revisorena är kommunfullmäktiges instrument för den demokratiska kontrollen med uppdrag att granska och ytterst ge kommunfullmäktige underlag till prövning och beslut om ansvarsfrihet och måluppfyllelse. Revisorenas uppgift är att för kommunfullmäktiges räkning övervaka och granska den kommunala verksamheten så att den utövas på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

3 Riktlinje för resultatreserv

Kommunallagen ger kommuner möjlighet att bygga upp en resultatreserv (RER). Reserven gör det möjligt att avsätta en del av ett överskott i goda tider och sedan använda medlen för att täcka underskott som uppstår på grund av en svag utveckling av skatteunderlaget. Genom en sådan reserv kan det balansmässiga resultatet utjämnas mellan olika år. Syftet är att kunna möta konjunkturvariationer och behålla en hög standard i verksamheter kommunen bedriver även under en lågkonjunktur. Kommunfullmäktige beslutar om inrättande av RER och fastställer riktlinjer för hanteringen av den. Kommunfullmäktige beslutar också om avsättning till och användande av medel ur RER. Avsättning och användande av medel ur RER sker i en balanskravsutredning vid sidan om resultaträkningen. I balansräkningen ska RER synliggöras som en delpost till det egna kapitalet, men posten är inte resultatpåverkande.

3.1 Reservering av medel till resultatreserven

Reservering kan göras år då resultatet så medger enligt kommunallagens regler. Den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger en (1) procent av skatteintäkter och statsbidrag, får avsättas till resultatreserven. Om kommunen har ett negativt eget kapital får det resultat som överstiger två (2) procent avsättas. Eventuell avsättning till RER beslutas i samband med årsredovisningen.

3.2 Användning av medel från resultatutjämningsreserven

Resultatreserven ska enligt kommunallagen användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Ett sätt att avgöra om RER får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Härnösands kommuns lokala tillämpning innebär att en konjunkturedgång kan anses ha inträffat när det råder en allmän enighet om det bland kommunernas företrädare. Överläggning med kommunens revisorer bör också ske inför beslut. Medel från RER får i så fall användas för att nå upp till ett balanskravsmässigt nollresultat. Resultatreserven får inte användas för att möjliggöra en sänkning av skattesatsen. Eventuell användning av medel från RER beslutas i samband med årsredovisningen.

Fullmäktige kan dock om det ekonomiska utfallet påverkats kraftigt negativt av händelser utanför egen kontroll, som det normalt sett inte kan förväntas finnas beredskap för, besluta att ianspråktagande av resultatreserven får ske på andra grunder än ovan. Det gäller både budget och årsredovisning. I det fall fullmäktige fattar beslut i enlighet med ovanstående ska den sakliga grunden tydligt framgå av såväl beslutsunderlag som det formella beslutet.

Reglemente för god ekonomisk hushållning

Dokumentnamn	Reglemente för god ekonomisk hushållning		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2022-12-19	Diarienummer KS2025-000197
Dokumentansvarig/processägare	Ekonomi- och kommunledningsavdel.	Version 1.1	Senast reviderad 2025-05-26	Giltig t o m 2028-12-31
Dokumentinformation	Reglementet uppfyller kommunallagens 11 kap. 1§ krav på riktlinje för god ekonomisk hushållning.			
Dokumentet gäller för	Härnösands kommun			
Annan information	Reglemente för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv resultatreserv.			

1 Inledning

Kommuner ska enligt kommunallagen bedriva sin verksamhet med ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige ska fatta beslut om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. Detta reglemente för god ekonomisk hushållning utgör det kommunallagen 11 kap. §1 fastställer. Reglementet om god ekonomisk hushållning ska kopplas till både finansiella mål och verksamhetsmål. Om kommunen har inrättat en ~~resultatjämningsreserv~~ **resultatreserv** ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den. Detta reglemente är dels till för att skapa mer långsiktighet och tydlighet i Härnösands kommuns verksamhet och planering, dels till för att uppfylla dessa lagkrav.

2 God ekonomisk hushållning

Grunden för god ekonomisk hushållning är ett långsiktigt tänkande. God ekonomisk hushållning kännetecknas enligt lagstiftningen av att en kommun inte bör förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov. Det kommunala balanskravet innebär att det i grunden ska råda balans mellan utgifter och inkomster. Varje generation ska stå för de kostnader de själva ger upphov till. I annat fall kommer morgondagens medborgare att få betala, inte bara för den verksamhet de själva konsumerar, utan även för tidigare generationers överkonsumtion. Härnösands kommun är ansvarig för förvaltningen av invånarnas skattepengar. Kommunen ska därför eftersträva att skattepengarna används på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. De ekonomiska medlen utgör en restriktion för verksamhetens omfattning. De mål kommunfullmäktige fastställer ska bidra till att resurserna används effektivt och till rätt saker. Resultatet måste vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå ska kunna säkerställas för kommande generationer.

2.1 Styrning och ledning för god ekonomisk hushållning

För att skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning måste det finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. För att åstadkomma detta samband krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig uppföljning som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål.

2.2 Mål för god ekonomisk hushållning

Kommunens mål för god ekonomisk hushållning, både verksamhetsmässiga och finansiella, beslutas av kommunfullmäktige i samband med beslutet om Årsplan för kommande år.

I Årsplanen ska även anges hur bedömning av god ekonomisk hushållning ska göras för såväl kommunen som för kommunkoncernen som helhet.

Budgeten ska innehålla en beräknad resultatnivå motsvarande minst en (1) procent av skatteintäkter och statsbidrag. Endast i undantagsfall får den beräknade resultatnivån understiga en (1) procent av skatteintäkter och statsbidrag.

2.3 Roller och ansvarsfördelning

2.3.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige uppdrar i Årsplanen åt nämnderna att ansvara för att vissa verksamheter blir utförda inom ramen för tilldelade resurser.

Uppdraget anges som:

- Årliga uppdrag och särskilda politiska prioriteringar
- Driftsbudget genom skattemedelsanslag per nämnd
- Investeringsbudget genom ramanslag per nämnd

Kommunfullmäktige bär också det yttersta politiska och ekonomiska ansvaret för verksamheter som bedrivs i de kommunägda bolagen.

Ägarinflytandet konkretiseras genom att kommunfullmäktige:

- Utser styrelseledamöterna i bolagen
- Får ta ställning till frågor av principiell beskaffenhet och andra ärenden av större vikt
- Fastställer ägardirektiv och bolagsordning
- Verkar som ägare genom bolagsstämma

2.3.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det löpande ansvaret för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen har uppsikt över att kommunfullmäktiges beslut om mål och riktlinjer efterlevs. Vidare samordnar och leder kommunstyrelsen arbetet med planering- och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen.

2.3.3 Nämnder

Nämnderna ansvarar för att kommunfullmäktiges uppdrag beträffande ekonomi och verksamhet blir utförda. Nämnden ska tolka fullmäktiges inriktning och resultatkrav för den egna förvaltningen. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om detta kan medföra att kommunens övergripande mål och nyckeltal inte helt kan uppnås. Om det uppstår konflikt mellan ekonomiskt utrymme i budget och verksamhetsmål ska nämnden agera och prioritera så att budgetramen inte överskrids. Då den kommunala organisationen bygger på ett decentraliserat ansvar i fråga om ekonomi, verksamhet och befogenhet är det en grundförutsättning att åtgärder initieras och genomförs på rätt nivå och inte transporteras till högre beslutsnivå än detta reglemente kräver. Åtgärderna får därmed inte heller innebära att problem överförs till annan nämnd eller förvaltning eller på kommunstyrelsen. Nämnd ska således själv lösa, eller föreslå lösning, på problem som härrör från det egna verksamhetsområdet.

2.3.4 Kommunrevision

Revisorena är kommunfullmäktiges instrument för den demokratiska kontrollen med uppdrag att granska och ytterst ge kommunfullmäktige underlag till prövning och beslut om ansvarsfrihet och måluppfyllelse. Revisorenas uppgift är att för kommunfullmäktiges räkning övervaka och granska den kommunala verksamheten så att den utövas på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

3 Riktlinje för resultatutjämningsreserv(RUR) resultatreserv

Kommunallagen ger kommuner möjlighet att bygga upp en resultatutjämningsreserv (RUR) resultatreserv (RER). Reserven gör det möjligt att avsätta en del av ett överskott i goda tider och sedan använda medlen för att täcka underskott som uppstår på grund av en svag utveckling av skatteunderlaget. Genom en sådan reserv kan det balansmässiga resultatet utjämnas mellan olika år. Syftet är att kunna möta konjunkturvariationer och behålla en hög standard i verksamheter kommunen bedriver även under en lågkonjunktur. Kommunfullmäktige beslutar om inrättande av RUR RER och fastställer riktlinjer för hanteringen av den. Kommunfullmäktige beslutar också om avsättning till och användande av medel ur RUR RER. Avsättning och användande av medel ur RUR RER sker i en balanskravsutredning vid sidan om resultaträkningen. I balansräkningen ska RUR RER synliggöras som en delpost till det egna kapitalet, men posten är inte resultatpåverkande.

3.1 Reservering av medel till resultatutjämningsreserven resultatreserven

Reservering kan göras år då resultatet så medger enligt kommunallagens regler. Den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger en (1) procent av skatteintäkter och statsbidrag, får avsättas till resultatutjämningsreserven resultatreserven. Om kommunen har ett negativt eget kapital får det resultat som överstiger två (2) procent avsättas. Eventuell avsättning till RUR RER beslutas i samband med årsredovisningen.

3.2 Användning av medel från resultatutjämningsreserven

Resultatutjämningsreserven Resultatreserven ska enligt kommunallagen användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Ett sätt att avgöra om RUR RER får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Härnösands kommuns lokala tillämpning innebär att en konjunkturedgång kan anses ha inträffat när det råder en allmän enighet om det bland kommunernas företrädare. Överläggning med kommunens revisorer bör också ske inför beslut. Medel från RUR RER får i så fall användas för att nå upp till ett balanskravsmässigt nollresultat. Resultatutjämningsreserven Resultatreserven får inte användas för att möjliggöra en sänkning av skattesatsen. Eventuell användning av medel från RUR RER beslutas i samband med årsredovisningen.

Fullmäktige kan dock om det ekonomiska utfallet påverkats kraftigt negativt av händelser utanför egen kontroll, som det normalt sett inte kan förväntas finnas beredskap för, besluta att ianspråktagande av resultatutjämningsreserv resultatreserven får ske på andra grunder än ovan. Det gäller både budget och årsredovisning. I det fall fullmäktige fattar beslut i enlighet med ovanstående ska den sakliga grunden tydligt framgå av såväl beslutsunderlag som det formella beslutet.

Kommunstyrelseförvaltningen
Anna Bostedt, +46-611-348028
anna.bostedt@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Revidering av Reglemente för god ekonomisk hushållning

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta reviderat Reglemente för god ekonomisk hushållning version 1.1.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige antog i december 2022 Reglemente för god ekonomisk hushållning, vilken omfattar även riktlinjer för kommunens resultatutjämningsreserv.

Riksdagen beslutade i oktober 2023 om förändringar kring att reservera och nyttja medel ur en resultatutjämningsreserv, vilka trädde i kraft från och med räkenskapsåret 2024. Namnet ändras från resultatutjämningsreserv till resultatreserv och i stort innebär förändringen en flexiblere möjlighet till nyttjande av medel i reserven i förhållande till tidigare regelverk.

Förändringen i riktlinjen innebär enbart att begreppet resultatutjämningsreserv ändras till resultatreserv, då kommunens regelverk sedan tidigare uppfyller de nya kraven på resultatreserv.

Bedömning

Utifrån ärendet karaktär har det bedömts ej nödvändigt att bilägga checklista.

Beslutsunderlag

Reglemente för god ekonomisk hushållning ver 1.0

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Anna Bostedt
Chef för ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Bilagor

Reglemente för god ekonomisk hushållning ver 1.1

Kommunstyrelseförvaltningen
Anna Bostedt, +46-611-348028
anna.bostedt@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll ver 1.0, samt

att delegera till kommunstyrelsen att uppdatera riktlinjen vid behov.

Beskrivning av ärendet

Kommunen har ett flertal styrande dokument som var för sig reglerar kommunens styrning, planering, uppföljning och kontroll. I och med att både arbetet med och regleringen av dessa områden utvecklats så har behovet av en länk emellan ökat, något som binder samma de olika delarna vad gäller ansvar och förväntning.

Föreslagen riktlinjen anger nämnds ansvar i det arbete som ska ske inom ramen för styrning, planering, uppföljning och kontroll av verksamheten samt att den definierar och förtydligar vad som förväntas i de olika delarna.

I riktlinjen fastställs principer och konkretiserar hur kommunen ska arbeta systematiskt med dessa områden för att säkerställa en enhetlig tillämpning i hela organisationen.

Riktlinjen riktar sig till nämnd i de olika delarna men för att nämnden ska kunna ta sitt ansvar så har de verksamheten via förvaltningschef till sin hjälp. Förvaltningschef har ett särskilt ansvar att säkerställa att nämnden kan ta sitt ansvar.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att genom riktlinjen skapas en sammanhållen styrning i hela kommunen från vision, lokala inriktningar och mål till det dagliga arbetet i verksamheten, där uppföljning och kontroll säkerställer att arbetet leder till önskade resultat.

Datum
2024-09-23

Dnr
KS/2025-000217

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Anna Bostedt
Chef för ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Bilagor

Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll ver 1.0

Kommunstyrelseförvaltningen
Anna Bostedt, +46-611-348028
anna.bostedt@harnosand.se

Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll

1. Berör beslutet individer (kvinnor/män)
Ja **Nej**
2. Om svaret är ja – vilka grupper av individer berörs?
(tex äldre/barn/unga/företagare/funktionsnedsatta)

Beskriv vilka grupper av individers om kan beröras. De ovan är bara exempel, det kan finnas många fler.

3. Vilka konsekvenser (både positiva och negativa) får beslutet för berörd grupp? Beskriv

Beskriv konsekvenserna för respektive grupp. Tänk på att belysa både positiva och negativa konsekvenser. Det är viktigt att inte bara lyfta fram positiva konsekvenser utan ta med alla delar.

4. Har berörd grupps synpunkter inhämtats innan beslut?
Ja **Nej**
5. Om ja – beskriv på vilket sätt och vilka synpunkter som inkommit

Datum
2025-04-29Dnr
KS/2025-000217

Om dialog har förekommit – beskriv metoder och resultat för de olika grupperna så deras synpunkter framkommer. Är det mycket synpunkter (t.ex. ett samråd eller större invånardialog) kan materialet med fördel läggas som en bilaga.

6. Om nej – motivera varför inte

Inte aktuellt, då beslutet rör övergripande styrning, planering, uppföljning och kontroll utifrån ansvar och förväntningar.

7. Beskriv hur beslutet bidrar till att uppfylla nämndens mål och uppdrag samt kommunens övergripande utveckling
(Nämndens mål/uppdrag i verksamhetsplan, gemensamt reglemente, lagstiftning eller andra dokument som är viktiga för nämnden samt övergripande styrdokument – Översiktsplan samt tillväxtstrategi)

Riktlinjen förväntas skapas en sammanhållen styrning i hela kommunen från vision, lokala inriktningar och mål till det dagliga arbetet i all verksamhet, där uppföljning och kontroll säkerställer att arbetet leder till önskade resultat.

8. Beskriv vilken eventuell påverkan beslutet har på kommunens ekonomi

Riktlinjen anger ansvar och förväntningar samt definierar principer inom de olika delarna, riktlinjen anger särskilt förväntningar på ekonomistyrningen i kommunen vilket förväntas bidra till en ökad god ekonomisk hushållning.

9. Beskriv om beslutet har någon påverkan på miljö/klimat? (positiv/negativ)

Datum
2025-04-29Dnr
KS/2025-000217**Ingen** **Liten** **Stor**

Här beskriver du beslutets klimatpåverkan, den kan vara både negativ eller positiv - syftet är att tydliggöra konsekvenserna.

Exempelvis att beslutet leder till att fler åker kollektivt eller tvärtom, att transporterna kommer öka.

10. Beskriv på vilket sätt beslutet påverkar jämställdhet/jämlikhet?

Riktlinjen är jämställdhetsintegrerad och genomsyrar hela dokumentet, vilket förväntas bidra till att jämställdhetsintegreringen säkerställs i hela kommunens arbete med styrning, planering, uppföljning och kontroll.

Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll

Dokumentnamn	Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll			Dokumenttyp Riktlinje	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige			Datum 2025-05-26	Diarienummer KS2025-000217
Dokumentansvarig/processägare	Ekonomi- och kommunledningsavdelningen	Version 1.0	Senast reviderad 2025-05-26	Giltig t o m 2028-12-31	
Dokumentinformation					
Dokumentet gäller för	Härnösands kommun				
Annan information					

Innehåll

1	Inledning	3
1.1	Koppling till andra styrande dokument	3
2	Styrning och kontroll	3
2.1	Inledning	3
2.2	Styrmodell	3
2.3	Målstyrning	4
2.4	Systematisk, jämställdhetsintegrerad, förebyggande och utvecklingsinriktad styrning	4
2.5	Övergripande ansvar	5
2.6	Generella skyldigheter	5
2.7	Den interna kontrollen	5
2.8	Privata utförare	5
2.9	Kommunstyrelsens uppsiktsplikt	6
3	Planering och uppföljning	6
3.1	Planering	6
3.1.1	Kommunfullmäktiges verksamhetsplanering	6
3.1.2	Nämnds verksamhetsplanering	7
3.1.3	Nämnds budgetering	7
3.1.4	Nämnds skyldighet att lyfta frågor av principiell beskaffenhet	7
3.1.5	Nämnds ansvar för samråd	7
3.2	Uppföljning	8
3.2.1	Kommunfullmäktiges verksamhetsuppföljning	8
3.2.2	Nämnds verksamhetsuppföljning	8
3.2.3	Nämnds uppföljnings bidrag till förbättring och uppföljning	8
3.2.4	Nämnds bedömning av effektiviteten i det interna systemet för styrning, planering, uppföljning och kontroll	8
3.3	Rapportering	8
3.3.1	Nämnds prognos av måluppfyllelse	9
3.3.2	Nämnds ekonomiska prognos	9
3.3.3	Nämnds åtgärder vid prognosticerad budgetavvikelse	9
	Bilaga 1 Ekonomisk redovisning	11

1 Inledning

Denna riktlinje anger ansvar i det arbete som ska ske inom ramen för styrning, planering, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Riktlinjen definierar och förtydligar vad som förväntas av nämnd i de olika delarna styrningen, planering, uppföljning och kontroll.

1.1 Koppling till andra styrande dokument

Flera styrande dokument samverkar i styrning, planering, uppföljning och kontroll.

Följande dokument är de mest centrala:

- Reglementet för god ekonomisk hushållning
- Riktlinje för utövande av uppsiktsplikt
- Reglemente för intern kontroll
- Program för uppföljning av privata utförare
- Kommunfullmäktiges årliga beslut om Årsplan
- Kommunfullmäktiges målprogram.

2 Styrning och kontroll

2.1 Inledning

I riktlinjen fastställs kommunens principer för styrning, planering, uppföljning och kontroll. Den konkretiserar hur kommunen arbetar systematiskt med dessa processer och säkerställer en enhetlig tillämpning.

Arbetet utgår från kommunens styrmodell, vilken ger en gemensam struktur och arbetssätt för att omsätta politiska inriktningar och fattade beslut i praktisk handling.

Genom denna riktlinje skapas en sammanhållen process från vision, lokala inriktningar och mål till det dagliga arbetet i verksamheten, där uppföljning och kontroll säkerställer att arbetet leder till önskade resultat.

Riktlinjen anger nämnds ansvar i de olika delarna, för att nämnd ska kunna ta sitt ansvar så har de verksamheten via förvaltningschef till sin hjälp. Förvaltningschef har ett särskilt ansvar att säkerställa att nämnden kan ta sitt ansvar.

2.2 Styrmodell

Härnösands kommuns styrmodell utgör en gemensam struktur för jämställdhetsintegrerad styrning, planering, uppföljning och kontroll. Den skapar ramar för ett sammanhållet arbetssätt samtidigt som den ger utrymme för nämnd och verksamhet att anpassa sitt arbete utifrån sina specifika behov och förutsättningar.

Alla ska tillämpa styrmodellen för att säkerställa en enhetlig styrning och en tydlig koppling mellan mål och verksamhet. Styrmodellen beskriver hur nämnd och verksamhet ska planera, följa upp och utveckla arbetet för att nå de mål som har fastställts.

Styrmodellen bygger på en kedja som länkar samman de politiska ambitionerna i målprogrammet med den dagliga verksamheten genom strategier och konkreta aktiviteter. På så sätt blir målprogrammet en aktiv del av arbetet i kommunen. Styrmodellen används både vid planering och uppföljning, vilket säkerställer att beslut får genomslag och att utvecklingen följs upp systematiskt.

2.3 Målstyrning

Härnösands kommun styrs ytterst genom gemensamma lokala inriktningar och mål som all verksamhet ska arbeta mot. Målstyrningen ska säkerställa att kommunens resurser används effektivt och hållbart samtidigt som olika grupper av invånares behov tillgodoses ur ett helhetsperspektiv.

Som ett medel för att uppnå uppsatta mål ska nämnd ha en utvecklad ekonomistyrning, där ekonomistyrning handlar om att planera, kontrollera och styra verksamhetens ekonomi för att uppnå dess mål. En viktig del av ekonomistyrningen är att säkerställa att resurser används effektivt och att ha kontroll över kostnader och intäkter. En realistiskt och väl grundad budget med systematisk uppföljning av hög kvalitet ger bra underlag till nämnds målstyrning.

2.4 Systematisk, jämställdhetsintegrerad, förebyggande och utvecklingsinriktad styrning

Nämnds styrning ska vara systematisk, jämställdhetsintegrerad, förebyggande och utvecklingsinriktad.

Det innebär att:

- verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt, med fokus på mål och kvalitet för de olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar som verksamheten riktar sig
- verksamheten långsiktigt bidrar till en hållbar utveckling och en god ekonomisk hushållning utifrån ett helhetsperspektiv
- lagstiftning, föreskrifter och styrande dokument som berör verksamheten följs
- information om verksamheten, dess olika målgrupper och den ekonomiska rapporteringen är tillförlitlig och tillräcklig
- att konsekvensbeskrivningar för verksamhet och ekonomi görs inför beslut och att dessa belyser bedömd eller faktiskt påverkan för olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar där så är möjligt
- att all statistik som används som grund för kvalitets- och verksamhetsutveckling, planering, uppföljning eller som grund för andra beslut alltid könsuppdelas där så är lämpligt och möjligt
- att ett ständigt lärande sker och att verksamheten kontinuerligt utvecklas.

Sammantaget ställer detta krav på att nämnd har ett effektivt internt system för styrning, planering, uppföljning och kontroll. Med system avses här det ramverk av systematik, struktur och kultur som nämnd använder sig av för att styra mot måluppfyllelse och fullgörande av uppdrag. Kulturen är särskilt

viktig. Systemet för styrning, planering, uppföljning och kontroll är helt beroende av verksamhetens och i synnerhet högsta ledningens förhållningssätt till det. Ledningens agerande behöver stödja efterlevnaden av överenskomna arbetssätt.

2.5 Övergripande ansvar

Nämnd ska inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser bedriva en ändamålsenlig och effektiv verksamhet med fokus på mål och kvalitet för de olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar som verksamheten riktar sig till. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till nämndens ansvarsområden, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.

Nämnd ska även följa kommunfullmäktiges långsiktiga lokala inriktningar enligt beslutat målprogram och målen för god ekonomisk hushållning så att verksamheten över tid bedrivs ändamålsenligt och bidrar till en hållbar utveckling och god ekonomisk hushållning utifrån ett helhetsperspektiv.

2.6 Generella skyldigheter

Nämnd ska bedriva sitt arbete så att det egna ansvaret för verksamheten säkerställs. Nämnd ska se till att det finns ett internt system för styrning, planering, uppföljning och kontroll som är anpassat till verksamhetens förutsättningar och behov samt olika styr- och beslutsnivåer.

Riskanalyser ska vara en integrerad del av nämnds styrning och vara en del av beslutsfattandet vid prioritering och val av olika handlingsalternativ för att uppnå verksamhetens mål eller säkerställa verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag.

Information och lärdomar om behov, förväntningar och upplevelser hos de olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar som verksamheten riktar sig till ska beaktas i styrningen. Nämnd ska säkerställa att verksamheten har systematiska arbetssätt för att identifiera och integrera informationen och lärdomarna vid planering, uppföljning och utveckling av verksamheten.

2.7 Den interna kontrollen

Den interna kontrollen ska vara tillräcklig och nämnd ska se till att den är så informerad att den kan ta sitt ansvar för verksamheten och löpande fatta beslut om nödvändiga åtgärder och korrigeringar utan oskäligen förseningar.

Den interna kontrollen ska inte förväxlas med internkontroll, den interna kontrollen har en bredare innebörd och där nämnds internkontroll är en del av den.

Nämnd har, utöver vad som anges i kommunstyrelsens årliga anvisningar, alltid ett ansvar att på eget initiativ informera kommunstyrelsen om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för kommunen som helhet.

2.8 Privata utförare

I de fall en kommunal angelägenhet utförs av en privat utförare som annars skulle utförts i egen regi, har nämnd kvar huvudmannaskapet och därigenom

också kvar det övergripande ansvaret för verksamheten. Nämnd ansvarar för att säkerställa att den privata utföraren uppfyller de bestämmelser som gäller för verksamheten.

Nämnd ska bereda möjlighet för allmänhetens insyn av den verksamhet som utförs av privat utförare.

2.9 Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Nämnds arbete med styrning, planering, uppföljning och kontroll ska bedrivas så att det är möjligt för kommunstyrelsen att utöva sin uppsiktsplikt.

Nämnd ska tillse att kommunstyrelsen får ta del av den dokumentation som, enligt riktlinje för utövande av uppsiktsplikt angivits, samt att handlingsplaner beskriver åtgärder, vilka effekter som förväntas samt anger tidsplan för effekternas beräkning.

Kommunstyrelsen har från övriga nämnder rätt att begära in de yttranden och upplysningar som behövs för att kunna fullgöra sin uppsiktsplikt. Kommunstyrelsen kan även vid behov fatta beslut om förstärkt uppsiktsplikt och vad som särskilt ska redovisas till kommunstyrelsen.

3 Planering och uppföljning

Nämnd ska följa anvisningar och tidsplan för kommunens planerings- och uppföljningsarbete som årligen lämnas från kommunstyrelsen via kommunstyrelseförvaltningen.

Nämnd bör ta fram en tidsplan för det interna planerings- och uppföljningsarbetet, för att säkerställa en kvalitetssäkrad process inom kommunens övergripande tidsplan. Nämnd bör komplettera och/eller fördjupa planeringen eller uppföljningen om det finns behov för att säkerställa nämndens ansvar för verksamheten. Detta inkluderar även verksamhet som utförs av privata utförare där nämnden är huvudman.

3.1 Planering

3.1.1 Kommunfullmäktiges verksamhetsplanering

Kommunfullmäktige ska senast i juni fastställa mål, särskilda uppdrag och ekonomiska förutsättningar (Årsplan) för nästkommande år samt två kommande planår. Under valår även fastställa Årsplan i november för nästkommande år och kommande två planår. Det förslag till Årsplan som föreläggs kommunfullmäktige ska vara berett av kommunstyrelsen.

Nämnd ska besluta om mål för nästkommande år i särskild ordning, enligt anvisning och tidsplan från kommunstyrelsen, så att nämnds mål kan inkluderas i kommunens Årsplan inför beslut i kommunfullmäktige.

Kommunstyrelseförvaltningen ska senast i mars överlämna planeringsförutsättningar till kommunstyrelsen för kommande tre år, med nästkommande budgetår som det första året, som underlag till den politiska budgetprocessen.

3.1.2 Nämnds verksamhetsplanering

Efter att kommunfullmäktige beslutat om Årsplan för kommande år ska nämnd planera sin verksamhet utifrån de av kommunfullmäktige beslutade ekonomiska förutsättningarna, mål, nuläge och förändringar kopplade till uppdrag och behov hos de olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar som verksamheten riktar sig till.

Nämnd ska senast den sista november fatta beslut om verksamhetsplan innehållande särskilt beslutade mål, nyckelaktiviteter, budget och internkontrollplan för kommande år. I den mån mål och nyckelaktiviteter omfattar individer ska nämnd beköna dessa. Verksamhetsplanen ska skickas till kommunstyrelsen för kännedom senast till deras sammanträde i december året innan budgetåret. Senaste tidpunkt för nämnds beslut om verksamhetsplan vid valår anges särskilt i kommunstyrelsens årliga anvisningar.

Verksamheten ska utifrån nämnds beslutade mål och nyckelaktiviteter konkretisera planeringen i form av strategier och aktiviteter. Strategier och aktiviteter som omfattar individer ska bekönas.

3.1.3 Nämnds budgetering

Med utgångspunkt från den av kommunfullmäktige fastställda budgetramen ska respektive nämnd fastställa sin budget som en del av verksamhetsplanen. Även om budgeten har tilldelats som en nettoram ska nämnderna tillämpa bruttobudgetering. Detta för att uppnå jämförbarhet mellan budget och redovisning samt för att bilda underlag för ekonomiska bedömningar och sammanställningar. Detta innebär att samtliga kostnader och intäkter inom nämndens verksamhet ska tas upp i budgeten.

Budgeten ska vara realistisk och spegla den planerade verksamheten och organisationen inom tilldelade skattemedelsram. Beslutad budget ligger fast under budgetåret och vid större beslutade förändringar av verksamheten under årets hanteras det som medvetna budgetavvikelser som dokumenteras och följs upp särskilt.

För att skapa så bra förutsättningar som möjligt för en god ekonomistyrning ska nämnds budget vara beslutad och finnas tillgänglig för verksamheten första januari aktuellt budgetår.

3.1.4 Nämnds skyldighet att lyfta frågor av principiell beskaffenhet

Nämnd har rätt att besluta om ändrad inriktning eller omfattning av en verksamhet som bedöms lämplig eller nödvändig. Ändringar avseende drift- eller investeringsverksamhet som innebär antingen avsevärd förändring av verksamheten eller är av principiell beskaffenhet i förhållande till inriktningar, mål och uppdrag ska alltid lyftas till kommunfullmäktige för ställningstagande. I de fall det sker ska konsekvenser, på kort och lång sikt utifrån relevanta perspektiv, tydligt framgå i nämndens beslutsunderlag.

3.1.5 Nämnds ansvar för samråd

Nämnd har ansvar för att samråda med och aktivt söka samverkan med andra nämnder när de egna besluten och det egna agerandet påverkar andra eller när det är nödvändigt för att uppnå helhetssyn i genomförande av kommunfullmäktiges lokala inriktningar, mål och uppdrag. Resultatet och

konsekvenserna av samråd och samverkan med andra nämnder ska ingå som en del i beslutsunderlagen.

3.2 Uppföljning

3.2.1 Kommunfullmäktiges verksamhetsuppföljning

Kommunfullmäktige följer upp verksamheten tre gånger per år, efter årets fyra första månader, efter åtta månader och vid årets slut. Rapportering utgår från omvärldsfaktorer som väsentlig påverkat kommunen, nämndernas rapportering samt de kommunala bolagens rapportering. Utöver vad som regleras i lag i fråga om innehåll beslutar kommunstyrelsen om uppföljningens kvalitetsstandard och omfattning.

3.2.2 Nämnds verksamhetsuppföljning

Uppföljningen ska under året vara tillräcklig och belysa hur verksamheten utvecklas i förhållande till lokala inriktningar, mål och uppdrag som fastställts i kommunfullmäktiges Årsplan och i den egna verksamhetsplanen.

Nämnds rapportering till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ska ske utifrån ett väsentlighetsperspektiv. Har nämnd lämnat över verksamhet till privat utförare ska även den omfattas i uppföljningen.

Uppföljningen ska innehålla såväl mål som ekonomisk redovisning samt slutsatser och kommentarer som förklarar resultatet, vad det betyder för den egna verksamheten och dess olika målgrupper och, där så är lämpligt, för Härnösands kommun som helhet.

3.2.3 Nämnds uppföljningsbidrag till förbättring och uppföljning

Uppföljningen ska bidra till såväl den interna kontrollen, som till lärande och utveckling av verksamheten. Utifrån slutsatser från uppföljningen ansvarar nämnd för att fatta beslut om åtgärder för att komma till rätta med orsaker till allvarliga avvikelser och brister i kvalitet.

Nämnd ansvarar också för att verksamheten har ett nytänkande och långsiktigt perspektiv i sitt utvecklingsarbete. Verksamheten har ett särskilt ansvar i att initiera utveckling för att öka ändamålsenlighet, effektivitet eller nytta för de olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar som verksamheten riktar sig till.

3.2.4 Nämnds bedömning av effektiviteten i det interna systemet för styrning, planering, uppföljning och kontroll

Nämnd ska årligen utvärdera och förbättra effektiviteten i det interna systemet för styrning, planering, uppföljning och kontroll. I detta ingår att nämnd erhåller information och rapportering avseende resultat av såväl genomförda interna uppföljningar och utvärderingar i verksamheten som iakttagelser från revision och övrig tillsyn.

3.3 Rapportering

Nämnd ska upprätta en fyramånadersrapport för perioden januari-april och en delårsrapport för perioden januari-augusti samt redovisa verksamhetsplanens utfall i en verksamhetsberättelse för helåret.

Fyramånadersrapporten ska redovisa ackumulerat ekonomiskt resultat samt prognosticerat ekonomiskt resultat för helåret, uppföljning av nämndens mål

och prognos av förväntad måluppfyllelse vid årets slut. Fyramånadersrapporten ska skickas till kommunstyrelse och kommunfullmäktige för kännedom.

Delårsrapporten ska redovisa ett ackumulerat ekonomiskt resultat samt prognosticerat ekonomiskt resultat för helåret, uppföljning av nämndens mål och prognos av förväntad måluppfyllelse vid året slut. Rapporten ska även innehålla en redovisning av resultatet av genomförda kontrollmoment inom ramen för nämndens internkontrollarbete. Delårsrapporten ska skickas till kommunstyrelse och kommunfullmäktige för kännedom.

Nämnd ska senast under februari månad efter verksamhetsårets utgång, överlämna verksamhetsberättelse till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. I redovisningen ska tydligt framgå om den antagna verksamhetsplanen har genomförts och på vilket sätt den har hjälpt till att förverkliga kommunfullmäktiges lokala inriktningar via de av nämnden beslutade målen. En redovisning av genomförda internkontrollmoment, resultatet av dessa samt förbättringsåtgärder och en övergripande bedömning av genomförd internkontroll ska redovisas i verksamhetsberättelsen.

Utöver ovanstående ska verksamheten månatligen till nämnd redovisa ackumulerat ekonomiskt resultat samt en övergripande årsbedömning av nämndens ekonomiska resultat för helåret. Redovisningen ska innehålla kommentarer och eventuellt vidtagna åtgärder inom verksamheten för att uppnå god budgetföljsamhet. Den månatliga redovisningen ska delges kommunstyrelsen som en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

3.3.1 Nämnds prognos av måluppfyllelse

Verksamheten ska lämna en prognos av måluppfyllelse vid årets slut för strategier och aktiviteter två gånger per år, efter årets fyra första månader och efter åtta månader som underlag till nämnds bedömning av måluppfyllelse.

Nämnd ska i sin rapportering, efter årets fyra första månader och efter åtta månader, ange helårsprognos för måluppfyllelse av mål och nyckelaktiviteter. Prognosen ska kommenteras och i de fall förflyttning inte förväntas ske i önskvärd riktning eller i tillräcklig omfattning ska verksamheten föreslå åtgärder för ökad måluppfyllelse till nämnd.

3.3.2 Nämnds ekonomiska prognos

Verksamheten ska lämna en ekonomisk prognos två gånger per år, efter årets fyra första månader och efter åtta månader.

Prognosen ska läggas så att hänsyn tagits till eventuella åtgärder för en ekonomi i balans. Varje enskild verksamhet har inom sitt ansvar en skyldighet att vidta nödvändiga åtgärder för att följa beslutad budget och att planera för åtgärder som gör att en prognos kan läggas på samma nivå som budget. Lämnar en verksamhet ifrån sig en prognos som avviker från budget så innebär det att verksamheten lämnar till överordnad att besluta om åtgärder för en ekonomi i balans och slutligen nämnd.

3.3.3 Nämnds åtgärder vid prognosticerad budgetavvikelse

Nämnd ansvarar för att hantera samtliga avvikelser avseende drift- och investeringsbudget på lämpligt sätt. Verksamheten ska skyndsamt informera nämnds presidium vid befarad negativ budgetavvikelse. Vid negativa

avvikelser ska verksamheten lämna förslag på åtgärder i en handlingsplan för att nå ekonomisk balans. Handlingsplanen ska upprättas och lämnas till nämnd för beslut senast 30 dagar efter att avvikelsen blivit känd.

Handlingsplanen ska tydliggöra åtgärder samt åtgärdernas effekt i både tid och ekonomisk effekt. Åtgärderna ska vara utformade så att nämnd senast vid utgången av innevarande budgetår når en ekonomi i balans.

Visar nämnds prognos/årsbedömning en negativ avvikelse större än en (1) procent av nämndens nettobudget ska åtgärderna rapporteras till kommunstyrelsen och följas upp tillsammans med övrig rapportering.

Uppstår inom nämnden en prognos/årsbedömning med negativ avvikelse över två (2) procent av nämndens nettobudget ska detta omedelbart meddelas kommunstyrelsen tillsammans med förslag på åtgärder för att begränsa den negativa avvikelsen.

Bilaga 1 Ekonomisk redovisning

Kommunstyrelsen ansvarar för att den övergripande ekonomiska redovisningen samordnas och uppfyller krav på en konsekvent och rättvisande redovisning i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597). Kommunen ska ha ett gemensamt redovisningssystem i vilket samtliga nämnder ska ingå. För att underlätta den sammanställda redovisningen kan även kommunala bolag ingå i samma redovisningssystem, men med annan redovisningsmodell.

Redovisningen ska utgå ifrån:

- gällande lagstiftning
- god redovisningssed
- vedertagna redovisningsprinciper
- ge en rättvisande bild av kommunens resultat och ekonomiska ställning
- spegla kommunens resultat och ställning för att på så sätt ge underlag till välgrundade beslut
- tillgodose externa och interna intressenters behov av information om kommunen och dess olika verksamheters resultat och ställning.

Kommunstyrelsen ska utfärda regler och förtydligande för att säkerställa redovisningen i kommunen.

Nämnds redovisning ska avspegla verksamhet och organisation. Redovisningen ska tillsammans med annan information från verksamheten utgöra underlag för beslutsfattare på olika nivåer i organisationen att fatta väl avvägda beslut. Det är av stor vikt att uppbyggnaden av redovisningen görs så att behovet av ekonomisk information på olika nivåer i verksamheten tillgodoses. Ansvar för redovisningen åligger respektive nämnd i samverkan med kommunstyrelsen.

Av särskild vikt är att:

- redovisningen speglar verksamhetens resultat och ställning för att ge underlag till välgrundade beslut
- kostnader bokförs där de uppstår oberoende var budgeten finns
- intäkter och kostnader bokförs på den period där de har uppstått.

Kommunstyrelseförvaltningen
Johanna Laine, 0611-34 80 08
johanna.laine@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Ansvarsfrihet 2024 - Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att i enlighet med revisionens förslag bevilja förbundsdirektionen i Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen och de enskilda förtroendevalda i densamma ansvarsfrihet för år 2024.

Beskrivning av ärendet

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen ansvarar för medlemskommunernas skyldigheter enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor samt för uppfyllelse av kommunernas krav enligt Lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor. Förbundet styrs av en direktion som består av sex ledamöter och sex ersättare jämt fördelat mellan medlemskommunerna Härnösand, Kramfors och Sollefteå. Direktionen utses av medlemskommunernas fullmäktige som även beslutar om ansvarsfrihet.

Förbundsdirektionen har upprättat och fastställt årsredovisning för år 2024. Årsredovisningen är granskad av auktoriserade revisorer. De förtroendevalda revisorerna har tillstyrkt att respektive medlemskommuns fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda förtroendevalda i densamma.

Bedömning

Bestämmelser om revisionsberättelse och ansvarsfrihet avseende kommunalförbund med direktion finns i Kommunallagen (2017:725) 9 kap 13 §. Årsredovisningen ska fastställas av direktionen innan medlemmarnas fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet senast vid utgången av juni månad året efter det som revisionen avser. Revisorerna i förbundet lämnar efter upprättad årsredovisning sin revisionsberättelse till respektive medlemskommuns fullmäktige som underlag till bedömningen av ansvarsfrihet.

Datum
2025-04-11

Dnr
KS/2025-000199

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse för år 2024 – Räddningstjänsten Höga kusten – Ådalen

Rapport granskning av bokslut och årsredovisning

Årsredovisning 2024 – Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen

Direktionsprotokoll 2025-03-26

Petra Werner
Chef kanslienheten

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Kommunstyrelseförvaltningen

Johanna Laine, 0611-34 80 08

johanna.laine@harnosand.se

Ansvarsfrihet 2024 - Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen

1. Berör beslutet individer (kvinnor/män)
Ja Nej
2. Om svaret är ja – vilka grupper av individer berörs?
(tex äldre/barn/unga/företagare/funktionsnedsatta)

Beslutet berör de förtroendevalda som representerar Härnösands kommun i kommunalförbundet.

3. Vilka konsekvenser (både positiva och negativa) får beslutet för berörd grupp? Beskriv

Beslut om ansvarsfrihet är en del av den kommunala demokratin och skapar transparens i och förtroende för den politiskt tillsatta styrelsen som leder förbundets arbete. Beviljad ansvarsfrihet innebär att fullmäktige godkänner styrelsens och de enskilda förtroendevaldas arbete under aktuell period och att styrelsemedlemmarna befrias från personligt ansvar.

4. Har berörd grupps synpunkter inhämtats innan beslut?
Ja Nej

5. Om ja – beskriv på vilket sätt och vilka synpunkter som inkommit

Ej aktuellt.

Datum
2025-04-29Dnr
KS/2025-000199

6. Om nej – motivera varför inte

Styrelsens del i processen är att fastställa årsredovisningen och den ska inte själv yttra sig om ansvarsfriheten utan den bedömningen görs av medlemskommunernas fullmäktige, med stöd av revisionens uttalanden.

7. Beskriv hur beslutet bidrar till att uppfylla nämndens mål och uppdrag samt kommunens övergripande utveckling
(Nämndens mål/uppdrag i verksamhetsplan, gemensamt reglemente, lagstiftning eller andra dokument som är viktiga för nämnden samt övergripande styrdokument – Översiktsplan samt tillväxtstrategi)

Beslutet avser formalia som kommunerna måste följa för att uppfylla kraven i kommunallagen. Beslutet är därför inte direkt kopplat till något specifikt mål.

8. Beskriv vilken eventuell påverkan beslutet har på kommunens ekonomi

Beslutet avser formalia och har ingen påverkan på kommunens ekonomi.

9. Beskriv om beslutet har någon påverkan på miljö/klimat? (positiv/negativ)

Ingen Liten Stor

Ej aktuellt.

10. Beskriv på vilket sätt beslutet påverkar jämställdhet/jämlikhet?

Beslutet påverkar inte jämställdhet då det är lika för såväl män som kvinnor som sitter i styrelsen.

Granskning av bokslut och årsredovisning

2024-12-31

Rapport

Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen

KPMG AB

2025-03-26

Antal sidor 6

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	God ekonomisk hushållning	1
1.3	Balanskravsresultat	1
1.4	Övriga iakttagelser:	1
1.5	Rekommendationer	2
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2	Avgränsning	4
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	6
3.1.1	Bedömning	6
3.2	God ekonomisk hushållning	6
3.2.1	Bedömning	7
3.3	Balanskravsresultat	8
3.3.1	Bedömning	8
3.4	Övriga iakttagelser	8
3.4.1	Bedömning	8

1 Sammanfattning

Vi har av revisorerna i Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2024. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunalförbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet.

1.2 God ekonomisk hushållning

Direktionen har rapporterat att fem mål är uppfyllda samt ett mål i hög grad och ett mål har delvis uppfyllts.

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen gör vi bedömningen att tre finansiella mål och två verksamhetsmål är uppfyllda. Däremot är enligt vår bedömning att två verksamhetsmål inte är uppfyllda, vilket innebär att resultatet inte är förenligt med de mål som direktionen fastställt i budget 2024 utifrån den definition som finns i verksamhetsplanen.

1.3 Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

1.4 Övriga iakttagelser:

Vi har i vår granskning även noterat följande avvikelser:

- Manuella verifikat attesteras inom kommunen och inte av ansvariga hos förbundet. Vi anser att förbundet bör se över sin rutin så att attest sker av ansvariga på förbundet.
- Under 2023 år infördes ett nytt affärssystem vilket föranledde att avstämningar inte skett löpande. Bristen kvarstår även under 2024.

1.5 Rekommendationer

Vi rekommenderar direktionen att se över rutinerna för att attestera manuella bokföringsorders samt attestordningen.

Vi rekommenderar att rutin för löpande avstämning återinförs och att attest av avstämningarna sker.

:

2 Bakgrund

Vi har av revisorerna i Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2024. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

Förbundets revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift-och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt åberopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?
- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever kommunen balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2024-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.4 Metod

Granskningarna har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Kartläggning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskernas utifrån allvarlighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av förbundets verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med kartläggningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från den eller de tjänstepersoner som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i förbundets redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser förbundets årsredovisning som avgetts av förbundsdirektionen den 2025-03-26.

Rapporten är faktakontrollerad av räddningschef.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

3.1.1 Bedömning

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med LKBR.

Förbundet redovisar leasingkontrakt som finansiell leasing, men vi anser att modellen för redovisning av finansiell leasing är alltför förenklad. Vi bedömer att nyttjandeperioderna som används är alltför korta, modellen specificerar 3 - 6 år. Vi bedömer därför att tillgångarnas redovisade värden är för låga och så även skulden avseende finansiell leasing. Effekten i eget kapital bedöms dock inte uppgå till väsentligt belopp.

Vi rekommenderar att uppföljning görs av finansiell leasing för att säkerställa att den blir korrekt redovisad.

3.2 God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner, samt kommunalförbund, ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Direktionen för Räddningstjänsten i Höga Kusten Ådalen har fastställt tre finansiella mål och fyra verksamhetsmål. Enligt verksamhetsplanen för år 2024 ska tre av fyra verksamhetsmål samt två av de tre finansiella målen vara uppfyllda för att organisationen ska bedömas ha en god ekonomisk hushållning. Se vidare direktionens måluppföljning på sidorna 19 - 21 i årsredovisningen.

Finansiella mål:

- Årets resultat ska uppgå till minst budgeterat resultat.
Resultatet är ett överskott på drygt 700 tkr, vilket är klart bättre än budgeterat och beror främst på minskade kostnader för arbetskraft samt lägre pensionskostnader – målet anses uppfyllt.
- Årets avskrivningar ska inte överskrida budgeterad avskrivning -
Årets avskrivningar ligger i linje med budgeterade avskrivningar. Målet anses uppfyllt.
- Årets investeringar ska göras med eget kapital.
Alla investeringar har skett med eget kapital. Målet anses uppfyllt.

Direktionen bedömer att de finansiella målen har uppfyllts.

Verksamhetsmål:

Direktionen bedömer att de två verksamhetsmål, inkommande larm ska rendera en insats och träffa minst 3 000 barn, uppnås. Målet vad gäller tillsyner uppnås enligt direktionens bedömning delvis då 57 av 80 tillsyner är utförda. Målet om minst 1 800 personer ska utbildas uppfylls enligt direktionen i hög grad då drygt 1 400 vuxna har utbildats.

Sammantagen bedömning

Direktionen konstaterar att samtliga finansiella mål har uppnåtts och två av verksamhetsmålen medan ett verksamhetsmål har uppnåtts i hög grad och ett har delvis uppfyllts. De mål som inte uppfyllts uppges i hög grad bero på faktorer som är svåra för organisationen att påverka. Direktionens bedömning är att

”...de resurser som förbundet förfogar över använts på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt och att förbundet har levt upp till god ekonomisk hushållning.”

3.2.1 Bedömning

Vår bedömning baseras på den information som lämnas i årsredovisningen. Vi anser däremot att två verksamhetsmål inte uppnås eftersom målvärdena inte klaras. Vi gör därför bedömningen att direktionen mål enligt definitionen inte heller klaras.

Direktionen har rapporterat att fem mål är uppfyllda och ett mål i hög grad och ett mål har delvis uppfyllts. Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen gör vi bedömningen att tre finansiella mål och två verksamhetsmål är uppfyllda. Däremot är enligt vår bedömning att två verksamhetsmål inte är uppfyllda, vilket innebär att resultatet inte är förenligt med de mål som direktionen fastställt i budget 2024.

3.3 Balanskravsresultat

Ett kommunalförbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Balanskravsutredningen presenteras i årsredovisningen under avsnitt 2.8. Det utgående balanskravsresultatet uppgår efter justeringar till knappt 0,4 mnkr.

3.3.1 Bedömning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

3.4 Övriga iakttagelser

Vi har i vår granskning även noterat följande avvikelser:

- Manuella verifikat attesteras inom kommunen och inte av ansvariga hos förbundet. Vi anser att Förbundet bör se över sin rutin så att attest sker av ansvariga på förbundet.
- Under 2023 år infördes ett nytt affärssystem vilket föranledde att avstämningar inte skett löpande. Bristen kvarstår även under 2024.

3.4.1 Bedömning

Vi rekommenderar direktionen att se över rutinerna för att attestera manuella bokföringsorders samt attestordningen.

Vi rekommenderar att rutin för löpande avstämning återinförs och att attest av avstämningarna sker.

Datum som ovan

KPMG AB

Lars Skoglund

Auktoriserad revisor

Johan Franzén

Auktoriserad revisor

Lena Medin

Certifierad kommunal revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LARS SKOGLUND

Undertecknare

Serienummer: 4087a0e16bc5e8[...]0e295fea14648

IP: 195.84.xxx.xxx

2025-04-04 09:17:17 UTC

JOHAN FRANZÉN

Undertecknare

Serienummer: 73425c16d82fcc[...]814246da45700

IP: 85.11.xxx.xxx

2025-04-04 09:18:32 UTC

LENA MEDIN

Undertecknare

Serienummer: fdca59a9db67cf[...]85981c060041a

IP: 195.84.xxx.xxx

2025-04-04 11:54:43 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Datum 2025-03-26

Till kommunfullmäktige i

Härnösands kommun

Kramfors kommun

Sollefteå kommun

Revisionsberättelse för år 2024

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen (organisationsnummer 222000-1354) av dess direktion.

Granskningen har utförts av sakkunnig som biträder revisorerna.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet.

Vi bedömer sammantaget att direktionen för Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll inte har varit tillräcklig med hänvisning till vad som framgår av granskning av bokslut och årsredovisning.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi åberopar bifogade rapporter.

2025-03-26

Lennart Hallberg
Ordförande

Anders Gäfvert

Martin Nilsson

Bilagor:

Rapport – översiktlig granskning av delårsrapport

Rapport – granskning av bokslut och årsredovisning

Det sakkunniga biträdes yttrande

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LENNART HALLBERG

Ordförande

Serienummer: ad416a8cdf94df[...]20c61f0c58481

IP: 90.144.xxx.xxx

2025-03-26 15:01:27 UTC

ANDERS GÄFVERT

Revisor

Serienummer: d5f354f7f854a5[...]cbb97c417873f

IP: 81.235.xxx.xxx

2025-03-26 15:14:39 UTC

MARTIN NILSSON

Revisor

Serienummer: 2308feadb8e980[...]aa5a80394417e

IP: 213.21.xxx.xxx

2025-03-28 15:14:00 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Det sakkunniga biträdets yttrande

Till revisorerna i Kommunalförbundet Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen (org.nr 222000-1354)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kommunalförbundet Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för år 2024-01-01–2024-12-31.

Våra uttalanden i detta yttrande är förenliga med innehållet i den revisionsrapport som har överlämnats till förbundets förtroendevalda revisorer 2025-03-26.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för Kommunalförbundet Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen för år 2024-01-01–2024-12-31 avgiven av direktionen den 2025-03-26. Vi har granskat förvaltningsberättelsen, samt drift- och investeringsredovisningen enligt särskilda instruktioner i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Grund för uttalanden

Vi har utfört uppdraget enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet Det sakkunniga biträdets ansvar. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till förbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 4-27. Det är direktionen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Direktionens ansvar

Det är direktionen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Direktionen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller

några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som en del av en revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är

högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i direktionens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen samt drift- och investeringsredovisningen

Det är direktionen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen samt drift- och investeringsredovisningen och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse", samt "Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och drift- och investeringsredovisningen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med LKBR.

Sundsvall enligt min digitala signatur

KPMG AB

Lars Skoglund

Auktoriserad revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LARS SKOGLUND (SSN-validerad)

Auktoriserad revisor

Serienummer: 4087a0e16bc5e8[...]0e295fea14648

IP: 195.84.xxx.xxx

2025-04-04 11:21:07 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Översiktlig granskning

Delårsrapport per 2024-08-31

Granskningsrapport

Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen

—
KPMG AB

2024-10-31

Innehåll

Inledning

- Inledning
- Syfte och revisionsfrågor
- Avgränsning
- Ansvarig nämnd
- Revisionskriterier
- Metod

Granskningsresultat

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
 - Bedömning
 - Rekommendation
- Balanskravsresultat

Slutsats

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
- Balanskravsresultat

01

Inledning

Inledning

Av 13 kap. 1§ lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), hädanefter LKBR, framgår att kommuner (och även kommunalförbund) ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader.

Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av direktionen och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunalförbundets revisorer ska enligt 12 kap. 2§ kommunallagen (2017:275), hädanefter KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfrågor

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
- Kommer kommunalförbundet att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultatet?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till direktionen.

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2024-08-31.

Vår granskning av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Den översiktliga granskningen har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning än den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standard on Audit, ISA, har. Vad gäller mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt efterlevnad av balanskrav så har granskningen utförts enligt Skyrevs (Föreningen Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer) rekommendation R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, till exempel förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser direktionens delårsrapport som enligt 11 kap. 16§ KL ska behandlas av direktionen.

Rapporten är faktakontrollerad av räddningschefen.

Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer KL, LKBR samt Rådet för kommunal redovisnings (hädanefter RKR) rekommendationer.

Vidare granskas om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionens beslutade mål för god ekonomisk hushållning.

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Beaktande av relevanta dokument
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av direktionen beslutade målen
- Översiktlig analys och granskning av balans- och resultaträkningen samt resultatprognos

02

Gransknings- resultat

Granskningsresultat

Nedan redogörs för resultatet av den översiktliga granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

Delårsrapportens räkenskaper

Enligt 13 kap. 2§ LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation RKR R17 Delårsrapport mars 2024 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Utöver vad som preciseras gällande den förenklade förvaltningsberättelsen ska en delårsrapport även innehålla resultaträkning, balansräkning, översiktlig beskrivning av kommunalförbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter.

Vi har inte noterat några väsentliga avsteg från lag och rekommendationer.

Delårsrapportens räkenskaper - fortsättning

Vidare har det i samband med granskningen även noterats följande avvikelser:

- Kommunalförbundet har inte uppdaterat beräkningen för finansiell leasing. Vår bedömning är att beräkningen av finansiell leasing behöver en översyn och genomgång inför bokslutet 2024-12-31.
Resultateffekten av ovan innebär att avskrivningarna bedöms vara för lågt redovisade medan verksamhetens kostnader är för högt redovisade. Resultateffekten netto bedöms ej vara väsentlig. Balansräkningen påverkas med att anläggningstillgångar och skulder är för lågt redovisade. Påverkan på eget kapital bedöms ej vara väsentlig.
- I notapparaten presenteras jämförelsesiffror kopplade till balansräkningen balansdagen 2023-08-31. Enligt RKR R17 ska redovisas belopp för motsvarande post för närmast föregående räkenskapsårs utgång, dvs 2023-12-31.
- I samband med granskningen av delårsbokslutet har vi identifierat avvikelser i avstämningar. Vi anser att det finns brister i avstämningsrutinerna, vilka bör åtgärdas.

God ekonomisk hushållning

Enligt 11 kap. KL ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

Direktionen har i budgeten antagit sju mål, fyra verksamhetsmål och tre finansiella mål.

God ekonomisk hushållning – Bedömning och rekommendation

Finansiella mål:

Direktionens bedömning i delårsrapporten är:

- Årets resultat ska uppgå till minst budgeterat resultat – målet kommer att uppnås.
- Årets avskrivningar ska inte överskrida budgeterad avskrivning – målet kommer att uppnås.
- Årets investeringar ska göras med eget kapital – målet kommer att uppnås.

Det innebär att samtliga finansiella mål kommer att uppnås under året, enligt direktionens bedömning. Vi gör ingen annan bedömning.

Vi noterar att det prognostiserade resultatet är negativt, men såsom målet för årets resultat är utformat är prognosen att det kommer att uppnås genom att underskottet är lägre än budgeterat. Vi anser däremot att målet såsom det är formulerat inte är förenligt med god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning – Bedömning och rekommendation - fortsättning

Verksamhetsmål:

Direktionen bedömning i delårsrapporten är:

- Under 2024 ska 100 % av inkommande larm som definieras som räddningstjänst rendera i en insats – prognosen är att målet uppnås.
- Minst 80 tillsyner ska utföras under året – prognosen är att målet kommer inte att uppnås
- Minst 1 800 personer ska utbildas under året – prognosen är att målet inte kommer att uppnås
- Under 2024 ska HKÅ träffa minst 3 000 barn och ungdomar – prognosen är att målet kommer att uppnås

Det innebär att två av fyra verksamhetsmål kommer att uppnås under året, enligt direktionens bedömning.

Vi gör ingen annan bedömning.

Balanskravsresultat

Ett kommunalförbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Av direktionens beslut 2024-01-26 (§ 3) framgår att avseende det budgeterade underskottet, - 4,4 mnkr, ska synnerliga skäl åberopas. Orsaken till det budgeterade underskottet är vad som vi uppfattar tillfälligt ökade pensionskostnader.

Med synnerliga skäl avses enligt förarbetena fall där ett frångående från kravet att återställa det egna kapitalet är mycket väl motiverat. Det grundläggande kravet är att de åtgärder som kommunen rent allmänt vidtar måste vara förenliga med god ekonomisk hushållning. De synnerliga skäl som åberopas i beslutet om budget är enligt vår bedömning inte väl motiverade i förhållande till lagstiftning och förarbeten med tillhörande exempel.

Balanskravsresultatet uppgår enligt prognosen till - 500 tkr. Av delårsrapporten framgår däremot att underskottet ska återställas inom de kommande tre åren, vilket är i enlighet med kommunallagen.

03

Slutsats

Slutsats - Delårsrapportens räkenskaper

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Slutsats – God ekonomisk hushållning

Direktionen har rapporterat att samtliga finansiella mål prognostiseras bli uppfyllda samt två av fyra verksamhetsmål prognosticeras att bli uppfyllda. Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet.

Vi noterar dock att vad gäller målet avseende årets resultat bedöms det uppnås men det eftersom underskottet prognosticeras bli lägre än budgeterat. Vi anser däremot att målet såsom det är formulerat inte är förenligt med god ekonomisk hushållning.

Slutsats – Balanskravsresultat

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att direktionen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.

KPMG den 31 oktober 2024

Lars Skoglund
Auktoriserad revisor

Johan Franzén
Auktoriserad revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

kpmg.se

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2024 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Confidential

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LENA MEDIN

Undertecknare

Serienummer: fdca59a9db67cf[...]85981c060041a

IP: 195.84.xxx.xxx

2024-10-31 10:54:24 UTC

JOHAN FRANZÉN

Undertecknare

Serienummer: 73425c16d82fcc[...]814246da45700

IP: 85.11.xxx.xxx

2024-10-31 12:11:40 UTC

LARS SKOGLUND

Undertecknare

Serienummer: 4087a0e16bc5e8[...]0e295fea14648

IP: 195.84.xxx.xxx

2024-10-31 12:28:01 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

Från: Medin, Lena <Lena.Medin@kpmg.se>
Skickat: den 4 april 2025 16:16
Till: kommun@solleftea.se; centraldiariet@harnosand.se; Registrator Kramfors; Andreas Hoff
Ämne: Rapport granskning av bokslut och årsredovisning
Bifogade filer: Missiv_årsredovisning.pdf;
HKÅ_Rapport_granskning_av_bokslut_och_årsredovisning_2024.pdf
Kategorier: Blå kategori

Extern avsändare: Var försiktig med länkar och bilagor.

Hej!

Översänder bifogad rapport för besvarande av RST HKÅ samt för kännedom till övriga.

Med vänlig hälsning

Lena Medin
Senior Manager/Certifierad kommunal revisor

KPMG
Nya Hamngatan 12
852 29 Sundsvall

Phone: +46 70 5600043
E-mail: [lena.medin@kpmg.se](mailto:lana.medin@kpmg.se)

[KPMG](#) | [Twitter](#) | [LinkedIn](#) | [YouTube](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

KPMG AB processes personal data in e-mail communication. Information about KPMG AB's processing of personal data is available at [KPMG.se/gdpr](https://www.kpmg.se/gdpr)

*** KPMG E-mail disclaimer ***

The information in this e-mail is confidential and may be legally privileged. It is intended solely for the addressee. Access to this email by anyone else is unauthorized. If you are not the intended recipient, any disclosure, copying, distribution or any action taken or omitted to be taken in reliance on it, is prohibited and may be unlawful. Any opinions or advice contained in this e-mail are subject to the terms and conditions expressed in the governing KPMG client engagement letter.

© 2024 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Visit us at: www.kpmg.se

Granskning av bokslut och årsredovisning

2024-12-31

Rapport

Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen

KPMG AB

2025-03-26

Antal sidor 6

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	God ekonomisk hushållning	1
1.3	Balanskravsresultat	1
1.4	Övriga iakttagelser:	1
1.5	Rekommendationer	2
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2	Avgränsning	4
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	6
3.1.1	Bedömning	6
3.2	God ekonomisk hushållning	6
3.2.1	Bedömning	7
3.3	Balanskravsresultat	8
3.3.1	Bedömning	8
3.4	Övriga iakttagelser	8
3.4.1	Bedömning	8

1 Sammanfattning

Vi har av revisorerna i Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2024. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunalförbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet.

1.2 God ekonomisk hushållning

Direktionen har rapporterat att fem mål är uppfyllda samt ett mål i hög grad och ett mål har delvis uppfyllts.

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen gör vi bedömningen att tre finansiella mål och två verksamhetsmål är uppfyllda. Däremot är enligt vår bedömning att två verksamhetsmål inte är uppfyllda, vilket innebär att resultatet inte är förenligt med de mål som direktionen fastställt i budget 2024 utifrån den definition som finns i verksamhetsplanen.

1.3 Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

1.4 Övriga iakttagelser:

Vi har i vår granskning även noterat följande avvikelser:

- Manuella verifikat attesteras inom kommunen och inte av ansvariga hos förbundet. Vi anser att förbundet bör se över sin rutin så att attest sker av ansvariga på förbundet.
- Under 2023 år infördes ett nytt affärssystem vilket föranledde att avstämningar inte skett löpande. Bristen kvarstår även under 2024.

1.5 Rekommendationer

Vi rekommenderar direktionen att se över rutinerna för att attestera manuella bokföringsorders samt attestordningen.

Vi rekommenderar att rutin för löpande avstämning återinförs och att attest av avstämningarna sker.

:

2 Bakgrund

Vi har av revisorerna i Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2024. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

Förbundets revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift-och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt åberopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?
- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever kommunen balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2024-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.4 Metod

Granskningarna har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Kartläggning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskernas utifrån allvarlighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av förbundets verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med kartläggningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från den eller de tjänstepersoner som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i förbundets redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser förbundets årsredovisning som avgetts av förbundsdirektionen den 2025-03-26.

Rapporten är faktakontrollerad av räddningschef.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

3.1.1 Bedömning

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med LKBR.

Förbundet redovisar leasingkontrakt som finansiell leasing, men vi anser att modellen för redovisning av finansiell leasing är alltför förenklad. Vi bedömer att nyttjandeperioderna som används är alltför korta, modellen specificerar 3 - 6 år. Vi bedömer därför att tillgångarnas redovisade värden är för låga och så även skulden avseende finansiell leasing. Effekten i eget kapital bedöms dock inte uppgå till väsentligt belopp.

Vi rekommenderar att uppföljning görs av finansiell leasing för att säkerställa att den blir korrekt redovisad.

3.2 God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner, samt kommunalförbund, ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Direktionen för Räddningstjänsten i Höga Kusten Ådalen har fastställt tre finansiella mål och fyra verksamhetsmål. Enligt verksamhetsplanen för år 2024 ska tre av fyra verksamhetsmål samt två av de tre finansiella målen vara uppfyllda för att organisationen ska bedömas ha en god ekonomisk hushållning. Se vidare direktionens måluppföljning på sidorna 19 - 21 i årsredovisningen.

Finansiella mål:

- Årets resultat ska uppgå till minst budgeterat resultat.
Resultatet är ett överskott på drygt 700 tkr, vilket är klart bättre än budgeterat och beror främst på minskade kostnader för arbetskraft samt lägre pensionskostnader – målet anses uppfyllt.
- Årets avskrivningar ska inte överskrida budgeterad avskrivning -
Årets avskrivningar ligger i linje med budgeterade avskrivningar. Målet anses uppfyllt.
- Årets investeringar ska göras med eget kapital.
Alla investeringar har skett med eget kapital. Målet anses uppfyllt.

Direktionen bedömer att de finansiella målen har uppfyllts.

Verksamhetsmål:

Direktionen bedömer att de två verksamhetsmål, inkommande larm ska rendera en insats och träffa minst 3 000 barn, uppnås. Målet vad gäller tillsyner uppnås enligt direktionens bedömning delvis då 57 av 80 tillsyner är utförda. Målet om minst 1 800 personer ska utbildas uppfylls enligt direktionen i hög grad då drygt 1 400 vuxna har utbildats.

Sammantagen bedömning

Direktionen konstaterar att samtliga finansiella mål har uppnåtts och två av verksamhetsmålen medan ett verksamhetsmål har uppnåtts i hög grad och ett har delvis uppfyllts. De mål som inte uppfyllts uppges i hög grad bero på faktorer som är svåra för organisationen att påverka. Direktionens bedömning är att

”...de resurser som förbundet förfogar över använts på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt och att förbundet har levt upp till god ekonomisk hushållning.”

3.2.1 Bedömning

Vår bedömning baseras på den information som lämnas i årsredovisningen. Vi anser däremot att två verksamhetsmål inte uppnås eftersom målvärdena inte klaras. Vi gör därför bedömningen att direktionen mål enligt definitionen inte heller klaras.

Direktionen har rapporterat att fem mål är uppfyllda och ett mål i hög grad och ett mål har delvis uppfyllts. Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen gör vi bedömningen att tre finansiella mål och två verksamhetsmål är uppfyllda. Däremot är enligt vår bedömning att två verksamhetsmål inte är uppfyllda, vilket innebär att resultatet inte är förenligt med de mål som direktionen fastställt i budget 2024.

3.3 Balanskravsresultat

Ett kommunalförbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Balanskravsutredningen presenteras i årsredovisningen under avsnitt 2.8. Det utgående balanskravsresultatet uppgår efter justeringar till knappt 0,4 mnkr.

3.3.1 Bedömning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

3.4 Övriga iakttagelser

Vi har i vår granskning även noterat följande avvikelser:

- Manuella verifikat attesteras inom kommunen och inte av ansvariga hos förbundet. Vi anser att Förbundet bör se över sin rutin så att attest sker av ansvariga på förbundet.
- Under 2023 år infördes ett nytt affärssystem vilket föranledde att avstämningar inte skett löpande. Bristen kvarstår även under 2024.

3.4.1 Bedömning

Vi rekommenderar direktionen att se över rutinerna för att attestera manuella bokföringsorders samt attestordningen.

Vi rekommenderar att rutin för löpande avstämning återinförs och att attest av avstämningarna sker.

Datum som ovan

KPMG AB

Lars Skoglund

Auktoriserad revisor

Johan Franzén

Auktoriserad revisor

Lena Medin

Certifierad kommunal revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LARS SKOGLUND

Undertecknare

Serienummer: 4087a0e16bc5e8[...]0e295fea14648

IP: 195.84.xxx.xxx

2025-04-04 09:17:17 UTC

JOHAN FRANZÉN

Undertecknare

Serienummer: 73425c16d82fcc[...]814246da45700

IP: 85.11.xxx.xxx

2025-04-04 09:18:32 UTC

LENA MEDIN

Undertecknare

Serienummer: fdca59a9db67cf[...]85981c060041a

IP: 195.84.xxx.xxx

2025-04-04 11:54:43 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Datum
2025-03-26

Revisionen

Till:
Direktionen

För kännedom:
Kommunfullmäktige i
Härnösand, Kramfors och
Sollefteå kommuner

Revisionsrapport "Granskning av bokslut och årsredovisning per 2024-12-31"

KPMG har på uppdrag av förbundets revisorer granskat bokslut och årsredovisning per 2024-12-31. Syftet med granskningen är att bedöma om kommunalförbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god revisionssed i kommuner och landsting.

Svar önskas på de iakttagelser och rekommendationer som finns i rapporten. Vi noterar att flera av rekommendationerna är samma som tidigare granskningar av årsredovisning och delårsrapport. Vi konstaterar att rekommendationerna inte har hörtsammats.

Revisionen ser även ett behov av att utveckla målen så att de i högre grad beskriver målsättningen utifrån en god ekonomisk hushållning och tydliggöra vad som ska uppnås för att klara de sammanlagda målen.

Svar önskas senast 30 juni 2025. Skickas till lenna.medin@kpmg.se för vidarebefordran till revisorerna.

Med vänliga hälsningar

Lennart Hallberg
Ordförande

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LENNART HALLBERG

Ordförande

Serienummer: ad416a8cdf94df[...]20c61f0c58481

IP: 90.144.xxx.xxx

2025-03-26 15:02:45 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Förbundsdirectionen

Plats och tid Högåsand kl. 13.00-16.00

Beslutande ledamöter

Malin Svanholm, Kramfors
Peter Ledin, Sollefteå
AnnKristine Elfvendal, Högåsand
Ida Stafrin, Kramfors

Ersättare

Övriga närvarande

Andreas Hoff, HKÅ
Linnea Byström, HKÅ
Johan Hamberg, Kommunal
Lena Medin, KPMG/Revision
Lennart Hallberg, Revision

Justerare

Ida Stafrin

Justeringens plats och tid

Kramfors

Underskrifter

Sekreterare

Linnea Byström

Ordförande

Malin Svanholm

Justerare

Ida Stafrin

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Förbundsdirektionen

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Förbundsdirektionen Räddningstjänsten Högå Kusten-Ådalen		
Sammanträdesdatum	2025-03-26		
Datum då anslaget sätts upp	2025-04-10	Datum då anslaget tas ned	2025-04-25
Förvaringsplats för protokollet	Brandstationen Härnösand		
Underskrift	Linnea Byström		

Justeraandes sign

cls | *B* | *LS*

Utdragsbestyrkande

Förbundsdirektionen

Ärendelista

§1	Godkännande av dagordningen	4
§2	Val av justerare	5
§3	Föregående protokoll	6
§4	Årsredovisningen 2024	7
§5	Styrdokument	8
§6	Revidering av Arbetsmiljöpolicy och Riktlinje för SAM	9
§7	Val av deltagare i AU	10
§8	Redovisning av delegationsärenden	11
§9	Informationsärenden	12

Justerandes sign

chs

LB

LB

Utdragsbestyrkande

Förbundsdirektionen

§1 Godkännande av dagordningen

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar

att fastställa föreliggande dagordning.

ckS

| *B* |

BB

Förbundsdirectionen

§2 Val av justerare

Förbundsdirectionens beslut

Förbundsdirectionen beslutar

att utse Ida Stafrin att justera dagens protokoll.

Justerandes sign

cks

B

B

Utdragsbestyrkande

Förbundsdirektionen

§3 Föregående protokoll

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga föregående protokoll till handlingarna

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Förbundsdirektionen

§4 Årsredovisningen 2024

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar

att fastställa årsredovisningen för 2024 i enlighet med förslaget

att avsätta det redovisade överskottet, 724 tkr, till det egna kapitalet

Ärendet

Räddningschef redogör för ärendet.

Räddningstjänsten Högå Kusten – Ådalen har tagit fram ett förslag till årsredovisning för 2024. Den redovisar verksamhetens måluppfyllelse, insatsstatistik och nyckeltal avseende personal och ekonomiskt bokslut.

Det ekonomiska resultatet är ett överskott på 724 tkr.

Anledningen till det positiva resultatet är främst minskade pensionskostnader samt i övrigt minskade kostnader för arbetskraft, bland annat till följd av vakanser.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2024

Justerandes sign

chS

| *B* |

LB

Utdragsbestyrkande

Förbundsdirektionen

§5 Styrdokument

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar

att föreslå medlemskommunernas fullmäktige att anta *Förbundsordningen*

att föreslå medlemskommunernas fullmäktige att anta *Reglemente för förbundsdirektionen*

att föreslå medlemskommunernas fullmäktige att anta *Reglemente för revisorerna*

Ärendet

Räddningschef redogör för ärendet.

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen har tillsammans med medlemskommunerna tagit fram förslag på nya styrdokument för förbundet. De nya dokumenten är uppdaterade i enlighet med den nya Kommunalallagen och beskriver hur styrningen och den ekonomiska processen mellan medlemskommunerna och förbundet ska fungera.

De tre styrdokumenterna måste antas av respektive kommunfullmäktige i de tre medlemskommunerna innan de blir gällande.

Beslutsunderlag

Förbundsordning

Reglemente för förbundsdirektionen

Reglemente för revisorerna

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Förbundsdirektionen

§6 Revidering av Arbetsmiljöpolicy och Riktlinje för SAM

Förslag till beslut

Direktionens arbetsutskott föreslår direktionen besluta:

att fastställa *Riktlinje för systematiskt arbetsmiljöarbete*, efter revidering, i enlighet med förslaget

att fastställa *Arbetsmiljöpolicy*n, efter revidering, i enlighet med förslaget

Ärendet

Räddningschef redogör övergripande för ärendet.

Dokumentet Riktlinje för systematiskt arbetsmiljöarbete är kompletterat med att innefatta även Process, så att alla enheter inom förbundet är angivna i dokumentet. I övrigt är det tillagt en punktlista angående uppföljning av arbetsmiljöarbetet.

Dokumentet *Arbetsmiljöpolicy* är uppdelat med rubriker för Vision, Mål, Ansvar och Genomförande i övrigt är det endast förtydligat avseende vad det innebär inom förbundet men samma innehåll som tidigare.

Beslutsunderlag

Riktlinje Systematiskt arbetsmiljöarbete

Arbetsmiljöpolicy

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Förbundsdirektionen

§7 Val av deltagare i AU

Förbundsdirektionens beslut

att till den vakanta platsen som ledamot i arbetsutskottet utse AnnKristine Elfvendal

Ärendet

Direktionsordförande redogör för ärendet.

Direktionens arbetsutskott föreslås komplettera med AnnKristine Elfvendal

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Förbundsdirektionen

§8 Redovisning av delegationsärenden

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna

Ärendet

Förbundsdirektionen har fått ta del av delegationsärenden avseende:

- Tillsyner LSO
- Tillstånd och tillsyn LBE
- Rengöring och brandskyddskontroll ("sotning")

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Förbundsdirektionen

§9 Informationsärenden

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar

att i övrigt lägga informationen med godkännande till handlingarna.

Ärendet

Förbundsdirektionen har fått ta del av följande informationspunkter:

- Arbetstagarorganisationernas frågor till direktionen
 - Information delges direktionen om att Kommunal har som mål att besöka samtliga räddningstjänster i landet. Besök i vårt förbund är planerat att genomföras under vecka 15.
 - Information delges direktionen om att avtalsrörelsen pågår och vilka frågor som lyfts fram från Kommunal som berör förbundet.
- Information från förbundet
 - Räddningschef informerar kring:
 - pågående frågor angående verksamhetens behov av anpassning gällande tillpassning av andningsskydd i enlighet med nya AFS 2023
 - den nybildade branschföreningen Sveriges Räddningstjänster
 - IVPA
 - planeringen för nya ledningscentralen och dess påverkan på förbundet
- Övriga frågor
 - Inga övriga frågor
- Sammanträdet avslutas

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Från: kommun@harnosand.se
Skickat: den 7 april 2025 13:45
Till: centraldiariet@harnosand.se
Ämne: REFID: KM0000830 - Årsredovisning HKÅ 2024
Bifogade filer: image001.png; Årsredovisning 2024 fastställd.pdf; Direktionsprotokoll 20250326.pdf

Kategorier: Blå kategori

Vidarebefordrat från kommunens officiella brevlåda kommun@harnosand.se för hantering.

Vänliga hälsningar
Servicecenter

Från: andreas.hoff@hka.se andreas.hoff@hka.se

Inkommet: 2025-04-07 13:36:51

Ämne: Årsredovisning HKÅ 2024

Extern avsändare: Var försiktig med länkar och bilagor.

Hej!

Här kommer vår fastställda redovisning samt protokoll från direktionsmötet som fastställde densamma.

Mvh /Andreas

Andreas Hoff

Förbundschef/Räddningschef

Direkt: 0612-870 421 | Mobil:0708-95 95 05

Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen

Kommunförbund för Härnösand, Kramfors, Sollefteå kommuns räddningstjänster

Postadress: Jämvägsgatan 80, 872 34 Kramfors

www.hka.se

Årsredovisning 2024

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen

Organisationsnummer: 222000-1354

Fastställt i förbundsdirektionen 2025-03-26

Innehållsförteckning

1	Fokus på personal	4
2	Förvaltningsberättelse	5
2.1	Organisation och uppdrag	5
2.1.1	Förbundsdirektionen	5
2.2	Översikt över verksamhetens utveckling	6
2.3	Den kommunala koncernen	6
2.3.1	Privata utförare	6
2.4	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	7
2.4.1	Pensionsförpliktelser	7
2.5	Händelser av väsentlig betydelse	8
2.5.1	Arbetstidsdirektiven	8
2.5.2	Suicidprevention.....	8
2.5.3	Uppsökande verksamhet.....	8
2.5.4	Räddningstjänst under höjd beredskap	8
2.5.5	Räddningspersonal i beredskap (RIB).....	8
2.5.6	Räddningstjänst	9
2.6	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	13
2.6.1	Ägaruppdrag	13
2.6.2	Fastställande av mål för god ekonomisk hushållning.....	13
2.6.3	Budgetarbete.....	13
2.6.4	Internkontroll	14
2.7	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	15
2.7.1	Uppföljning av verksamhetsmål	16
2.7.2	Kommentar verksamhetsmål	17
2.7.3	Uppföljning av finansiella mål	18
2.7.4	Kommentar finansiella mål	18
2.7.5	Budgetavvikelse.....	19
2.7.6	God ekonomisk hushållning	19
2.8	Balanskravsresultat	21
2.9	Väsentliga personalförhållanden	21
2.9.1	Sjukfrånvaro	23
2.9.2	Friskvård	24
2.9.3	Framtida personalutveckling.....	24

2.10	Förväntad utveckling och framtid	25
3	Drift- och investeringsredovisning	26
3.1	Driftredovisning	26
3.1.1	Intäkter	26
3.1.2	Kostnader	26
3.2	Investeringsredovisning	27
4	Resultaträkning	28
5	Balansräkning	28
6	Kassaflödesanalys	29
7	Noter	30
8	Redovisningsprinciper	33

1 Fokus på personal

Så är 2024 förbi och vi summerar ett år där fokus till stor del har fått riktas inåt organisationen, då vi har fått lägga mycket tid och energi på förändringen av arbetstidsdirektiven och rekrytering av ny personal.

Beslutet om förändringen av arbetstidsdirektiven kom under 2023, men började gälla i början av 2024. Förändringarna innebar att räddningstjänstens medarbetare inte skulle kunna schemaläggas på samma sätt framöver som tidigare. Detta ledde till missnöje bland räddningspersonal i hela landet och påverkade även oss lokalt. I december 2023 ansökte vi om dispens från delar av de nya reglerna. Beslutet kom sju månader senare, i juli 2024, där dispens beviljades. Tiden i väntan på beslut präglades av oro och osäkerhet bland personalen kring hur framtiden skulle bli. Detta har lett till att tid och fokus tagits från övriga uppgifter som förbundet haft att hantera. Med den beviljade dispensen har mycket av personalplaneringen kunnat återgå till det normala och situationen har lugnat sig.

Vi har även haft en del vakanser inom organisationens alla delar och rekrytering har därmed varit en stor del av arbetet under året. Rekrytering och arbetet med att vara en så attraktiv arbetsgivare att arbetstagarna väljer att stanna är något som vi konstant måste arbeta med. Det är en utmaning att hitta personer med rätt kompetens och förändrade pensionsregler gör att få vill ta steget att vidareutbilda sig till högre befäl. Ett intensivt arbete har dock gett resultat, många funktioner är nu tillsatta och framtiden ser ljusare ut.

På den positiva sidan ska våra medarbetare nämnas. Trots de utmaningar som nämnts ovan, har vi via utbildningar, besök och olika evenemang träffat många av våra invånare ut i samhället och på olika sätt förhoppningsvis bidragit till höjd trygghet. Att uttryckande personal löser dessa uppgifter samtidigt som de har beredskap inför larm, visar att vi är en framåtlutande organisation där alla bidrar inom hela vårt uppdrag, såväl i det förebyggande som operativa arbetet.

I övrigt är jag väldigt glad att kommunerna i Kramfors och Sollefteå gett oss i uppdrag att samordna deras arbete kring suicidprevention. Det breddar vår organisation och vår kompetens, samtidigt som vi bidrar både till att effektivisera och höja kvaliteten på arbetet för våra kommuner.

Framöver kommer vi att behöva lägga tid på att anpassa organisationen till det nya omvärldsläget och förbereda oss på att kunna hantera osäkrare tider och höjd beredskap. Räddningstjänsten utgör en stor och viktig del i det civila försvaret och de kommande åren behöver vi både planera för och öva på de tillkommande uppgifter som vi har att utföra i händelse av krig. Detta kommer inte minst att vara en mental resa, där mycket av förberedelsen handlar om att prata om vårt uppdrag och de utmaningar som kan komma i händelse av ett ännu sämre omvärldsläge.

Andreas Hoff
Förbundschef

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Organisation och uppdrag

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen (HKÅ) är ett kommunalförbund mellan Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Förbundet ska svara för den gemensamma verksamheten inom området skydd mot olyckor åt medlemskommunerna, i enlighet med vad som åligger var och en. Kommunalförbundet ska möjliggöra ökad effektivitet, säkerhet och slagkraft genom samordning av resurser under en gemensam ledning.

HKÅ leds av en förbundsledning och medlemskommunerna har i en förbundsordning reglerat uppdraget samt hur verksamheten ska styras.

Förbundet omfattar ett stort geografiskt område. Huvuddelen av verksamheten planeras och genomförs på de tre centralorterna Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Inom förbundet finns en processavdelning vars huvudansvar är det förebyggande arbetet med skydd mot olyckor, i form av tillsyn, tillståndshantering, byggärenden med mera. Resterande heltidsorganisation samt beredskapsorganisationen har som huvuduppgift att bedriva förebyggande arbete genom utbildning och information, öva inför samt utföra räddningsinsatser.

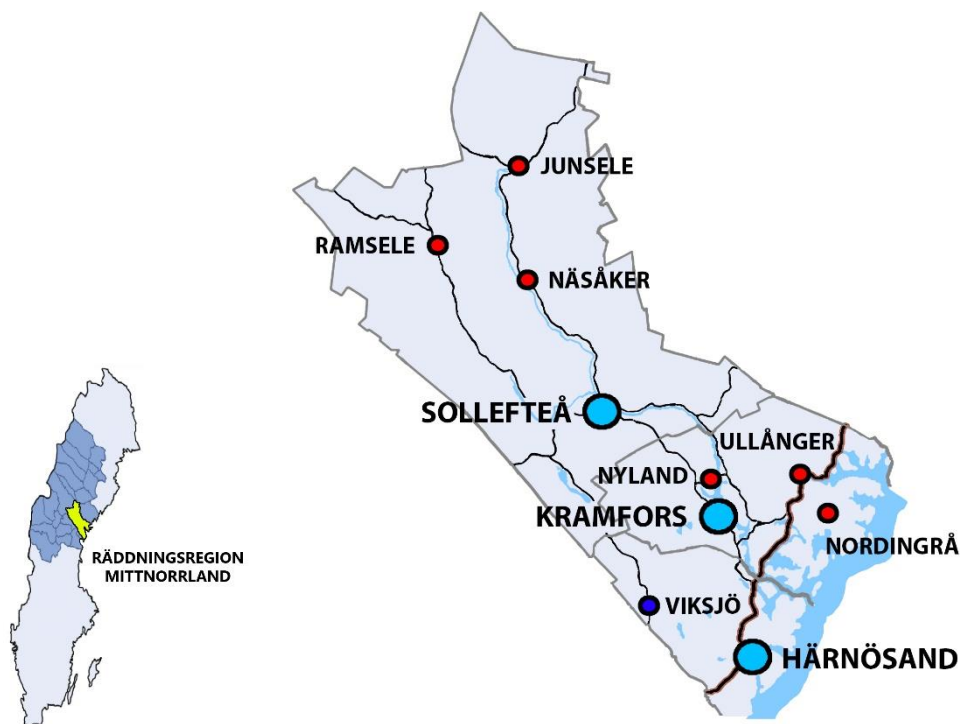

Bild 1: Förbundskarta & karta över Räddningsregion MittNorrland

2.1.1 Förbundsledningen

Förbundet styrs av en politiskt sammansatt förbundsledning med ledamöter från förbundets samtliga tre medlemskommuner. Förbundsledningen har under 2024 sammanträtt fem gånger samt haft en utbildningsdag. Förbundsledningens uppgift är att tillse att verksamheten bedrivs med de mål och riktlinjer som fullmäktige i respektive medlemskommun har beslutat om samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Medlemskommun	Ordinarie	Ersättare
Sollefteå	Peter Ledin (C) Marie Hansson (V)	Elisabeth Sjöström (Vi) Morgan Nordin (S)
Kramfors	Malin Svanholm (S) Ida Stafrin (C)	Ingmarie Georgson (V) Sven Behring (M)
Härnösand	Monika Lindberg (S) Eva-Clara Viklund (M)	Ingemar Wiklander (KD) Ingemar Ljunggren (M)

Tabell 1: Ledamöter i förbundsdirektionen

2.2 Översikt över verksamhetens utveckling

I tabellen nedan presenteras översiktligt verksamhetens utveckling över en femårsperiod.

Nyckeltal	2024	2023	2022	2021	2020
Folkmängd förbundsområde	60 402	60 929	61 831	61 924	62 119
Verksamhetens intäkter (tkr)	7 126	6 232	7 059	6 562	6 530
Kommunbidrag (tkr)	97 402	82 575 ^A	87 976	83 636	81 763
Verksamhetens kostnader (tkr)	85 401	89 450	77 390	75 903	71 820
Avskrivningar (tkr)	14 702	13 279	13 321	12 936	12 707
Investeringar (tkr)	4 918	4 850	938	10 480	7 859
Årets resultat (tkr)	724	-15 572	3 566	483	2 493
Soliditet* (%)	9	13	28	23	20
Självfinansieringsgrad** (%)	56	-7	1431	116	57
Antal anställda	222	215	226	227	221
varav kvinnor (%)	18	15	16	14	13

Tabell 2: Nyckeltal verksamhetens utveckling

* Soliditet definieras som eget kapital dividerat med balansomslutningen och anger hur stor andel av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. ** Självfinansieringsgrad definieras som kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar och visar i vilken utsträckning verksamheten kunnat finansiera årets investeringar med pengar som uppstått i verksamheten.

^A Det redovisade kommunbidraget för 2023 innehåller en återbetalning på tio miljoner kronor till ägarkommunerna, vilket även påverkar resultatet.

2.3 Den kommunala koncernen

2.3.1 Privata utförare

Enlig 3 kap 4§ lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) ska kommunen ansvara för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll. Hanteringen av detta regleras i avtal mellan förbundet och den skorstensfejarmästare som förestår respektive sotningsdistrikt. Sotningsdistrikten bedrivs av fyra privata utförare. Dessa utförare är *Härnösands Sotningsdistrikt AB*, *Sollefteå Sotningsdistrikt AB*, *Ådalens Brandskydd och Sotning AB* samt *Kramfors Sotning och Ventilationssanering AB*.

2.4 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

I detta avsnitt redovisas förhållanden som är viktiga för förbundets ekonomiska ställning och som ej redovisas i resultat- och balansräkningen.

Identifierad risk	Beskrivning	Hantering av risk
Kommunbidrag	Politiska beslut om minskade bidrag från medlemskommunerna kan få stora konsekvenser på verksamheten då intäkterna till cirka 90 % består av kommunbidragen.	- Kontinuerlig dialog med medlemskommunerna i proaktivt syfte - Arbeta för att leva upp till de krav som medlemskommunerna ställer på verksamheten
Personal	Svårigheter att rekrytera och behålla personal kan leda till att planerad och nödvändig bemanning ej uppnås.	- Arbete med attraktiv schemaläggning - Marknadsföring av yrket och aktiva insatser kring rekrytering inom både heltid- och RiB-sidan - Tillsvidareanställning av RiB-personal till heltidsstyrkan - Friskvårdsaktiviteter för samtliga anställda - Fortbildning för personalen
Pensionsskuld	Pensionskostnadernas prognoser och utfall skiljer sig ofta åt. Detta leder till utmaningar i ekonomiplaneringen som är svåra att hantera med åtgärder inom verksamheten.	- Kontinuerlig uppföljning av ekonomin - Uppföljning med KPA kring utvecklingen av pensionskostnaderna

Tabell 3: Identifierade risker med påverkan på ekonomisk ställning

Förbundet är inte exponerat för finansiella risker såsom ränterisker, valutarisker och kreditrisker och kommer därför ej lämna några upplysningar om omfattning och hantering av dessa typer av risker.

2.4.1 Pensionsförpliktelser

Tabellen nedan visar förbundets pensionsförpliktelser.

Pensionsförpliktelse (tkr)	2024	2023
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen		
a) Avsättningar inkl särskild löneskatt	31 013	30 860
b) Ansvarsförbindelse inkl särskild löneskatt	-	-
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	9 629	8 033
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-	-
Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	40 642	38 893
Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde (tkr)		
Totalt pensionsförsäkringskapital	10 676	8 543
a) Varav överskottsmedel	-	-
Totalt kapital, pensionsstiftelse	-	-
Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	-	-
Summa förvaltade pensionsmedel	10 676	8 543
Finansiering (tkr)		
Återlånade medel	29 966	30 350
Konsolideringsgrad	26%	22%

Tabell 4: Pensionsförpliktelser

Premier för avgiftsbestämda pensioner intjänade from 1998 redovisas det år som avgiften avser. Pensionsåtaganden före 1998 redovisas hos respektive medlemskommun.

2.5 Händelser av väsentlig betydelse

Nedan presenteras en översikt över de viktigaste aktiviteterna under året inom olycksförebyggande verksamhet, räddningstjänst och den interna organisationen. I de fall händelserna har påverkat förbundets resultat och ekonomiska ställning ges uppgifter om detta under respektive avsnitt.

2.5.1 Arbetstidsdirektiven

De nya arbetstidsdirektiven och de krav som tillkommit till följd av dessa har inneburit en utmaning för räddningstjänsten schemamässigt. Räddningstjänsten skickade i december 2023 in en begäran om dispens från reglerna för att lättare kunna bemanna organisationen. Arbetstidsnämnden beslutade i frågan i juli 2024 och beviljade då till stora delar dispens enligt den ansökan som skickats in. Detta har gjort att schemaplaneringen under hösten har varit något lättare att genomföra.

2.5.2 Suicidprevention

Sedan januari 2024 har ett kommungemensamt arbete inletts mellan Kramfors och Sollefteå kommuner där en samordnare för det suicidpreventiva arbetet är placerad vid Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen. Samordnaren jobbar uppsökande och för dialoger och lyfter ämnesområdet, ger stöd i att implementera och genomföra utbildningar, hjälper till i framställande och implementering av verksamhetsnära rutiner samt sammankallar arbetsgrupper för exempelvis planering av evenemang och uppmärksamhetsdagar.

2.5.3 Uppsökande verksamhet

Ett av räddningstjänstens fokusområden är barn och unga, där räddningstjänsten på olika sätt arbetar för att bidra till ökad trygghet och minskade olyckor för denna grupp. Detta görs dels genom att räddningstjänsten håller lektioner i ämnet i olika årskullar inom skolan och dels genom uppsökande verksamhet, där räddningstjänsten besöker fritidsgårdar, evenemang, ungdomsträffar mm.

2.5.4 Räddningstjänst under höjd beredskap

Vid höjd beredskap ställs stora krav på räddningstjänsten, dels förväntas organisationen kunna hantera en ökad frekvens av ordinära olyckor, samtidigt som fler åtaganden träder i kraft. Detta inkluderar att upptäcka och röja farliga områden, indikera och sanera farliga ämnen samt hjälpa till med transporten av skadade och stötta i övrigt arbete gällande befolkningsskydd. Under de kommande åren kommer räddningstjänsten behöva lägga betydande resurser för att förbereda sig för att kunna hantera dessa åtaganden. Under 2024 har arbetet intensifierats och bland annat har all personal inom organisationen erhållit en grundläggande utbildning där räddningstjänstens uppdrag, lärodomar från Ukraina och försvarsvilja har uppmärksamats.

2.5.5 Räddningspersonal i beredskap (RIB)

Personalomsättningen inom RIB-verksamheten är relativt hög och det innebär en stor utmaning att rekrytera nya individer till organisationen. På flera orter saknas ett flertal brandmän och de som redan ingår i beredskapsstyrkan tar ett stort ansvar för att försöka täcka upp för de vakanser som finns. Från att en ny medarbetare har rekryterats tar det lång tid innan de är utbildade och har tillräcklig kompetens för att självständigt åka på larm. Kompetenstappet som uppstår i samband med att erfaren personal slutar är stort. Vi ett flertal tillfällen under året har beredskapen på RIB-stationer varit lägre än den föreskrivna, vilket i förlängningen kan påverka organisationens möjligheter att genomföra vissa moment under en insats. Det arbetas konstant med rekrytering där nya medarbetare söks för att förstärka organisationen.

2.5.6 Räddningstjänst

Antalet larm under 2024 uppgick till 954 st. vilket är en ökning med 58 st. larm från föregående år. En dyster siffra finns gällande omkomna för 2024, som uppkom till åtta personer i olika larmkategorier. En viss ökning av insatser har skett i kategorierna *trafikolycka*, *övriga uppdrag*, *automatlarm* och *i väntan på ambulans* (IVPA). På positiva sidan finns en liten minskning med nio larm i kategorin *brand i byggnad* samt i *brand ej i byggnad* som har minskat med trettioåttal larm.

Nämnvärt är insatsområdet Nordingrå som hade tolv larm 2023 och där larmantalet ökat till 34 st. 2024. *Trafikolyckor*, *övriga larm* och *automatiska brandlarm* står för ökningen av antalet. Ramsele ökade med 15 st. larm och ökningen består av *trafikolyckor* och *brand ej i byggnad*. I Nordingrå och Ramsele har räddningstjänsten ingen förklaring till de ökade larmen och anses bero på slumpen.

Insatstyp	2024	2023	2022	2021	2020
Brand i byggnad	77	85	80	96	79
Brand ej i byggnad	102	140	109	103	165
Trafikolycka	141	119	119	183	179
Utsläpp av farligt ämne	3	2	2	2	2
Drunkning-tillbud	2	-	3	4	5
Automatlarm, ej gas	254	229	284	252	276
I väntan på ambulans	104	69	66	32	100
Varav hjärtstoppslarm	50	33	25	23	16
Annan händelse utan risk för skada	119	118	132	126	110
Övriga uppdrag	152	134	90	186	203
Totalt	954	896	885	1 007	1 119

Tabell 5: Räddningsinsatser per insatstyp

Insatser stationsområde	2024	2023	2022	2021	2020
Härnösand	330	325	318	355	427
Viksjo	11	15	12	10	19
Kramfors	218	194	201	208	261
Nyland	53	45	27	44	47
Ullånger	36	37	43	55	54
Nordingrå	34	12	23	27	33
Sollefteå	166	183	164	208	195
Näsåker	26	24	26	27	25
Junsele	35	31	31	36	22
Ramsele	45	30	40	37	35
Totalt	954	896	885	1 007	1 119

Tabell 6: Räddningsinsatser per station

Annat än räddningstj.	2024	2023	2022	2021	2020
Medlyssning, ej insats	462	408	378	367	251
Inbrottslarm	-	10	24	20	21
Lyfthjälp till hemtjänst	37	54	40	31	54
Passning	92	125	108	102	137
Totalt	591	597	550	520	463

Tabell 7: Andra insatser än räddningstjänst

2.5.6.1 Brand i byggnad

Mestadels inom kategorin finns en naturlig brandorsak, där mänskliga faktorn är en anledning till brand. Av 77 larm om *brand i byggnad* har 17 varit köksbränder, vilket är samma antal som 2023 och de flesta har startats vid matlagning. Räddningstjänsten anser att det vid 28 tillfällen, där startutrymmet/objektet har varit bl.a. i carport, bastu, tvättstuga mm att det har varit fel i utrustning och att flertalet av dessa bränder uppstått pga. elrelaterade orsaker. Tolv bränder har inträffat i pannrum eller som eldstadsrelaterade bränder. De flesta av dessa har varit i mycket liten omfattning vid räddningstjänstens framkomst och bakomvarande orsak har oftast varit att personer eldat fel i sin anläggning. Positivt för 2024 är att räddningstjänsten anser att ingen *brand i byggnad* har varit med uppsåt. Åtta bränder har uppstått i industrier och nästintill alla har startats inom industrins arbetsprocess. Kramfors insatsområde har i många år haft ett högt antal larm om *brand i byggnad*, för 2023 var antalet 31 st. men 2024 uppgick antalet till 17 st. Junsele insatsområde ska belysas i år igen med att de endast haft ett larm om *brand i byggnad*. En person har tyvärr omkommit i Härnösands insatsområde inom denna olyckskategori.

2.5.6.2 Brand ej i byggnad

Brand ej i byggnad har minskat med 38 larm. I kategorin ingår bl.a. bränder i skog, mark/terräng, fordon, avfall/container mm.

24 st. bränder i skog- och mark är lågt till antalet och nio av dessa bränder har en mycket liten avbrunnen yta, där mindre än 3 000 liter vatten har använts för släckningsarbetet, vilket är en liten mängd vatten för ett släckningsarbete i skog- och mark. Historiskt har Sollefteå insatsområde haft flest av dessa bränder, men 2024 var det istället inom Kramfors insatsområde som flest larm inträffade. Ingen av dessa bränder krävde större antal personal eller material för släckningsarbetet.

Gräsbränder uteblev nästan helt pga. en sen vår, blöt mark och låg temperatur, likt 2023. Liknande förutsättningar gällde för bränder i skog- och mark. Hög luftfuktighet och låg temperatur under sommarmånaderna bidrog till det låga antalet bränder. Vid en insats hade räddningstjänsten två helikoptrar från MSB:s flygande resurser till förfogande med släckningsarbetet som varade i några timmar inom Junsele insatsområde.

Vid två händelser har följdolyckor skett, där markägare påbörjar en eldning t.ex. av en rishög och tappar kontrollen över eldningen som sprider sig vidare till skog- och mark.

Brand i fordon ökade jämfört med ifjol och uppgick till 53 larm. Sollefteå insatsområde står för 21 av dessa bränder som mestadels har uppkommit under färd och troligen orsakats av ett tekniskt fel. Det finns några bränder som räddningstjänsten anser vara med uppsåt, då dessa fordon stått parkerad och övergivna under längre tid.

Sju av nio containerbränder har uppstått inne i centrala Kramfors. Förebyggande arbete med patrullerande polis har inte kunnat förebygga dessa bränder, där räddningstjänsten anser att samtliga är startade med uppsåt.

2.5.6.3 Trafikolycka

Antalet trafikolyckor hamnade på 141 st., vilket är 22 st. fler än ifjol och ökningen har skett inom Härnösand, Kramfors samt Sollefteås insatsområde. Tre personer har omkommit, två i Sollefteå kommun, fördelat på Ramsele och Näsåker samt en i Kramfors insatsområde. De flesta trafikolyckor har skett under den kalla och mörka årstiden. Räddningstjänsten har inte kunnat hitta någon naturlig förklaring till varför vi får många olyckor på våra större vägar, men en bidragande faktor kan vara för hög hastighet till rådande väglag samt vägens utformning.

2.5.6.4 Drunkning

Under året har en person omkommit i drunkning vid ett suicidlarm. Under sommarperioden 2024 var det lägre temperatur än normalt, vilket kan vara en orsak till att insatser uteblev pga. minskat badande.

2.5.6.5 Övriga larm

I övriga uppdrag ingår kategorierna; begränsat utsläpp drivmedel/olja, vattenskador, stormskador, suicid, undersökning, nödställt djur, ras i byggnad/konstruktion, hissöppning, hjälp till polis, lyfthjälp som ej har avtal mm. 152 larmhändelser är en ökning mot 2023. 23 larm om suicid är en ökning med åtta larm mot föregående år, tre personer har omkommit i den kategorin. Vattenskador, begränsat utsläpp drivmedel/olja och undersökning står för merparten av larmen i kategorin.

2.5.6.6 Assistans ambulans

Räddningstjänsten har assisterat ambulansen vid 41 st. tillfällen, en ökning med 18 larm, där uppdragen kan vara hjälp med transport av patient eller ambulanspersonal i terräng, bärhjälp, chaufför, lyfthjälp mm. En anledning till ökningen kan bero på att färre ambulanser har funnits tillgängliga under vissa arbetspass, efter att en del av ambulanspersonal valt att avsluta sin anställning inom ambulansverksamheten inom vårt förbund.

2.5.6.7 Händelse utan risk för skada

Händelse utan risk för skada är situationer där larm- och ledningsbefäl larmar ut resurser till en räddningsinsats eller undersökning, där första räddningsenhet sedan vid framkomst kan konstatera att inget räddningsbehov föreligger. 2024 har räddningstjänsten nästintill samma antal larm mot år 2023.

2.5.6.8 Automatlarm utan brandtillbud

Automatlarmen har ökat med 25 st. jämfört med ifjol, där Härnösand står för merparten av ökningen samt att Nyland och Nordingrås insatsområde också haft fler larm än föregående år.

2.5.6.9 I väntan på ambulans/hjärtstopp

104 st. IVPA/hjärtstoppslarm är en ökning med 35 larm mot 2023. Insatsområdena Härnösand, Sollefteå, Junsele samt Ramsele står för merparten av ökade larm. Ändrade kriterier för att larma ut räddningstjänsten kan vara en bidragande orsak till ökningen. En viss oro finns för en ökning av dessa larm framöver om ambulansbemanningen inte blir tillräcklig inom vårt förbund.

2.5.6.10 Brand i byggnad, Stavred, Kramfors kommun

Efter ett larmsamtal gällande brand i en garagebyggnad i Stavred i Kramfors, larmades enheter från Nyland, Kramfors samt insatsledare till platsen.

Under framkörning framkommer information om att byggnaden i fråga är större än vad som först framkommit (ca 300 m²) och att flertalet fordon förvaras i lokalerna. På grund av detta tillförs fler enheter händelsen.

Branden har troligtvis startat i samband med svetsarbete på ett av de fordon som fanns i lokalen, vid framkomst var det kraftig rökutveckling från byggnaden och insatsen delades in i sektorer när fler enheter anlände till platsen. Räddningstjänstens insats kunde avslutas efter några timmar och fortsatt hantering av händelsen utfördes av restvärdesledare.

Bild 2-3: Garagebyggnaden där branden inträffade samt startutrymme

2.5.6.11 Trafikolycka, E4 Höga Kusten bron, Härnösands kommun

Under morgonen den 26 oktober larmas enheter från Härnösand och Kramfors till en trafikolycka som inträffat på Höga Kusten-bron, tre personer är inblandade i olyckan.

På grund av tjock dimma på platsen så stängs E4 initialt av för att räddningspersonal ska kunna arbeta säkert på skadeplatsen. Efter att de drabbade omhändertagits så prioriteras trafikflödet på E4, vilket snabbt påverkas vid liknande händelser. Bärgare beställs till platsen och vägbanan saneras för att vägbanorna ska kunna öppnas upp igen.

Insatsen var inte speciellt komplicerad för räddningstjänsten, men är ett bra exempel på hur störningar i trafiken snabbt får stor påverkan även vid mindre händelser på kraftigt trafikerade vägar. Av den anledningen är viktigt att snabbt komma på plats för att vidta de åtgärder som krävs för att minimera negativ påverkan för samhället i stort.

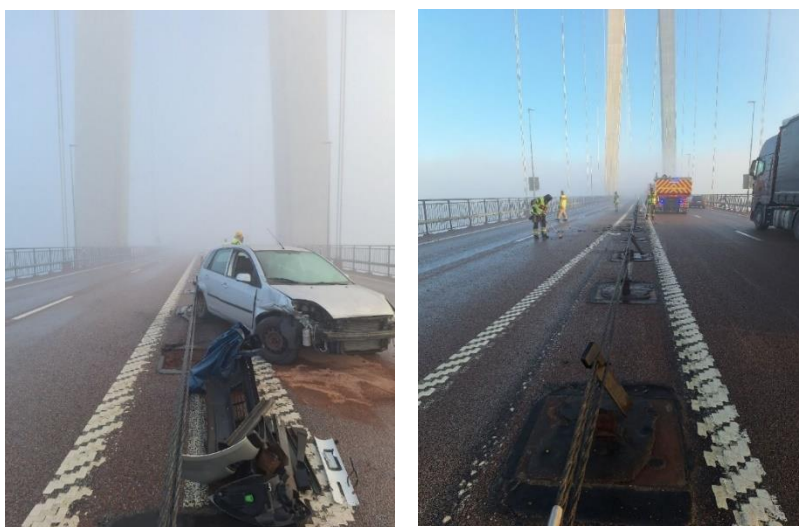

Bild 4-5: Bilen har hamnat ovanpå mitträcket, som till följd av detta blivit skadat

2.6 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

2.6.1 Ägaruppdrag

Av ägaruppdraget från medlemskommunerna framgår att HKÅ bland annat ska ansvara för räddningsinsatser, sotning och brandskyddskontroll, tillsyn enligt LBE och LSO, tillståndsprövningar samt att förbundet ska ha ett aktuellt handlingsprogram för räddningsinsatser och olycksförebyggande åtgärder.

I förbundsordningen framgår förbundsledningens ansvar och arbetsuppgifter, vilket bland annat inkluderar att fastställa budget, handlingsprogrammet samt delårs- och årsredovisningen. Förbundsledningen ska även löpande avlämna rapporter över verksamheten till medlemskommunerna. Kommunfullmäktige beslutar om taxor för myndighetsutövning samt beslutar om ansvarsfrihet för förbundsledningen i dess helhet. Förbundet träffar medlemskommunerna årligen via ägarsamråd.

2.6.2 Fastställande av mål för god ekonomisk hushållning

Under varje mandatperiod antas ett fyraårigt handlingsprogram av förbundsledningen. I handlingsprogrammet pekas riktningen ut inför de kommande fyra åren. Med handlingsprogrammet som utgångspunkt tas sedan en verksamhetsplan fram för varje nytt verksamhetsår. I verksamhetsplanen beskrivs bland annat målen för god ekonomisk hushållning. Verksamhetsplanen antas av förbundsledningen, som därmed även fastställer det kommande årets mål för god ekonomisk hushållning. Den dagliga verksamheten beskrivs sedan i aktivitetsplaner.

2.6.3 Budgetarbete

Förbundet träffar medlemskommunerna i början av varje år för att diskutera inriktning och förutsättningar inför kommande års budget. Förslag till medlemsbidrag för det kommande året ska innan april månads utgång meddelas medlemskommunerna. Detaljbudgetarbetet pågår under hösten för att sedan antas av förbundsledningen i slutet av året.

2.6.4 Internkontroll

Förbundsregionen har ansvar för att en plan för internkontroll upprättas årligen. Internkontroll ska göras för att upptäcka och förebygga fel. Under 2024 har punkterna i tabell 8 nedan kontrollerats.

Kontroll av	Riskbedömning	Metod	Resultat
Att alla medarbetare inom heltidsorganisationen har erhållit/erbjudits medarbetarsamtal.	Alla medarbetare ska erbjudas medarbetarsamtal årligen för att diskutera sin arbetssituation och framtida utveckling. Det är av största vikt att medarbetarna får möjlighet att ta upp idéer, förväntningar och farhågor med sin chef. Det gynnar såväl organisationen som medarbetaren.	Görs genom att stämma av uppföljningen från respektive chef med listan över anställda i Daedalos.	Samtliga medarbetare har erhållit/erbjudits medarbetarsamtal.
Att samtlig räddningspersonal genomför de obligatoriska interna övningarna och att handlingsplaner tas fram för de personer som har missat en obligatorisk övning.	För att säkerställa att Räddningstjänsten är väl förberedda vid olyckor samt besitter nödvändig kompetens att genomföra räddningsinsatser är det av största vikt att övningsverksamheten dokumenteras och kontinuerligt följs upp.	Görs genom att övningsverksamheten följs upp minst varje tertiäl. Handlingsplaner ska tas fram för de personer som har missat en obligatorisk övning.	Några medarbetare har missat övningar under året. Dessa följs upp av ansvariga inom verksamheten.
Handläggningstid för ansökningar om egensotning enligt lag om skydd mot olyckor.	Räddningstjänstens handläggningstid för egensotningsansökningar är sex veckor från det att en komplett ansökan inkommit till förbundet. Om ansökningar glöms bort eller handläggningstiden tar för lång tid kan förbundet tappa förtroende som myndighet.	Handläggningstiden kontrolleras genom att jämföra tidpunkten för inkommen ansökan med beslut om tillstånd.	Samtliga inkomna ärenden har hanterats inom handläggningstiden.
Faktureringsav IVPA-uppdrag.	Räddningstjänsten utför årligen ett antal IVPA-uppdrag i våra medlemskommuner. Risken finns att förbundet förlorar intäkter om faktureringen ej sker.	Görs genom att antalet utförda IVPA-uppdrag kontrolleras mot antalet fakturerade uppdrag.	Samtliga utförda uppdrag har fakturerats regionen.

Tabell 8: Uppföljning av intern kontroll

2.7 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Förbundet har haft en övergripande verksamhetsplan för 2024 som utgår från handlingsprogrammet för skydd mot olyckor. Fokusområden i gällande handlingsprogram är *barn och unga*, arbetet med *förebyggande av bränder*, *bibehållandet av en god utryckningsorganisation* samt *räddningstjänst under höjd beredskap*.

Verksamhetsplanen innehåller sju mål - fyra verksamhetsmål och tre finansiella mål - som ska borga för en god ekonomisk hushållning. För att organisationen ska bedömas ha god ekonomisk hushållning ska tre av de fyra verksamhetsmålen samt två av de tre finansiella målen vara uppfyllda. Ett mål bedöms utifrån nyckeltalens utfall.

Efter 2024 kan vi konstatera att fem av de sju målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts - två av verksamhetsmålen och de tre finansiella målen. Av de två övriga verksamhetsmålen har ett i hög grad uppfyllts och ett har delvis uppfyllts.

Bild 6 Övning med värmekamera

2.7.1 Uppföljning av verksamhetsmål

Mål

Under 2024 ska 100 % av inkommande larm som definieras som räddningstjänst rendera en insats.

Organisationen har under 2024 haft resurser tillgängliga för att kunna åka på samtliga insatser (954 st.) som inkommit till SOS och definierats som räddningstjänst. Antalet insatser är på ungefär samma nivå som föregående år.

Målet anses uppfyllt

Mål

Minst 80 tillsyner ska utföras under året.

Under året har 57 tillsyner enligt LSO och LBE utförts, vilket är färre än planerat (~70%). Den största orsaken till detta är brist på tillsynsför rättare.

Målet anses delvis uppfyllt

Mål

Minst 1 800 personer ska utbildas under året.

Under 2024 utbildades drygt 1 400 vuxna i olika olycksförebyggande utbildningar (~80%). Vid flertalet tillfällen har antalet anmälda till kursen varit betydligt fler än de som medverkat.

Målet anses i hög grad uppfyllt

Mål

HKÅ ska träffa minst 3 000 barn och ungdomar under året.

Förbundet har under året träffat drygt 3 000 barn och ungdomar i samband med utbildningar och vid olika evenemang och trygghetsskapande åtgärder.

Målet anses uppfyllt

2.7.2 Kommentar verksamhetsmål

Under 2024 har två av de fyra verksamhetsmålen helt uppnåtts.

Ett mål som uppnåddes var att 100% av de inkommande larmen som definieras som räddningstjänst ska rendera en insats. Under året har räddningstjänsten hela tiden haft tillräckligt med resurser för att respondera på de insatser som klassas som räddningstjänst. Vid flertalet tillfällen har det dock saknats personal inom RIB-organisationen, vilket gjort att det varit färre brandmän i utryckningsstyrkan än planerat.

Ett av de verksamhetsmål som inte uppfylldes var att organisationen inte uppnått det antal tillsyner som målet innebar. Totalt genomfördes 57 tillsyner mot planerade 80 tillsyner. Vakanser inom verksamheten och att den operativa verksamheten har prioriterats har lett till att berörd personal inte har haft tillräckligt med arbetstid avsatt till denna uppgift för att kunna genomföra fullt ut det antal tillsyner som planerades.

Målet med att utbilda 1800 personer har i hög grad uppfyllts, men inte helt uppnåtts. Personalen har arbetat hårt med att planera och genomföra flertalet utbildningar i samtliga kommuner. Bidragande orsak till att inte målet uppnåtts har bland annat varit förändringar i arbetstidslagen som både räddningstjänsten och övriga kommunala verksamheter tvingats tagit hänsyn till. Verksamheterna har haft mindre utrymme i sin dagliga verksamhet för att skicka personal på utbildning. Vid flertalet tillfällen har det varit fler anmälda till kursen än som medverkat, vilket försvårat planeringen för att uppnå målet. Samverkan med medlemskommunerna sker kontinuerligt för att i framtiden hitta bra lösningar.

Målet med att möta 3 000 barn och ungdomar bedöms uppnått. Personalen har besökt skolor samt medverkat på flertalet arrangemang i samtliga kommuner. Personalen har hållit utbildning för ca 1 600 elever samt kontinuerligt besökt ungdomsgårdar, medverkat vid skolavslutningar, stadsfester, arrangerat förskoleveckor etc. Personalen är drivande och gör ett bra jobb för att möta så många ungdomar som möjligt.

Bild 7 Möte med ungdomar i samband med "prova på dag"

2.7.3 Uppföljning av finansiella mål

Mål

Årets resultat ska uppgå till minst budgeterat resultat

Resultat är ett överskott på drygt 700 tkr, vilket är klart bättre än budgeterat och beror främst på minskade kostnader för arbetskraft samt lägre pensionskostnader.

Målet anses uppfyllt

Mål

Årets avskrivningar ska inte överskrida budgeterad avskrivning.

Årets avskrivningar ligger i linje med budgeterade avskrivningar.

Målet anses uppfyllt

Mål

Årets investeringar ska göras med eget kapital.

Alla investeringar har skett med eget kapital.

Målet anses uppfyllt

2.7.4 Kommentarer finansiella mål

Alla de tre ekonomiska målen har uppfyllts.

Det första målet var att resultatet skulle uppgå till minst budgeterat resultat. Detta berodde på att ett underskott budgeterades till följd av prognosticerat höga pensionskostnader. Resultatet blev ett överskott på drygt 700 tkr och målet är därmed uppfyllt. Överskottet beror dels på minskade pensionskostnader, men även minskade kostnader för arbetskraft i övrigt.

Våra avskrivningar understiger budgeterade avskrivningar och alla våra investeringar har gjorts med eget kapital, vilket målen anger.

2.7.5 Budgetavvikelse

Intäkterna överstiger budget med 500 tkr. Det beror till stor del på att intäkterna för myndighetsutövning blev ca 250 tkr högre, främst beroende på ett ökat antal sökta tillstånd för brandfarlig- och explosiv vara. En annan bidragande orsak är att intäkterna från utbildningsverksamheten blev drygt 100 tkr högre än budgeterat, vilket beror på att vi har sålt fler utbildningar till företag än planerat. Organisationen har även sålt några fordon, vilket har gett 150 tkr högre intäkt än vad som uppskattades.

Verksamhetens kostnader understiger budgeterade kostnader med ca 5 000 tkr. Detta beror främst på lägre kostnader för arbetskraft, där lägre pensionskostnader utgör en del och minskade kostnader för personal, övertid och utryckningsersättning utgör övriga delar.

Pensionskostnaderna budgeterades till totalt 9 300 tkr exklusive räntekostnader utifrån KPAs prognos i september 2023, men utfallet blev ca 6 500 tkr vilket ger en positiv differens på ca 2 800 tkr för pensionskostnaderna.

Även övriga kostnader för arbetskraft blev betydligt lägre än budgeterat, ca 3 700 tkr. Detta beror till största delen på vakanser inom organisationen där det främst saknats personal inom processavdelningen, men där det även funnits vakanser inom både ledning och operativ personal. Ett intensivt arbete med rekrytering har skett och i början av 2025 är många av de vakanta tjänsterna tillsatta. Ett aktivt arbete med personalplaneringen har även skett under året där övertidskostnaderna har minskat jämfört med ifjol. Ersättningarna som betalas till RIB (Räddningspersonal i beredskap) i samband med utryckning är även de lägre än budgeterat. Detta beror troligtvis på dels att larmen har varit kortare i tid än tidigare år, men även på att styrkorna på grund av vakanser inom RIB-organisationen inte uppgår till det antal som är bestämt i våra styrdokument.

Andra kostnader som avviker från budget är kostnaden för arbetskläder och skor, där inköpen har varit ca 300 tkr högre än planerat samt kostnaderna för reparation och underhåll av fordon som har överskridit budget med ungefär samma belopp. Kostnaderna för Rakel har även de blivit 300 tkr högre än budgeterat. Detta beror på att organisationen inte längre erhåller den rabatt för abonnemangen som vi tidigare haft.

På den positiva sidan kan utläsas att drivmedelskostnaderna har blivit 175 tkr lägre. Detta beror dels på att drivmedelspriserna generellt är lägre, men även på att vi i Kramfors nu tankar på kommunens egna drivmedelsanläggning. Det kan även konstateras att avgifterna för företagshälsovård blivit ca 180 tkr lägre än budgeterat. Här används sedan början av 2024 en ny leverantör.

2.7.6 God ekonomisk hushållning

Verksamhetsplanen innehåller sju mål - fyra verksamhetsmål och tre finansiella mål - som ska borga för en god ekonomisk hushållning. Av de fyra verksamhetsmålen är två uppfyllda, det gällande att inkommande larm ska rendera en insats samt det om att vi ska möta ungdomar. Det som inte är uppfyllt är målen gällande antalet tillsyner och antalet vuxna som ska utbildas. Alla de tre finansiella målen har uppfyllts.

När det gäller målet att alla inkommande ärenden ska rendera en insats så har räddningstjänstens resurser varit tillräckliga under hela året. Det har inte varit några exceptionellt stora insatser eller tidsperioder med många samtidiga larm som har påverkat organisationen i den grad att vi inte har kunnat respondera enligt plan. Inom RIB-organisationen råder dock bemanningsbrist, vilket leder till

att styrkorna ute på stationerna inte kan hålla den bemanning som förväntas. Den övergripande ledningen håller sig kontinuerligt uppdaterade om läget och larmar vid dessa tillfällen ut kompletterande styrkor vid behov.

Skälet till att tillsynsmålet inte nåtts är att det saknats resurser för att klara av att uppnå målet. Vakanser inom verksamheten och att den operativa verksamheten har prioriterats har lett till att berörd personal inte har haft tillräckligt med arbetstid avsatt till denna uppgift för att kunna genomföra fullt ut det antal tillsyner som planerades. Under slutet av 2024 och i början av 2025 har fler resurser kommit på plats, så efter introduktion som sker under stora delar av 2025 kommer läget att förbättras.

Två av målen handlar om olika typer av möten med medborgarna och här gör medarbetarna ett bra jobb med att boka upp och driva på att kommunerna genomför utbildningar för sina anställda. Tyvärr händer allt för ofta att antalet som närvarar på en planerad utbildning för kommunanställda understiger det anmälda antalet. Under 2024 har det dock sålts fler utbildningar till företag än planerat och det gör att målet i hög grad ändå uppfyllts, om än inte fullt ut.

Personalen träffar kontinuerligt barn och ungdomar i olika sammanhang, både i samband med utbildningar, på friluftsgårdar, i samband med evenemang etc. och har under året träffat fler än 3 000 barn och ungdomar som målet anger.

Alla tre ekonomiska målen har uppfyllts. Istället för ett underskott på 5 mnkr som budgeterat blev resultatet ett överskott på drygt 700 tkr. Våra avskrivningar understiger budgeterade avskrivningar, och alla våra investeringar har gjorts med eget kapital, vilket målet anger.

I verksamhetsplanen anges att minst tre av verksamhetsmålen och två av de tre finansiella målen ska uppnås för att verksamheten ska bedömas ha en god ekonomisk hushållning. Detta har inte helt uppnåtts då två av verksamhetsmålen inte uppnåddes. Ett av dem är i hög grad (~80%) uppfyllt och det andra är delvis (~70%) uppfyllt. Att förbundet inte helt fullt har lyckats utbilda det antal personer som målsättningen anger, beror till stor del på faktorer som är svåra för organisationen att påverka. Bedömningen är att de resurser som förbundet förfogar över använts på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt och att förbundet har levt upp till god ekonomisk hushållning.

Bild 8 Möte med allmänheten i samband med motorveckan i Nyland

2.8 Balanskravsresultat

På samma sätt som kommunerna står kommunalförbund under lagen om balanskrav. För underskottet 2023 hänvisades till synnerliga skäl, varmed underskottet från det året inte kommer att återställas. Balanskravsutredningen visar att balanskravet uppnås.

Balanskravsresultat (tkr)	2024-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Årets resultat enligt resultaträkningen	724	-15 572	3 566
- Samtliga realisationsvinster	-346	-226	-754
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
+/- Återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	378	-15 798	2 812
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-
+ Använda medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
= Balanskravsresultat	378	-15 798	2 812

Redovisning av negativa resultat (tkr)	2024-12-31	2023-12-31	2022-12-31
IB Ackumulerade negativa underskott	-	-	-
Årets balanskravsresultat enligt ovan	378	-15 798	2 812
Åberopande av synnerliga skäl att inte återställa	-	15 798	-
UB Ackumulerade negativa underskott	-	-	-

Tabell 9-10: Balanskravsresultat

2.9 Väsentliga personalförhållanden

Inom Räddningstjänsten Högå Kusten – Ådalen finns det totalt 222 personer anställda, varav 67 st. inom heltidsorganisationen (heltid brandmän samt internt stöd, ledning, brandinspektörer och brandingenjörer) och 155 st. inom beredskapsorganisationen. Av 222 anställda är 18 % kvinnor.

Räddningstjänsten Högå Kusten – Ådalen har under året rekryterat 13 personer inom RiB-organisationen, en (1) HR-samordnare till Internt Stöd samt sex (6) heltidsbrandmän. Under 2024 slutade fem (5) brandmän, en (1) brandingenjör, en (1) Personalsamordnare på egen begäran sina tjänster och en (1) brandman gick i pension. Rekryteringen av ny enhetschef startades upp i november 2024.

Samtliga anställda					2024-12-31
Fördelning kategori	Män	Kvinnor	Totalt	Andel	
Heltid brandmän	46	6	52	23 %	
Räddningspersonal i beredskap (RiB)	128	27	155	70 %	
Internt stöd och ledning (inkl. brandinspektörer och brandingenjörer)	8	7	15	7 %	
Totalt	182	40	222	100 %	

Tabell 10: Antal anställda inom förbundet

Antalet medelårsarbetare anställda enligt avtal AB under 2024 är 70 stycken, vilket inkluderar vikarier och projektanställningar. Antalet tillsvidareanställda årsarbetare¹ inom heltidsorganisationen per 31 december 2024 är 67 heltidsanställda och genomsnittlig sysselsättningsgrad är vid samma tidpunkt 100 %.

Fördelning av personal inom heltidsorganisationen enligt nedan:

- Räddningschef
- Dagtid på internt stöd
- Enhetschef
- Krishanteringshandläggare
- Brandinspektör
- Brandingenjör
- Insatsledare
- Styrkeledare
- Brandmän

Heltid, tillsvidareanställda				2024-12-31
Åldersfördelning	Män	Kvinnor	Totalt	Andel (%)
20-29 år	4	2	6	9
30-39 år	16	4	20	30
40-49 år	20	6	26	39
50-59 år	9	1	10	15
60- år	5	0	5	7
Totalt	54	13	67	100

RiB, tillsvidareanställda				2024-12-31
Åldersfördelning	Män	Kvinnor	Totalt	Andel (%)
20-29 år	12	2	14	10
30-39 år	33	13	46	32
40-49 år	28	3	31	21
50-59 år	33	1	34	23
60- år	19	1	20	14
Totalt	125	20	145	100

Heltid, arbetstid				2024-12-31
Heltidsorganisation	Timmar	Belopp	Procent påslag	Summa belopp
Månadslön	130 413	24 516 451	9 843 355	34 359 807
Timlön	5748	966 766	388 157	1 354 923
Fyllnadstid	784	201 873	81 052	282 925
Övertid	2536	1 126 180	452 161	1 578 341
Totalt	139 480	26 811 271	10 764 725	37 575 996

RiB, arbetstid				2024-12-31
Deltidsorganisation	Timmar	Belopp	Procent påslag	Summa belopp
Timlön	6628	24 516 451	9 843 355	34 359 807

Tabell 11-14: Statistik personal

¹ Med årsarbetare menas summan av de anställdas sysselsättningsgrader, t.ex. 100 % sysselsättningsgrad motsvarar en årsarbetare och 75 % 0,75 årsarbetare.

2.9.1 Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har under 2024 fortsatt att minska. Långtidssjukskrivningarna i förhållande till den totala sjukfrånvaron har minskat något jämfört med föregående år. Under 2024 har vi inom heltidsorganisationen haft två långtidssjukskrivningar och inom RiB-organisationen fyra långtidssjukskrivningar.

Samtliga anställda enligt AB					
Sjukfrånvaro	2024	2023	2022	2021	2020
De anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid (tim)	164 603	165 067	166 681	158 786	153 287
Total sjukfrånvaro av sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	3,9%	5,3%	6,9%	4,9%	4,0%
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i förhållande till total sjukfrånvaro i timmar (%)	54%	57,5%	39,1%	55,7%	48,2%
Summa sjukfrånvaro för kvinnor av sammanlagd ordinarie arbetstid för kvinnor i timmar (%)	3%	7,3%	12,7%	7,0%	3,5%
Summa sjukfrånvaro för män av sammanlagd ordinarie arbetstid för män i timmar (%)	4%	4,9%	5,8%	4,6%	4,1%
Summa sjukfrånvaro för personal under 29 år av sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 29 år eller yngre i timmar (%)	3%	6,1%	4,4%	0,9%	4,7%
Summa sjukfrånvaro för personal 30-49 år av sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 30-49 år i timmar (%)	3%	3,8%	7,0%	2,7%	6,3%
Summa sjukfrånvaro för personal 50 år eller äldre av sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 50 år eller äldre i timmar (%)	6%	7,5%	8,2%	9,8%	4,5%

Tabell 15: Sjukfrånvaro samtliga anställda enligt AB

Samtliga tillsvidareanställda				2024-12-31
Total sjukfrånvaro i timmar	Sjukfrånvaro	Arbetad tid	Sjukfrånvaro (%)	
≤ 29 år	244	12747	2%	
30-49 år	3082	87840	4%	
≥ 50 år	2607	36040	7%	
Totalt	5933	136627	4%	

Samtliga tillsvidareanställda				2024-12-31
Total sjukfrånvaro i dagar	Antal kaldgr	Antal kaldgr>59	Antal kaldgr>59 av total (%)	
20-29 år	200	135	67%	
30-49 år	1340	818	61%	
≤ 50 år	1127	779	69%	
Totalt	2667	1732	65%	

Tabell 16-17: Sjukfrånvaro per åldersgrupp inom heltidsorganisationen

2.9.2 Friskvård

Alla brandmän i heltidsorganisationen får träna en timme per arbetspass (om tid finns) för att upprätthålla sin fysiska status. Det finns många olika möjligheter till varierad och god träning såsom rullband, roddmaskin, trappmaskin, styrketräningslokal med olika maskiner och lösa vikter. Det finns även en idrottssal där man kan spela innebandy, mjuktennis eller utöva andra träningspass.

Övrig dagtidspersonal får lägga ut en friskvårdstimme per arbetsvecka. I vår riktlinje för fysisk aktivitet står det att arbetsgivaren ser gärna att all personal, så även kontorspersonal varje år genomför rullbandstestet. Detta på grund av att arbetsgivaren värnar om personalens hälsa. Förbundet bekostar även simning en gång per vecka för all personal inom heltidsorganisationen.

Anställda i beredskapsorganisationen får årligen en friskvårdspeng där de kan köpa träningskort och/eller träningsskor.

All personal genomför varje år en hälsoundersökning.
 För personal i utryckningstjänst innebär det att varje år förnya sitt tjänstbarhetsintyg.

2.9.3 Framtida personalutveckling

Rekryteringsbehovet av brandmän i beredskap är konstant. Det finns alltid några befintliga vakanser som måste fyllas upp samtidigt som det hela tiden sker en viss kontinuerlig avgång.

Under 2024 har det genomförts en rad olika aktiviteter för att locka fler kommuninvånare att utbilda sig till räddningstjänstpersonal i beredskap. Insatserna gav resultat, två GRIB-förberedande utbildningar genomfördes under 2024.

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen har inom de kommande åren ett antal pensionsavgångar, de kan hanteras genom att i tid ha en god dialog mellan medarbetare och arbetsgivare.

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalens stora utmaning är att behålla befintlig personal samt att locka fler sökande till våra utlysta tjänster. En ökad rörlighet inom branschen gör att förbundet än mer måste jobba med frågor såsom arbetsvillkor, jämställdhet, hållbarhet och individuell utveckling för att både locka och bibehålla personal.

Samtliga anställda		
Pensionsavgångar från 58 år	Faktiska	Planerade
2024	1	6
2025		6
2026		0
2027		0
2028		1

Tabell 18: Pensionsavgångar samtlig personal

2.10 Förväntad utveckling och framtid

Under 2023 genomfördes ett stort projekt för att undersöka möjligheterna att framöver skapa ett än mer effektivt samarbete mellan de tre räddningstjänstorganisationerna i länet. Detta arbete har resulterat i en *Strategisk plan 2024-2026* där det samarbetet beskrivs. Inom tio olika samarbetsområden har verksamhetsplaner för 2024-2026 tagits fram med aktiviteter som ska utföras de kommande åren. Genom att arbeta med och följa upp dessa är ambitionen att skapa en effektivare och mer kvalitativ verksamhet. Räddningstjänsten i Jämtland har under 2024 erhållit mer information kring de olika delarna och avser att under 2025 vara delaktiga i flera av de aktuella områdena. Under 2025 kommer en samordnare tillsättas på deltid för att följa upp och driva samarbetet framåt.

Rekrytering är fortsatt en stor utmaning inom förbundet och det gäller både inom heltids- och RIB-organisationen. Inom heltidsorganisationen har förbundet sökt efter brandmän vid ett flertal tillfällen under året. Tidigare har SMO-utbildning varit ett krav för att erhålla tillsvidareanställning, men på senare tid har förbundet sänkt kravet och det räcker numer att inneha utbildning som räddningspersonal i beredskap (RIB) för att vara aktuell inom heltidsorganisationen. Inom förbundet fördelas de sökande olika till våra heltidsstationer och inom en framtid måste vi eventuellt söka personal med andra meriter än inom räddningstjänstområdet för att kunna upprätthålla tillräcklig bemanning. Dessa måste då erbjudas annan utbildning för att erhålla den kompetens som krävs för rollen.

Det föreligger även bemanningsbrist i rollen som insatsledare och brandinspektör. Det är svårt att motivera brandmän att ta steget vidare till en ny roll inom förbundet. Detta tros bero både på bilden av arbetsinnehållet, de nya arbetstidsdirektiven samt förändrade pensionsvillkor.

Inom RIB-organisationen har det under året gjorts flertalet rekryteringsinsatser där nya medarbetare har anställts. Läget på stationerna är fortsatt ansträngt där vi fortfarande behöver fler. Rekrytering inom RIB-organisationen är ett arbete som kontinuerligt måste drivas för att fånga upp intresserade individer på respektive ort.

Upprustningen av det civila försvaret har kommit igång och inom räddningstjänstverksamheten har civilplikten aktiverats. Räddningstjänsten har ett stort ansvar inom det civila försvaret och planering och förberedelser för detta kommer behöva intensifieras under de kommande åren. Räddningstjänsten kommer att behöva förstärkas både personellt och resursmässigt för att hantera dessa frågor framöver.

3 Drift- och investeringsredovisning

3.1 Driftredovisning

Årets resultat är +724 tkr.

3.1.1 Intäkter

Den absolut största delen av förbundets intäkter utgörs av medlemskommunernas bidrag. Resterande del av intäktssidan är avgifter i samband med myndighetsutövning, försäljning av olika tjänster som förbundet erbjuder, hyresintäkter samt ersättningar för automatlarm.

Utfallet av intäkterna under året är något högre än budgeterat, och även högre än prognosticerat vid delårsredovisningen. Det beror till stor del på att intäkterna för myndighetsutövning blev ca 250 tkr högre, främst beroende på ett ökat antal sökta tillstånd för brandfarlig- och explosiv vara. En annan bidragande orsak är att intäkterna från utbildningsverksamheten blev drygt 100 tkr högre än budgeterat och prognosticerat, vilket beror på att vi har sålt fler utbildningar till företag än planerat. Organisationen har även sålt några fordon, vilket har gett 150 tkr högre intäkt än vad som uppskattades.

3.1.2 Kostnader

Förbundet bär sina egna pensionskostnader. Utryckningspersonalen har en särskild avtalspension, R-SAP, vilket innebär att under förutsättning att en brandman har arbetat inom räddningstjänsten i minst 30 år, varav 25 år i utryckningstjänst, har denne rätt att gå i pension vid 58 års ålder. Förbundets pensionskostnader beräknas av förbundets pensionsadministratör KPA. De totala pensionskostnaderna budgeterades till totalt 9 300 tkr exklusive räntekostnader utifrån KPAs prognos i september 2023, men utfallet blev ca 6 500 tkr vilket ger en positiv differens på ca 2 800 tkr för pensionskostnaderna.

Även övriga kostnader för arbetskraft blev betydligt lägre än budgeterat, ca 3 700 tkr. Detta beror till största delen på vakanser inom organisationen där det främst saknats personal inom processavdelningen, men där det även funnits vakanser inom både ledning och operativ personal. Ett aktivt arbete med personalplaneringen har skett under året där övertidskostnaderna har minskat jämfört med ifjol. Ersättningarna som betalas till RIB (Räddningspersonal i beredskap) i samband med utryckning är även de lägre än budgeterat. Detta beror troligtvis på dels att larmen har varit kortare i tid än tidigare år, men även på att styrkorna på grund av vakanser inom RIB-organisationen inte uppgår till det antal som är bestämt i våra styrdokument.

Andra kostnader som avviker från budget är kostnaden för arbetskläder och skor, där inköpen har varit ca 300 tkr högre än planerat samt kostnaderna för reparation och underhåll av fordon som har överskridit budget med ungefär samma belopp. Kostnaderna för Rakel har även de blivit 300 tkr högre än budgeterat. Detta beror på att organisationen inte längre erhåller den rabatt för abonnemangen som vi tidigare haft.

På den positiva sidan kan utläsas att drivmedelskostnaderna har blivit 175 tkr lägre. Detta beror dels på att drivmedelspriserna generellt är lägre, men även på att vi i Kramfors nu tankar på kommunens egna drivmedelsanläggning. Det kan även konstateras att avgifterna för företagshälsovård blivit ca 180 tkr lägre än budgeterat. Här används sedan början av 2024 en ny leverantör.

3.2 Investeringsredovisning

Förbundet har en långsiktig investeringsplan gällande fordon som uppdateras varje år efter kontroll av fordonens skick. Räddningsfordon som måste specialtillverkas har de senaste åren haft en kraftig prisutveckling, där priset stigit 30-70% de senaste fem åren beroende på typ av fordon. Detta leder till att investeringarna framöver måste öka om investeringsplanen ska följas. Utöver fordonen, som är de största investeringarna, behöver visst räddningsmaterial och annan utrustning förnyas eller bytas ut varje år.

Under 2024 så var planen att köpa in några mindre fordon samt lastväxlare till organisationen. De mindre fordonen har köpts in och två chassin till lastväxlare har levererats. Dessa ska nu få sin påbyggnad och levereras som färdiga lastväxlare under 2025.

I övrigt har bland annat många larmställ bytts ut och en drönare har köpts in.

Nr	Objekt (tkr)	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Budget 2024
1	Höjdfordon				
2	Släckbil		1 022		
3	Övriga fordon	4 054	1 984	328	4 000
4	Räddningsmateriel	748	968	344	1 000
5	Basutrustning fysisk träning			78	
6	Övrigt	116	878	188	500
	SUMMA	4 918	4 852	938	5 500

Tabell 19: Investeringsredovisning

Bild 9 Övning på att bryta upp lägenhetsdörr

4 Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Not	2024	2023	Budget 2024*
Verksamhetens intäkter	1	7 126	6 233	6 618
Verksamhetens kostnader	2	-85 401	- 89 450	-90 480
Avskrivningar	3	-14 702	-13 279	-14 770
Verksamhetens nettokostnader		-92 977	-96 496	-98 632
Medlemsbidrag		97 402	82 575	97 402
Verksamhetens resultat		4 425	-13 922	-1 230
Finansiella intäkter	4	138	595	0
Finansiella kostnader	5	-3 839	-2 246	-3 795
Resultat efter finansiella poster		724	-15 572	-5 025
Årets resultat		724	-15 572	-5 025

*Justerad budget efter korrigering av finansiell leasing

5 Balansräkning

Balansräkning (tkr)	Not	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
- Byggnader	6	42 221	8 076
- Maskiner och inventarier	7	25 224	24 715
- Pågående nyinvesteringar	8	0	475
Summa anläggningstillgångar		67 445	33 266
Omsättningstillgångar			
- Kortfristiga fordringar	9	35 702	32 359
Summa omsättningstillgångar		35 702	32 359
SUMMA TILLGÅNGAR		103 147	65 625
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	10	9 269	8 545
Avsättningar			
- Avsättningar för pensioner o likn. förpliktelser	11	27 762	27 324
Summa avsättningar		27 762	27 324
Skulder			
- Långfristiga skulder	12	33 351	1 361
- Kortfristiga skulder	13	32 765	28 395
Summa skulder		66 116	29 756
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		103 147	85 267
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		Inga	Inga

6 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys		
	2024-01-01	2023-01-01
<i>Belopp i TSEK</i>	2024-12-31	2023-12-31
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	724	-15 572
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.	5 933	6 274
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	6 657	-9 298
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>		
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar	-5 752	-1 983
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder	1 857	2 852
Kassaflöde från den löpande verksamheten	2 762	-8 429
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-5 516	-4 769
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	345	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-5 171	-4 769
Finansieringsverksamheten	-	-
Årets kassaflöde	-2 409	-13 198
Likvida medel vid årets början	22 578	35 776
Likvida medel vid årets slut	20 169	22 578

Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalys		
	2024-01-01	2023-01-01
<i>Belopp i TSEK</i>	2024-12-31	2023-12-31
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	4 883	4 567
Återförda avsättningar till pensioner	438	1 961
Nettoförändringar finansiell leasing	612	-254
	5 933	6 274

7 Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter	2024	2023
Försäljningsintäkter	6 780	6 006
Övriga försäljningsintäkter	346	226
	7 126	6 232

Not 2 Verksamhetens kostnader		
Kostnader för arbetskraft	-72 863	-74 931
varav pensionskostnader	-5 004	-5 753
Lokal- och markhyror	-335	-1 487
Material	-532	-633
Övriga rörelsekostnader	-11 670	-12 399
	-85 401	-89 450

Revisionskostnader:
Kostnad för räkenskapsrevision under 2024
uppgår till 100 tkr

Not 3 Avskrivningar		
Byggnader	-9 818	-8 712
Maskiner och inventarier	-4 883	-4 567
	-14 702	-13 279

Not 4 Finansiella intäkter		
Övriga ränteintäkter	138	595
	138	595

Not 5 Finansiella kostnader		
Övriga räntekostnader	-45	-33
Räntekostnader finansiell leasing	-1 561	-226
Finansiell kostnad på pensioner	-2 233	-1 987
	-3 839	-2 246

Not 6 Byggnader (Finansiell leasing)		
Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	51 373	51 373
Årets anskaffningar	666	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	52 039	51 373
Ingående ackumulerade avskrivningar	-43 297	-34 585
Årets avskrivningar	-9 818	-8 712
Omklassificeringar	43 297	
Utgående ackumulerade avskrivningar	-9 818	-43 297
Utgående redovisat värde	42 221	8 076

Not 7 Maskiner och inventarier

Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	68 073	63 696
Årets anskaffningar	5 392	4 377
Årets försäljningar/utrangeringar	-623	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	72 842	68 073
Ingående ackumulerade avskrivningar	-43 358	-38 791
Årets avskrivningar	-4 883	-4 567
Årets försäljningar/utrangeringar	623	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-47 618	-43 358
Utgående redovisat värde	25 224	24 715

Not 8 Pågående nyanläggningar

Ingående bokfört värde	475	-
Omklassificeringar	-	-
Årets investeringar	-	475
Färdigställda anläggningar	-475	-
Utgående redovisat värde	0	475

Not 9 Kortfristiga fordringar

Fordringar hos Kramfors kommun, koncernkonto	20 169	22 578
Kundfordringar	7 582	1 561
Interimsfordringar	3 609	2 078
Övriga kortfristiga fordringar	4 342	6 142
	35 702	32 359

Not 10 Eget kapital

Ingående eget kapital	8 545	24 117
Årets resultat	724	-15 572
	9 269	8 545

Not 11 Avsättning till pensioner
Specifikation - avsatt till pensioner

Särskild avtals/ålderspension	22 342	21 989
Löneskatteskuld	5 420	5 335
	27 762	27 324

Avsatt till pensioner

Ingående avsättning	27 324	25 363
Årets avsättning	2 315	3 582
varav:		
- Nyintjänad pension		1 603
- Ränte- och basbeloppsuppräknig	2 233	1 987
- Övrig post	82	-8
Årets pensionsutbetalningar	-1 962	-2 004
Förändring av löneskatteskuld	85	383
	27 762	27 324

Totala pensionsåtaganden

Avsättningar	27 762	27 324
Kortfristig del av pensionsskuld	3 448	3 804
	31 210	31 128

Not 12 Långfristiga skulder

Finansiell leasingsskuld	33 351	1 361
	33 351	1 361

Sammanställning av finansiella leasingavtal

Därav förfall inom 1 år	9 482	6 969
Därav förfall inom 2-5 år	33 351	1 361
Därav förfall senare än 5 år	0	0
	42 833	8 330

Not 13 Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	10 414	7 933
Finansiell leasingsskuld	9 482	6 969
Pensionsavsättningar	3 448	3 804
Interimsskulder	6 652	6 890
Skulder till staten	2 769	2 799
	32 765	28 395

8 Redovisningsprinciper

Förbundet följer lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt tillämpar rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Enstaka undantag från detta redovisas även i notapparaten.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Personalkostnader - Förändring av semesterlöneskuld redovisas som en kostnad i verksamheten. Timlöner som är intjänade under augusti men utbetalas i september är upptagna som en kortfristig skuld i balansräkningen.

Periodiseringar - Inkomster och utgifter periodiseras enligt god redovisningssed, det innebär att inkomster och utgifter har bokförts på de perioder som de intjänats respektive förbrukats. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta

Jämförelsestörande poster - Om det finns jämförelsestörande poster redovisas de på separata rader i resultaträkningen under verksamhetens nettokostnader och specificeras i not till respektive post. Som jämförelsestörande betraktas kostnader eller intäkter som är sällan förekommande och uppgår till ett väsentligt belopp

Extraordinära poster redovisas enligt RKR R11 och innebär att posten dels saknar samband med den ordinarie verksamheten, utgör en engångshändelse samt uppgår till ett väsentligt belopp. Extraordinära poster redovisas på separata rader i resultaträkningen och specificeras i not.

Finansiella tillgångar redovisas enligt RKR R7, vilket innebär att syftet med förvärvet avgör värderingen. När syftet med innehavet är att generera avkastning eller värdestegring skall tillgången värderas till verkligt värde fram till dess att de förfaller, avyttras eller löses in. Verkligt värde är ett beräknat marknadsvärde för tillgången, bedömd genom extern värdering alternativt av två oberoende parter som har intresse av att en transaktion genomförs. Finansiella tillgångar som kontinuerligt är föremål för köp och försäljning klassificeras som omsättningstillgångar.

Finansiella tillgångar som betraktas som stadigvarande klassificeras som anläggningstillgångar och värderas till anskaffningsvärde. När bedömning påvisar att den finansiella anläggningstillgången har ett lägre värde än det redovisade värdet per balansdagen samt att nedgången bedöms vara bestående då görs nedskrivning till det lägre värdet.

Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser - Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i förbundet är beräknade enligt RIPS07 i enlighet med rekommendationen RKR 17 "värdering av och upplysningar om pensionsförpliktelser".

Pensionskostnaderna baseras på uppgifter från pensionsbolaget KPA. Prognosen från KPA baseras på en genomsnittlig pensionsålder på 60 år.

Upplysningar vad gäller pensionsavsättningar lämnas i not till balansräkningen.

Under Eget kapital finns det medel avsatt för att möta framtida pensionsutbetalningar.

Materiella anläggningstillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Beloppsgränsen för mindre värde har satts till ett ½ basbelopp.

Planenliga avskrivningar har beräknats på objektens anskaffningsvärden. Avskrivningarna sker linjärt d.v.s. med belopp som är lika stora under objektets beräknade ekonomiska livslängd. Avskrivningarna påbörjas månaden efter att inventarier tagits i bruk.

Tillgångar betraktade som finansiella (förhyrda lokaler) redovisas bland tillgångsslaget byggnader.

Huvudsakligen tillämpas följande linjära avskrivningstider.

Lätta fordon	6 år
Tunga fordon	12 år
Höjdfordon	15 år
Data & telefoni	3 år
Räddningsmaterial	5 år
Inventarier	5 år

Enligt rekommendationen RKR R4 "Materiella anläggningstillgångar" ska upplysningar om ackumulerade anskaffningsvärden lämnas i not.

Finansiell leasing, RKR R5 - Räddningstjänsten klassificerar from år 2020 hyresavtal för verksamhetslokaler såsom varande finansiella leasingavtal. Finansiella leasingavtal föreligger då riskerna och fördelarna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt ligger på hyrestagaren (leasingtagaren). Resultateffekter av den ändrade redovisningsprincipen som avser 2019 har korrigerats mot eget kapital under 2020.

Tillgångar som förhyrs enligt finansiellt leasingavtal redovisas som tillgång i förbundets balansräkning. Förpliktelsen att betala framtida hyres/ leasingavgifter redovisas som skuld.

De leasade tillgångarna avskrivs enligt plan, vilket motsvarar kvarvarande kontraktstid.

Hyresbetalningarna redovisas som ränta och amortering av skulderna. Amorteringstiden av skulden görs under samma tidsintervall som avskrivningsplanen för tillgången.

Kommunstyrelseförvaltningen

Ulf Andersson, +46-611-348022

ulf.andersson@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Utvärdering av höjt pris på periodkort

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att godkänna utvärderingen gällande höjt pris på periodkort för buss i Härnösands kommun.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2024-11-26 att uppdra till kommunstyrelseförvaltningen att utvärdera prisökningen av periodkortet för buss i Härnösands kommun. I Kollektivtrafikmyndighetens taxebestämmelser kallas kortet för Härnösandskortet som är ett periodkort som berättigar till valfritt resande inom Härnösands kommun under 30 dagar. Kortet gäller inte som delbetalning vid resa över kommungränsen, utan enbart för resor inom kommunen. Det subventionerade periodkortet infördes 2017 med ett pris på 50 kronor för en laddning på 30 dagar. Inför trafikåret 2024 så beslutades dock om en prisjustering från 50 kronor till 200 kronor. I jämförelse med nuvarande pris på 200 kr, så kan jämföras att likande kort i andra kommuner i länet kostar 1 208 kr för vuxna, 906 kr för seniorer/ungdomar och 604 kr för barn. I Härnösands kommun så finns ju utöver kommunens subventionerade periodkort det så kallade barnkortet, som är helt avgiftsfritt för barn mellan 7-19 år. Även här finns liknande kort i länet där Örnsköldsviks kommun har det så kallade ungdomskortet som är precis som i Härnösand avgiftsfritt, medan Sundsvalls kommun har ett speciellt kort för barn som kostar 184 kr för en 30-dagarsperiod. I Sundsvall finns dessutom ett seniorkort som även det kostar 184 kr för en 30-dagarsperiod.

Bedömning

I uppdraget har resandestatistik och försäljningsintäkter utvärderats för att se hur prishöjningen av Härnösandskortet från 50 kr till 200 kr påverkat både resandet och intäkterna. Prishöjningen genomfördes 1 januari 2024 och den statistik som använts i jämförelse är för åren 2022, 2023 och 2024. I första hand har analysen fokuserat på resandet och intäkterna för åren 2023 och 2024.

Under 2024, det vill säga det första året med höjda priset för Härnösands-

Datum
2024-09-23Dnr
KS/2025-000024

kortet, har Kollektivtrafikmyndigheten genomfört en hel del förändringar vad gäller biljettyper, valideringar med mera.

Det har medfört att validering ombord på bussarna tidvis inte fungerat tillfredsställande eller ibland inte alls. Det gäller både de så kallade resekorten och för de digitala biljetterna.

Därför görs bedömningen att statistiken inte är helt tillförlitlig och sannolikt är det fler resenärer än vad som visas under 2024. Detta gäller ju då även för intäkterna som till viss del påverkas om inte valideringar ombord på bussen fungerar korrekt. Utvärderingen visar att resandet minskat enligt tillgänglig statistik från 988 038 antal resor för 2023 att jämföras med 863 990 antal resor för 2024. En resandeminskning under 2024 motsvarande cirka 12 procent. När det gäller det så kallade Härnösandskortet som utvärderingen i första hand skall titta på så framkommer följande siffror.

Antal laddningar med Härnösandskortet 2023 uppgick till 21 019 och för 2024 så var det 9 350 laddningar. Slutsatsen av det är att prishöjningen påverkat antal laddningar med en relativt stor minskning.

Tittar man på intäkterna så var intäkterna för Härnösandskortet 2023 1 059 tkr att jämföras med 1 872 tkr för 2024. Denna förändring av intäkterna stämmer då väl överens med den prishöjning som genomfördes från 50 kronor till 200 kronor.

När det gäller antal resor som genomförts med Härnösandskortet var det 2023 376 645 resor och för 2024 328 939 resor. Alltså en minskning med cirka 12 procent efter prishöjningen, vilket är i samma nivå som resandeminskningen för det totala resandet.

Slutsatsen av utvärderingen är att resandet till viss del påverkats av det höjda priset för Härnösandskortet, men samtidigt har intäkterna ökat. En resandeminskning med ca 12 procent måste ändå anses acceptabelt med hänsyn till den prishöjning från 50 kr till 200 kr av Härnösandskortet som genomfördes. Dessutom finns ju viss osäkerhet i siffrorna eftersom biljett-systemet under 2024 haft en hel del problem med valideringar ombord på bussarna.

Beslutsunderlag

Statistik från Kollektivtrafikmyndighetens system har använts där uppgifterna som framtagits både handlat om antal resor per år och intäkter för samma period.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Ulf Andersson
Trafik- och fritidschef

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeannette George, +46-611-348016
jeannette.george@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Sammanträdestider 2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att kommunstyrelsens arbetsutskott sammanträder kl. 8.15 följande datum:

10 februari
10 mars
14 april
12 maj
25 augusti
15 september
13 oktober
10 november
8 december

att kommunstyrelsen sammanträder kl. 8.15 följande datum:

20 januari
24 februari
31 mars
5 maj
26 maj
8 september
29 september
3 november
24 november

Beslutet gäller under förutsättning av fullmäktiges beslut om motsvarande sammanträdesdatum för fullmäktige.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att kommunfullmäktige sammanträder kl.13.15 följande datum:

23 februari
23 mars
27 april
25 maj

Datum
2025-03-21

Dnr
KS/2025-000160

15 juni
28 september
26 oktober
23 november
14 december.

Beskrivning av ärendet

Inför sammanträdesåret 2026 har kommunstyrelseförvaltningen tagit fram förslag på sammanträdesdagar för kommunstyrelsen, dess utskott samt kommunfullmäktige.

År 2026 är även ett valår och ny mandatperiod börjar från och med den 15 oktober.

Beslutsunderlag

Bilaga – Sammanträdestider 2026

Petra Werner
Kanslichef

Jeannette George
Kommunsekreterare

Bilagor

Bilaga – Sammanträdestider 2026

Organ	STOPP	Majoritetsmöte (beredning AU)	AU	Majoritetsmöte (beredning KS)	Presidieträff inför KS (beredning)	KS	KF-Presidiet (beredning)	KF
Tid kl.	14:00	13:15/10:00	08:15	13:15/10:00	13:15/10:00	08:15	08:15	13:15
Datum	-	-	-	12 januari	19 jan	20 jan	-	-
	-	-	-	-	-	-	9 feb	23 feb
	26 jan	2 feb 10:00	10 feb	10 feb	23 feb 10:00	24 feb	9 mars	23 mars
	23 feb	2 mars	10 mars	10 mars	30 mars	31 mars	13 apr	27 apr
	30 mars	7 apr	14 apr	14 apr	4 maj	5 maj	11 maj	25 maj
	27 april	4 maj	12 maj	12 maj	25 maj	26 maj	1 juni	15 juni
	3 aug	17 aug	25 aug	25 aug	7 sept	8 sep	14 sep	28 sep
	31 augusti	7 sep	15 sep	15 sep	28 sept	29 sept	6 okt	26 okt
	28 sep	5 okt	13 okt	13 okt	2 nov	3 nov	9 nov	23 nov
	26 okt	2 nov	10 nov	10 nov	23 nov	24 nov	30 nov	14 dec
	23 nov	30 nov	8 dec	- 2025	Jan 2027	Jan 2027	Jan 2027	Jan 2027

Kommunstyrelseförvaltningen
Anna Bostedt, +46-611-348028
anna.bostedt@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Revisionsrapport - Granskning uppföljning inom budget och långsiktig finansiell planering

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta Yttrande Granskning uppföljning inom budget och finansiell planering som sitt eget, samt

att översända yttrandet till revisionen.

Beskrivning av ärendet

KPMG har av Härnösands kommuns revisorer genomfört en översiktlig granskning av tidigare genomförda granskningar för kommunstyrelsen, socialnämnden och skolnämnden.

Syftet med granskningen har varit att följa upp hur de rekommendationer som lämnats av revisorerna i tidigare genomförda granskningar beaktats av styrelse och berörda nämnder.

Den samlade bedömningen utifrån granskningens syfte är att revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder har besvarats av styrelse och nämnder samt att kommunstyrelsen, socialnämnden och skolnämnden delvis har åtgärdat dessa förslag till åtgärder.

Kommunstyrelsens synpunkter och svar på rekommendationerna besvaras i bifogad bilaga, Yttrande Granskning uppföljning inom budget och långsiktig finansiell planering.

Bedömning

Utifrån ärendet karaktär har det bedömts ej nödvändigt att bilägga checklista.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport – Granskning uppföljning inom budget och långsiktig finansiell planering, 2025-02-06.

Datum
2024-09-23

Dnr
KS/2025-000165

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Anna Bostedt
Chef för ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Bilagor

Yttrande - Granskning uppföljning inom budget och långsiktigt finansiell planering.

Kommunstyrelseförvaltningen

Anna Bostedt

anna.bostedt@harnosand.se

Uppföljning av tidigare granskningar inom budget och långsiktig finansiering

Sammanfattning

KPMG har av Härnösands kommuns revisorer genomfört en översiktlig granskning av tidigare genomförda granskningar för kommunstyrelsen, socialnämnden och skolenämnden.

Syftet med granskningen har varit att följa upp hur de rekommendationer som lämnats av revisorerna i tidigare genomförda granskningar beaktats av styrelse och berörda nämnder.

Den samlade bedömningen utifrån granskningens syfte är att revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder har besvarats av styrelse och nämnder samt att kommunstyrelsen, socialnämnden och skolenämnden delvis har åtgärdat dessa förslag till åtgärder.

Resultatet av granskning i sin helhet framgår i rapporten Uppföljning av tidigare granskningar inom budget och långsiktig finansiering, daterad 2025-02-06.

Nedan ger kommunstyrelsen sina svar på revisorernas rekommendationer till kommunstyrelsen.

Rekommendation: Att uppdatera Reglemente för god ekonomisk hushållning med anvisningar för resultatreserv.

Svar: Reglementet har uppdaterats och kommunfullmäktige förväntas ta nytt beslut innan sommaren 2025.

Rekommendation: Säkerställa att kommunens övergripande omvärldsbevakning utvecklas till att tydligare omfatta nämnderna.

Svar: Kommunstyrelsen hänvisar till sitt tidigare svar att i den del av planerings- och budgetprocessen som innefattar arbete med planeringsförutsättningar så ingår omvärldsbevakning för de olika nämnderna och analys görs inom området via de dialoger som förs i det gemensamma arbetet med prioritering och förslag på verksamhet och budgetramar inför kommande år. Revisionens iakttagelse att kommunstyrelsen inte beslutat om processen för framtagande av tjänstemannaförslaget av planeringsförutsättningar.

Rekommendation: Säkerställa att kommunens demografi- och befolkningsprognos beskriver vilka eventuella utmaningar kommunen står inför sett till den demografiska utvecklingen.

Svar: Sedan 2025 inför budget 2026 så innehåller planeringsförutsättningarna 3-åriga prognoser inom ett flertal områden varav befolkningsutvecklingen en del. I de fall det varit möjligt har prognoserna kostnadsberäknats. Ett arbete pågår att utveckla de fleråriga prognoserna ytterligare inför kommande år.

Rekommendation: Fastställa hur långsiktiga pensionsprognoser ska användas i planerings- och uppföljningsarbetet, inklusive eventuell rapportering i planeringsförutsättningar och i budget.

Svar: Sedan 2025 inför budget 2026 så innehåller planeringsförutsättningarna 3-åriga prognoser inom ett flertal områden varav pensionskostnaderna är en del. Ett arbete pågår att utveckla de fleråriga prognoserna ytterligare inför kommande år.

Andreas Sjölander
Kommunstyrelsens ordförande

Härnösands kommuns revisorer

Till

Kommunstyrelsen
Skolnämnden
Socialnämnden

För kännedom:

Kommunfullmäktige

2025-02-06

Revisionsrapport ”Uppföljning av tidigare granskningar inom budget och långsiktig finansiering”

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en uppföljning av tidigare granskningar inom budget och långsiktig finansiering. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2024.

Revisionen önskar att kommunstyrelsen lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 9 maj 2025. Revisionen begär en tydlig och konkret redovisning av vilka åtgärder som nämnden beslutar att genomföra samt uppgift om när dessa ska vara genomförda.

Svaret skickas till Lena Medin, KPMG (mailadress lana.medin@kpmg.se) för vidarebefordran till revisorerna.

För Härnösands kommuns revisorer

Anders Gäfvert
Ordförande

Lillemor Andersson
Vice ordförande

Samuel Möller
2:e vice ordförande

Uppföljning av tidigare granskningar inom budget och långsiktig finansiering

Rapport

Härnösands kommun

KPMG AB

2024-02-06

Antal sidor 16

Härnösands kommun

Uppföljning av tidigare granskningar inom budget och långsiktig finansiering

2024-02-06

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod	4
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Granskning av långsiktig finansiell planering	6
3.2	Granskning av budget och uppföljning inom socialnämnden	9
3.3	Granskning av budget och uppföljning inom skolenämnden	11
4	Samlad bedömning och rekommendationer	15

1 Sammanfattning

KPMG har av Härnösands kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska ett urval av tidigare genomförda granskningar.

Syftet med granskningen har varit att följa upp hur de rekommendationer som lämnats av revisorerna i tidigare genomförda granskningar beaktats av styrelsen och berörda nämnder.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder har besvarats av styrelse och nämnder samt att kommunstyrelsen, socialnämnden och skolnämnden delvis har åtgärdat dessa förslag till åtgärder.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är granskningen visat att styrelsen och nämnder har besvarat revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder samt att beslutade åtgärder är i linje med rekommendationerna. Vi ser att ett kommunstyrelsen, socialnämnden och skolnämnden har åtgärdat vissa av de rekommendationer som lämnades i tidigare genomförda granskningar. Vi ser även att vissa rekommendationer ännu inte åtgärdats i tillräcklig utsträckning, och lämnar därmed fortsatta rekommendationer för ytterligare åtgärd.

I det följande redovisas samlad bedömning av revisionsfråga per revisionsobjekt:

Har revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder besvarats av respektive nämnd?	
Kommunstyrelsen	Ja
Socialnämnden	Ja
Skolnämnden	Ja
Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?	
Kommunstyrelsen	Delvis
Socialnämnden	Delvis
Skolnämnden	Delvis

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

Härnösands kommun

Uppföljning av tidigare granskningar inom budget och långsiktig finansiering

2024-02-06

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Uppdatera *Reglemente för god ekonomisk hushållning* med anvisningar för resultatreserv.
- Säkerställa att kommunens övergripande omvärldsbevakning utvecklas till att tydligare omfatta nämnderna.
- Säkerställa att kommunens demografi- och befolkningsprognos beskriver vilka eventuella utmaningar kommunen står inför sett till den demografiska utvecklingen.
- Fastställa hur långsiktiga pensionsprognoser ska användas i planerings- och uppföljningsarbetet, inklusive eventuell rapportering i planeringsförutsättningar och i budget.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi socialnämnden att:

- Säkerställa att tydliga åtgärder vidtas i syfte att säkra en budget i balans
- Säkerställa att arbetet med handlingsplaner samt de effekter som nås följs upp och rapporteras till nämnden

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi skolenämnden att:

- Säkerställa att tydliga åtgärder vidtas i syfte att säkra en budget i balans.
- Säkerställa att arbetet med handlingsplaner samt de effekter som nås följs upp och rapporteras till nämnden

2 Bakgrund

KPMG har av Härnösand kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska ett urval av tidigare genomförda granskningar, se avsnitt 3.

Revisorerna bedömer att det finns en risk att beslutade åtgärder inte genomförts fullt ut i enlighet med de svar revisionen erhållit. Det finns också en risk för att vidtagna åtgärder inte fått avsedd effekt. Det är väsentligt att fattade beslut genomförs samt att det finns rutiner för att säkra att så sker.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Syftet med granskningen har varit att följa upp hur de rekommendationer som lämnats av revisorerna i tidigare genomförda granskning beaktats av styrelsen och berörda nämnder.

Granskningen har omfattat följande revisionsfrågor:

- Har revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder besvarats av respektive nämnd/styrelse?
- Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?

Granskningen har avgränsats till att omfatta kommunstyrelsen, socialnämnden och skolnämnden under år 2024.

Uppföljning sker av följande rapporter:

- Granskning av långsiktig finansiell planering (2022-09-08)
- Granskning av budget och uppföljning inom socialnämnden (2023-06-01)
- Granskning av budget och uppföljning inom skolnämnden (2023-10-05)

2.2 Revisionskriterier

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- Kommunallagen 6 kap § 6
- Tillämpbara interna regelverk och policy.

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom faktainsamling av underlag där en översiktlig granskning av dokumenten genomförts. Vidare har granskningen genomförts genom avstämningar/korrespondens med berörda tjänstepersoner genom mail och skriftliga svar på frågor. Svarande personer har varit

- Chef för Ekonomi- och kommunledningsavdelningen
- Förvaltningschef, Socialförvaltningen
- Förvaltningschef, Skolförvaltningen

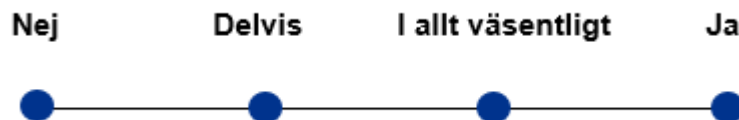

Härnösands kommun

Uppföljning av tidigare granskningar inom budget och långsiktig finansiering

2024-02-06

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Rapporten är faktakontrollerad av de svarande tjänstepersonerna

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för var och en av de granskningar som ingått i uppföljningen. Först ges först en beskrivning av den tidigare granskningen, följt av de åtgärder som vidtagits kopplat till de rekommendationer som revisionen givit i samband med tidigare granskningar.

3.1 Granskning av långsiktig finansiell planering

Uppdraget ingick i revisionsplanen för 2022. Syftet med granskningen var att granska Härnösand kommuns långsiktiga finansiella planering och med utgångspunkt i detta bedöma hur kommunens förutsättningar för en långsiktig hållbar ekonomi ser ut.

I den tidigare granskningen konstaterades att kommunen till viss del bedriver ett ändamålsenligt arbete vad gäller långsiktig finansiell planering, utifrån att det idag saknas en lokalförsörjningsplan samt att den befintliga investeringsplanen inte inkluderar de kommunala bolagen.

I rapporten avlämnades åtta rekommendationer till kommunstyrelsen.

3.1.1 Rekommendationer och åtgärder

Kommunstyrelsen har efter granskningen avlämnat sitt yttrande och antagit detta vid sammanträdet 2022-10-13 § 169.

Rekommendation: Besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning i enlighet med kommunallagen och dess förarbeten.

Av kommunstyrelsens svar på granskningen¹ framgår att ett arbete med att ta fram och besluta om en riktlinje för god ekonomisk hushållning ska påbörjas.

Granskningen visar att kommunfullmäktige fastställt *Reglemente för god ekonomisk hushållning*².

Reglementet omfattas av riktlinjer för styrning och ledning för god ekonomisk hushållning, vad som gäller vid antagande av mål för god ekonomisk hushållning, samt roller och ansvarsfördelning. Vidare omfattas även reglementet av en riktlinje för resultatutjämningsreserven (RUR) och hur denna kan användas.

Rekommendation: Se över möjligheterna att ta fram en strategisk plan kopplat till långsiktig finansiell planering som sträcker sig över tid.

Av kommunstyrelsens svar framgår att styrelsen förstår revisionens rekommendation och avser att utreda frågan.

Vid intervju svar beskrivs att arbetet med en långsiktig finansiell planering påbörjats, dock utan att planering för färdigställande nämns. Bland annat uppges att former för likviditetsplanering utformats. Som exempel uppges att den 10-åriga investeringsplanen inkluderar såväl räntor på upplåning, lånebehov och avskrivningar.

¹ KS 2022-11-01 § 169 (Dnr 2022-000150)

² Datum för beslut 2022-12-19

Rekommendation: Ta fram en investeringsplan där de kommunala bolagen är inkluderade.

Av kommunstyrelsens svar på granskningen framgår att de delvis instämmer i revisionens rekommendation. De kommunala bolagens lånebehov finns med i underlagen inför värdering av låneutrymme för kommunens planerade investeringar, då det är framför allt låneutrymmet som kan påverka koncernföretagens investeringsplanering. Kommunstyrelsen lyfter även att de tar med sig revisionens rekommendation för framtida dialog med de kommunala bolagen.

Vid intervju svar lyfts att det inte skett någon ytterligare dialog med bolagen förutom de årliga dialogerna kring lånebehov och behov av borgen.

Rekommendation: Ta fram en lokalförsörjningsplan.

I kommunstyrelsens svar uppges att en lokalförsörjningsplan har tagits fram och färdigställts under år 2022. Denna beslutades under 2022 och revideras därefter årligen.

Vår dokumentgranskning har inte funnit att kommunstyrelsen fastställt och reviderat en lokalförsörjningsplan. Enligt tidigare genomförd granskning av lokalförsörjningsplan (2023) framkommer att kommunstyrelsen beslutat att ta fram en femårsplan för lokalbehov, vilken beskriver verksamheternas lokalbehov de kommande fem åren. Kommunstyrelsen har även fastställt ett bostadsförsörjningsprogram med riktlinjer³

Rekommendation: Utveckla omvärldsbevakningen till att även omfatta respektive facknämnds omvärldsbevakning.

Kommunstyrelsen beskriver i sitt svar att i den del av planerings- och budgetprocessen som innefattar arbete med planeringsförutsättningar så ingår omvärldsbevakning för de olika nämnderna samt att analys görs inom området via de dialoger som förs i det gemensamma arbetet med prioritering och förslag på verksamhet och budgetramar inför kommande år.

Vår dokumentgranskning har inte funnit en dokumenterad planerings- och budgetprocessen. Vår uppfattning är därmed att arbetet med omvärldsbevakning, analys och dialog med nämnderna är det nuvarande arbetssättet utan att detta finns reglerat i fastställd riktlinje.

Rekommendation: Inkludera kostnadsanalyser i omvärldsanalyserna.

Kommunstyrelsen beskriver i sitt svar att i den del av planerings- och budgetprocessen som innefattar arbete med planeringsförutsättningar så är kostnadsanalyser ett genomgående inslag för alla områden i det gemensamma arbetet med prioritering och förslag på verksamhet och budgetramar inför kommande år.

Vår dokumentgranskning har inte funnit en dokumenterad planerings- och budgetprocessen. Vår uppfattning är även att arbetet med kostnadsanalyser i omvärldsanalysen är det nuvarande arbetssättet utan att detta finns reglerat i fastställd riktlinje.

³ Bostadsförsörjningsprogram med riktlinjer, KF 2017-09-25

Rekommendation: Ta fram en längre kommunens demografi- och befolkningsprognos.

I kommunstyrelsens svar framgår att kommunen har och använder sig i sitt beredningsarbete av olika låna scenarier beroende på område och fråga. De demografiska prognoserna bygger på långsiktighet såsom åldersspannet äldre för att planera för kommande behov av exempelvis särskilda boenden. För skolverksamheten bygger de demokratiska prognoserna på antalet födda barn och dess påverkan på verksamheten, från förskola till gymnasium. Alla prognosticerade tidsserier och scenarier presenteras inte alltid i sin fulla omfattning i olika rapporter beroende på syfte och layout.

Vi har inom ramen för granskningen tagit del av kommunens årsredovisning 2023 samt delårsrapport per augusti 2024. I dessa beskrivs kortfattat den demografiska utvecklingen.

Rekommendation: Ta fram en långtidsprognos gällande pensioner.

Av kommunstyrelsens svar framgår att kommunstyrelsen delar revisionens bedömning.

Ett arbete med att arbeta fram och besluta om en riktlinje ska ha påbörjats under år 2023. Dock framgår av vår granskning att kommunen inte längre har för avsikt att ta fram en riktlinje för detta.

Vid intervju svar lyfts att kommunen sedan en tid tillbaka använder långsiktiga pensionsprognoser i planerings- och uppföljningsarbetet.

Pensionsprognoserna beskrivs grunda sig på det kommunens pensionsadministratör har i sina register vid tillfället för prognosen, vilket i sin tur kan påverka slutprodukten. I kommunens årsredovisning samt delårsrapport redovisas i korta drag utfall (de två senaste åren) för kommunens pensionsförpliktelser.

Dock saknas fortfarande en långsiktig prognos för kommunens pensioner.

3.1.2 Bedömning

Vår bedömning är att kommunstyrelsen svarat på revisionens synpunkter och förslag till åtgärder.

Vår bedömning grundar sig på att kommunstyrelsen besvarat och kommunicerat sitt svar till revisionen inom utsatt tid.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen delvis åtgärdat synpunkterna och förslagen i revisionsrapporten.

Vår bedömning grundar sig på att kommunstyrelsen upprättat och beslutat om ett reglemente för god ekonomisk hushållning i enlighet med revisionens åtgärdsförslag. Vår bedömning är att reglementet i huvudsak uppfyller kommunallagens 11 kap. 1 § krav på riktlinje för god ekonomisk hushållning. Reglementet behöver däremot uppdateras eftersom kommunallagen har ändrats genom att RUR har ersatts med resultatreserv (RER), se 11 kap 14 § KL. Skillnaden mellan de båda reserverna är, såsom vi tolkat det, i huvudsak hur de får nyttjas vilket ska framgå av riktlinjerna.

Vidare noteras att kommunens övergripande omvärldsbevakning uppges omfatta respektive facknämnds omvärldsbevakning genom dialoger inom ramen för budgetarbetet inför kommande år. Vi bedömer dock att detta kan utvecklas genom att fastställa en planerings- och budgetprocess som tydligt omfattar nämndernas omvärldsbevakning.

En kommunövergripande demografi- och befolkningsprognos ska ha upprättats och används inom ramen för budgetarbetet. Denna presenteras dock inte i sin fulla omfattning i de rapporter som presenterats för oss i denna granskning. Vi bedömer att arbetet kan utvecklas för att tydligare beskriva vilka eventuella utmaningar kommunen står inför sett till den demografiska utvecklingen.

Långsiktiga pensionsprognoser uppges användas i planerings- och uppföljningsarbetet. I kommunstyrelsens svar till revisionen uppges att en riktlinje för detta ämnas beslutas om men vid den uppföljande granskningen uppges att kommunen inte har för avsikt att besluta om en riktlinje för detta arbete. Dessutom saknas en uppföljning av pensioner i kommunens i senaste årsredovisning samt delårsrapport.

3.2 Granskning av budget och uppföljning inom socialnämnden

Uppdraget ingick i revisionsplanen för 2022. Syftet med granskningen var att bedöma om kommunen har en ändamålsenlig budgetprocess, med fokus på socialnämnden.

I den tidigare granskningen var den sammanfattande bedömningen att utifrån syftet så är budgetprocessen ändamålsenlig, även om det finns några områden att förstärka. Vidare bedömdes att nämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa en ekonomi i balans. Det var också osäkert på om äskandet för 2023 var tillräckligt.

I huvudsak bedömdes att det fanns styrande- och stödjande dokument för arbetet med budget, ekonomisk uppföljning och avrapportering. Även budgetprocessen bedömdes ändamålsenlig men att den kan förstärkas genom bl a jämförelser med andra kommuner. I granskningen noterades vissa brister i förankringen av budget i verksamheten, men att detta setts över inför år 2023.

3.2.1 Rekommendationer och åtgärder

Mot bakgrund av den genomförda granskningen lämnade revisionen tre rekommendationer till socialnämnden, vilka återges nedan. Nedan återges även de åtgärder som socialnämnden har vidtagit till följd av rekommendationerna.

Rekommendation: Utveckla budgetarbetet med information om kostnadsdrivande poster samt jämförelser med liknande kommuner.

Av socialnämndens svar⁴ beskrivs att nämnden instämmer i att det är relevant att tydligare i text beskriva bakgrund och bedömningar till större kostnadspådrivande förändring på verksamhet i den budget som föreslås, samt förändringar i relation till tidigare årsutfall. Rekommendationen och förändringen ska ha beaktats och samband med internbudgetarbetet för år 2024.

⁴ SN (Dnr 2023-000-120) 2023-06-21 § 75.

Vid intervju uppges att budgetarbetet utvecklas varje år för att ständigt bli bättre. Gällande information om kostnadsdrivande poster så kontrolleras kostnadsutvecklingar, omvärldsbevakning på demografin kortsiktigt och långsiktigt. Vid stora förändringar genomförs riskanalyser. När det gäller socialförvaltningen så är det främst personalkostnader som behöver fortsatt beaktas i budgetarbetet. Det framgår dock inte att kommunen för 2024 arbetat med budgeterade personalvolym och placeringar med snittkostnader för dessa.

Kommuner arbetar med jämförelser med andra liknande kommuner med hjälp av Kolada⁵. Dock görs inte detta inom ramen för budgetarbetet.

Rekommendation: Utveckla uppföljning med information om bland annat årsanställda.

Socialnämnden framförde i sitt svar att nämnden ämnar följa upp antalet årsanställda i samband med uppföljning per fyra månader (april), delårsbokslut samt årsbokslut.

Av verksamhetsplanen framgår ett avsnitt om antal årsarbetare (personalvolym) och hur personalkostnaderna utvecklas över året. Detta följs upp tertialvis och redovisas i årsboksluten. I uppföljningen beskrivs årsutfall de senaste två åren och skillnaden mellan åren.

Rekommendation: Att nämnden i enlighet med reglemente för ekonomistyrning tar fram handlingsplaner.

I sitt svar lyfter nämnden att de antog en handlingsplan den 30 maj 2023. Förvaltningen har redovisat muntligen för nämnden att förvaltningen avser att ta fram en kostnadsuppföljning som löpande ska redovisas för nämnden över de åtgärder som finns i den beslutade handlingsplanen.

I handlingsplanen som beslutades i maj 2023 framgår beräknat utfall för 2023 och beräknad helårseffekt på 2024. Åtgärderna omfattar bland annat minskning av timanställda, minskade bilskadekostnader och förnyad vädjan till kommunstyrelsen för hemtjänstkostnader.

I juni 2023 beslutade socialnämnden att ta fram en redovisningsplan på beslutade besparingsåtgärder till sammanträdet den 1 september 2023. Denna har dock inte redovisats för nämnden.

Av svar framgår inte om nämnden tagit fram handlingsplaner för kostnadsreduceringar under 2024. Vår dokumentgranskning visar att Socialnämndens fyramånadersrapport per 2024-04-30⁶ visade på prognos -57,6 mnkr för året. Förvaltningen önskar då att inte göra någon handlingsplan utöver det arbete som påbörjats med att nå effekt på de beslutade kostnadsreduceringar på 28 miljoner som redan låg i verksamhetsplanen för 2024.

Vid tidpunkten för granskningen är årets resultat för nämnden inte fastställt. Senast lämnade prognos⁷ för året visade en budgetavvikelse på 56,2 mnkr per 2024-11-30, varav externa intäkter är 17,6 mnkr och personalkostnader 24,3 mnkr.

⁵ Kolada är en öppen och kostnadsfri databas med drygt 6000 nyckeltal och flera olika analysfunktioner.

⁶ Socialnämnden 2024-05-30 §53

⁷ Socialnämnden 2024-12-18 §134

Övriga iakttagelser i den uppföljande granskningen

Utöver de rekommendationer som avlämnades i revisionsrapporten lyftes även att nämndens svar särskilt ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att minska kostnaderna inom hemtjänsten. I nämndens svar på revisionsrapporten redovisas de åtgärder som lyfts i handlingsplanen (som beslutades i maj 2023) som bedöms ha inverkan helt eller delvis på hemtjänsten.

3.2.2 Bedömning

Vår bedömning är att socialnämnden svarat på revisionens synpunkter och förslag till åtgärder.

Vår bedömning grundar sig på att socialnämnden besvarat och kommunicerat sitt svar till revisionen inom utsatt tid.

Vår bedömning är att socialnämnden delvis åtgärdat synpunkterna och förslagen i revisionsrapporten.

Vi noterar att budgetarbetet uppges utvecklas varje år för att ständigt bli bättre. Kostnadsdrivande poster utgår från olika delar och vid stora förändringar genomförs riskanalyser. Vidare beskrivs att jämförelser med andra liknande kommuner genomförs men inte inom ramen för budgetarbetet.

Vi bedömer att nämnden utvecklat uppföljningen av antalet årsanställda i sin delårsredovisning samt årsredovisning. Vi skulle gärna se att även jämförelse sker mot budgeterade antalet årsanställda.

Vi bedömer att nämnden i enlighet med revisionens rekommendationer tagit fram och beslutat om handlingsplan för ekonomi i maj 2023. Denna skulle enligt beslut av nämnd följas upp senare under 2023 men detta finner vi i granskningen ingen spårbarhet av att det genomförts. Handlingsplaner och åtgärder under 2024 har inte beskrivits i tillhandahållna svar. Vår dokumentgranskning visar att de åtgärder som beslutats och genomförts inte har haft tillräckligt genomslag för att nå en budget i balans för 2024.

Vi bedömer därför att arbetet med handlingsplaner kan utvecklas och att nämnden fortsätter hantera det ekonomiska läget med hjälp av handlingsplaner som också följs upp av nämnden.

3.3 Granskning av budget och uppföljning inom skolenämnden

Uppdraget ingick i revisionsplanen för 2023. Syftet med granskningen var att bedöma om kommunen har en ändamålsenlig budgetprocess, med fokus på skolenämnden.

Granskningens sammanfattande bedömning var att budgetprocessen delvis är ändamålsenlig och att det finns områden att förstärka. Likväl som år 2019 gjordes bedömningen att det saknas tillräckligt tydliga framtagna riktlinjer och reglementen för arbetet med budget, ekonomisk uppföljning och avrapportering.

Vidare gjordes bedömningen att budget- och uppföljningsprocessen är ett område där arbetet måste fortsätta utvecklas och nämnden måste säkerställa att processen förbättras för att kunna genomföra effektiva och ändamålsenliga åtgärder.

Den tidigare genomförda granskningen påvisade även att även om nämnden regelbundet följer upp ekonomin och vid något tillfälle fattat beslut om att låta förvaltningen ta fram handlingsplan och/eller andra åtgärder för en budget i balans var den sammantagna bedömningen att nämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa ekonomi i balans då underskott kvarstår år efter år.

3.3.1 Rekommendationer och åtgärder

Mot bakgrund av den genomförda granskningen lämnade revisionen tre rekommendationer till skolnämnden, vilka återges nedan. Nedan återges även de åtgärder som socialnämnden har vidtagit till följd av rekommendationerna.

Rekommendation: Skapa mycket tydliga riktlinjer för budget, uppföljning och avrapportering för att motverka risken att arbetet blir personbundet och för individuellt.

I skolnämndens svar⁸ lyfts att det finns tydliga riktlinjer för budget, uppföljning och avrapportering och att dessa används i förvaltningens arbete som en återkommande ekonomipunkt på skolnämndens sammanträden.

Vår dokumentgranskning har inte funnit en dokumenterad riktlinje för budget, uppföljning och avrapportering. Vår uppfattning är även att arbetet med kostnadsanalyser i omvärldsanalysen är det nuvarande arbetssättet utan att detta finns reglerat i fastställd riktlinje.

I samband med att prognoser och budget skapas sitter respektive rektorsnätverk gemensamt tillsammans med berörd verksamhetschef och genomför detta med stöd av flera controllers. Syftet är att rektorerna kan få hjälp av varandra samt att man direkt kan lösa eventuella personalfördelningar för personal som arbetar på flera enheter. Controllers deltar och är ett stöd i arbetet.

Vid nämndssammanträde deltar controller och berättar om aktuellt ekonomiskt läge och de bakomliggande orsakerna.

På skolförvaltningens ledningsgruppssammanträden görs en uppföljning varje månad över hur ekonomin utvecklar sig. Inför det mötet har varje verksamhetschef haft enskilda uppföljningsmöten med respektive rektorer för att se vilka orsaker som ligger till grund för underskott och vad rektor har för plan för åtgärder. I detta arbete erbjuds alltid rektor stöd av verksamhetschef. Vid behov kopplas även controller in i detta arbete.

Vid intervju uppges att budgetuppföljning sker på varje nämndssammanträde. Controller deltar vid behov men alltid vid redovisning av tertiäluppföljning och årsbokslut. Protokollgranskning visar att budgetuppföljning sker vid varje nämndssammanträde. Vid tidpunkten för granskningen är inte årets resultat för nämnden fastställt. Den senaste uppföljning som lämnades⁹ visade på ett ackumulerat utfall om -31 mnkr per 2024-11-30.

⁸ Skolnämnden 2023-11-09 § 98 (SKN/2023-000522)

⁹ Skolnämnden 2024-12-19 §128

Rekommendation: Fortsätta att utveckla och förbättra budget- och uppföljningsprocesserna.

I skolnämndens svar beskrivs att arbetssättet med att gemensamt skapa budget och prognos är relativt nytt vilket gör att varje tillfälle leder till att arbetet förfinas och skapar en större förståelse hos rektor för det ekonomiska uppdraget. Detta är ett kontinuerligt arbete både i politiken, förvaltningens ledningsgrupp samt i rektorsnätverken.

Vid intervju uppges att förvaltningen följer kommunens ekonomiska riktlinjer och rutiner. Dock framförs inte att några tydliga framtagna riktlinjer och reglementen för arbetet med budget, ekonomisk uppföljning och avrapportering har tagits fram sedan tidigare genomförd granskning.

Rekommendation: Vidta tillräckliga åtgärder för att säkerställa en budget i balans.

Skolnämnden beskriver i sitt svar att de största kostnaderna för nämnden är personalkostnader eftersom verksamhetens innehåll är personalkrävande. Den överenskommelse med kommunens politiska ledning som föreligger nu är att personaltätheten inom förskola och grundskola ska följa aktuellt barn-/elevantal samtidigt som full uppräknings på kostnader för lokaler, löner samt måltider ges. Övriga verksamheter inom skolnämnden har en generell besparing på 1 %, precis som kommunens övriga verksamheter har.

Vid intervju uppges att det finns flera förslag på åtgärder men som kräver politiska beslut. Under 2024 har odefinierade intäkter på 24,4 mnkr varit en del av nämndens fastställda budget. Nämnden har även ett riktat uppdrag att ansöka om alla statsbidrag som finns tillgängliga. Det lyfts även precis som ovan beskrivet att nämndens verksamheter ska anpassas efter barn- och elevantal.

Skolnämnden har fattat beslut om olika utredningar som syftar till att effektivisera organisationen ytterligare. Vid sammanträdet den 2024-12-19 (§ 138) presenterades muntligt vilka åtgärder som vidtagits under 2021–2024 inom verksamheterna samt på övergripande nivå.

I skolnämndens delårsrapport per augusti 2024 prognostiserar nämnden ett underskott om -34,9 mnkr vilket innebär att trots vidtagna åtgärder prognostiserar nämnden fortsatt ett stort underskott.

3.3.2 Bedömning

Vår bedömning är att skolnämnden svarat på revisionens synpunkter och förslag till åtgärder.

Vår bedömning grundar sig på att skolnämnden besvarat och kommunicerat sitt svar till revisionen.

Vår bedömning är att skolnämnden delvis åtgärdat synpunkterna och förslagen i revisionsrapporten.

I de svar som lämnats i granskningen beskrivs att nämnden har tydliga riktlinjer för budgetarbetet och att dessa används aktivt i arbetet med budget, uppföljning och avrapportering. Nämnden riktlinjer uppges utgå från kommunens övergripande riktlinjer för budgetarbetet, dock utan att detta kunnat bekräftas via dokumenterade riktlinjer.

Härnösands kommun

Uppföljning av tidigare granskningar inom budget och långsiktig finansiering

2024-02-06

Vi uppfattar att nämnden anser att riktlinjer för budget, uppföljning och avrapportering är tydliga. Vi anser att det är positivt att nämndens riktlinjer följer kommunens övergripande riktlinjer då detta skapar en enhetlighet i kommunen och minskar risken för personbundenhet.

Vi noterar att skolnämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa en budget i balans. Vi bedömer att tydligare åtgärder måste vidtas för att säkerställa en ekonomi i balans.

4 Samlad bedömning och rekommendationer

Syftet med granskningen har varit att följa upp hur de rekommendationer som lämnats av revisorerna i tidigare genomförda granskning beaktats av styrelsen och berörda nämnder.

Vår samlade bedömning utifrån gransknings syfte är att revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder har besvarats av styrelse och nämnder samt att kommunstyrelsen, socialnämnden och skolnämnden delvis har åtgärdat dessa förslag till åtgärder.

Se inledning samt respektive rapportkapitel för en mer detaljerad beskrivning.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att kommunens övergripande omvärldsbevakning utvecklas till att tydligare omfatta nämnderna.
- Säkerställa att kommunens demografi- och befolkningsprognos beskriver vilka eventuella utmaningar kommunen står inför sett till den demografiska utvecklingen.
- Fastställa hur långsiktiga pensionsprognoser ska användas i planerings- och uppföljningsarbetet, inklusive eventuell rapportering i planeringsförutsättningar och i budget

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi socialnämnden att:

- Säkerställa att tydliga åtgärder vidtas i syfte att säkra en budget i balans
- Säkerställa att arbetet med handlingsplaner samt de effekter som nås följs upp och rapporteras till nämnden

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi skolnämnden att:

- Säkerställa att tydliga åtgärder vidtas i syfte att säkra en budget i balans.
- Säkerställa att arbetet med handlingsplaner samt de effekter som nås följs upp och rapporteras till nämnden

Härnösands kommun

Uppföljning av tidigare granskningar inom budget och långsiktig finansiering

2024-02-06

Datum som ovan

KPMG AB

Pär Koyanagi-Gustafsson

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Elina Lundberg

Verksamhetsrevisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LENA MEDIN

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Serienummer: fdca59a9db67cf[...]85981c060041a

IP: 213.67.xxx.xxx

2025-02-10 11:54:50 UTC

Pär Erik Koyanagi-Gustafsson

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Serienummer: 126e90f66ad9b4[...]b49a9077a5a12

IP: 212.247.xxx.xxx

2025-02-10 12:01:14 UTC

ANDERS GÄFVERT

Ordförande

Serienummer: d5f354f7f854a5[...]cbb97c417873f

IP: 81.235.xxx.xxx

2025-02-10 12:13:14 UTC

SAMUEL MÖLLER

2:e vice ordförande

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-02-10 19:01:39 UTC

LILLEMOR ANDERSSON

1:e vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 217.213.xxx.xxx

2025-02-12 20:46:21 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Remiss - Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (SOU 2025 20)

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta
att anta remissvaret som sitt eget.

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommun är remissinstans i detta betänkande som rör kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens (UBM) verksamhet för att minska felaktiga utbetalningar och välfärdsbrottslighet.

Utredningen visar att kommunerna inte har full klarhet i omfattningen av felaktiga utbetalningar, men bedömer att problemet är betydande och kan öka utan åtgärder.

UBM, en ny myndighet från 1 januari 2024, hanterar transaktionskonton för statliga utbetalningar och driver dataanalys för att upptäcka ekonomisk brottslighet. Systemet ska vara fullt operationellt från 1 januari 2027 och kommer att integrera betalningar från olika statliga myndigheter. Det inkluderar funktioner för medborgare att se sina utbetalningar och ett register för bankkontroller.

UBM har befogenheter att använda sekretessbelagd information för att upptäcka felaktiga utbetalningar och informerar berörda parter när problem identifieras.

Tre lagförslag föreslås

Utredningen föreslår att kommunala utbetalningar av ekonomiska förmåner och ekonomiska stöd ska anslutas till UBM:s verksamhet. Hit räknas bland annat utbetalningar av ekonomiskt bistånd, ersättning för personlig assistans och föreningsbidrag. För att en kommunal anslutning ska få önskade effekter i arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar, bör det ske en obligatorisk anslutning av samtliga kommuner och regioner. Eftersom en av UBM:s styrkor är att göra systemövergripande analyser bedöms det som viktigt att hela kommunsektorn ansluts, annars faller det systemövergripande perspektivet.

Författningsförslagen:

1. Obligatorisk anslutning av alla kommuner och regioner till UBM:s system för transaktionskonton och dataanalys för välfärdsutbetalningar. Systemet för transaktionskonto innebär att kommunens utbetalningar blir ett underlag för dataanalys och granskning. Genom anslutning till i detta förslag upprättas ett medborgargränssnitt som innebär att de som är betalningsmottagare får en översikt över historiska och kommande utbetalningar. Det innebär också en kontroll av om bankkontot som mottagaren uppgett också innehas av denne.
2. Anslutning endast till dataanalys och granskning utan transaktionskontofunktioner. I övrigt identiskt med lagförslag 1.
3. Utökat förslag inkluderar även utbetalningar enligt skollagen och kommunallagen, kräver ytterligare utredning för anslutning till dataanalys och granskning.

Bedömning

Härnösands kommun förordar författningsförslag 2 då det innebär mindre administration och menar att det uppfyller huvudsyftet med anslutning till Utbetalningsmyndigheten. Härnösands kommun tar inte ställning till författningsförslag 3 då det, enligt betänkandet mer ska ses som ett underlag för vidare utredning.

Beslutsunderlag

Remiss - Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (SOU 2025: 20)

Petra Werner
Chef Kanslienheten

Bilagor

Remissvar - Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (SOU 2025: 20)

Kommunstyrelseförvaltningen

Remissvar – Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet SOU 2025:20

Sammanfattning av remissvaret

I betänkandet har lämnats tre författningsförslag.

Härnösands kommun föredrar författningsförslag 2 och menar att det visserligen är värdefullt att kontroller sker av utbetalningar kopplat till kontroll av bankkonton, men att anslutningen till dataanalys och granskning i sig är ett fullödigt verktyg som kommer att öka kommunens förutsättningar för kontroll och uppföljning. Författningsförslag 1 kan medföra större löpande kostnader för kommunsektorn än författningsförslag 2 beroende på mängden information som ska rapporteras till Utbetalningsmyndigheten samt att kommuner och regioner behöver ta fram lösningar för integrationen till transaktionskontosystem

I övervägandet i om det inskränker på det kommunala självstyret ska det vägas mot vad värdet av en nationell samlad kunskapsbank ger. Författningsförslag 2 med anslutningen till dataanalys och granskning innebär att Utbetalningsmyndigheten får tillgång till information, men det medför inga praktiska förändringar för enskilda.

Härnösands kommun är positiva till att anslutningen av kommunerna ska vara obligatoriskt och ske stegvis och föreslår att de första som ansluts ska ses som piloter som därmed också bör erhålla ekonomiska incitament som en del av erfarenheten att ställa om de egna systemen som sedan gynnar de efterföljande kommunerna i deras omställningar. Den uppgiftsskyldighet som följer innebär ett nytt åliggande för kommunerna. Det är positivt att den kommunala finansieringsprincipen ska tillämpas och de ökade kostnaderna tillföras det generella statsbidraget till kommuner. Att kostnaderna för uppgiftsskyldigheten bör beräknas utifrån vad det kommer att kosta för kommuner att lämna uppgifterna till Utbetalningsmyndigheten ställer sig Härnösands kommun bakom.

Härnösands kommun är ense med betänkandets slutsatser om att Utbetalningsmyndigheten inte ska ta över ansvaret för de kommunala utbetalningarna. En sådan anslutning kan inte motiveras i förhållande till de inskränkningar i den kommunala självstyrelsen som den skulle innebära, samt den ökade administrationen det skulle innebära för kommunen.

Härnösands kommun är i grunden negativt inställd till att administrationen kommer att öka och kan inte heller överblicka vilka anpassningar som krävs i de egna systemen för en omfattande

informationsutlämning. Det är särskilt besvärligt att inte kunna ta ställning till vilka kostnadsmässiga konsekvenser en anslutning innebär för kommunen och menar att det finns uppenbarliga skillnader mellan stora, mellanstora och mindre kommuner. Oavsett kommunstorlek ska en omställning ske i kommunens system och resurser tillsättas.

Idag finns inte tillräcklig kunskap om kommunsektorns betalningssystem för att kunna bedöma konsekvenser av och kostnader för en kommunal anslutning. När det gäller förslaget om anslutning till verksamheten för dataanalys och granskning har Utbetalningsmyndigheten inte tillräcklig kunskap om kommunsektorns IT-system, IT-mognad och datahantering för att kunna bedöma konsekvenser av och kostnader för en kommunal anslutning. Det är dessa faktorer som myndigheten bedömer driver kostnaderna för både kommuner och regioner (sidan 433-434)

Härnösands kommun tar inte ställning till författningsförslag 3 då det lyfts fram i betänkandet som att det ska ses som ett underlag inför fortsatt utredningsarbete.

Finansdepartementet

Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet
(SOU 2025:20)

Remissinstanser

1. Ale kommun
2. Almega utbildning (fd. Friskolornas riksförbund)
3. Amatörteaterns riksförbund
4. Aneby kommun
5. Arbetsförmedlingen
6. Arvidsjäurs kommun
7. Attunda tingsrätt
8. Bengtsfors kommun
9. Bergs kommun
10. Bildkonst Sverige
11. Bolagsverket
12. Borgholms kommun
13. Borlänge kommun
14. Brottsförebyggande rådet
15. Centrala studiestödsnämnden
16. Domstolsverket
17. Eda kommun
18. Ekobrottsmyndigheten
19. Ekonomistyrningsverket

20. Eskilstuna kommun
21. Falu kommun
22. Folkbildningsrådet
23. Fremia
24. Företagarna
25. Förvaltningsrätten i Falun
26. Förvaltningsrätten i Malmö
27. Förvaltningsrätten i Stockholm
28. Försäkringskassan
29. Göteborgs kommun
30. Hedemora kommun
31. Helsingborgs kommun
32. Härnösands kommun
33. Idéburna skolors riksförbund
34. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
35. Inspektionen för socialförsäkringen
36. Inspektionen för vård och omsorg
37. Integritetsskyddsmyndigheten
38. Justitiekanslern
39. Kalmar kommun
40. Kammarkollegiet
41. Kammarrätten i Stockholm
42. Karlshamns kommun
43. Katrineholms kommun
44. Konkurrensverket
45. Kronofogdemyndigheten
46. Kungälv kommun
47. Köpings kommun
48. Landsorganisationen i Sverige
49. Lindesbergs kommun

50. Linköpings universitet (Centrum för kommunstrategiska studier)
51. Luleå kommun
52. Malmö kommun
53. Malung-Sälens kommun
54. Melleruds kommun
55. Migrationsverket
56. Motala kommun
57. Myndigheten för digital förvaltning
58. Myndighetens för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
59. Mönsterås kommun
60. Norrtälje kommun
61. Ockelbo kommun
62. Olofströms kommun
63. Pensionsmyndigheten
64. Piteå kommun
65. Polismyndigheten
66. Regelrådet
67. Region Blekinge
68. Region Dalarna
69. Region Gävleborg
70. Region Stockholm
71. Region Sörmland
72. Region Uppsala
73. Region Västernorrland
74. Rekonstruktörs- och konkursförvaltarkollegiet
75. Riksdagens ombudsmän (JO)
76. Riksgäldskontoret
77. Riksidrottsförbundet
78. Skatteverket
79. Skurups kommun

80. SmåKom
81. Socialstyrelsen
82. Sollefteå kommun
83. Sotenäs kommun
84. SPF Seniorerna
85. Statens servicecenter
86. Statens skolinspektion
87. Statens skolverk
88. Statistiska centralbyrån
89. Statskontoret
90. Stockholms kommun
91. Strömsunds kommun
92. Studieförbunden
93. Sundsvalls kommun
94. Svenska Bankföreningen
95. Svensk Försäkring
96. Svenskt Näringsliv
97. Sveriges advokatsamfund
98. Sveriges Akademikers Centralorganisation
99. Sveriges A-kassor
100. Sveriges hembygdsförbund
101. Sveriges Kommuner och Regioner
102. Säkerhetspolisen
103. Söderhamns kommun
104. Södertälje kommun
105. Tibro kommun
106. Tjänstemännens centralorganisation
107. Tjörns kommun
108. Transportstyrelsen
109. Tranås kommun

- 110. Trosa kommun
- 111. Upphandlingsmyndigheten
- 112. Uppsala universitet (juridiska fakulteten)
- 113. Utbetalningsmyndigheten
- 114. Vindelns kommun
- 115. Vingåkers kommun
- 116. Vuxenskolan
- 117. Vårdföretagarna
- 118. Värnamo kommun
- 119. Västerviks kommun
- 120. Västra Götalandsregionen
- 121. Växjö kommun
- 122. Ydre kommun
- 123. Åklagarmyndigheten
- 124. Åmåls kommun
- 125. Överkalix kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet **senast den 20 maj 2025**. Svaren bör lämnas per e-post till fi.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till fi.ofa.k.remiss@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Fi2025/00415 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet. Synpunkter efterfrågas på samtliga alternativa författningsförslag. Remissinstanserna bör även ange om något av de alternativa författningsförslagen förordas.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Betänkandet kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Remissinstanserna kan utan kostnad beställa tryckta exemplar av betänkandet via ett [beställningsformulär hos Elanders Sverige AB](#).

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Johan Ndure
Departementsråd

Kopia till

Elanders Sverige AB, e-postadress: betankande@elanders.com

Kommunstyrelseförvaltningen
Daniel Johannsson, +46-611-348289
daniel.johannsson@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Remiss - Energi- och klimatstrategi för Västernorrland 2025-2030

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta remissvar som sitt eget

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen Västernorrland har tagit fram ett förslag till energi- och klimatstrategi för Västernorrland. Arbetet utgår från ett regeringsuppdrag till Länsstyrelsen att revidera den befintliga strategin. Kommunerna i länet har deltagit i intervjuer som del i underlaget att ta fram förslaget. Förslaget innehåller förslag på fokusområden och prioriteringar, för arbetet framåt. Slutversionen efter remiss kommer kompletteras med bilder, figurer och aktuella referenser.

Sammanfattning av synpunkter

Strategin speglar länets styrkor och utmaningar väl, men saknar tydligare fokus på energieffektivisering, särskilt inom bostads- och servicesektorn. Förslag på förbättringar gäller bland annat att stärka kopplingar till samhällsplaneringen, klimatanpassning och en mer inkluderande syn på transportsystemet. Vidare efterfrågas tydligare ansvarsfördelning, konkreta åtgärder och koppling till finansiering.

Förslag på indikatorer lämnas för samtliga fokusområden.

Det är oklart hur denna strategi hänger ihop med Sveriges nationella klimatmål till 2045. En strategi med sikte endast till 2030 riskerar att bli för kortsiktig. Betonas också behovet av en god förankring och kommunikation för att strategin ska få ett större genomslag.

Bedömning

Se beslutsunderlag – Checklista inför beslut.

Datum
2025-04-16

Dnr
KS/2025-000098

Beslutsunderlag

Remisshandlingar

Kommunens klimatmål och klimat- och energiplan

Checklista inför beslut

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Daniel Johansson
tf enhetschef Strategisk samhällsutveckling

Bilagor

Bilaga 1 - Remissvar

Datum
2025-03-12

Diarienummer
KS/2025-000098

Ert datum
2025-02-20

Ert diarienummer
242-2025

Länsstyrelsen Västernorrland
871 86 Härnösand
vasternorrland@lansstyrelsen.se

Remissvar: Energi- och klimatstrategi för Västernorrland 2025–2030

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommun har tagit del av rubricerat ärende och remisställaren önskar särskilt svar på följande frågeställningar.

Frågorna är

1. Speglar innehållet i respektive fokusområde länets styrkor och utmaningar väl? Lämna annars förslag på förändringar.
2. Lämna gärna förslag på relevanta indikatorer till de olika regionala prioriteringarna.
3. Är strategin användbar för din organisation? Ge gärna förslag på hur den kan formuleras för att bli mer användbar.

Med anledning av det lämnas följande synpunkter.

1. Speglar innehållet i respektive fokusområde länets styrkor och utmaningar väl? Lämna annars förslag på förändringar.

Strategin ger en bra bild av länets styrkor inom energi- och klimatområdet, särskilt inom industriell utveckling, skogliga resurser och energiproduktion. Den fångar även utmaningar kopplade till transport, elanvändning och behovet av ökad elektrifiering. Men föreslår följande förbättringar.

Förslag på förbättringar:

- **Koppling mellan samhällsplanering och energiomställning:** Strategin nämner samhällsplanering som ett verktyg för att säkerställa tillgången på rätt energibärare och infrastruktur. Det skulle dock vara värdefullt med ett tydligare resonemang kring hur regional och kommunal planering kan stödja strategins mål genom markanvändning och infrastrukturens utveckling.
- **Bredare perspektiv på transportsektorn:** Med tanke på Västernorrlands geografiska utmaningar kan strategin tydligare adressera potentialen i kombinerade transportlösningar, exempelvis hur sjöfartens roll kan spela in till ett mer hållbart transportsystem.

2. Lämna gärna förslag på relevanta indikatorer till de olika regionala prioriteringarna.

För att följa upp strategin föreslås indikatorer nedan:

Framtidens energisystem:

- Andel av länets elproduktion som är förnybar (%)
- Genomsnittlig elanvändning per capita, och kommun (MWh/person)
- Antal/Andel fossilfria fordon inom kollektivtrafiken (%)
- Antal/Andel godstransporter som sker via väg, järnväg och sjöfart (%)
- Antal laddstationer per 1 000 invånare, samt uppdelning av laddstationer utifrån laddeffekter

En industriell ekonomi som bidrar till omställningen:

- Andel av industrins energiåtgång som kommer från förnybara källor (%)
- Önskvärt att det inkluderas en indikator som visar antal arbetstillfällen per energitillförsel i någon form. En sådan indikator skulle bidra till att synliggöra den regionala nyttan av investeringar inom länet, särskilt i förhållande till lokal sysselsättning och näringslivsutveckling i länet.

Skog och mark som resurs och kolsänka:

- Förändring i kolsänka i länets skogar (netto CO₂e/år)
- Areal återställda våtmarker (ha/år)
- Andel hållbart certifierad skog i länet (%)

Hållbar konsumtion:

- Andel återanvända och återvunna byggmaterial i nyproduktion (%)

3. Är strategin användbar för din organisation? Ge gärna förslag på hur den kan formuleras för att bli mer användbar.

Strategin är användbar som ett vägledande dokument, men skulle kunna förstärkas genom:

- **Tydligare ansvarsfördelning:** Det vore värdefullt att det tydligare anges vilka aktörer som förväntas *leda arbetet* inom olika delar av strategin.
- **Mer konkreta åtgärder:** Exempel på konkreta insatser eller projekt som redan initierats eller som kan startas utifrån de regionala prioriteringarna skulle underlätta genomförandet.
- **Koppling till finansiering och styrmedel:** För att göra strategin mer handlingsinriktad kan det vara bra att kortfattat redogöra för vilka finansieringsmöjligheter och styrmedel som finns för att stödja

genomförandet på regional och kommunal nivå, för olika intressenter.

Övriga synpunkter

- **Energieffektivisering i bostads- och servicesektorn:** Det finns stor besparingspotential i att genomföra effektiviseringsåtgärder i energianvändningen i bostads- och servicesektorn. I många fall kan energianvändningen halveras med befintlig teknik. Både i befintligt och vid nybyggnation. Detta bör komplettera regionala prioriteringar i fokusområdet hållbar konsumtion.
- **Brist på långsiktig målbild:** Det är oklart hur denna strategi hänger ihop med Sveriges nationella klimatmål till 2045. En strategi med sikte endast till 2030 riskerar att bli för kortsiktig.
- **Förankring och kommunikation:** Strategin är ett bra steg mot en hållbar energi- och klimatomställning för Västernorrland. För att maximera dess genomslag kan det vara värdefullt att inkludera ett avsnitt om hur strategin ska kommuniceras och förankras hos olika aktörer i länet, inklusive kommuner, företag och medborgare.

Vi ser fram emot den slutliga versionen och fortsatt samverkan i dessa viktiga frågor.

Med det tackar Härnösands kommun för att Länsstyrelsen Västernorrland har erbjudit möjligheten att lämna synpunkter på förslag till regional Energi- och klimatstrategi för Västernorrland 2025–2030.

Andreas Sjölander

Kommunstyrelsens ordförande

Härnösand den / 2025

Kommunstyrelseförvaltningen
Daniel Johannsson, +46-611-348289
daniel.johannsson@harnosand.se

Remiss - Energi- och klimatstrategi för Västernorrland 2025-2030

1. Berör beslutet individer (kvinnor/män)

Ja **Nej**

2. Om svaret är ja – vilka grupper av individer berörs?
(tex äldre/barn/unga/företagare/funktionsnedsatta)

3. Vilka konsekvenser (både positiva och negativa) får beslutet för berörd
grupp? Beskriv

4. Har berörd grupps synpunkter inhämtats innan beslut?

Ja **Nej**

5. Om ja – beskriv på vilket sätt och vilka synpunkter som inkommit

6. Om **nej** – motivera varför inte

Detta är en förslagshandling framtagen av Länsstyrelsen Västernorrland.
Kommunen har möjlighet att lämna synpunkter.

7. Beskriv hur beslutet bidrar till att uppfylla nämndens mål och uppdrag
samt kommunens övergripande utveckling

Datum
2025-04-29Dnr
KS/2025-000098

(Nämndens mål/uppdrag i verksamhetsplan, gemensamt reglemente, lagstiftning eller andra dokument som är viktiga för nämnden samt övergripande styrdokument – Översiktsplan samt tillväxtstrategi)

Strategin ska ge kraft och riktning för aktörer i Västernorrland att leda en omställning mot de klimat- och energimål som slagits fast av riksdagen. Således kan strategin bidra positivt till kommunens styrande dokument med fokus på energi- och klimat, exempelvis tillväxtstrategin, översiktsplan, klimat- och energiplan.

8. Beskriv vilken eventuell påverkan beslutet har på kommunens ekonomi

Beslutet i sig har ingen påverkan på kommunens ekonomi annat än den tid som läggs ner i ärendet att besvara remissen.

9. Beskriv om beslutet har någon påverkan på miljö/klimat? (positiv/negativ)

Ingen Liten Stor

Beslutet har ingen påverkan.

10. Beskriv på vilket sätt beslutet påverkar jämställdhet/jämlikhet?

Beslutet har ingen påverkan på jämställdhet/jämlikhet.

Energi- och klimatstrategi för Västernorrland 2025-2030

Förord

Läggs till i slutversionen.

Sammanfattning

En sammanfattning som presenterar fokusområdena med dess prioriteringar, läggs till i slutversionen.

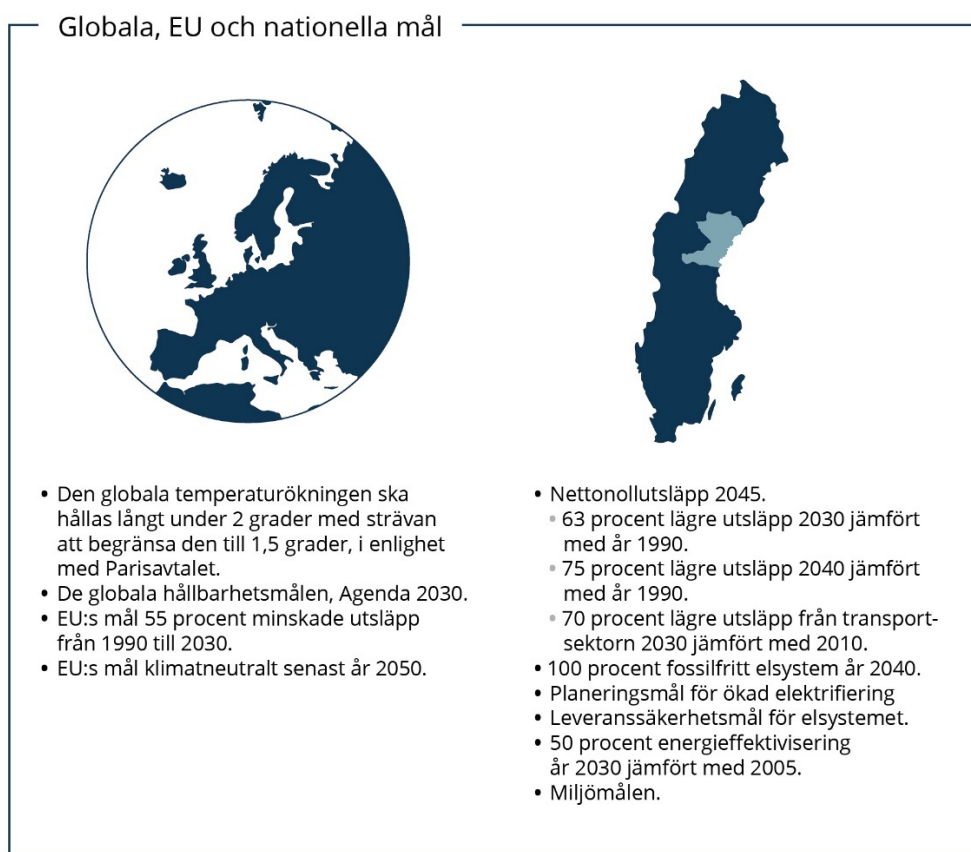
REMISS

Innehållsförteckning

Inledning	4
Västernorrland idag	7
Ett energieffektivt, klimatsmart och cirkulärt Västernorrland	9
Ett helhetsperspektiv där de ekologiska, ekonomiska och sociala dimensionerna vägs samman.....	10
Arbete i samverkan och genom dialog	11
Främja innovation, forskning och utveckling	11
Framtidens energisystem	12
El och värme används effektivt för att skapa värde för Västernorrland	12
Flexibel användning och maximalt nyttjande av befintliga system.....	13
Utveckla och förnya el- och fjärrvärmedistribution	14
Utbyggnad av fossilfri el- och fjärrvärmeproduktion	14
Transporteffektivt samhälle och fossilfria transporter	16
Omställning till fossilfri fordonsflotta.....	17
Främja gång, cykel och kollektivtrafik	17
Bättre förutsättningar för effektiva transporter	18
En industriell ekonomi som bidrar till omställningen	19
Restströmmar används som resurs för att producera hållbara produkter ..	19
Koldioxidavskiljning och nyttjande av koldioxiden som resurs	20
Fler byggnader byggs med trä och bidrar till att lagra kol långsiktigt	20
Skog och mark som resurs och kolsänka.....	21
Skogen som kolsänka ökar sitt upptag över tid.....	22
Våtmarksrestaurering ökar länets kolsänkor	22
Hållbart jordbruk minskar utsläppen från matproduktionen.....	22
Hållbar konsumtion	23
Regionala aktörer går över från en linjär ekonomi till en cirkulär.....	23
Offentliga och privata aktörer samarbetar framgångsrikt för att främja hållbara upphandlingar	24
Normer och beteenden skiftar till hållbar konsumtion och hållbara livsstilar	25

Inledning

Energi- och klimatstrategin ska ge kraft och riktning för oss aktörer i Västernorrland att leda en omställning mot de klimat- och energimål som slagits fast av riksdagen. Sverige och världen står inför en av samhällets största utmaningar. Trots alla insatser fortsätter koncentrationen av koldioxid och andra växthusgaser i atmosfären att stiga, och stora negativa konsekvenser väntar om vi inte kan vända utvecklingen. För att begränsa temperaturökningen till långt under 2 °C, och helst under 1,5 °C, behöver utsläppen av växthusgaser snabbt minska. Sveriges klimatmål är att till 2045 bli klimatneutralt, varav en del i att uppnå det är kompletterande åtgärder i form av upptag av växthusgaser. Utöver klimatmålet har Sveriges regering satt upp mål för energianvändningen i Sverige. Energiproduktionen ska bli fossilfri till 2040, energianvändningen ska bli 50 procent effektivare till 2030 (jämfört med 2005), och Sverige ska leverera tillräckligt med el för att Sveriges industrier kan ställa om till fossilfrihet samt att elnätet ska kunna leverera elen dit den behöver. Samtidigt ska energipriserna vara konkurrenskraftiga och miljöpåverkan så liten som möjligt.

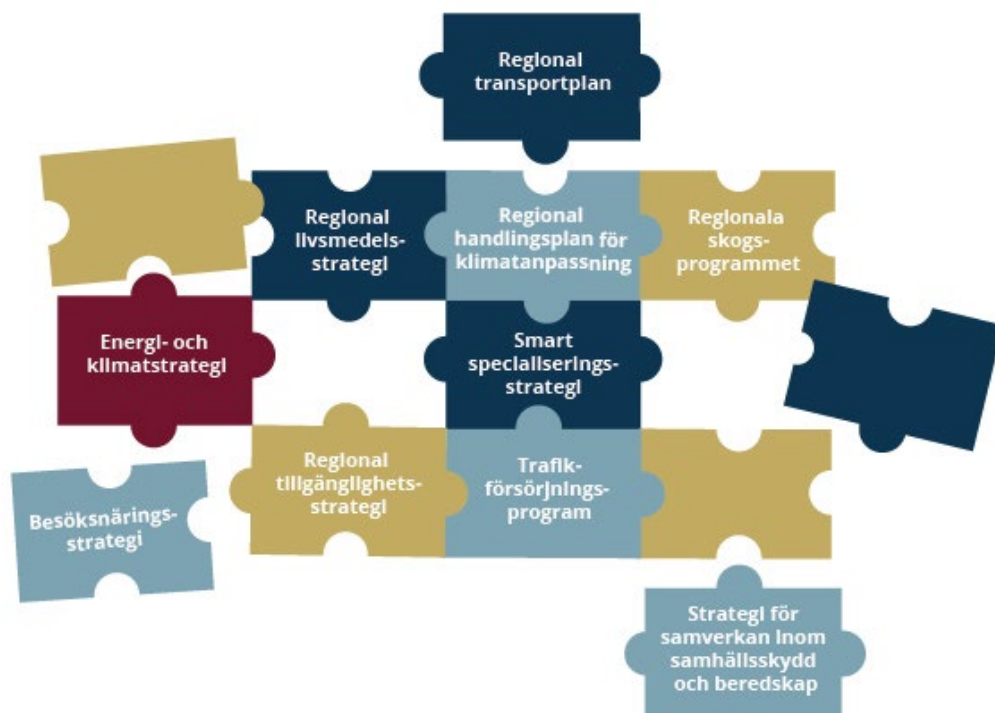
Figur 1.

Den regionala energi- och klimatstrategin pekar ut förflyttningar som behöver göras i form av regionala prioriteringar. Prioriteringarna har tagits fram i samverkan med näringsliv, offentliga aktörer och ideella organisationer, samt lyfts

för ställningstagande i Stora samverkansrådet¹. Övergripande förhållningssätt för energi- och klimatarbetet i länet beskrivs och följs därefter av prioriteringar i fem fokusområden. Prioriteringar där det finns en regional rådighet och som kan genomföras av aktörer som är verksamma i länet. Strategin är en inriktningsdeklaration och ett vägledande dokument vid fördelning av regionala utvecklingsmedel, framtagande av andra strategiska dokument och planer inom offentlig verksamhet samt för företag, organisationer och akademi. Uppföljningsplan med indikatorer tillsammans med miljömålsuppföljningen för begränsad klimatpåverkan beskrivs i ett separat dokument (kommer tas fram under våren och finnas som bilaga till slutversionen).

Omställningen som strategin syftar till ger många synergieffekter inom andra samhällsmål. Exempelvis främjar många av åtgärderna folkhälsan, miljökvalitetsmålen, regionens attraktivitet och Västernorrlands beredskap inför kris och krig. Andra åtgärder som inte nämns kan vara viktiga för omställningen, men omhändertas på nationell eller internationell nivå.

¹ [Region Västernorrland - Stora samverkansrådet](#)

Figur 2

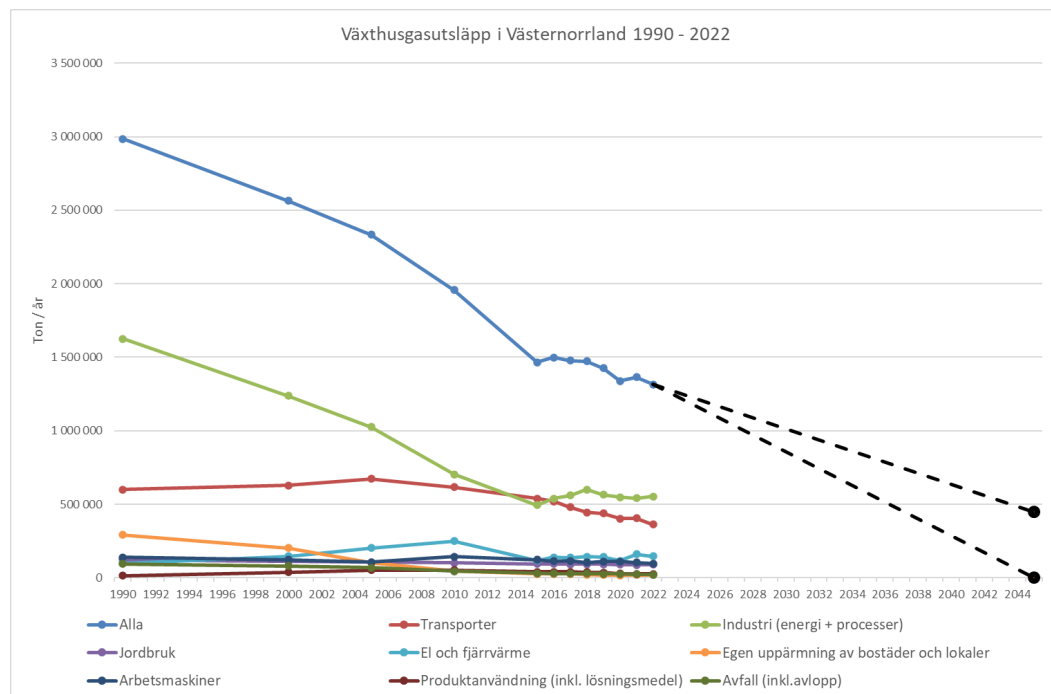
Västernorrlands energi- och klimatstrategi är en områdesstrategi till den regionala utvecklingsstrategin, Ett Västernorrland². Under den regionala utvecklingsstrategin finns det fler andra områdesstrategier, av vilka många berör energi- och klimatfrågor. Länsstyrelsen och övriga aktörer som äger de andra strategierna för löpande dialoger för att synergieffekter ska uppstå för att säkerställa att strategierna och det arbete som görs leder i samma riktning. För att få framdrift i energiarbetet driver Länsstyrelsen Västernorrland tillsammans med Region Västernorrland ett råd för hållbar elförsörjning, HEVY2030³. Rådet samlar näringsliv, elnätsägare och akademi för dialog och samverkan kring elförsörjningsfrågor i länet.

² [Region Västernorrland - Regional utvecklingsstrategi](#)

³ [Energi- och klimatomställning | Länsstyrelsen Västernorrland](#)

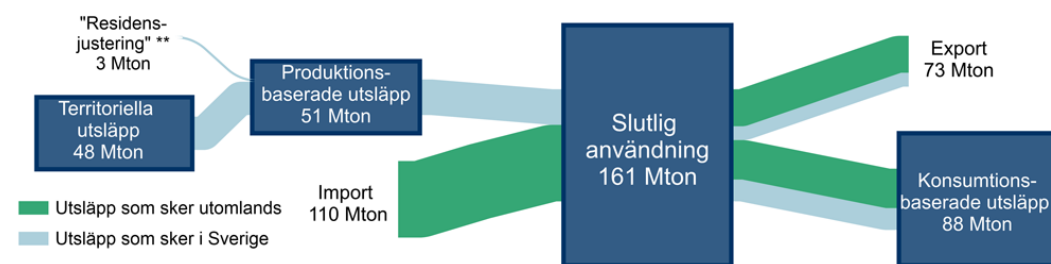
Västernorrland idag

Under perioden 1990–2022 har de totala territoriella utsläppen i Västernorrlands län minskat med 56 procent och uppgår 2022 till 1,3 miljoner ton CO₂e. De största utsläppskällorna i länet år 2022 var industri (42 procent) och transporter (28 procent).

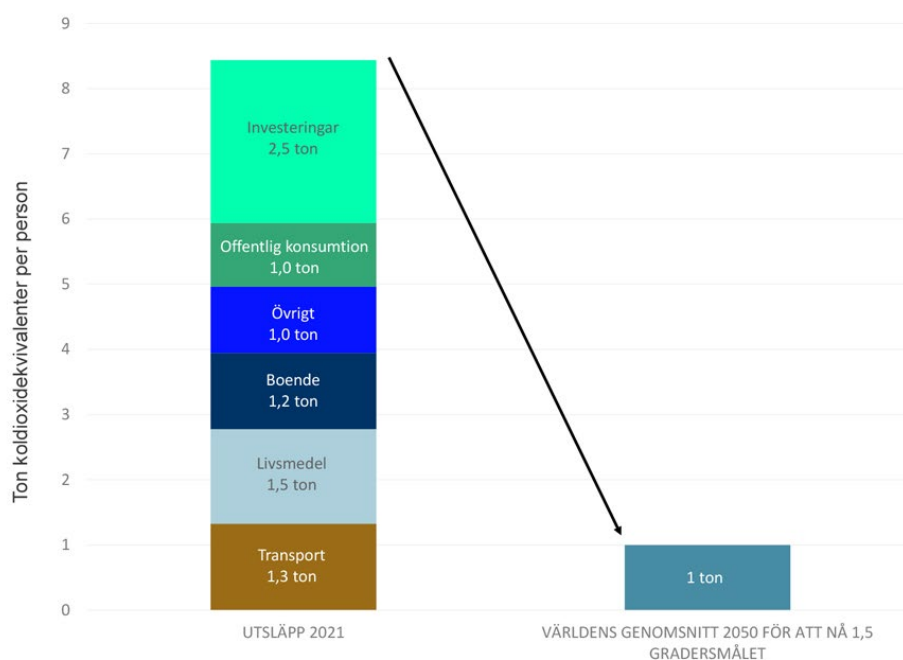
Figur 3. Övre streckade linjen med 15 procent kompletterande åtgärder, nedre utan kompletterande åtgärder.

Västernorrlands utsläppsminskning är procentuellt sett större än genomsnittet i Sverige. Det beror på att länets industrier har minskat utsläppen mycket. Det krävs ändå fortsatt höga ambitionsnivåer och krafttag för att Västernorrland ska vara en möjliggörare för Sveriges etappmål. Länet behöver öka åtgärdstakten till 2045.

Figur 4. Illustratör: Naturvårdsverket. [Klimatet och konsumtionen](#)

Ett annat sätt att räkna på utsläpp är konsumtionsbaserade utsläpp. Det är den klimatpåverkan som konsumtionen bidragit till både i Sverige och i andra länder. Hur territoriella och konsumtionsbaserade utsläpp förhåller sig till varandra illustreras i Figur 4. Idag är de konsumtionsbaserade utsläppen i Sverige i genomsnitt 8 ton CO₂e/person uppdelade enligt figur 5 nedan⁴. Uppskattningar visar att det inte skiljer sig åt så mycket från län till län, men däremot finns det stora skillnader mellan individer från olika socioekonomiska och geografiska grupper. För att sätta det i perspektiv: 1,5-gradersmålet i Parisavtalet kräver utsläpp om cirka 1 ton CO₂e/person och år, vilket alltså innebär att vi behöver ändra våra vanor kring vilka tjänster och varor vi köper för att Sverige ska bidra internationellt.

Figur 5. Naturvårdsverket [Hållbar konsumtion och produktion](#)

⁴ [Klimatet och konsumtionen](#) Naturvårdsverket

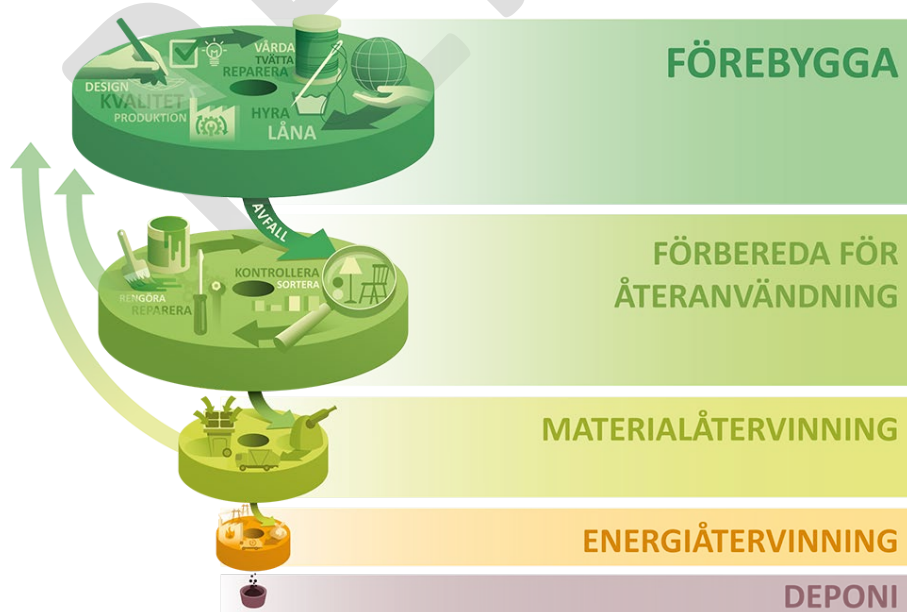
Ett energieffektivt, klimatsmart och cirkulärt Västernorrland

Länets fem prioriterade fokusområden är: Framtidens energisystem, Transporteeffektivt samhälle och fossilfria transporter, En industriell ekonomi som bidrar till omställningen, Skog och mark som resurs och kolsänka samt Hållbar konsumtion. I det här avsnittet beskrivs grundläggande förhållningssätt som ska leda allt arbete inom energi och klimat i Västernorrland. I korthet sammanfattas det i följande tre punkter.

- Vi tar ett helhetsperspektiv där de ekologiska, ekonomiska och sociala dimensionerna vägs samman
- Vi arbetar i samverkan och genom dialog
- Vi främjar innovation, forskning och utveckling

Västernorrland ska gå före i omställningen och vara en möjliggörare genom att nyttja och vidareutveckla våra styrkor. Länet har god tillgång på el och biobränsle, forskning och utveckling bedrivs vid forskningsinstitutet och på Mittuniversitetet, och länet besitter en industrikompetens som visar på en stark innovationskraft och utvecklingsvilja inom dessa områden.

Omställningen behöver gå fort och samtidigt vara långsiktigt hållbar i alla tre hållbarhetsdimensioner. Vi säkerställer att vår resursanvändning verkligen bidrar till värdeskapande och minskar användningen där det är möjligt, i enlighet med avfallshierarkin figur 6. Energi- och klimatfrågan är bred och komplex och berör alla aktörer i samhället. Därför behöver åtgärderna ha ett helhetsperspektiv och bedömas på både kort och lång sikt, och många aktörer behöver involveras när insatser planeras och genomförs.

Figur 6

Ett helhetsperspektiv där de ekologiska, ekonomiska och sociala dimensionerna vägs samman

Figur 7

Vi behöver säkerställa en balans i samhällsutvecklingen där vi respekterar planetens miljömässiga ramar⁵, samtidigt som människors sociala och ekonomiska behov säkras som de beskrivs i de globala målen för hållbar utveckling⁶. Figur 7 illustrerar hur ekonomiska och sociala behov ses som en del av planetens miljömässiga ramar.

Utvecklingen pekar på att vi överskrider vad planeten tål på sikt i de flesta områdena. Även i Västernorrland finns det ett stort jobb att göra för den miljömässiga hållbarheten. Den årliga regionala miljömålsuppföljningen för Västernorrland⁷ påvisar att vi inte klarar våra regionala miljömål och särskilt dåligt går det för målen som rör biologisk mångfald.

Den sociala hållbarheten representerar det som alla människor behöver för att leva ett bra liv - boende, arbete, förnödenheter, hälso- och sjukvård, utbildning, jämlik, jämställd och rättvis behandling, politisk röst, med mera. Länets resurser ska förvaltas ansvarsfullt, och omställningen ska bidra till att minska de globala och lokala ojämlikheterna kopplade till klimatförändringar och energianvändning. Sedvanligt nyttjande av naturresurser och traditionell kunskap ska respekteras. Särskilt i relation till rennäring, jordbruk, fiske och skogsbruk som är direkt

⁵ [Planetary boundaries - Stockholm Resilience Centre](#)

⁶ [Globala målen för hållbar utveckling](#)

⁷ [Västernorrlands län - Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet](#)

beroende av naturen. Viktiga mark- och vattenområden ska skyddas och brukarnas röster ska inkluderas i beslut som påverkar deras livsmiljöer enligt FN:s konvention om biologisk mångfald, CBD, artikel 8 j och 10 c. Samiska folkets och etniska, språkliga och religiösa minoriteters möjligheter att behålla och utveckla ett eget kultur- och samfundsliv ska främjas⁸.

Inom den ekonomiska hållbarheten ska investeringar i klimatsmarta lösningar och grön infrastruktur bidra till regional tillväxt, stärka lokala samhällen och skapa långsiktigt hållbara arbetsmarknader. Även om miljö och social hållbarhet är avgörande begränsar de inte våra möjligheter till innovation, välbefinnande och framgång – snarare skapar de ett ramverk inom vilket det finns stora möjligheter till nya lösningar som är klimat- och energismarta.

Arbete i samverkan och genom dialog

Samverkan är en nyckelfaktor för framgång i ett komplext system med många olika intressen. Länets olika aktörer behöver fortsatt utveckla samverkan kring hur respektive verksamheter påverkar utvecklingen i Västernorrland. Invånare, företag, organisationer och kommuner ska vara aktiva partners i energi- och klimatarbetet. Där vi inte har rådighet regionalt är det viktigt att samverka med andra län och regioner, samt med nationell nivå och EU-nivå. Genom dialog och samarbete säkerställer vi att olika perspektiv och kompetenser tas tillvara, och att energi- och klimatarbetet är relevant och rättvist för alla i länet. Tillsammans kan frågeställningar lättare lösas och ges förutsättningar för samhandling.

Främja innovation, forskning och utveckling

Nya angreppssätt kan utveckla nya långlivade produkter, affärsmodeller och samhällslösningar som underlättar omställningen både lokalt och globalt. Nyttänkande forskning, testbäddar för ny teknik, samverkan kring pilotprojekt, kreativa inkubatorer och riktade innovationsstöd är viktiga verktyg. Västernorrland är drivande inom exempelvis vätgas, kombinerade transport-, kollektivtrafik- och logistiklösningar, hållbara biodrivmedel för flyg och eldrivna flyg och arbetsmaskiner. Innovationer kan likväl bestå i att tillvarata den traditionella kunskapen och se dess fulla värde i framtidens energieffektiva, klimatsmarta och cirkulära samhälle.

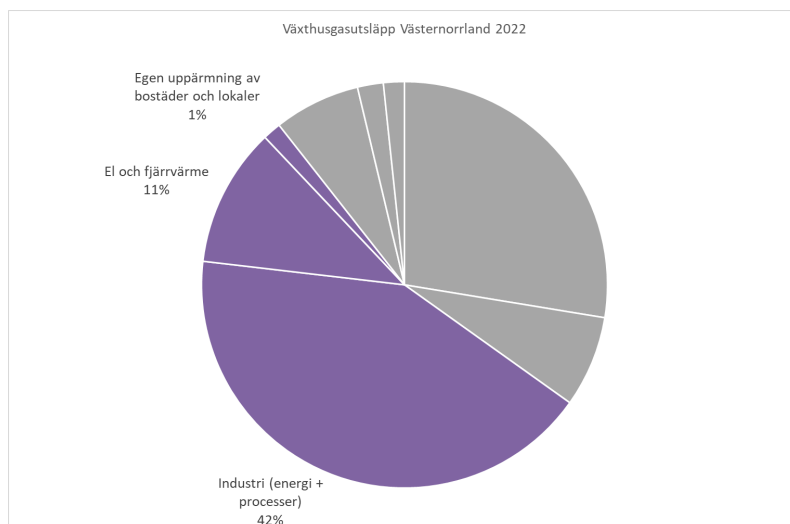
Vi behöver inom våra ansvarsområden hålla oss uppdaterade kring utvecklingen nationellt och globalt och bibehålla en hög kompetens. Akademin kan genom kunskap och forskning fortsätta stötta näringslivet och det offentliga, och locka kompetenta och nytänkande människor till länet. Med en stark innovationskultur i länet har vi möjlighet att dra till oss forskning- och utvecklingsinsatser vid etablering av nya industrier.

⁸ Regeringsformen.. länk! 1:2

Framtidens energisystem

Arbetet i länet ska fokusera på följande regionala prioriteringar:

- El och värme används effektivt för att skapa värde för Västernorrland
- Flexibel användning och maximalt nyttjande av befintliga system
- Utveckla och förnya el- och fjärrvärmedistribution
- Utbyggnad av fossilfri el- och fjärrvärmeproduktion

El- och fjärrvärmesektorn står tillsammans med egen uppvärmning av bostäder och lokaler för drygt 10 procent av växthusgasutsläppen i Västernorrland. Industrin med dess processer står för runt 40 procent av utsläppen. Utsläppen kommer främst från förbränning av energibärare för att utvinna el eller värme, men även andra processer i industrierna. Fjärrvärme- och framför allt elsektorn är en möjliggörare för omställning i industrisektorn och samhället i stort, och behovet av el kommer därmed öka.

Idag är Västernorrland en stor exportör av el. Vår vatten- och vindkraft producerar stora mängder elenergi, varav drygt hälften exporteras över länsgränsen. Analyser pekar på att om de industriella satsningarna som är aviserade blir verklighet kommer länet att övergå till att bli importörer. Elektrifiering ökar i hela Sverige och för att kunna tillgodose det framtida behovet i både länet och landet kommer vi (och alla andra) att behöva utöka produktionen. Samtidigt behöver vi säkerställa att det finns effekt när den behövs (effektbalans) samt att det finns el där den behövs (elnätskapacitet).

El och värme används effektivt för att skapa värde för Västernorrland

En effektivare användning av el och värme är det viktigaste för att minska resursslöseri. Det betyder att energi enbart ska användas där den behövs. Genom en effektivare användning räcker elen och värmen till fler, utan att mer behöver produceras. Energi ska användas för att ge nytta och skapa värde.

Det är också viktigt att rätt energibärare används till rätt ändamål. El är en energibärare med hög kvalitet som bör användas till användningsområden där det

kravet på energibärare finns, och därför bidrar all minskning av onödig användning av el till att mindre elproduktion behöver byggas ut i en framtid med större elbehov. För uppvärmning och värmekrävande processer är det ur ett systemperspektiv bättre att fjärrvärme används där det finns tillgängligt. På så sätt är fjärrvärmesystemet en viktig komponent i ett framtida energisystem eftersom det avlastar elsystemet när det är som mest ansträngt, på vintern, och minskar behovet av el. Fjärrvärmenätet möjliggör också tillvaratagande av industriell spillvärme.

Oavsett om det är el eller fjärrvärme som används så bör åtgärder för att minska användningen göras, och dessa ska fokuseras till åtgärder som gör störst systemnytta. En minskning av energimängden minskar behovet av årligt tillförda resurser. En minskning av effektbehovet minskar behovet av både installerad produktionskapacitet och distributionskapacitet. Beroende på hur produktionsmixen ser ut olika delar av året, och behov av kapacitet, kan det i vissa fall ur ett systemperspektiv vara mer effektivt att minska effektbehovet än den årliga energianvändningen.

Flexibel användning och maximalt nyttjande av befintliga system

För att minska behovet av nybyggnation behöver befintliga distributionssystem nyttjas så effektivt som möjligt. Framtidens konsumenter abonnerar inte på en högre effekt än vad som krävs, så att uppbokad outnyttjad kapacitet minimeras. Genom att gemensamt diskutera vilken effekt som behövs och aktivt arbeta med att konsumenter abonnerar på den effekt de behöver kan vi öka tillgänglig kapacitet i de redan befintliga elnäten, och på så vis minimera hur mycket elnätet behöver byggas ut. Villkorade avtal är en möjlig åtgärd som möjliggör att konsumenter kan dela med sig av effekt till en annan konsument med en annan förbrukningsprofil.

Tillkommande intermittent elproduktion ställer nya krav på energisystemet, och gör att elnäten kommer att behöva anpassas. Med en ökad andel intermittent elproduktion blir hanteringen av effektvariationer viktigare för elnätets stabilitet. Vi behöver säkerställa både produktionskapaciteten för att möta efterfrågan, samtidigt som de nationella och lokala näten har tillräcklig överföringskapacitet, och elnätet kan hantera de spännings- och frekvensvariationer som uppstår.

Med styrning och olika typer av incitament kan befintliga resurser används så effektivt som möjligt. Framtidens effekthantering kommer att kräva bl.a. större möjlighet att utnyttja användarnas flexibilitet i elanvändningen, hantering av fler mikroproducenter, ökat utnyttjande av energilagring i stationära batterier och vid laddning av elbilar och mer kommunikation mellan olika elnät och apparater. Alla dessa förändringar gör systemet mer komplext, vilket kräver att hushållens och industrins interna elsystem kommunicerar med varandra och det övriga elsystemet, såväl lokalt, regionalt som nationellt. Men det möjliggör att minska belastningen på elnäten genom att konsumenter kan svara an till elnätets behov med så kallad efterfrågefleksibilitet. Nya affärsmodeller kommer troligen att krävas

av energi- och elnätsbolagen för att få olika aktörer, som industrier och fastighetsägare, att se nyttan med att bidra till att hantera effektvariationerna.

Utveckla och förnya el- och fjärrvärmedistribution

Tillgång på elnätskapacitet är en förutsättning för både etablering av ny elproduktion eller anslutning av nya konsumenter (inklusive nya industrier). I nätutvecklingsplanerna för de tre större lokala elnäten i länet (Sundsvall Elnät, Övik Energi Nät och Härnösand Elnät) framgår att prognoserna för de ser framför sig ett ökat effektuttag på ca 30-40 procent till 2033, på lokal nivå. Denna ökning exkluderar alla de stora industrisatsningar som har aviserats i länet. Vi behöver alltså samarbeta för att möjliggöra ett ökat effektuttag. Svenska Kraftnät har i oktober 2024 lämnat ett positivt förhandsbesked om utökad kapacitet i området kring Sundsvall och Timrå⁹. I ett första skede handlar det om en ökning från dagens 385 MW till 625 MW, med mål om att kunna tillhandahålla 1 500 MW 2033.

En helhetsbedömning över svagheter och styrkor i de regionala och lokala elnäten behöver göras för att identifiera behov och kunna förstärkas och byggas ut på ett effektivt sätt. För att underlätta tillstands- och byggprocesser behöver dialog mellan näringsliv, elnätsägare och myndigheter ske tidigt.

Det går inte att undvika att ökade behov av el och värme tillsammans med de nya industrisatsningarna kräver fysisk plats och vissa ingrepp i naturen. Den fysiska planeringen är ett viktigt verktyg för att identifiera och prioritera lämpliga platser för etableringar av antingen produktion eller användare, samt att säkerställa att tillräcklig kapacitet finns att tillgå. Placerandet av elintensiv verksamhet i närheten av produktionen och platser dit det är enkelt att förstärka elnätsinfrastrukturen kan även hjälpa att avlasta elnätet på regional och nationell nivå. Samhällsplaneringen behöver bidra till att rätt energibärare finns att tillgå till rätt ändamål. Det inkluderar tillvaratagande av industriell restvärme för uppvärmning via fjärrvärmenät.

För en lyckad utbyggnad behövs en väl avvägd balans mellan nybyggnation och motstående intressen som finns kopplade till markexploatering, som natur- och miljökrav, rennärning, lokalbefolkning, skogsbruk, friluftsliv och turism. För detta är det viktigt att samhällets aktörer möts i tidiga dialoger och gör de svåra avvägningarna så tidigt som möjligt i processen.

Utbyggnad av fossilfri el- och fjärrvärmeproduktion

För att möta det framtida troliga större behovet av el kommer det behövas mer produktionskapacitet i Västernorrland för att bibehålla den positiva elbalansen. En positiv elbalans är viktig både för länets konkurrenskraft och ur ett

⁹ [Förhandsbesked om el till gröna industriprojekt i Sundsvall/Timrå | Svenska kraftnät](#)

beredskapsperspektiv. Vattenkraft står för den absolut största delen av elproduktionen i länet idag. Vindkraft och solkraft är de kraftslag som ökar mest, och är fossilfri produktion som fortsatt kommer behöva öka. Kraftvärmeverk och industriellt mottryck (el- och värmeproduktion inom industrisektorn) står för en mindre del av elproduktionen. Kraftvärme bidrar med planerbar och lokal produktion av el när efterfrågan i elsystemet är som störst, så den är viktig även om andelen är liten. Den lokala elproduktionen tillför el i våra tätorter och minskar behovet av att överföra el hit från andra delar av landet, via region- och stamnät. Därför är den lokala kraftvärmens viktig att värna i en framtid med ett ökat elbehov och större utmaningar för elnätet.

Mer inhemsk elproduktion och ett robust elnät är även centralt för länets förmåga att hantera fredstida kriser och ytterst krig. Fungerande produktion och distribution är grundläggande för totalförsvaret och den samhällsviktiga verksamheten som bedrivs i länet.

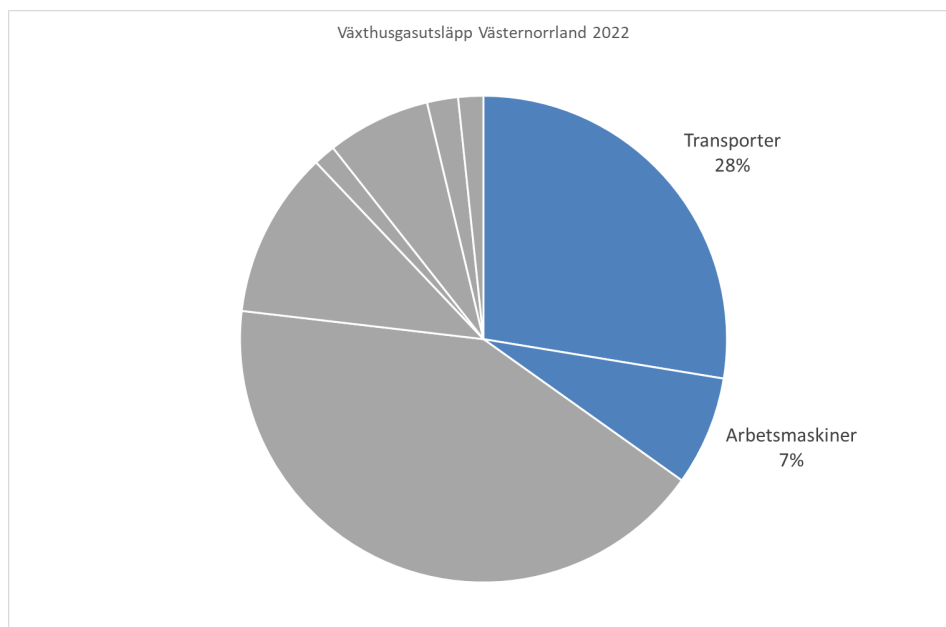
Viktiga aktörer

Elnätsbolag, elproducenter, Svenska kraftnät, elkonsumenter, fjärrvärmebolag, kommuner, Energimyndigheten, Energimarknadsinspektionen.

Transporteffektivt samhälle och fossilfria transporter

Arbetet i länet ska fokusera på följande regionala prioriteringar.

- Omställning till fossilfri fordonsflotta
- Främja gång, cykel- och kollektivtrafik
- Bättre förutsättningar för effektiva transporter

Västernorrland är ett stort län med stora avstånd mellan städerna. Människor förflyttar sig dagligen både privat och i tjänsten mellan städerna, oftast med bilen då västernorrmlänningarnas användning av kollektivtrafik är bland de lägsta i landet. Länet är industritunnt och det förflyttas stora mängder gods, vilket gör att transporterna är ett av två stora utsläppsområden i länet.

Vi ska minska våra utsläpp från personbilar, tunga fordon och arbetsmaskiner. Transportsektorn står för en tredjedel av Västernorrlands utsläpp av växthusgaser. De största utsläppen kommer från personbilar och lastbilar. Arbetsmaskiner står för dryga sju procent av de totala utsläppen av växthusgaser i Västernorrland varav de största utsläppen kommer från arbetsmaskiner i jord- och skogsbruk och industri- och byggsektorn. Det krävs både en minskning av transportarbetet och en överflyttning till förnybara drivmedel och eldrift.

Klimatpåverkan från transporter beror på val av bränsle, hur effektivt fordonet är och mängden transporter. Vi kan minska utsläppen genom att adressera alla tre sidorna. Distansarbete och digitala möten är exempel på att minska hur mycket vi reser, medan att cykla till affären i stället för att ta bilen ger ett annat bränsleval. Samåkning däremot är ett exempel på att öka energieffektiviteten. Genom att titta på hur vi använder våra transporter kan vi identifiera de bästa sätten att minska utsläppen och samtidigt minimera negativ effekt på välfärden.

Figur 5. Kubens volym är ett mått på de totala klimatgasutsläppen och visar på betydelsen av ett aktivt och parallellt arbete med alla tre dimensionerna.¹¹

Figur 8. Lånad bild, ska göra en egen.

Omställning till fossilfri fordonsflotta

I ett fossilfritt samhälle behöver samtliga transporter och arbetsmaskiner drivas av fossilfria drivmedel. Typ av fordon och distansen på transporten avgör vilket drivmedel som är effektivast. Det görs stora satsningar på elektrifiering av transportsektorn. Allt fler fordonsmodeller med eldrift finns på marknaden. Utbudet av laddbara lastbilar och arbetsmaskiner ökar, och utvecklingen av eldrivna flyg går snabbt. Alternativ för tyngre transporter, sjöfart och flyg är bland annat biogas och e-bränslen. Stora arbetsmaskiner har ofta en lång livstid och utbytet behöver ske under en längre tidsperiod. Att byta till ett biobaserat drivmedel i den befintliga maskinen, som HVO eller biogas, är ett alternativ fram till att maskinen byts ut.

En förutsättning för omställning av fordonsflottan är en utbyggd infrastruktur för laddning och fossilfria drivmedel. Infrastrukturen behöver finnas tillgänglig för alla branscher i hela länet. Det finns många stöd för att bygga ut infrastrukturen, men på regional nivå behöver vi prioritera laddinfrastruktur i glesbygden samt ladd- och tankstationer för skogsindustrin.

Främja gång, cykel och kollektivtrafik

Bilen är det huvudsakliga färdmedlet i Västernorrland. Vi ska främja möjligheterna och förutsättningarna för att invånarna ska välja andra alternativ. Vi ska verka för att trafikslagen är väl synkroniserade så att det är attraktivt att gå, cykla och åka kollektivt i hela Västernorrland. Därför är samhällsplaneringen ett viktigt verktyg för att möjliggöra omställningen.

Gång- och cykelvägnät finns idag i tätorterna, men brister i standard och i anslutningar till destinationer. Vi behöver förbättra framkomligheten och säkerheten vid större vägstråk, och förbättra synkroniseringen för kollektivtrafiken. Ökad gång, cykling och kollektivtrafikanvändning ger stora synergieffekter för folkhälsan.

Kollektivtrafiken i Västernorrland har en låg marknadsandel idag och många utmaningar behöver hanteras för att åstadkomma en utveckling¹⁰. För att höja kollektivtrafikens attraktivitet krävs bättre samordning mellan olika transportslag, förbättrade bytespunkter, pendlarparkeringar och tydlig information. Kollektivtrafiken ska vara tillgänglig för fler i länet och prioriteras som trafikslag för att säkerställa dess punktlighet. Då stora delar av länet saknar underlag för regelbunden kollektivtrafik finns möjligheter att främja en efterfrågebaserad kollektivtrafik.

Bättre förutsättningar för effektiva transporter

Västernorrland har omfattande godstransporter som domineras av skogsindustrins transporter (cirka 80 procent av den totala volymen). Därutöver passerar stora mängder gods genom länet. Västernorrland har betydande transportstråk i både nord-sydlig samt öst-västlig riktning för att koppla samman förädlingsindustri med marknaden i södra Sverige och Europa via järnväg och hamnar. Länets infrastruktur behöver kunna hantera stora volymer tungt gods. Sjöfart är en viktig del i effektiva godstransporter, då det blir små utsläpp per enhet gods transporterat. Länet har flera hamnar med stor potential för ökade transporter. För att nyttja dessa mer behövs infrastruktur för att koppla ihop hamnar med industrier via järnväg och vägnät som klarar tunga transporter. Vi ska verka för nationella investeringar som stärker och bygger ut det regionala järnvägsnätet och vägnätet. Vi ska också främja högre fyllnadsgrad och samkörningar vid både gods- och persontransporter.

Järnvägssystemet i Västernorrland spelar en nyckelroll för godstransport och resenärer. Viktiga sträckor, som kuststråket mellan Gävle och Umeå samt tågrälsen från Sundsvall till Trondheim, behöver rustas upp för att öka kapacitet och tillförlitlighet. För att stärka järnvägsnätet krävs investeringar i dubbelspår och underhållsspår, som ökar tillgängligheten och minskar restider. Länet har en viktig roll ur ett logistiskt perspektiv som NATO-allierad, och satsningar på hållbar och robusta tågförbindelser för främst godstrafik är avgörande för att möjliggöra transporter av personal och materiel.

Skogsråvarutransporterna startar på lågtrafikerade vägar i inlandet och ökar i omfattning närmare kusten, där industrierna är lokaliserade. Vägtransporter behöver effektiviseras genom att uppgradera vägar för att klara tyngre och längre fordon, vilket kan förbättra bränsleeffektiviteten.

Viktiga aktörer

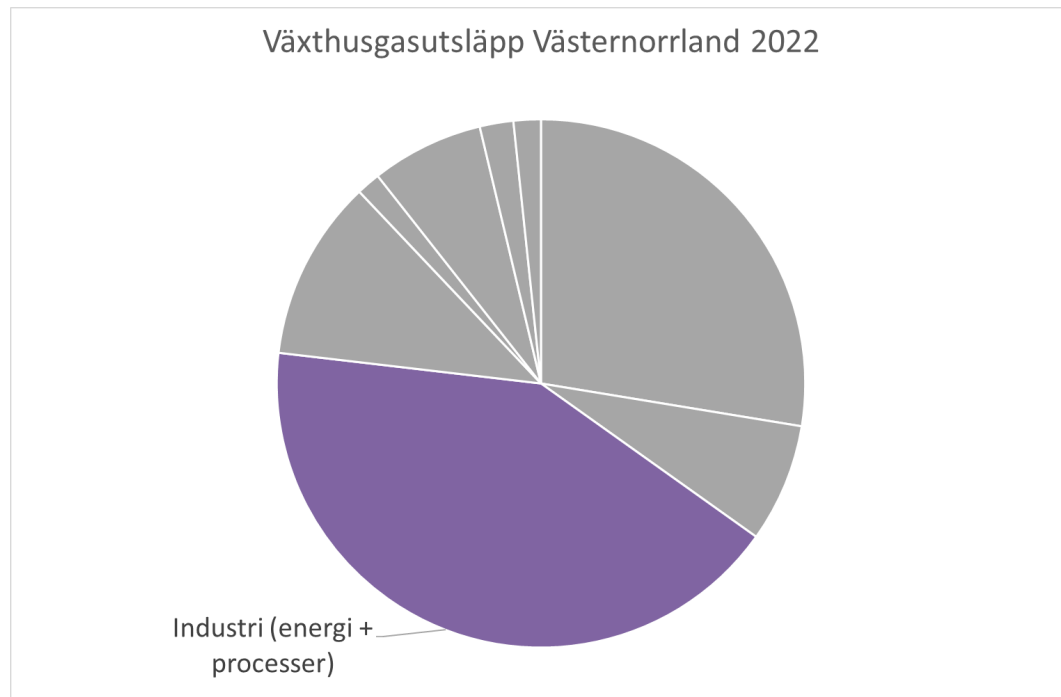
Kommuner, drivmedelsproducenter och -distributörer, Region Västernorrland, Trafikverket, Energimyndigheten, elnätsägare, Din Tur, åkerier.

¹⁰ Regionalt trafikförsörjningsprogram för framtidens kollektivtrafik Västernorrland 2024-2030

En industriell ekonomi som bidrar till omställningen

Arbetet i länet ska fokusera på följande regionala prioriteringar:

- Restströmmar används som resurs för att producera hållbara produkter
- Koldioxidutsläpp används som en resurs och förädlas för att ersätta fossila alternativ
- Fler byggnader byggs med trä och bidrar till att lagra kol långsiktigt

Västernorrland är ett industritunget län. Det syns också i statistiken: drygt 40 procent av de territoriella utsläppen i länet kommer från industrisektorn. Västernorrland är också ett skogslän med stora tillgångar på biomassa som är en viktig resurs för att ersätta fossila bränslen och produkter. Tillgångarna på biomassa samt en väletablerad industri gör att Västernorrland har stora förutsättningar att bidra till Sveriges och EU:s omställning.

Länet ska verka för att både utveckla nya produkter och befintlig produktion. Länets industri är viktig för att möjliggöra omställningen: utöver de traditionella biobaserade produkterna ska vi främja produkter som biobaserade drivmedel, e-bränsle, hållbart producerad konstgödsel och vätgas. Allt behövs för att omställningen ska gå att genomföra både här i länet och i resten av världen. Att diversifiera och producera drivmedel regionalt skulle också öka vår försörjningsberedskap då flera samhällsviktiga funktioner idag är kraftigt beroende av importerat drivmedel.

Restströmmar används som resurs för att producera hållbara produkter

Vid produktion av en råvara eller produkt uppstår det oftast oönskade produkter som vi kallar för restprodukter eller, ännu vanligare, avfall. Från skogsindustrin kan det handla om grot (grenar och toppar), från papper- och massaindustrin kommer lignin, bark och slam, från hushållen matavfall och annat, från

vätgasproduktion får vi värme och syrgas som restprodukter. Oavsett industri och restprodukt ska de ses som en resurs att använda för andra produkter. De produkterna kan vara allt från drivmedel, alternativ till fossil plast, eller konstgödsel.

För detta behöver vi arbeta med att stimulera forskning och utveckling för fler produkter och användningsområden. Vi ska även arbeta med att samplanera industrier och skapa så kallad industriell symbios: industrikomplex där en industris restprodukt blir en annans insatsvara. Detta bidrar till ökat värdeskapande och resursnyttjande, och minskade utsläpp.

Koldioxidavskiljning och nyttjande av koldioxiden som resurs

Koldioxid släpps ut i atmosfären både från fossila och biogena källor. De fossila utsläppen följs upp i den årliga klimat- och miljömålsuppföljningen, och är de siffror som Sverige rapporterar, och adderar koldioxid till atmosfären. Statistik på biogena koldioxidutsläpp finns från de större industrierna i länet. Utsläpp från dessa är 3–4 gånger större än de totala fossila koldioxidekvivalentutsläppen i Västernorrland. All koldioxid som släpps ut är en potentiell resurs som bör nyttjas för att ersätta behovet av att extrahera ny gas, olja och kol. Detta kallas för Carbon Capture and Utilisation (CCU).

Vi ska även främja koldioxidavskiljning och lagring, så kallad Carbon Capture and Storage (CCS) för att minska länets utsläpp. Vid avskiljandet av fossil koldioxid leder det till minskade utsläpp i statistiken, men om det däremot är biogen koldioxid bidrar det till Västernorrlands bidrag till de kompletterande åtgärderna.

Fler byggnader byggs med trä och bidrar till att lagra kol långsiktigt

Byggbranschen har länge använt material som betong och stål som standard för byggmaterial i större byggnader, och dessa har hög klimatpåverkan. Att bygga med trä är viktigt för både klimatet och Västernorrlands utveckling. Trähus släpper ut mindre koldioxid jämfört med betong och stål och bidrar dessutom med att lagra koldioxid över en lång tid. De är en kolsänka under åtminstone flera decennier. Västernorrland kan ta ledningen genom att utveckla hela värdekedjan från skog till färdigt konstruktionsmaterial och exportera produkter till andra regioner.

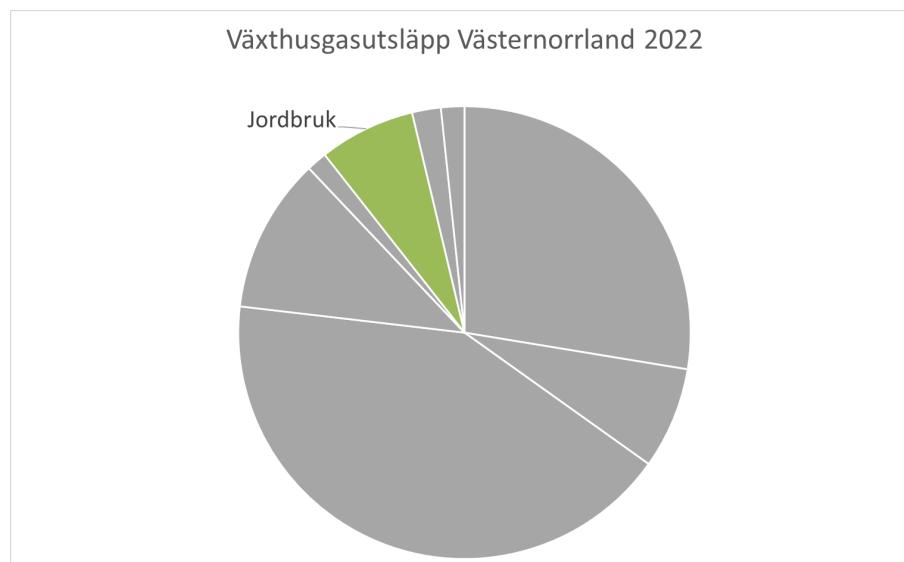
Viktiga aktörer

Massa-, papper- och sågverksindustrier, Mittuniversitetet, el- och fjärrvärmebolag, stora industrier, fastighetsbolag.

Skog och mark som resurs och kolsänka

Arbetet i länet ska fokusera på följande regionala prioriteringar.

- Skogen som kolsänka ökar sitt upptag över tid
- Våtmarksrestaurering ökar länets kolsänkor
- Hållbart jordbruk minskar utsläppen från matproduktionen

Jord- och skogsbruket har stor betydelse för att utsläppen från andra sektorer minskar då de förser andra sektorer med råvaror för att producera mer hållbara alternativ. Jordbrukssektorn står för en mindre del av de direkta utsläppen i Västernorrland. Fossila utsläpp från skogsbruket kommer från arbetsmaskinerna, vilket räknas i utsläppen i fokusområdet Transport. Utsläppen som är kopplade till att skogen huggs ner, via förbränning och nedbrytning, räknas som nettonoll förutsatt att återplantering genomförs. Markanvändningssektorn bidrar till ett nettoupptag av växthusgaser, och redovisas separat genom LULUCF-förordningen¹¹. Åtgärder för att öka nettoupptaget bidrar till de kompletterande åtgärderna som behövs för att nå nettonoll-målet.

Gemensamt för markanvändningssektorn, oavsett om vi pratar om jord- eller skogsbruk, är att den idag bidrar till ett nettoupptag av växthusgaser. Skogs- och jordbruk som förvaltas och brukas på ett hållbart sätt kan användas som kolsänkor.

Skogen täcker 88 procent av länets yta, varav 90 procent är produktiv skogsmark.¹² Skogen och skogsbruket utgör en central del av länets ekonomi, och ger länet dess karaktär och bidrar till friluftslivet och besöksnäring.

¹¹ [Förordning - 2018/841 - EN - EUR-Lex](#)

¹² [Regionalt skogsprogram 2020-2030 | Länsstyrelsen Västernorrland](#)

Skogen som kolsänka ökar sitt upptag över tid

När skogen växer tas koldioxid upp från atmosfären och binds i växter och träd och skapar på så sätt ett kolförråd. I takt med att träbaserade produkter bryts ner eller förbränns frigörs åter kolet i form av koldioxid. Gammal skog som undantas från avverkning fortsätter att binda kol i en lägre takt och ökar gradvis i andra värden, som exempelvis biologisk mångfald och naturturism. För att skogen ska kunna fortsätta att avverkas och samtidigt vara en kolsänka krävs ett hållbart skogsbruk med återplantering och hänsyn till markens långsiktiga förmåga som kolsänka.

Våtmarksrestaurering ökar länets kolsänkor

Västernorrlands markyta utgörs till cirka 20 procent av våtmarker varav många är dikade. Dikad våtmark leder till avgång av stora mängder koldioxid till atmosfären. Ur ett långsiktigt klimatperspektiv är hydrologisk restaurering av dessa en viktig åtgärd för att bromsa nedbrytningstakten av det organiska materialet i jordarna och upprätthålla våtmarkernas funktion som kolsänka. Återvätning av näringsrik torvmark är mest angeläget då dränerad näringsrik torvmark förutom koldioxid även läcker lustgas som är en mycket potent växthusgas. I Västernorrland återfinns dikade näringsrika torvmarker främst i skogslandskapet.

Hållbart jordbruk minskar utsläppen från matproduktionen

Klimatpåverkan från den svenska kosten hör till den högsta i världen. Det beror på att vi äter en stor andel kött- och mejeriprodukter per person. De största utsläppskällorna inom jordbrukssektorn i Västernorrland är kopplad till djurs matsmältning samt gödselhantering. Vi ska öka andelen vegetabilier i kosten och äta animaliska produkter som är producerade hållbart. Genom en ökad produktion av vegetabilier och hållbart producerade animalier i Västernorrland bidrar vi till minskade utsläpp i länet, och erhåller samtidigt viktiga positiva synergieffekter för länets försörjningsberedskap, biologiska mångfald, ett rikare odlingslandskap och livskraftiga landsbygder.

Produktion av biogas på gårdar minskar utsläpp av växthusgaser från nedbrytning av restprodukter på gårdarna, samtidigt som biogasen kan användas för att producera värme, el och drivmedel som kan ersätta fossila alternativ. För de biogena utsläppen från jordbrukssektorn som är svåra att undvika är anpassade brukningsmetoder för en ökad kolinlagring ett viktigt verktyg.

Viktiga aktörer

Skogsägare, lantbrukare, Skogsstyrelsen, Lantbrukarnas riksförbund, Hushållningssällskapet, Länsstyrelsen Västernorrland.

Hållbar konsumtion

Arbetet i länet ska fokusera på följande regionala prioriteringar.

- Regionala aktörer går över från en linjär ekonomi till en cirkulär
- Offentliga och privata aktörer samarbetar framgångsrikt för att främja hållbara upphandlingar
- Normer och beteenden skiftar till hållbar konsumtion och hållbara livsstilar

Materialkonsumtionen i Sverige ökar¹³. Totalt konsumerades 258 miljoner ton material år 2022 i Sverige – en ökning med cirka 25 procent sedan 2010. Materialkonsumtionen orsakar stora utsläpp av växthusgaser och leder till förlust av biologisk mångfald, föroreningar och ohållbart nyttjande av mark, vatten och andra resurser, ofta i andra delar av världen.¹⁴ De ekologiska fotavtrycken¹⁵ från svenskarnas konsumtion ligger idag på en nivå som inte är förenlig med en global långsiktigt hållbar utveckling. Om alla länder hade ett lika stort avtryck per person som Sverige har skulle vi behöva 4,2 jordklot för att upprätthålla ekonomin. Genom att producera och konsumera färre, men bättre, produkter och använda befintliga produkter mer effektivt, kan vi minska miljöpåverkan, nå miljömålen och de globala målen i Agenda 2030 samt bidra till Sveriges strategi för cirkulär ekonomi¹⁶.

Den linjära ekonomin dominerar fortfarande, där resurser utvinns, används och sedan blir avfall. Vi behöver göra ett paradigmskifte där färre nya resurser utvinns, och resurserna som finns i produkterna används på ett hållbarare sätt. Vi kan uppnå detta genom att kombinera ett par olika strategier:

Minska – Vi behöver minska vår konsumtion till att vara tillräcklig.

Växla – Vi behöver skifta till andra sätt att konsumera, välja mindre miljöbelastande kategori av varor och tjänster, och återanvända mer.

Effektivisera – Vi behöver använda mer klimatsmarta och energieffektiva varor och tjänster.

Regionala aktörer går över från en linjär ekonomi till en cirkulär

Det regionala och lokala arbetet för att ställa om till mer cirkulära, avfallsförebyggande och hållbara konsumtionsmönster behöver ske samordnat och strukturerat, i olika delar av samhället.

¹³ <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/miljo/miljoekonomi-och-hallbar-utveckling/miljorakenskaper/pong/statistiknyhet/miljorakenskaper---miljopaverkan-fran-konsumtion-2022/>

¹⁴ <https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/avfall/ett-cirkulart-sverige-tanker-efter-fore/>

¹⁵ <https://www.wwf.se/klimat/ekologiska-fotavtryck/>

¹⁶ <https://www.regeringen.se/rapporter/2023/01/strategi-for-cirkular-ekonomi/>

Vi behöver genomföra insatser i både produktions- och konsumtionsled för att minska fossila produkter och det stora nyttjandet av jungfruliga råvaror.

Figur 9. Illustration: Studio Flygar. [Informationsmaterial om cirkulär ekonomi](#)

Cirkulära affärsmodeller med koncept för ökat delande och återbruk, reparation av befintliga produkter behöver bli vanligare. På industriell nivå ska vi främja industriell symbios, alltså att industrier utvecklar möjligheter att använda varandras restprodukter som insatsvaror i sin egen produktion. Detta bidrar ofta till minskad resursanvändning, bättre ekonomi och utvecklad kompetens. Även inom fastighetssektorn finns stora möjligheter att utveckla renoveringsarbetet och hur vi nyttjar lokaler som skolor och kontor bättre i stället för att bygga nytt. På så sätt kan nyttjandegraden av material och produkter i omlopp öka, och vi behöver utvinna och nyttja färre jungfruliga råvaror.

För att den här omställningen ska ske är det viktigt att vi samverkar och för dialog för att förstå behoven som industrier, offentliga sektorn och privatpersoner har. Därigenom kan vi identifiera hur vi kan genomföra insatser som möter de hinder som aktörer ofta upplever i samband med omställningen till den cirkulära ekonomin.

Offentliga och privata aktörer samarbetar framgångsrikt för att främja hållbara upphandlingar

Hållbar upphandling är ett strategiskt viktigt verktyg och styrmedel för att de offentliga verksamheterna och de stora företagen kan visa vägen i vikten av att nå våra energi- och klimatmål. Det offentliga ska gå före, och de stora företagen är viktiga aktörer och vägvisare för resten av samhället.

Energi- och klimatkrav i upphandling stimulerar utvecklingen av ny teknik som minskar klimatbelastning, och leder till att företag som tillhandahåller hållbara produkter och tjänster premieras. Exempelvis klimatsmart säsongsbaserad mat och återbrukade produkter. Upphandlingar med ambitiösa och långsiktiga krav skapar en stabil efterfrågan på hållbara lösningar.

Innovations- och funktionsupphandling behöver nyttjas för att skapa utrymme för klimatsmarta produkter och tjänster. De kan även ställa krav på företagen i tidigare led än själva leveransen av produkten eller tjänsten: cirkulära affärsmodeller, materialflöden och hållbara transportlösningar för leveranser av upphandlade varor kan därmed stimuleras. Metoder och system för att ställa om och följa upp klimat- och energirelaterade krav i upphandling och inköp behöver vidareutvecklas och spridas.

Normer och beteenden skiftar till hållbar konsumtion och hållbara livsstilar

Många återkommande undersökningar visar att vi svenskar anser att klimatförändringarna är ett allvarligt problem på alla nivåer i samhället och att man är medveten om dess orsaker och konsekvenser, samt hur man kan minska sin klimat- och miljöpåverkan¹⁷. På senare år har ungas klimatoro och perspektiv på klimat- och energiomställningen uppmärksamats alltmer¹⁸. Vi vet att vi behöver ställa om men i praktiken gör vi inte det i tillräcklig fart. För att öka kunskapen om hållbara livsstilar behöver regionalt samarbete kring lärande för hållbar utveckling utvecklas.

Riktade attitydpåverkande insatser behöver genomföras för att peka på fördelarna med hållbara livsstilar i form av minskad miljöpåverkan och ökad livskvalitet. För ett normskifte till hållbarare konsumtion behövs förståelse för andra typer av hinder än enbart tekniska eller praktiska. Människor påverkas av psykologiska, sociala, systemiska och strukturella faktorer som går bortom vad tekniken erbjuder. Forskning har identifierat tre kritiska faktorer för ett normskifte: olika insatser behöver kombineras, emotionell anknytning behöver skapas, och framtidsscenarier behöver göra att individer kan identifiera sig och förstå hur deras liv kan se ut utifrån sina preferenser, värderingar och övertygelser.¹⁹

Viktiga aktörer

Länsstyrelsen Västernorrland, Region Västernorrland, kommuner, Kommunförbundet, utbildningsväsendet, övrig offentlig verksamhet, studieförbund.

¹⁷ Naturvårdsverkets regelbundna undersökning [Allmänhetens kunskap och attityder till klimatfrågor](#)

¹⁸ [Barn och unga upplever klimatoro](#), [Ta barnens klimatoro på allvar - forskning.se](#)

¹⁹ Expertgruppen Normskifte [Så ser det cirkulära livet ut 2040 – ny rapport tar sikte på normskifte](#)

Energi- och klimatstrategi för Västernorrland 2025-2030

Länsstyrelsen i Västernorrlands län har tagit fram ett förslag till energi- och klimatstrategi. Arbetet utgår från ett regeringsuppdrag till Länsstyrelsen att revidera den befintliga strategin.

Strategin ska ge kraft och riktning för oss aktörer i Västernorrland att leda en omställning mot de klimat- och energimål som slagits fast av riksdagen. Den presenterar innehåll och förslag till regionala prioriteringar för arbetet framåt. Slutversionen kommer att kompletteras med bilder, figurer och aktuella referenser.

Vi önskar era synpunkter på förslaget till strategi, särskilt utifrån följande frågeställningar:

- Speglar innehållet i respektive fokusområde länets styrkor och utmaningar väl? Lämna annars förslag på förändringar
- Lämna gärna förslag på relevanta indikatorer till de olika regionala prioriteringarna
- Är strategin användbar för din organisation? Ge gärna förslag på hur den kan formuleras för att bli mer användbar

Lämna synpunkter **senast 17 maj 2025**.

Via e-post till vasternorrland@lansstyrelsen.se eller via post:

Länsstyrelsen Västernorrland
871 86 Härnösand

Ange diarienummer: 242-2025

Kontaktpersoner vid frågor

Moa Sving Gustafsson, Therese Åkerlund och Thomas Gustafsson

energi.klimat.vasternorrland@lansstyrelsen.se

0611-34 90 00 (växel)

Sändlista

Absolicon
Adven
Alltank
Almi Mitt
Arbetsförmedlingen
Biofuelregion
BizMaker
Byggföretagen
Coompanion
Cykelfrämjandet Sundsvall
Drakfastigheter
E.ON
Ellevio
Energimarknadsinspektionen
Energimyndigheten
ESF-rådet
Fortum
Företagarna
Försäkringskassan
Handelskammaren Mittsverige
Hemab
High Coast Invest
Hushållningssällskapet Västernorrland
Härjeåns nät
Härnösand stift
Härnösands kommun
Härnösandshus
Din Tur
Kommunförbundet Västernorrland
Krambo
Kramfors kommun
Kubikenborg Aluminium
Leader
Liquid Wind
LO
LRF Västernorrland
Länsstyrelsen Gävleborg
Länsstyrelsen Jämtland
Länsstyrelsen Norrbotten
Länsstyrelsen Västerbotten
Metsä Group
Mitthem
Mittuniversitetet

Mondi Dynäs
Naturskyddsforeningen kansli mitt
Naturskyddsföreningen Västernorrland
Naturvårdsverket
Nevel
NOURYON
Polisen i Västernorrland
Region Jämtland Härjedalen
Region Västernorrland
Regionfastigheter Västernorrland
RES
RF-SISU
RISE
Sametinget
SCA
SEKAB
Själanders Åkeri
Skogsstyrelsen
Sollefteå Kommun
Statkraft
Sundsvall Energi
Sundsvall Elnät
Sundsvalls kommun
Svenska kraftnät
Svenskt näringsliv Västernorrland
TCO
Tillväxtverket
Timrå kommun
Timråbo
Torsboda Industrial Park
Trafikverket
Uniper
Vattenfall
Ånge Energi
Ånge fastighet och industri
Ånge kommun
Örnsköldsviks kommun
Övik Energi
Övikshem

Kommunstyrelseförvaltningen
Maria Engberg, +46-611-348049
maria.engberg@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Remiss - Plikten kallar! En modern personalförsörjning av det civila försvaret (SOU 2025:6)

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta
att anta remissvaret som sitt eget.

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommun är utvald som remissinstans för SOU 2025:6 Plikten kallar! En modern personalförsörjning av det civila försvaret.

Härnösands kommun ställer sig generellt sett positiv till remissen som helhet men delger i och med remissvaret några synpunkter kommunen anser att regeringen bör beakta innan regeringen fattar beslut om författningsändringarna.

Remissen handlar om att ta ställning till det utredarna har gett förslag om hur det civila försvaret kan tryggas genom att analysera och bedöma behoven av personalförstärkningar inom verksamheter som är viktiga för totalförsvaret vid höjd beredskap.

Härnösands kommun svarar på remissen utifrån sin roll och vilka förutsättningarna som finns för att säkerställa det civila försvarets personalbehov med totalförsvarspliktig personal i en kommun. Detta för en långsiktigt och hållbar personalförsörjning av det civila försvaret. Personalförsörjningen bör vara anpassad efter dagens samhälle och de behov som finns inom det civila försvaret samt att de administrativa krav som ställs på organisationerna bör utgå från tydlighet och enkelhet. Kommunen yttrar sig om några av författningsändringarna vilka presenteras i remissvaret.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att de förslag som presenteras i SOU är bra, men ser att några mindre delar kan utvecklas ytterligare.

Utifrån ärendet karaktär har det bedömts ej nödvändigt att bilägga checklista.

Datum
2024-09-23

Dnr
KS/2025-000089

Beslutsunderlag

Remiss SOU 2025:6 Plikten kallar! En modern personalförsörjning av det civila försvaret.

Anna Bostedt
Chef för ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Maria Engberg
Beredskapssamordnare

Bilagor

Härnösands kommuns remissvar SOU 2025:6 Plikten kallar! En modern personalförsörjning av det civila försvaret.

Remissvar SOU:6 Plikten kallar! En modern personalförsörjning av det civila försvaret

Inledning

Under krig och krigsfara kommer kommunen ha en viktig roll att upprätthålla grundläggande samhällsservice till medborgarna så som t.ex. vård, omsorg och skola.

Det som kännetecknar kommunal verksamhet och verksamhetsområdet är att det är en personalintensiv verksamhet. Även vid prioritering av arbetsuppgifter krävs det i många verksamheter personella resurser för att kunna upprätthålla verksamheter som i vissa fall är livsviktig. På många orter i Sverige är kommunen en av de största arbetsgivarna.

För planering gällande det civila försvaret behövs en tydlighet och enkelhet i förfarande i hantering av personella resurser för att organisationen ska kunna fokusera på att lösa kärnuppgiften och mindre fokus på administrativ hantering av personal kopplat till krigsorganisationen. Stort ansvar vilar på respektive organisation att i fredstid analysera och planera för personalförsörjningen, det även att ha förmåga att resurssätta (personer och ekonomi) planeringen som helhet. Härnösands kommun stödjer utredningens förslag i sin helhet men i synnerhet förslaget om möjligheterna till att beredskapsregistrera som ett komplement till Allmän tjänsteplikt, exempelvis personal utan anställning i kommunen.

Allmän tjänsteplikt fullgörs genom att den som är totalförsvarspliktig:

6 kap. 2 § Allmän tjänsteplikt fullgörs genom att den som är totalförsvarspliktig

1. kvarstår i sin anställning eller fullföljer ett uppdrag,
2. tjänstgör enligt avtal om frivillig tjänstgöring inom totalförsvaret, eller – om frivillig tjänstgöring inom det militära försvaret, eller mellan en statlig myndighet och en medlem i en frivillig försvarsorganisation om annan frivillig tjänstgöring inom totalförsvaret.

Härnösands kommun kommer nedan att redovisa mer detaljerade synpunkter på några av förslagen.

Allmänt

I likhet med utredningsförslaget så ser Härnösands kommun ett behov att från kommunernas sida, så långt det går, minska den administrativa belastningen till miniminivå gällande disponibilitetskontroll och tydlighet i vem som omfattas av totalförsvarsplikten. I och med utredningens förslag gällande kommuner, framhålls det att kommuner i grunden ska kunna luta sig mot den Allmänna tjänsteplikten, ej blanda in krigsplaceringar, som nu felaktigt har använts på många håll, då det är förbehållet civilpliktiga och värnpliktiga.

I det fallet nationen hamnar i ett läge av krig eller krigsfara är det en nationell angelägenhet. I kapitel 1.6 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap anges:

”Kommuner och regioner ska hålla den myndighet som regeringen bestämmer informerad om de beredskapsförberedelser som vidtagits och om de övriga förhållanden som har betydelse för det civila försvaret i kommunen respektive regionen.”

Oavsett om det är information eller rapportering skrivningen syftar till, vill Härnösands kommun lyfta vikten av att olika myndigheter verkar för en så sammanhållen informationsdelning/rapportering från begärande myndigheter som möjligt. Exempelvis under pandemin kom det till både kommuner och länsstyrelser begäran om olika regeringsuppdrag, andra uppgifter, lägesbilder, förfrågningar från olika myndigheter samt regeringen där det många gånger var likande frågor eller ibland samma utan att ha synkat myndigheter emellan. Det tar resurser från alla till att svara på dessa.

Beredskapsregistrering

Härnösands kommun är positiva till att använda beredskapsregistrering för de som omfattas av totalförsvarsplikten och som ett verktyg i arbetet med att bemanna krigsorganisationen för dem som inte tillhör den ordinarie personalen.

För att underlätta hanteringen av registrering för bemanningsansvariga i kommunens organisation, lyfter vi även möjligheten till att kunna beredskapsregistrera alla avtal, även när de upphör, digitalt till Plikt och provningsverket.

Det innefattar även de upplysningarna om lämplighet för att tjänstgöra via sin värnplikt, civil plikt eller allmän tjänsteplikt som myndigheten kan begära från Kommunen.

Tjänsten bör vara användbar i såväl freds- som krigstid. Dock behövs det i sin tur en fortsatt analog tjänst då ett digitalt system är sårbart i kris.

Kommunens ställningstagande är att den administrativa bördan bör minskas till det minimala för att inte belasta resurser inom organisationen mer än nödvändigt.

Konsekvenser att beakta vid personalförsörjning av det civila försvaret

Mänskliga rättigheter och jämställdhet

Likt allt beredskapsarbete, från planering och vardagsarbete till höjd beredskaps och det civila försvaret, behöver allt arbete beakta människors olika förutsättningar i tider av kris och krig. Det behöver beaktas i hög grad när det gäller personalplanering.

Planering av det civila försvaret behöver kompletteras med kunskap om exempelvis socioekonomiska förutsättningar, fysisk och psykisk hälsa, skillnader mellan stad och land och möjligheten att ta till sig information, vilken bakgrund medarbetarna har baserat på socioekonomiska förutsättningar och familjesituationer. Dessa variabler påverkar individens förmåga till försvarsvilja och dennes förmåga att planera och säkerställa att den egna familjens behov blir omhändertagna i händelse av kris eller krig¹.

Det kan finnas behov av att arbeta utanför kontorstid och dygnet runt, både vid samhällsstörningar och vid höjd beredskap. De vars någon av de vuxna, oftast kvinnan, arbetar inom vård, omsorg eller skola och fortfarande är den som tar största ansvar för familjen (barn, anhöriga och husdjur) är det därför ytterst viktigt att samhället har förmåga att stötta dessa så att de känner en trygghet, minskar oron för att i sin tur kunna fullgöra sin plikt inom det civila försvaret. Är inte omständigheterna runt omkring tryggade kommer inget straff i världen spela någon roll för individen om deras anhöriga (barn och föräldrar) inte är omhändertagna och trygga.

De allra flesta som arbetar i samhällsviktiga verksamheter är beroende av att vård, skola och barnomsorg fungerar för att de själva ska kunna fortsätta bedriva sitt samhällsviktiga arbete. För att kommunens medarbetare ska kunna känna sig trygga även med ovan nämnda förutsättningar krävs det stora nationella insatser (ekonomiska) för att särskilt stärka dessa verksamheter i grunden.

Den som lever i en utsatt situation i vardagen tenderar att drabbas hårdare när krisen kommer. För den som behöver stöd för att klara vardagen eller har väldigt små marginaler kommer stödbehovet att vara större vid påfrestningar, samhällsstörningar, kriser och krig.

Människor drabbas olika av ojämlika och ojämställda förhållanden i samhället. Särskilt sårbara grupper kan vara personer som löper större risk för diskriminering och/eller har svagt samhälleligt skydd.

Det kan röra sig om:

- barn
- personer med funktionsnedsättning och/eller fysisk eller psykisk sjukdom
- personer i utanförskap (långvarig arbetslöshet, sjukskrivning, lågt socialt deltagande)

¹ Röda korset, 2021, "Människan i krisen – Ett humanitärt perspektiv på Sveriges krisberedskapssystem"

- nyanlända, asylsökande, flyktingar
- personer i socioekonomisk utsatthet
- kvinnor och barn som är utsatta för våld
- kvinnor som lever ensamstående i ekonomisk utsatthet med barn
- hbtqi-personer (ett paraplybegrepp för homosexuella, bisexuella, transpersoner, personer med queera uttryck och identiteter och intersexpersoner)
- personer som lever i prostitution och människohandel
- personer med missbruk och i hemlöshet.

I arbetet med personalförsörjning på nationell, regional och lokal nivå är det bra att kontinuerligt ställa sig frågorna:

- Hur påverkas olika grupper i den egna organisationen (medarbetare, pliktad personal)?
- När vi de grupper vi behöver med information?

Försvarsvilja

Utifrån den allmänna tjänsteplikten kan det uppstå påtvingad anställning, det vill säga att någon blir anställd av kommunen utifrån en nationell angelägenhet. Att plikta in personal ska även vara den sista vägen att säkerställa att personalen faktiskt kommer till sitt jobb.

FOI:s tolkning av försvarsvilja:

”att en person är benägen att göra eller tycka något i det bestämda syftet att bidra till landets försvar – för dess uppbyggnad eller mot en angripare”².

I en krigssituation behövs det att alla delar av samhället bidrar och alla arbetsföra individer sluter upp. Allt från soldater, förskolepersonal, pedagoger, vårdpersonal men även industriarbetare, lastbilschaufförer, någon som städar akutmottagningen liksom många andra yrkesgrupper. Nästan alla i samhället kan bidra på ett eller annat sätt genom sitt arbete och bidra till försvarsförmågan.

Att kommunens invånare upplever trygghet och kan upprätthålla sin vardag under påfrestning bidrar till samhällets funktionalitet, robusthet och uthållighet. Försvarsviljan spelar stor roll på hur delaktig individen känner sig i beslut, inkludering i samhället, känslan av trygghet mm (se Konsekvenser att beakta). För att känna försvarsvilja behövs det ökade satsningar för det civila försvaret för att få olika grupper i samhället att känna sig delaktiga och inkluderade. De flesta kan bidra på något sätt till att samhället ska fortsätta fungera i krig viljan att bidra och att fortsätta göra det vi gör i vardagen även i höjd beredskap behöver vi skapa genom inkludering och synliggörande.

² FOI, <https://www.foi.se/nyheter-och-press/nyheter/2021-12-09-vad-ar-forsvarsvilja-och-hur-viktig-ar-den.html>, hämtad 20250411.

Synliggörandet av hur varje medarbetare har en roll i försvaret, att gå till jobbet är en sak, men för att den ensamstående småbarnsmamman inom vården, med obekväma arbetstider, ska känna sig trygg med att lämna sina barn även i höjd beredskap, krävs det mer stöd av samhället.

Mycket av det stödet grundar sig i att planera sin krigsorganisation utifrån Mänskliga rättigheter och jämställdhetsperspektiv, och stödja ett psykosocialt omhändertagande i orostider av medarbetare. Det är en viktig del att värna sin personals välbefinnande men även ta medborgarnas oro på allvar, det i sin tur kan leda till att öka medborgares försvarsvilja.

Arbetsförmedlingen

För att Arbetsförmedlingen ska kunna fullgöra sina uppgifter vill Härnösands Kommun särskilt lyfta några beaktanden gällande placeringar utifrån totalförsvarsplikten.

Härnösands kommun ser en vikt av att Arbetsförmedlingen och kommunerna i god tid behöver föra dialog om hur de lokalt vill samverka gällande personalresurser.

När det kommer till att plikta in personal behöver särskild hänsyn tas beträffande ungdomar 16–17 år som omfattas av totalförsvarsplikten (ej de som är värnpliktiga). Det gäller att ha ett tydligt barnperspektiv och se till barnets bästa och ha barnkonventionen i beaktande. För kommunernas del är det att kommunernas 16–17-åringar ungdomar stannar inom kommunens regi och om situationen kräver, stöttar kommunens lagstadgade verksamheter. I den möjligaste mån ska ungdomarna fullgöra sin utbildning i första hand, i andra hand varva sin utbildning med sin plikt (inom det området ungdomen utbildar sig i, särskilt de utbildningar som är viktiga för totalförsvaret).

I övrigt är det av största vikt att rätt personer pliktas till respektive verksamhet och att Arbetsförmedlingen säkerställer att registerutdrag är uppvisat för de verksamheter där det krävs.

Arbetsförmedlingen behöver även ha ett funktionsrätts och jämställdhetsperspektiv för sina placeringar, för att så långt som möjligt värna om människan i kris och krig och även med en inkludering och integreringsperspektiv.

Frivilliga försvarsorganisationer (FRG)

I remissförslaget lyfts frivilliga försvarsorganisationer och andra ideella organisationer som en viktig del i personalförsörjningen av det civila försvaret. Genom att skriva avtal med den utpekade frivilliga försvarsorganisation, och använda beredskapsregistrering som ett verktyg i planeringen blir de tydligare för respektive part om vilken personal som tillkommer.

För kommunerna behöver det i avtalet även tydliggöras vilket uppdrag FRG ska ha. Av erfarenheterna från exempelvis vid bränderna 2018 uppmärksammades det av flera kommunala organisationer, en stor problematik kring samordningen med att hantera anställningar och organisering av frivilliga. Bland annat med problematiken av den otydlighet

som uppstod gällande anställningsförhållande för respektive person beroende på vem som var anvisad av arbetsgivaren, anställda direkt av den kommun där krisen hanterades eller var där som frivillig.

Det är även önskvärt att problematik mellan anställning i en krigsorganisation och utredningen av civilplikten synkas med de arbetsrättsliga förhållandena i kris och krig och det krislägesavtal som tecknades av centrala parter inom den kommunala och regionala sektorn.

Utredningen lyfter i SOU 2022:57 om Civilbefolkningens skydd, föreslås det att FRG borde kunna utgöra en grund för betydligt större frivilliga beredskapsgrupper, för att i sin tur kunna verka som en del i det civila försvaret. Här bör det dock påpekas att förmågan hos olika FRG-grupper runt om i Sverige ser olika ut. Många kommuner har på pappret³ ett avtal med FRG men det finns stora utmaningar med nyrekrytering, få aktiva, organisering och de som är registrerade är ofta till åren komna. Detta medför en stor begränsning i vad respektive FRG faktiskt kan bidra med. Därför anser Härnösands kommun att det finns en risk med att nationellt generellt utgå från en historiks syn på FRG-kapacitet i kris och krigsförhållanden. Nationellt har ideellt deltagande förändrats under årens lopp. Detta gäller generellt för alla ideella föreningar runt om i Sverige. Individer engagerar sig inte längre i samma utsträckning som under kriget och efterkrigstiden samt några decennier framåt. Med det sagt har det visat sig att vid händelser, bland annat under pandemin, skogbränder och terrorattentat, att samhället sluter upp och vill bidra med olika typer av hjälp och stöd till behövande. I samband och även ett tag efter händelsen i sig, ser de ideella föreningarna en ökning av frivilliga medlemmar.

FRG:s roll behöver anpassas utifrån dagens samhälle och dess individer och organiseras efter dessa förutsättningar.

Härnösands kommun motsätter sig inte frivilliga insatser, det är en viktig del av Sveriges robusthet, men att det behöver tydliggöras i enlighet med ovan nämnda synpunkter. Synpunkterna omfattar ej de som är krigsplacerade inom hemvärnet.

Beredskapslarm

Härnösands kommun stödjer även förslaget av beredskapslarmet omfattning, vilken syftar till de som omfattas av värnplikt och civilplikt ska inställa sig för värnplikt och civilplikt enligt lagen om totalförsvarsplikt.

Förslaget bör dock förtydligas än mer, särskilt till de som lyder under civilplikten. Detta utifrån forskrifter likt den allmänna tjänsteplikten, att det är tydligt för vilken verksamhet och vilken del av landet det gäller och där det civila försvaret behöver stärkas⁴. Detta för att civilplikten ej ska användas där behovet ej finns för tillfället.

³ SOU 2025:6, kap 6.2.2, "I dagsläget är det 156 kommuner som har en frivillig resursgrupp"

⁴ 6 kap. 1 § totalförsvarspliktslagen kan allmän tjänsteplikt föreskrivas av regeringen vid höjd beredskap, om det behövs för att verksamhet som är av särskild vikt för totalförsvaret ska kunna upprätthållas. Föreskriften kan avse viss del av landet eller viss verksamhet.

Härnösand 2025-05-06

Andreas Sjölander

Kommunstyrelsens ordförande

Försvarsdepartementet
Rättssekretariatet

**Plikten kallar! En modern personalförsörjning av det civila
försvaret (SOU 2025:6)**

Remissinstanser

1. Affärsverket svenska kraftnät
2. Arbetsdomstolen
3. Arbetsförmedlingen
4. Arbetsgivarverket
5. Arbetsmiljöverket
6. Arvika kommun
7. Bjuvs kommun
8. Bolagsverket
9. Borås kommun
10. Boverket
11. Boxholms kommun
12. Centrum för vapenfrihet
13. Domstolsverket
14. Dorotea kommun
15. E-hälsomyndigheten
16. Eksjö kommun
17. Elsäkerhetsverket
18. Energiföretagen Sverige
19. Energimarknadsinspektionen

20. Eskilstuna kommun
21. Fagersta kommun
22. Finansinspektionen
23. Folkhälsomyndigheten
24. Fremia
25. Företagarna
26. Försvarets materielverk
27. Försvarets radioanstalt
28. Förvarshögskolan
29. Förvarsmakten
30. Förvarsorganisationernas samarbetskommitté
31. Försäkringskassan
32. Förvaltningsrätten i Karlstad
33. Förvaltningsrätten i Stockholm
34. Gislaved kommun
35. Gällivare tingsrätt
36. Göteborgs kommun
37. Halmstad kommun
38. Haparanda kommun
39. Hovrätten över Skåne och Blekinge
40. Hovrätten för Övre Norrland
41. Hultsfred kommun
42. Håbo kommun
43. Härnösand kommun
44. Höör kommun
45. Installatörsföretagen
46. Integritetsskyddsmyndigheten
47. Justitiekanslern
48. Kalmar kommun
49. Kammarkollegiet

50. Kammarrätten i Göteborg
51. Kammarrätten i Stockholm
52. Karlshamn kommun
53. Kiruna kommun
54. Kommerskollegium
55. Kriminalvården
56. Krokoms kommun
57. Kungsör kommun
58. Kustbevakningen
59. Landsorganisationen i Sverige
60. Lantbrukarnas riksförbund
61. Lantmäteriet
62. Laxå kommun
63. Livsmedelsverket
64. Luftfartsverket
65. Läkarförbundet
66. Läkemedelsverket
67. Länsstyrelsen i Blekinge län
68. Länsstyrelsen i Dalarnas län
69. Länsstyrelsen i Gotlands län
70. Länsstyrelsen i Gävleborgs län
71. Länsstyrelsen i Hallands län
72. Länsstyrelsen i Jämtlands län
73. Länsstyrelsen i Jönköpings län
74. Länsstyrelsen i Kalmar län
75. Länsstyrelsen i Kronobergs län
76. Länsstyrelsen i Norrbottens län
77. Länsstyrelsen i Skåne län
78. Länsstyrelsen i Stockholms län
79. Länsstyrelsen i Södermanlands län

80. Länsstyrelsen i Uppsala län
81. Länsstyrelsen i Värmlands län
82. Länsstyrelsen i Västerbottens län
83. Länsstyrelsen i Västernorrlands län
84. Länsstyrelsen i Västmanlands län
85. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
86. Länsstyrelsen i Örebro län
87. Länsstyrelsen i Östergötlands län
88. Malmö tingsrätt
89. Malung-Sälens kommun
90. Medlingsinstitutet
91. Migrationsverket
92. Myndigheten för digital förvaltning
93. Myndigheten för psykologiskt försvar
94. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
95. Myndigheten för stöd till trossamfund
96. Myndigheten för totalförsvarsanalys
97. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
98. Naturvårdsverket
99. Pensionsmyndigheten
100. Pliktrådet
101. Polismyndigheten
102. Postnord AB
103. Post- och telestyrelsen
104. Regelrådet
105. Region Blekinge
106. Region Gävleborg
107. Region Halland
108. Region Jämtland Härjedalen
109. Region Kalmar län

- 110.Region Norrbotten
- 111.Region Stockholm
- 112.Region Sörmland
- 113.Region Örebro län
- 114.Riksantikvarieämbetet
- 115.Riksdagens ombudsmän (JO)
- 116.Riksgäldskontoret
- 117.Sjöfartsverket
- 118.Skatteverket
- 119.Socialstyrelsen
- 120.SOS Alarm Sverige AB
- 121.Statens energimyndighet
- 122.Statens jordbruksverk
- 123.Statens servicecenter
- 124.Statens skolverk
- 125.Statens veterinärmedicinska anstalt
- 126.Statens överklagandenämnd
- 127.Statskontoret
- 128.Stockholm kommun
- 129.Strålsäkerhetsmyndigheten
- 130.Svenska kyrkan
- 131.Svenska stadsnätetsföreningen
- 132.Svenskt Näringsliv
- 133.Sveriges akademikers centralorganisation
- 134.Sveriges geologiska undersökning
- 135.Sveriges Kommuner och Regioner
- 136.Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
- 137.Sveriges riksbank
- 138.Svevia AB
- 139.Swedavia AB

- 140. Säkerhetspolisen
- 141. Tandläkarförbundet
- 142. Tech Sverige
- 143. Teracom Group AB
- 144. Tibro kommun
- 145. Tillväxtverket
- 146. Tjänstemännens Centralorganisation
- 147. Totalförsvarets forskningsinstitut
- 148. Totalförsvarets plikt- och provningsverk
- 149. Trafikverket
- 150. Transportstyrelsen
- 151. Tranås kommun
- 152. Trelleborgs kommun
- 153. Tullverket
- 154. Tågföretagen
- 155. Ulricehamns kommun
- 156. Utbetalningsmyndigheten
- 157. Vårdförbundet
- 158. Västra Götalandsregionen
- 159. Växjö kommun
- 160. Åklagarmyndigheten
- 161. Åsele kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Försvarsdepartementet **senast den 13 maj 2025**.

Remissvar skickas per e-post till fo.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till fo.rs.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Fö2025/00151 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Remissvar bifogas i två versioner:

- ett i Word
- en tillgänglighetsanpassad pdf (enligt tillgänglighetskraven enligt lagen [2018:1937] om tillgänglighet till digital offentlig service).

Notera att filnamnen ska motsvara remissinstansens namn, t.ex. ”Regeringskansliet”.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Betänkandet kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Remissinstanserna kan utan kostnad beställa tryckta exemplar av betänkandet via ett [beställningsformulär hos Elanders Sverige AB](#).

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Klara Lidman Kittel
Ämnesråd

Kopia till

Elanders Sverige AB, e-postadress: betankande@elanders.com

Redovisning av kommunstyrelsens uppdragsbeslut t o m 2025-05-06

Kommunstyrelseförvaltningen, dnr 2024-4

Uppdraget	KS- beslut, datum samt §	Ansvarig för ärendet	Kommentarer	Pågående / Avslutat
Planprogram Skeppsbron att uppdra till kommundirektören att upprätta planprogram för området Silviabron- Skeppsbron-Sälsten.	2020- 09-08 § 120	Kommundirektör		Pågår Planprogram Skeppsbron har varit vilande en period under 2022. Alla dialoger är färdiga och nästa steg är gestaltungsförslag inför ett antagande av programmet. Två välbesökta workshops (ca 100 Härnösandsbor deltog) kring Skeppsbron och dess gestaltning genomfördes under oktober. Mängder av idéer kläcktes och under 2023 kommer några koncept att provas. Sammanställning och återkoppling till alla som medverkade har skett under vecka 47 (föregående vecka) En gedigen sammanställning utifrån de medborgardialoger som genomförts har nu mynnat ut i ett förslag över hur Skeppsbron skulle kunna utvecklas. Pex-rådet fick en första genomgång i förra veckan och förslaget togs emot väl. Förslaget går nu ut på samråd mellan 27 mars – 17 april. Bland annat erbjuds två öppna samrådsmöten den 5 april till den/de som vill lämna synpunkter. Samhällsnämnden har fattat beslut om planprogrammet som nu går vidare för tjänsteberedning och beslut i KS och därefter KF. Parkeringsutredning ska genomföras tillsammans med fastighetsägare under vintern. Målbilden är att formulera en parkeringslösning som både tar hänsyn till planprogrammets intentioner om grönska, stråk och samlingspunkter och som samtidigt levererar en parkeringslösning som fastighetsägare/handlare ser som ändamålsenlig. Kort sagt en lösning som omfattar tre av kommunens sex inriktningar i målprogram 24-27: "Plats för alla", "Plats för Tillväxt" och "Modig miljökommun" 2024-05-28 Upphandling av utförare av parkeringsutredning nu klar. Planprogrammet beräknas gå till beslut efter parkeringsutredningen är slutförd – bedöms bli under hösten 2024. 2025-01- Gällande parkeringsutredningen är den lite försenad. En workshop med fastighetsägare planeras i slutet av januari, för att fånga in deras behov. Sen sammanställs en rapport under februari -25.

				2025-05-06 Planprogram bearbetas av samhällsförvaltningen
Behov av nytt särskilt boende Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommundirektören att från AB Härnösands hus inhämta förslag på hyresavtal omfattande förhyrning av de nya verksamhetslokaler som fastställts enligt socialnämndens beslut per 2021-06-17, § 82. 2023-05-30 §60	KS 2021-02-08 § 26 (dnr 2022-45)			Pågår Arbetet med lokalprogram pågår ambitionen är att kunna göra en upphandling kring årsskiftet med byggstart våren 2023 och färdigställande hösten 2024. Lokalgruppen har hittat en plats inom Gerestaområdet som verksamheten förordar. Detaljplanen gäller för allmänt ändamål vilket stämmer med att bygga äldreboende men planen tillåter endast en våning och vi behöver bygga 3 – 4 våningar. Detta medför att detaljplanen behöver förändras. PEX-gruppen har diskuterat frågan vid senaste sammanträdet. En politisk referensgrupp bildas under hösten med ordförande och andre vice ordförande från KS, Samhälls- och Socialnämnd samt Härnösands Hus styrelse. Referensgruppen ska följa arbetet och bidra i viktiga vägvalsfrågor – precis som under arbetet med ny sporthall. Referensgruppen har haft sitt första möte i december 2022 och i skrivande stund tjänstebereds frågan om vilka platser som är de bästa. Två förslag har presenterats för referensgruppen. För att fortsättningsvis inte jobba i parallella spår så kommer PEX-rådet nu att ta över frågan. Till detta PEX-rådsmöte adjungeras socialnämndens presidium. Ett enigt politiskt PEX-råd har nu valt att gå vidare med ett av de två föreslagna alternativen från tjänsteorganisationen. Nytt PEX-råd diskuterar möjliga alternativ vid ett extrainsatt möte torsdagen den 23/11. Inom kort kommer kommunen att bjuda in till ett öppet informationsmöte med möjlighet för närboende att få ta del av processen fram till idag samt den fortsatta processen. Mötet för närboende genomfördes torsdag 15/2. Detaljplaneprocessen inleds nu och i den kommer alla relevanta perspektiv att belysas. 2024-04-03 Ärendet om planbesked framskrivet och tas upp i samhällsnämnden i mars månad. 2024-05-28 Efter dialog med H-hus pausades ärendet tillfälligt så tjänsteorganisationen får möjlighet till ytterligare samprat. Ärendet gick alltså inte upp i mars och kommer inte upp i april. Kommer tidigast upp till samhällsnämnden i maj och först efter ytterligare tjänstepersonsdialog samt därpå följande dialog i PEX-rådet. 2024-10-01 PEX-Rådet har ställt sig bakom förslaget att övergå till alternativ 1, alltså Jenssensvägen. Kommunikationsplan är under framtagande. Ansökan om planbesked

				är inskickad i slutet av juni. HEMAB har fått information. 2024-10-29 Planbeskedet hanteras nu och är ett kommande ärende i samhällsnämnden i oktober. Närt positivt planbesked kan ges planeras ett startmöte och därefter sätts en tidsplan för hela detaljplaneprocessen i samverkan mellan Härnösandshus och samhällsförvaltningen 2025-01-21 Planbeskedet beslut i samhällsnämnd och fått prioritering 1. En tidsplan för hela detaljplaneprocessen i samverkan mellan Härnösandshus och samhällsförvaltningen ska arbetas fram 2025-05-06 Avvaktar färdigställandet av verksamheten och beslut för underskrift av avtal
Reviderad Arbetsmiljöpolicy (att anta Arbetsmiljöpolicy, att policyn börjar gälla 2023-03-01,) att uppdra till kommundirektören att genomföra en översyn tillsammans med politiska företrädare av arbetsmiljöpolicyn, samt att återsammantera rapporteringen sker våren 2023.	KS 2023-01-18 § 5 Dnr 2022-493			Påbörjas under hösten 2023. Tjänsteförslag på formering av den politiska arbetsgruppen är nästa steg. Arbetsgrupp nominerades vid förra KS. Arbetet kommer sannolikt att pågå under hela våren 2024. 2024-05-28 Ett möte med referensgruppen inbokad samt plan för möten en gång per månad mellan augusti- november. 2024-11-26 Pågår enligt planen. 2025-01-21 Pågår och beräknas gå upp för beslut tidigt våren 2025. 2025-03-04 Med anledning av större omställningsarbete inom kommunen skjuts arbetet fram med en reviderad arbetsmiljöpolicy 2025-05-06 Arbetet återupptas innan sommaren och beräknas vara färdig för beslut hösten 2025.
Ny bussdepå att uppdra till kommunstyrelseförvaltningen att tillsammans med samhällsförvaltningen och AB Härnösands kommunfastigheter starta projektering för en ny bussdepå, samt Att återkomma till kommunstyrelsen med förslag på en indikativ hyra efter genomförd projektering	KS 2024-202 § 93			2024-10-01 Kommunfastigheter har påbörjat arbetet 2024-11-26 Studiebesök är genomfört på Sundsvalls relativt nya depå, samt att man undersöker andra liknande projekt som gjorts i Sverige med nya bussdepåer. 2025-01-21 Information och ett underhandsbeslut vid mötet 2025-01-21 2025-03-04 beslut i KS 2025-01-21 att ingå överenskommelse med KTM om garanti för tillgång till bussdepå vid trafikstart 2027 2025-05-06 Arbetet pågår. Tidplanen tål få förseningar om bussdepån ska vara tillgänglig vid trafikstart 2027.

Uppföljning av perspektiven i tjänsteskrivelserna att utvärdering av det föreslagna beslutsunderlaget återrapporteras i kommunstyrelsen senast juni 2025,	KS 2024-10-29 §163			2024-11-26 Arbetet påbörjat med implementering av nytt beslutsunderlag. Det nya underlaget kommer att användas i underlagen från och med 21 januari. 2025-05-06 Enkätundersökning på väg ut till alla ledamöter i KS för utvärdering och återrapport i KS 27 maj.
Ordförandeförslag – utvärdering av höjt pris på periodkort att uppdra till kommundirektören att utvärdera prisökningen av periodkort från 50 kronor till 200 kronor och hur det har påverkat resandet, samt att återrapportering sker senast april 2025	KS 2024-11-26 §192	Kommundirektör		2025-03-04 arbetet pågår och återrapporteras nästkommande beslutsmöte i april. 2025-05-06 Återrapportering av utvärderingen i KS 2025-05-06
Nytt avtal med HÄR handel att uppdra till kommundirektören att underteckna samverkansavtalet när den ekonomiska föreningen är bildad, samt att uppföljningen av arbetet redovisas till kommunstyrelsen i juni 2025	KS 2024-12-10 §205	Kommundirektör		2025-01-21 Avtalet klart men awaktar med undertecknande till HÄR har bildat sin nya Ekonomiska förening 2025-05-06 Avtalet klart och undertecknat. Ärendet ses som avslutat
Förutsättningar för digitalt system med sökbarhet för offentliga handlingar att uppdra till kommundirektören att återkomma med ett förslag på ett öppet webbdarium, såväl till innehåll som till eventuellt ökade kostnader, senast juni 2026	KS 2024-521 §11	Kommundirektör		2025-05-06 arbetet påbörjat med en översyn och planering för vilka steg och beslut som behöver genomföras/tas inför förslag i KS

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeanette George, 0611 34 80 16
jeanette.george@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Anmälan av delegationsbeslut 2025

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att godkänna redovisning av delegationsbeslut.

Delegationsbeslut – Stf kommundirektör vid semester eller sjukdom

Delegationsbeslut – Tilldelning upphandling Datorklienter, telefoner, mobila enheter

Jeanette George
Kommunsekreterare

Kommunstyrelseförvaltningen
Lars Liljedahl
Lars.liljedahl@harnosand.se

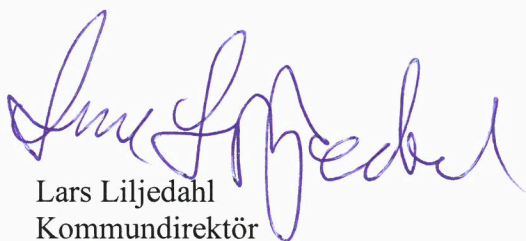
Delegationsbeslut

Beslut

Undertecknad beslutar

att förordna Anna Bostedt som stf kommundirektör när undertecknad av olika skäl (t ex sjukdom eller semester) inte kan utöva mitt åtagande som kommundirektör.

Förordnandet sträcker sig till och med 31/12 2025.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Delges

Andreas Sjölander, Kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Delegationsbeslut - Tilldelning upphandling Datorklienter, telefoner, mobila enheter

Beslut

Presidiet för kommunstyrelsen arbetsutskott har på delegation fattat tilldelningsbeslut i upphandling av datorklienter, telefoner, mobila enheter med tillbehör. Beslutet innebär att tilldela kontraktet till leverantör **Dustin Sverige AB** med organisationsnummer **556666-1012**, som är den vinnande anbudsgivaren.

Delegationen härrör till punkt 7.1.3.

Beskrivning av ärendet

Tilldelningsbeslut fattas utifrån inkomna anbud och genomförd utvärdering. Utvärdering har gjorts utifrån förfrågningsunderlagets angivna utvärderingsmodell. Tilldelad anbudsgivare har lämnat det anbud som har bästa förhållandet mellan pris och kvalitet.

Samtliga förvaltningar inom Härnösands kommun omfattas av upphandlingen.

Även bolagen Härnösand Energi & Miljö AB (HEMAB) (556526-3745), Härnösand Elnät AB (556133-3328) och AB Härnösandshus (556160-8430) är deltagande myndigheter och deras behov är inräknat i värdet av upphandlingen.

Värdet av upphandling är 50 mnkr.

Andreas Sjölander
Ordförande KSAU

Delges

Kommunstyrelsens arbetsutskott